

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Redegørelse om erhvervsstøtte 2011

Juni 2011

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Redegørelse om erhvervsstøtte 2011

Redegørelse om erhvervsstøtte 2011

Publikationen kan bestilles hos:

Rosendahls-Schultz Distribution
Herstedvang 10
2620 Albertslund

Telefon: 43 22 73 00

E-mail: Distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk

Publikationen kan også hentes på Økonomi- og Erhvervsministeriets hjemmeside: www.oem.dk

Foto forord: Helle Moos

Omslag: Rosendahls - Schultz Grafisk

Oplag: 300

Pris: 125,00 kr. inkl. moms

ISSN: 1902-7621

ISBN: Trykt udgave 978-87-786-2332-4

ISBN: Elektronisk udgave 978-87-786-2333-1

Trykt i Danmark, juni 2011 af: Rosendahls – Schultz Grafisk

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

Telefon: 3392 3350

E-mail: oem@oem.dk

Hjemmeside: www.oem.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Redegørelse om erhvervsstøtte 2011	7
1. Indledning.....	7
2. Udviklingen i erhvervsstøtte.....	8
3. Løbende tilpasning af ordninger.....	11
4. Ordninger på finansloven mv.	12
5. Udgifter til erhvervsstøtte gennem skattesystemet.....	15
6. Effektmålinger	17
Bilag 1 Principper for opgørelse af udgifter til erhvervsrettede ordninger	20
Bilagstabel 1 Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde.....	22
Bilagstabel 2 Erhvervsstøtte gennem skattesystemet opgjort efter tabt provenu metoden	46
Bilag 2 Erhvervsstøtteordninger på finansloven i 2011.....	50
Bilag 3 Erhvervsstøtte gennem skattesystemet	137
Bilag 4 Principper for afgrænsning af erhvervsstøtte.....	149

Forord

Redegørelse om erhvervsstøtte 2011 viser, at en stor del af erhvervsstøtten i dag er rettet mod innovation, iværksætteri og grøn omstilling. Det er områder, som kan styrke vækst og beskæftigelse og samtidig bidrage til, at Danmark lever op til målsætninger på fx klima- og forskningsområdet.

Langt de fleste ordninger på finansloven bliver løbende evalueret, og over de seneste 10 år er erhvervsstøtten på finansloven blevet saneret flere gange. Gamle ordninger er blevet omlagt, reduceret eller helt afviklet. Samtidig er nye ordninger kommet til, der i høj grad er rettet mod grøn omstilling og innovation.

Redegørelsen er den femte i rækken af årlige redegørelser om udviklingen og sammensætningen i direkte og indirekte støtte til dansk erhvervsliv. Den samlede erhvervsstøtte er opgjort til omkring 20 mia. kr. i 2011. 8 mia. kr. vedrører ordninger på finansloven mv., og 12 mia. kr. vedrører gunstige skatteregler.

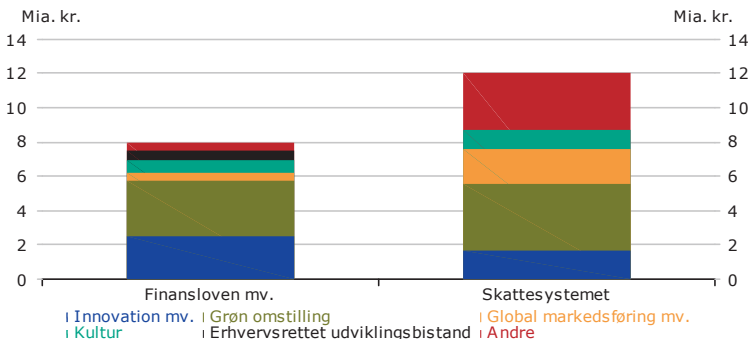
Brian Mikkelsen

Redegørelse om erhvervsstøtte 2011

1. Indledning

Den samlede erhvervsstøtte er opgjort til 20,0 mia. kr. i 2011. Heraf vedrører 7,9 mia. kr. ordninger på finansloven mv. og 12,1 mia. kr. vedrører erhvervsstøtte gennem skattesystemet, jf. figur 1.¹ Der er sket et fald i de samlede udgifter til erhvervsstøtte fra 2009 til 2011 på godt 2 mia. kr.

Figur 1. Samlet erhvervsstøtte på finansloven mv. og gennem skattesystemet, 2011

Anm.: Fordelingen på de forskellige formål er en baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. Opgørelsen af dansk erhvervsstøtte omfatter ordninger på finansloven, tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter) samt erhvervsstøtte gennem skattesystemet og vedrører 2011.

Godt 55 pct. af erhvervsstøtten er rettet mod grøn omstilling og innovation. Der er tale om indsatser, som skal styrke vækst og beskæftigelse og samtidig bidrage til, at Danmark lever op til sine målsætninger på fx klima- og forskningsområdet. Det drejer sig bl.a. om initiativer, som regeringen har iværksat med globaliseringsaftalen, og som skal gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund. Det drejer sig også om initiativer fra Erhvervsklimastrategien og aftalen om Grøn Vækst, som skal være med til at sikre, at danske virksomheder udnytter den stigende globale efterspørgsel efter energi-, klimateknologi.

Dansk erhvervslivs konkurrencedygtighed understøttes endvidere af en række ordninger rettet mod global markedsføring og internationale rammevilkår mv. Det drejer sig bl.a. om indsatser for at styrke eksport og turisme og om ordninger, der kan være nødvendige for ikke at stille danske virksomheder ringere end udenlandske konkurrenter. Det drejer sig også om at udbrede kendskabet til Danmark og danske produkter.

¹ Redaktionen af Redegørelse om erhvervsstøtte 2011 er afsluttet den 17. maj 2011.

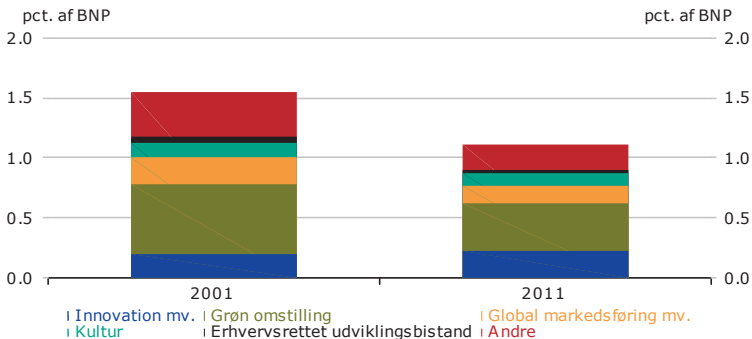
Erhvervsordningerne er generelt begrundet i et ønske om at understøtte aktiviteten på et givet område. Det kan skyldes, at markeds kræfterne i nogle situationer ikke fører til den bedste samfundsmæssige anvendelse af ressourcer, og at erhvervsstøtte kan afbøde sådanne markedsfejl. Det kan fx dreje sig om, at private virksomheder uden offentlig støtte eller regulering vil bruge færre ressourcer på forskning og udvikling og miljøbeskyttelse, end det der er optimalt ud fra en samfundsmæssig betragtning.

Opgørelsen af erhvervsstøtte omfatter ordninger, som direkte eller indirekte er til gavn for dele af erhvervslivet, og som Folketinget har indflydelse på gennem finansloven, skattelovgivningen eller øvrig dansk lovgivning. Principperne for opgørelse af erhvervsstøtte er blevet gennemgået i forbindelse med udarbejdelsen af denne redegørelse, jf. bilag 1. Det er i den forbindelse vurderet, at erhvervsstøtteelementerne i bevillingen til Det Strategiske Forskningsråd (ekskl. den del som er notificeret som statsstøtte), bevillinger på det alment dannende kulturområde samt i ordninger, der følger af internationale forpligtigelser, er så begrænsede, at det er mest retvisende at ekskludere disse bevillinger fra opgørelsen af erhvervsstøtten. Kommunale og regionale ordninger er ikke medtaget i opgørelsen, da det ikke er muligt at udskille de erhvervsfremmende aktiviteter på de kommunale og regionale budgetter på et tilstrækkeligt detaljeret niveau.

Ud over den danske erhvervsstøtte er der en række EU-støtteordninger. EU-støtten beløber sig til knap 10 mia. kr. i 2009, jf. EU Budget 2009 Financial Report. Støtten udgøres i overvejende grad af direkte støtte til landbruget på i alt godt 7 mia. kr. Hertil kommer programmer rettet mod vækst og beskæftigelse, herunder forskningsrammeprogrammet mv. på 1,1 mia. kr., strukturfonde på 0,4 mia.kr. og udvikling af landdistrikter på 0,4 mia. kr.

2. Udviklingen i erhvervsstøtte

Set over et lidt længere perspektiv er der over de seneste 10 år sket et fald i udgifterne til erhvervsstøtte fra et niveau på godt 1,5 pct. af BNP i 2001 til 1,1 pct. af BNP i 2011, jf. figur 2. Faldet afspejler bl.a., at den mere traditionelle erhvervsstøtte i form af direkte driftstilskud til bestemte virksomheder eller brancher er nedlagt eller kraftigt beskåret siden 2001. Eksempelvis ydes der ikke længere støtte til skibsbygning, og hjemmeserviceordningen er blevet reduceret, så kun pensionister har adgang til den. Hertil kommer bl.a. den reduktion af erhvervsstøtten på 450 mio. kr. årligt, som var en del af finansloven for 2009, og beslutningen om at fastholde bevillinger til dele af erhvervsstøtten i perioden 2010-2015 på 2009-niveau, jf. aftale om *Forårspakke 2.0.*

Figur 2. Samlet erhvervsstøtte fordelt på formål

Anm.: Opgørelsen omfatter udgifter til erhvervsstøtte på finansloven, tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter) og erhvervsstøtte gennem skattesystemet (skatteudgifter).

Udviklingen har ført til en ændret sammensætning af erhvervsstøtten, idet andelen af støtte til disse prioriterede områder har været stigende, mens støtte til andre formål er faldet. Tilskuddet til den miljøvenlige elproduktion (PSO-udgifterne), som udgør en stor del af udgifterne til grøn omstilling, udviser store udsving fra år til år, da tilskuddet i overvejende grad sker i form af pristillæg, der reguleres i forhold til markedsprisen. Tilskuddet er dermed lavt, når elpriserne er høje og omvendt. PSO-udgifterne fylder af denne grund forholdsvis meget i 2001 og mindre i 2011. Andelen af udgifter til grøn omstilling og til innovation og iværksætteri har under ét været stigende. Dette dækker også over, at en del af støtten til forskning vedrører grøn teknologi og afspejler en generel tendens til at støtte udvikling frem for produktion.

Fordelingen på formål er baseret på en konkret vurdering af, hvilket formål der er mest dækkende for de enkelte ordninger. I en række tilfælde vil en ordning naturligt kunne høre ind under flere formål. Det gælder bl.a. ordninger, der indebærer forskningsstøtte til udvikling af grønne teknologier. Således er fx ordning Green Labs DK, der er en del af globaliseringsaftalen, kategoriseret under grøn omstilling.

Den samlede erhvervsstøtte fordeler sig i 2011 med 7,9 mia. kr. på finansloven mv., hvoraf 2,1 mia. kr. vedrører direkte tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter), og 12,4 mia. kr. gennem skattesystemet, jf. tabel 1. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet kan ikke observeres direkte, som det er tilfældet med erhvervsstøtte på finansloven. Derfor beregnes støtten gennem skattesystemet som det beløb, der rent faktisk betales i skat eller afgift mv. i forbindelse med en given aktivitet i forhold til, hvad skattebetalingen ville have været under en normal beskatning. Disse beregninger er underlagt en betydelig usikkerhed og indregner ikke eventuelle adfærdsændringer. Erhvervsstøtten gennem skattesystemet kan derfor ikke direkte sammenlignes med bevillinger på finansloven, og det beregnede støttebeløb svarer som hovedregel ikke til det provenu, som en afskaffelse af særordningerne ville medføre.

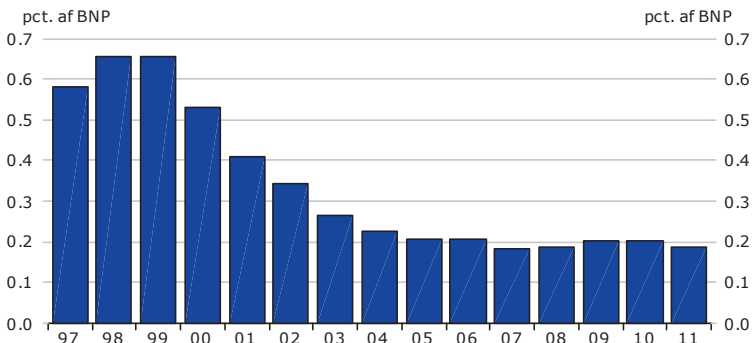
Tabel 1. Samlet erhvervsstøtte fordelt på formål, 2011		
	Mia. kr.	Pct.
Grøn omstilling	7,1	35,4
Ordninger rettet mod miljø, klima og natur. Fx ordninger under Grøn Vækst (herunder innovation og udvikling i primært landbrug samt økologitilskud), tilskud til miljøvenlig elproduktion samt lav afgift på vedvarende energi.		
Innovation og iværksætteri mv.	4,1	20,7
Ordninger med fokus på at styrke uddannelse, forskning, innovation samt iværksætteri. Fx ordninger under globaliseringsaftalen (herunder Fornyelsesfonden) og andre ordninger på forskningsrammen (herunder Højteknologifonden), og lempelige skatteregler for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere.		
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	2,6	13,1
Ordninger rettet mod eksportfremme, turisme og skatteordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet. Fx generel eksportfremme, VisitDenmark, proceslempelser og DIS-ordningen.		
Kultur	1,8	8,9
Erhvervsrettede ordninger på kulturområdet med et kommercielt sigte. Fx filmtilskud, tilskud til udgivelse af dagblade og 0-moms på aviser		
Erhvervsrettet udviklingsbistand	0,6	2,9
Erhvervsrettede ordninger på ulandsrammen. Fx Business-to-Business Programmer og blandede kreditter		
Andre ordninger	3,8	19,0
Andre erhvervsrettede støtteordninger rettet mod enkelte brancher. Fx hjemmeservice, lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord og moms fritaget persontransport.		
I alt	20,0	100,0
Anm.: Opgørelsen omfatter udgifter til erhvervsstøtte på finansloven, tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter) og erhvervsstøtte gennem skattesystemet (skatteudgifter). Fordelingen på de forskellige formål er en baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende.		

3. Løbende tilpasning af ordninger

Langt hovedparten af ordninger på finansloven er genstand for evalueringer. Ordninger, der har eksisteret i flere år, er som regel blevet evalueret, mens der er planlagt evalueringer af nyere ordninger. Den store forskelligartethed i ordningerne betyder, at der anvendes forskellige evalueringstilgange, og at principperne for evalueringerne kan variere. For de 20 største ordninger (som udgør 90 pct. af støtten på finansloven) er de 17 blevet evalueret, 3 ordninger er forholdsvis nye og derfor endnu ikke evalueret (Green Labs DK, vækstlån og dagbladspuljen).

Ordninger, der er oprettet længere tid tilbage, er typisk blevet tilpasset undervejs, det vil sige enten omlagt, reduceret eller helt afviklet. Dette fremgår af figur 3, der viser udviklingen i bevillingen til ordninger, der fandtes i 1997. Erhvervsstøtte på finansloven var knap 0,6 pct. af BNP i 1997. Bevillingerne på de pågældende ordninger var i 2001 reduceret til 0,4 pct. af BNP og er i 2011 på 0,2 pct. af BNP. Udviklingen dækker bl.a. over afvikling af værtsstøtten og reduktion af hjemmeserviceordningen, mens fx den erhvervsrettede udviklingsbi-stand og en række forskningsordninger går tilbage i tiden.

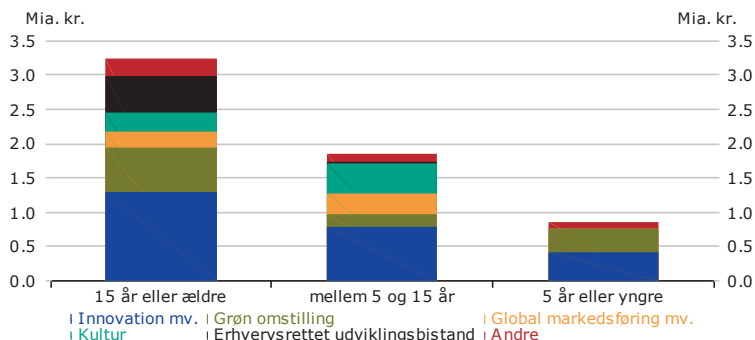
Figur 3. Udvikling i bevilling til finanslovsordninger på finansloven for 1997

Anm.: Grafen viser udviklingen i bevillinger til de 113 erhvervsstøtteordninger, der var på finansloven for 1997. Udviklingen dækker bl.a. over en afvikling af værtsstøtten, en væsentlig reduktion af hjemmeserviceordningen og en omlægning af elproduktionstilskuddet til en PSO-ordning.

Samtidig er der kommet nye ordninger til. Således er over en tredjedel af de aktuelle ordninger kommet til inden for de seneste 15 år og en stor del heraf endda inden for de seneste år. Blandt ordninger etableret inden for de seneste fem år er der en markant overvægt af ordninger inden for innovation og iværksætter, jf. figur 4. Det afspejler bl.a. række af nye initiativer, der er taget med globaliseringsaftalen og aftalen om Grøn Vækst.

Figur 4. Fordeling af erhvervsstøtte på finansloven efter oprindeligt etableringsår

Anm.: Fordelingen omfatter kun ordninger på finansloven.

4. Ordninger på finansloven mv.

Af de budgetterede udgifter til erhvervsstøtte på finansloven samt tilskud til miljøvenlig elproduktion på 7,9 mia. kr. i 2011 udgør bevillingerne til innovation og iværksætter mv. og grøn omstilling omkring 5,7 mia. kr. eller mere end to tredjedele af støtten, jf. tabel 2.

Ordninger rettet mod grøn omstilling omfatter primært ordninger fra aftalen om Grøn Vækst samt tilskud til miljøvenlig elproduktion. I juni 2009 indgik regeringen og Dansk Folkeparti en aftale om Grøn Vækst, som skal sikre, at et højt niveau for miljø-, natur- og klimabeskyttelse går hånd i hånd med en moderne og konkurrencedygtig landbrugs- og fødevarerproduktion. Med Grøn Vækst investeres i alt 13,5 mia. kr. frem mod 2015. Planen skal sikre, at Danmark fuldt ud lever op til sine miljøforpligtigelser og samtidig styrker vækst og beskæftigelse. I forbindelse med en række af disse natur- og miljøtiltag gives en kompensation svarende til de øgede omkostninger eller den fortabte fortjeneste, som er forbundet med frivillige eller lovpligtige foranstaltninger. Kompensationen gives i overensstemmelse med EU's regler, hvorefter der ikke må være et incitamentslement i kompensationssatserne. Det kan fx dreje sig om miljøtiltag, der medvirker til, at Danmark kan opfylde EU's vandrammedirektiv og andre internationale forpligtelser. Med aftalen udmøntes det EU-medfinansierede landdistriktsprogram for perioden 2010-2013.

Tilskud til miljøvenlig elproduktion består i, at staten pålægger alle elforbrugere, dvs. både private husholdninger og virksomheder, at betale for anvendelsen af den miljøvenlige elproduktion i form af en PSO-tarif. De opkrævede beløb udbetales bl.a. i form af pristillæg til ejere af vindmøller, decentrale kraftværker og biomasseanlæg mv. til dækning af produktionsomkostninger, som ikke dækkes ved salget af el-produktion på markedsvilkår. Foruden tilskud til miljøvenlig elproduktion anvendes PSO-midlerne til sikring af forsyningssikkerhed samt forskning og udvikling i miljøvenlige elproduktionsteknologier.

Tabel 2. Udgifter til erhvervsstøtten på finansloven mv. fordelt på formål, 2011

	Mio. kr.
Grøn omstilling i alt	3.198
El-reformen: Afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO)	1.139
El-reformen: Overgangsordning for støtte til vindmølleelektricitet (PSO)	932
Tilskud til energiforskning (udbygning af dansk energiforskning og -udvikling), § 29.22.01.10	392
Tilskud til elproduktion, § 29.25.05	130
Center for energibesparelse, § 29.24.11	100
Green Labs DK, § 29.22.02 (10)	71
Skovbrugsforanstaltninger ith. skovloven, fraregnet refusion fra EU's landbrugsfond, § 23.55.08	62
Etablering af biogasanlæg, § 24.23.03.19	50
Innovation og iværksætteri mv. i alt	2.501
Udvikling af kompetence og teknologi mv. (Rådet for Teknologi og Innovation), § 19.74.01	1.046
Højteknologifonden, § 19.55.07	588
Fornyelsesfonden, § 08.33.11.10	255
Forskningsaktiviteter inden for fødevarer- og jordbrugssektoren, § 24.33.02.10	209
Lånegarantier (Vækstfonden), § 08.33.01.38	149
Vækstlån (Vækstfonden), § 08.33.10.20	125
Global markedsføring og internationale rammevilkår i alt	545
Eksport- og investeringsfremme mv.*, § 06.11.01.30	292
VisitDenmark, § 08.35.02.10	114
Kultur i alt	712
Dagblade, § 21.11.59	348
Tilskud til filmformål mv. , § 21.24.03	262
Erhvervsrettet udviklingsbistand i alt	577
Blandede kreditter, § 06.32.06.10	350
Business-to-Business Programmer, § 06.32.05.12.	200
Andre erhvervsrettede ordninger i alt	389
Hjemmeservice, § 08.33.02.10	89
Strukturforanstaltninger mv. inden for fiskerisektoren, § 24.26.30.11	66
Udgifter til erhvervsstøtte på finansloven og PSO alt i alt	7.921

*) Bevillingen dækker Eksportrådets opgaver, der både omfatter varetagelse af Danmarks handelspolitik og virksomhedsrelaterede opgaver.

Anm.: "I alt" dækker over de samlede udgifter inden for hvert formål og er altså ikke summen af de største ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der overstiger et beløb på 50 mio. kr., er medtaget i tabellen.

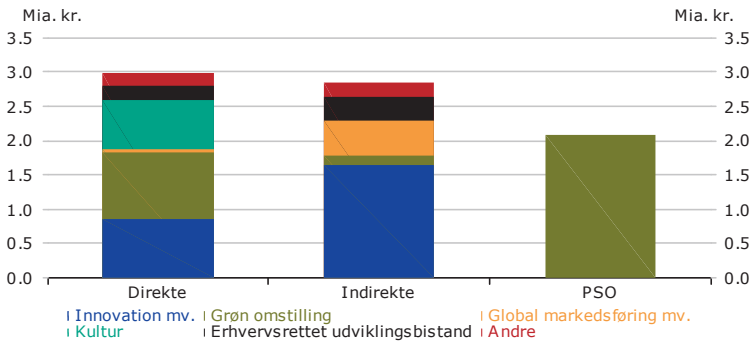
De offentlige serviceforpligtelser til miljøvenlig elproduktion blev indført som led i elreformen i 1999. Indtil da blev den miljøvenlige elproduktion til dels støttet med elproduktionstilskud via bevillinger på finansloven.

Erhvervsstøtte til innovation og iværksætterier mv. omfatter erhvervsrettede ordninger fra globaliseringsaftalen og andre erhvervsrettede forskningsprogrammer. Med globaliseringsaftalen fra 2006 blev der sat fokus på at styrke uddannelse, forskning og innovation med henblik på at gøre Danmark til et førende vækst-, viden og iværksættersamfund. Hovedparten af initiativerne blev igangsat i 2007. I forbindelse med finansloven for 2010 blev der indgået aftale om udmøntning af midlerne for 2010-2012. Som en del af aftalen blev der bl.a. oprettet en fond på 760 mio. kr. til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse (Fornyelsesfonden). Fonden skal forbedre rammerne for, at danske virksomheder kan udnytte den stigende globale efterspørgsel efter grønne løsninger, som bl.a. klimaudfordringerne medfører. I opgørelsen indgår også bevillingen til Højteknologifonden, der tager sigte på at forbedre samarbejdet og teknologioverførslen mellem offentlige forskningsinstitutioner og virksomheder, at styrke en række forskningsområder med et klart erhvervsmæssigt potentiale og at anspore virksomheder til at investere i forskning og udvikling.

Størstedelen af erhvervsstøtte på finansloven mv. er koncentreret på et begrænset antal ordninger. De 20 største ordninger udgør således knap 90 pct. af støtten.

Erhvervsstøtte gives på mange måder. Erhvervsstøtte drejer sig ikke alene om direkte tilskud til private virksomheder, men kan fx også være indirekte støtte i form af lån, garantier og andre tjenesteydelser mv., der ydes på vilkår, der er mere favorable end gældende markedsvilkår. Støtten kan også være i form af udgifter til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, fx erhvervsrettet forskning og oplysning. De forskellige støtteformer skal ikke ses uafhængigt af hinanden, men bør ses i sammenhæng.

Et samlet billede af erhvervsstøtten på finansloven viser, at halvdelen af støtten har form af indirekte støtte eller en kombination af direkte tilskud og indirekte støtte, jf. figur 5. Dvs. kun halvdelen af de udgifter til erhvervsstøtte på finansloven går direkte til virksomheder som tilskud. Direkte tilskud er typisk ledsaget af krav til bestemte aktiviteter. Det gælder fx kompensationsordninger på miljøområdet.

Figur 5. Fordeling af erhvervsstøtte på finansloven på direkte tilskud, indirekte støtte og tilskud til miljøvenlig elproduktion (PSO-udgifter)

Anm.: Direkte støtte er tilskud, der går direkte til modtageren. Indirekte støtte kan have form af lån og garantier, gratis rådgivning mv., der ydes på vilkår, der er mere favorable end gældende markedsvilkår. Bevillinger, der både anvendes til direkte tilskud og indirekte støtte, er kategoriseret under indirekte støtte.

5. Udgifter til erhvervsstøtte gennem skattesystemet

Erhvervsstøtte kan ydes gennem skattesystemet i form af en lempeligere beskatning end den normale. Det kan fx ske i form af en skattefritagelse, særlige fradrag eller særligt lave satser. Opgørelsen af den del af erhvervsstøtten, der ydes gennem skattelovgivningen, indeholder et væsentligt skønselement. Størrelsen af begunstigelsen opgøres ud fra en antagelse om, at virksomhederne ikke ændrer adfærd. Virksomhederne vil dog i mange tilfælde ændre adfærd, hvis en given ordning ændres, og det merprovenu, der kan realiseres ved at fjerne skattebegunstigelsen, vil derfor givetvis være mindre – og i mange tilfælde væsentligt mindre – end den opgjorte erhvervsstøtte. Det gælder især i de tilfælde, hvor aktiviteten kan flyttes til udlandet, hvorved skattegrundlaget helt forsvinder. Således er skatteordningerne i flere tilfælde indført for at sikre en ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet. Skatteministeriet tager særskilt stilling til, om lovforslag indeholder en ny skatteudgift eller ændring i en eksisterende skattebegunstigelse. Den opgjorte erhvervsstøtte gennem skattesystemet i denne redegørelse tager udgangspunkt i Skatteministeriets opgørelse over skatteudgifter.

Erhvervsstøtten gennem skattesystemet kan skønnes til 12,1 mia. kr. i 2011. Denne erhvervsstøtte fordeler sig med 1,6 mia. kr. til innovation og iværksætteri, 3,9 mia. kr. til grøn omstilling, 2,1 mia. kr. til ordninger begrundet global markedsføring og internationale rammevilkår, 1,1 mia. kr. til ordninger på kulturområdet og endelig 3,4 mia. kr. til andre ordninger.

Tabel 3. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet fordelt på formål, 2011

Mia. kr.

Grøn omstilling i alt	3,9
Kraftvarme (lavere afgift på fjernvarme fra kraftvarmeværker)	2,0
Vedvarende energi (lavere afgift på vedvarende energi)	1,8
Vindmøller (lavere afgift på vedvarende energi)	0,1
Innovation og iværksætteri mv. i alt	1,6
Forsøgs- og forskningsaktivitet (gunstige afskrivningsregler for investeringerne)	0,8
Forskere og nøglemedarbejdere (lempelig bruttobeskatning)	0,4
EDB-software (straksafskrivning)	0,3
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv. i alt	2,1
Proceslempelser (afgiftslempelser for erhvervenes energiforbrug)	0,9
DIS-ordningen (DIS-sømænd undtaget dansk indkomstbeskatning)	0,7
Eldistributionsbidrag (godtgørelse af bidrag for store virksomheder)	0,3
Spildevandsafgiften (reducerede afgifter for erhverv med store spildevandsudledninger)	0,2
Kultur i alt	1,1
Aviser og blade (0-moms på aviser)	1,1
Andre erhvervsrettede skatteordninger i alt	3,4
Grundværdi, landbrugets produktionsjord (lempelig beskatning af landbrugets produktionsjord)	1,1
Persontransport (momsfritaget persontransport)	0,5
Færgers energiforbrug (indenlandsk trafik med færger er fritaget for energiafgifter på brændstof)	0,3
Totalskadede biler (reduceret registreringsafgift af genopbyggede biler)	0,3
Hyrevogne (reduceret registreringsafgift af hyrevogne)	0,3
Flys energiforbrug (indenlandsk trafik med fly er fritaget for energiafgifter på brændstof)	0,2
Gratisaktier (udskydelse af beskatning ved tildeling af medarbejder aktier)	0,2
Nedskrivning af husdyrbestand (udskydning af skat på en del af værdien af husdyrbestanden)	0,1
Aktieoptioner til medarbejdere (undtaget beskatning af kursgevinster)	0,1
Erhvervsstøtte gennem skattesystemet alt i alt	12,1

Anm.: "I alt" dækker over de samlede udgifter inden for hvert formål og er altså ikke summen af de største ordninger, som er nævnt. Kun ordninger, der overstiger et beløb på 50 mio. kr., er medtaget i tabellen. Beløbene er de senest tilgængelige fra Skatteministeriet fremskrevet med udviklingen i BNP. Skatteministeriet genberegner skatteudgifter i forbindelse med lovændringer og større revisioner af lovområder. Udviklingen i BNP i 2011 er fremskrevet med seneste skøn i Økonomisk Redegørelse, december 2010.

Kilde: www.skm.dk, oplysninger fra Skatteministeriet og egne beregninger.

Fordelingen på formål følger stort set samme mønster, som er gældende for ordningerne på finansloven, idet størstedelen vedrører innovation og iværksætteri mv., grøn omstilling og ordninger begrundet i global markedsføring og internationale rammevilkår. Samlet set har sammensætningen kun ændret sig lidt siden 2001. Der er over tid dog sket justeringer i flere af ordningerne som følge af ændret lovgivning mv. De 20 største erhvervsrettede ordninger i skattesystemet omfatter 98 pct. af erhvervsstøtten gennem skattesystemet.

6. Effektmålinger

I praksis kan det være meget svært at værdifastsætte alle effekter af ordningerne. Det kræver bl.a., at der ideelt set skal indregnes afledte effekter af adfærdsændringer hos både støttemodtagere og andre. Ud fra en samfundsøkonomisk betragtning vil det i sidste ende være virkningen på den samlede aktivitet i samfundet, der er afgørende for afkastet af ordningen. Som regel vil det være vanskeligt at kvantificere en sådan effekt, der som eksempel kan bestå i, at støtte til øget innovationskapacitet i første omgang fører til nye teknologier og dernæst til højere strukturel vækst. Derfor vurderes ordninger typisk på andre måder, fx i form af effektmåling.

Mange lande har fokus på at evaluere og effektmåle erhvervsrettede ordninger, og flere har også fra centralt hold udarbejdet vejledninger og modeller for god praksis på området for at kunne følge effekten af politiske beslutninger. Der er dog store forskelle i tilgangen til, hvordan effektmålinger udarbejdes.

Erfaringerne viser imidlertid, at systematisk effektmåling har svært ved at finde fodfæste i praksis. Det forklares bl.a. med, at effektmåling er svært og ressourcekrævende. Endvidere er der betydelige forskelle på, hvordan forskellige programmer med forskellige formål og målsætninger kan effektmåles.

På trods af udfordringer og forskelligheden i effektmålingerne kan der på baggrund af de forskellige landes vejledninger opstilles nogle gennemgående retningslinjer, der kan indgå i god effektmåling, jf. boks 1.

Også i Danmark har regeringen fokus på, hvordan de erhvervsrettede ordninger opnår de ønskede effekter. Hovedparten af de erhvervsrettede ordninger på finansloven evalueres allerede for at følge op på, om ordningerne har haft den ønskede virkning. I praksis er evalueringerne af de erhvervsrettede ordninger ofte tilpasset ordningernes forskellige formål, størrelse og udformning mv.

Effektmålinger forudsætter først og fremmest klare mål, og at der opstilles en såkaldt forandringsteori, der beskriver, hvilke aktiviteter der skal igangsættes for at opnå det ønskede målsætninger. Herudover er det vigtigt at opstille indikatorer for målsætningerne, som der løbende kan måles på for at kunne vurdere om indsatsen er på rette vej eller om der er behov for tilpasning.

Boks 1. Overordnede retningslinjer for god effektmåling

Det er centralt at:

- opstille klare mål, så det kan vurderes om den givne indsats er en succes eller ej.
- opstille en forandringsteori og overvejelser om dataindsamling inden indsatsen igangsættes. Forandringsteorien skal præcisere input, aktiviteter, output, effektmål, effektkindikatorer og målepunkter undervejs, som løbende kan bidrage til at anskueliggøre og forklare årsag-virkningssammenhænge mhp. på at vurdere effekten af en indsats.
- foretage grundige metodeovervejelser, der kan imødekomme udfordringer som fx kontrolgruppe-sammensætning og selektionsbias i forbindelse med dataindsamling.
- resultaterne af effektmålingen skal kunne lede til, at der ændres i indsatsen.
- effektmåling skal tilpasses, så omkostningerne ved at gennemføre måling står mål med de gevinster, der kan realiseres.

En forandringsteori beskriver skridt for skridt sammenhængen mellem i den ene ende de input, der prioriteres til indsatsen, og i den anden ende den effekt, som indsatsen har i virksomhederne fx gennem øget værditilvækst, produktivitet og job, herunder hvordan det styrker væksten og velstanden i Danmark.

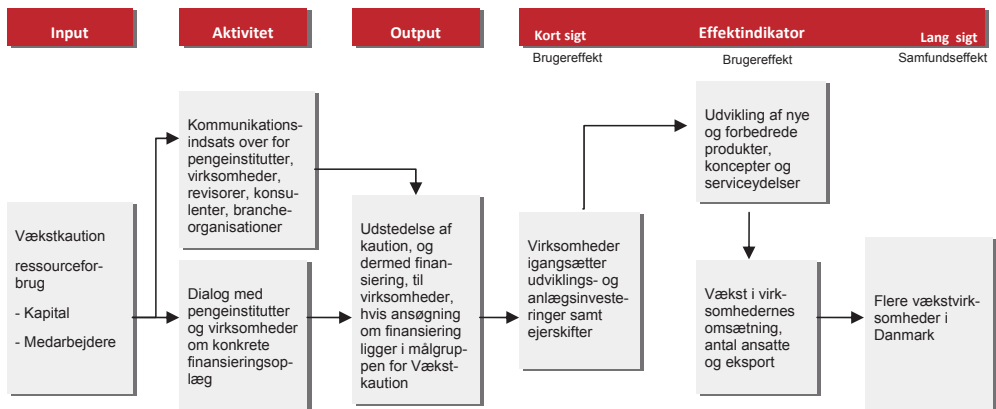
Figur 6 illustrerer Økonomi- og Erhvervsministeriets arbejdsmodel for effektmåling med vækstkautionsordningen som et konkret eksempel. Figuren præsenterer den forventede sammenhæng mellem ordningens input, aktiviteter, output og effekter. Herunder om der er tale om bruger- eller samfundseffekter, og om de forventes at komme til udtryk på kort eller lang sigt. I tilknytning til den opstillede forandringsteori uddybes og konkretiseres fx, hvor mange midler ordningen modtager, og der opstilles målbare mål for aktiviteter, output og effektkindikatorer samt måletidspunkter og -metoder.

Der er gennemført effektundersøgelser af Vækstkaution ved flere lejligheder. I 2005 undersøgte Vækstfonden ordningen på baggrund af egne data samt interviews. Rigsrevisionen gennemførte en undersøgelse i 2008 med udgangspunkt i registerdata. Ved begge tilfælde blev der etableret en referencegruppe af sammenlignelige virksomheder, der ikke modtog Vækstkaution. Vækstfondens undersøgelse viste en positiv udvikling i antal ansatte blandt virksomheder, der modtog Vækstkaution, sammenlignet med referencegruppen, mens Rigsrevisionens undersøgelse viste en positiv udvikling i både antal ansatte og omsætning sammenlignet med referencegruppen.

Samlet set giver effektmålinger et bedre beslutningsgrundlag i forhold til vurdering af sammenhæng mellem ressourceanvendelse og virkning. Det giver mulighed for at tilrettelægge erhvervspolitikken, så den giver mest mulig effekt for pengene. Det er derfor også regeringens holdning, at der fremadrettet sættes ekstra fokus på, at de erhvervsrettede ordninger effektmåles løbende og systematisk.

Figur 6. Illustration af sammenhæng mellem input, aktiviteter, output og effekter (forandringsteori) for Vækstkaution

Vækstkaution er en ordning, hvor Vækstfonden kautionerer for 75 pct. af et pengeinstituts lån til små og mellemstore virksomheder, der har behov for finansiering til deres vækstplaner. Vækstkaution retter sig mod virksomheder på op til 100 ansatte og lån på op til 10 mio. kr. Det er pengeinstituttet, der søger om en vækstkaution og kautionen sikrer således, at virksomheder kan opnå adgang til et lån, som de ellers ikke ville kunne få. Vækstkaution kan fx bruges til ejerskifte, anlægsinvesteringer, udvikling af nye og forbedrede produkter samt iværksætteri. I 2010 ydede Vækstfonden tilsagn om kaution til 334 virksomheder for en samlet kautionsvolumen på 873 mio. kr. svarende til et samlet lånebeløb på over 1,2 mia. kr.

Kilde: Økonomi- og Erhvervsministeriet

BILAG 1. Principper for opgørelse af udgifter til erhvervsrettede ordninger

Redegørelsen omfatter ordninger, der indeholder erhvervsstøtteelementer, hvorved der direkte eller indirekte ydes støtte til det private erhvervsliv. Indirekte ordninger er med i det omfang, at de vurderes at være til gavn for bestemte virksomheder eller brancher. Opgørelsen er ikke en total opgørelse af al erhvervsstøtte, og det samlede niveau for den opgjorte støtte skal tages med forbehold. Fx er der ordninger, hvor kun en del af bevillingen falder inden for afgrænsningen, idet dele af bevillingen ikke tilfalder erhvervslivet, men det offentlige system, fx til myndighedsvaretagelse. Der findes også ordninger, hvori der er erhvervsstøtteelementer, men som ikke er medtaget, da de i overvejende grad påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer. Opgørelsen af udgifterne til erhvervsrettede ordninger er endvidere afgrænset til statslige ordninger, som Folketinget har indflydelse på. Dermed omfatter opgørelsen ikke EU-ordninger, ligesom kommunale og regionale ordninger heller ikke er med i opgørelsen.

Både bankpakken fra oktober 2008 og kreditpakken fra februar 2009 indeholder statsstøtteelementer og er således anmeldt til og godkendt af EU-kommissionen. For så vidt angår bankpakken (bankpakke I) var garantiordningen, der løb i perioden fra 1. oktober 2008 til 30. september 2010, baseret på et betydeligt finansielt bidrag på op mod 35 mia. kr. fra de deltagende pengeinstitutter. Støtteelementet bestod i, at den danske stat havde et ubegrænset ansvar ud over dette beløb. Det er dette ubegrænsede engagement, der gjorde garantien tilstrækkelig troværdig til at sikre pengeinstitutterne adgang til likviditet. Finansiell Stabilitet aflagde i februar 2011 endeligt regnskab for bankpakke I. Heraf fremgår det, at statens resultat på bankpakken kan opgøres til ca. 2,5 mia. kr. For så vidt angår kreditpakken (bankpakke II) er de statslige kapitalindskud grundlæggende lån, der skal forrentes og tilbagebetales. Staten opnår således et afkast, der står mål med den risiko, som staten påføres ved at stille kapital til rådighed. En foreløbig status for kreditpakken viser, at nettorentindtægter fra de statslige kapitalindskud og indtægter fra garantiprovisioner overstiger de tab, som staten har haft.

Principperne for opgørelsen af erhvervsstøtte er blevet gennemgået i forbindelse med udarbejdelsen af denne redegørelse, jf. annonceringen i *Redegørelse om erhvervsstøtte 2010*.

Overordnet set omfatter opgørelsen af erhvervsstøtte ordninger:

- hvorigennem der direkte eller indirekte overføres statslige midler til virksomheder og institutioner, og
- hvorved disse virksomheder og institutioner opnår en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Ved ordninger menes ordninger, som har hjemmel i dansk lovgivning (fx finansloven eller skattelovgivningen). Afgrænsningen til statslige midler henviser til, at kun ordninger, som Folketinget har direkte indflydelse på, er omfattet. Derimod er erhvervsstøtte i form af EU-ordninger, kommunale og regionale erhvervsstøtteordninger ikke omfattet.

Med direkte støtte menes tilskud, der direkte modtages af virksomheder. Med indirekte støtte menes støtte gennem ordninger, som ikke giver et direkte tilskud til modtageren, men hvor modtageren opnår en tilsvarende økonomisk fordel (fx i form af skattebegunstigelse, garantier, gratis rådgivning mv.). Indirekte støtte kan også være i form af, at erhvervslivet får gavn af støtte til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, herunder erhvervsrettet forskning. De omfattede ordninger skal dog begunstige bestemte virksomheder eller institutioner.

Virksomheder og institutioner skal forstås bredt på den måde, at støtte til aktiviteter, der potentielt foregår på markedsvilkår eller i konkurrence med lignende aktiviteter, er omfattet. Det drejer sig således

ikke kun om private virksomheder, men kan fx også være selvejende institutioner, non-profit organisationer, vidensinstitutioner mv. Samme virksomhedsbegreb anvendes også af Kommissionen i forbindelse med EU's opgørelse af statsstøtte.

Opgørelsen omfatter endvidere støtte til ordninger, der har et andet primært sigte end direkte at fremme udviklingen i erhvervslivet, men som også har betydning for erhvervslivet. Således omfatter opgørelsen støtte til aktiviteter, der kan være til gavn for samfundet, men som ikke nødvendigvis tilvejebringes uden offentlig indblanding, og som samtidig giver bestemte virksomheder eller institutioner en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Derimod omfatter opgørelsen ikke ordninger, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer, eller som har et alment dannende og ikke-kommercielt sigte. Det gælder fx uddannelsespolitikken, beskæftigelsespolitikken, infrastruktur og retsvæsen. Hvornår der er tale om ordninger, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer, og ordninger, der begunstiger bestemte dele af erhvervslivet, må i praksis for nogle ordninger komme an på en konkret vurdering. Udgifter til offentlige myndigheder eller institutioner med erhvervsrettede aktiviteter er med i det omfang, at der vurderes at være en sammenhæng mellem ordningerne og begunstigelsen af bestemte dele af erhvervslivet.

I forbindelse med udarbejdelsen af denne redegørelse er der foretaget en gennemgang af de enkelte ordninger, der hidtil har været medtaget i Redegørelse om erhvervsstøtte, for at afklare erhvervsstøtteelementet i ordningerne. Nogle ordninger har vist sig at falde uden for afgrænsningen. Det drejer sig om bevillingen til Det Strategiske Forskningsråd (ekskl. den del, som er notificeret som statsstøtte), skatteudgiften knyttet til momskredittider, bevillinger til ordninger på teater- og musikområdet samt nogle små ordninger, som primært følger af lovgivningsmæssige eller internationale forpligtigelser. I forbindelse med gennemgangen har der endvidere vist sig at være argumenter for at medtage skatteudgiften knyttet til flys energiforbrug, der hidtil ikke har været medtaget i opgørelsen af erhvervsstøtte.

De nærmere principper for afgrænsning af erhvervsstøtte er beskrevet i bilag 4.

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Udenrigsministeriet						
06.11.01.30. Eksport- og investeringsfremme mv.	5,4	4,9	8,1	2,3	-	9,6
06.21.02.10. Nordisk Projekteksportfond, NOPEF (mhp. at styrke nordiske smv'ers internationale konkurrencekraft)	-	-	-	-	-	-
06.32.05.12. Business-to-Business Programmer	266,0	288,8	323,2	323,7	284,8	320,0
06.32.05.15. Offentlige-Private Partnerskaber (i udviklingslandene)	-	-	-	-	-	-
06.32.06.10. Blandede kreditter	13,2	158,7	193,0	75,9	51,6	263,1
06.41.01.10. Danmarks Eksportråd	425,7	433,9	453,6	353,0	348,2	326,1
06.41.02.10. Eksportstipendiater	49,0	51,4	61,4	69,6	55,7	87,3
06.41.02.20 Innovationscentre	-	-	-	-	-	1,4
06.41.03.10. Særlig eksportfremmeindsats for smv'er, innovative vækstvirksomheder og iværksættere.	-	-	-	-	-	-
06.41.03.20. Eksportfremmetilskud (støtte til eksportfremstød m.m.)	53,1	52,3	48,0	48,7	55,4	9,0
06.41.79.10. Negativ budgetregulering vedrørende eksportfremme	-	-	-	-	-	-
Udenrigsministeriet i alt	812,6	990,1	1.087,4	873,2	795,7	1.016,3
Økonomi- og Erhvervsministeriet						
08.32.01.15 Danmarks deltagelse i verdensudstillinger	7,2	5,7			18,3	22,9
08.32.02.10. Værftsstøtte	215,4	720,8	678,1	717,4	772,2	410,1
08.32.02.20. Værftsstøtte (afvikling af ordningen)	-0,6	-0,7	77,9	36,2	0,0	-0,7
08.32.02.30. Driftsstøtteordning 2003-2004, netto (værftsstøtte)	-	-	-	-	-	-
08.32.02.40. Driftsstøtteordning 2004-2005	-	-	-	-	-	-
08.32.03.25 Kautionsordning administreret af EKF	-	-	-	-	-	-
08.32.03.70 Eksportfinansiering, renteudligningsordning				-1,8	-7,3	11,4
08.32.03.80. Garantifonden for investeringer i østlande	-2,2	-2,5	-3,1	-4,2	-4,5	-3,2
08.32.03.85. Garantifonden for investeringer i Udviklingslandene	-1,1	-1,3	-2,3	-3,6	-3,7	-5,0
08.33.01.20. Generelle aktiviteter for iværksættere og mindre virksomheder	-	-	55,4	26,9	16,7	15,8
08.33.01.25 Tidlig idéfinansiering - proof of business	-	-	-	-	-	-
08.33.01.37. Ophør af låneordninger (tilbageførsel af indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk)	-	-	-	-	-	-71,0

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-57,9	265,3	259,9	277,2	296,2	296,9	307,3	301,0	291,7	270,3
4,1	3,9	3,4	-0,2	-	0,0	0,0	-	-	-	-	-
336,9	152,0	193,8	151,7	157,0	157,3	177,2	180,5	186,9	200,0	200,0	200,0
-	-	-	6,2	7,8	76,0	44,6	29,8	14,7	27,0	27,0	27,0
272,2	180,0	73,6	200,1	271,0	299,6	349,7	348,6	349,8	350,0	350,0	350,0
328,0	311,5	323,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45,0	44,1	45,3	39,9	46,1	44,1	40,9	43,4	50,0	43,3	42,2	42,2
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	7,9	4,2	4,2
3,8	21,6	11,1	19,4	16,5	15,8	16,3	15,6	19,2	19,8	20,5	15,7
46,0	37,7	28,7	36,2	31,8	27,9	29,7	28,3	31,9	41,6	36,8	27,1
-	-0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.035,9	750,1	621,1	718,6	790,1	898,0	954,7	943,0	959,8	990,6	972,4	936,5
	-2,5	0,0	7,1	6,3	-1,6	2,6	18,9	20,1	27,4	0,0	0,0
-11,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-0,2	45,2	0,9	8,5	-1,9	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5	0,0	0,0	0,0
-	-	26,3	323,7	-0,2	-0,2	-0,1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-50,5	50,1	-0,1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	0,0	300,0	0,0	-15,0	0,0
-48,2	-56,0	-98,1	-67,0	-30,9	41,5	1,5	25,0	-79,0	-144,0	-36,0	-31,0
-2,8	-2,7	-0,5	-0,1	0,0	-0,8	-2,9	-2,1	-0,6	-0,1	-0,1	-0,1
-4,7	-3,1	-3,0	-1,6	-1,1	-1,1	-3,6	0,0	-1,2	-1,1	-1,1	-1,1
4,9	4,0	9,5	-1,4	8,1	2,2	5,1	3,5	4,0	5,9	6,0	6,0
-	-	-	-	-	-	40,0	40,0	41,4	25,0	25,4	25,4
-72,0	-64,0	-51,0	-36,0	-24,0	-19,0	-17,9	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FLS-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Økonomi- og Erhvervsministeriet, fortsat						
08.33.01.38. Lånegarantier (kapitalindskud i Vækstfonden: lånegarantiordning til udvikling i mindre virksomheder)	-	-	-	-	-	20,7
08.33.01.39 Letløn	-	-	-	-	-	5,0
08.33.01.40. Kontaktpunkter (basisydelse til iværksættere, del af Iværksætterpakke II)	-	-	3,5	-	-	-
08.33.01.41. Kulturelt iværksætermiljø	-	-	-	-	-	-
08.33.01.42. Udvikling af internationale kompetencer (bl.a. køb af analyser)	8,0	7,8	7,2	7,3	8,4	-
08.33.01.43. TIC (Teknologiske informationscentre)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.46 Danish Fashion Institute	-	-	-	-	-	-
08.33.01.47 Reserve til fremme af dansk design	-	-	-	4,4	5,5	19,7
08.33.01.48. Tilskud til Dansk Designcenter (tidligere Styret designpolitik for erhvervslivet)	-	16,9	8,6	22,0	33,5	2,9
08.33.01.50. Fremme af ledelsesudvikling i private og offentlige virksomheder (tidligere Center for ledelse)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.51. Lettere administration for udenlandske videnarbejdere	-	-	-	-	-	-
08.33.01.52. Udvikling af nye servicemarkeder (gennem offentligt-privat samspil)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.54. Erhvervsudvikling og innovation (udredninger og analyser af vækstvilkår mv.)	13,6	11,4	25,2	21,5	23,1	16,2
08.33.01.55. Offentligt-privat samspil (i Danmark)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.61. Iværksætterfond i Vestdanmark	-	-	-	-	-	-
08.33.01.62. Regional erhvervsudvikling	-	-	-	-	-	-
08.33.01.63. Innovation og produktivitet i byggeriet (Det Digitale Byggeri, Byggeriets Innovationsfond mv.)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.65. Bedre privat rådgivning af iværksættere	-	-	-	-	-	-
08.33.01.66. Generelle aktiviteter rettet imod dansk iværksætterkultur	-	-	-	-	-	-
08.33.01.67. Iværksætterfond	-	-	-	-	-	-
08.33.01.68. Erhvervsservice (driftstilskud til regionale erhvervs-servicecentre m.m.)	-	-	-	-	-	-
08.33.01.69. Væksthuse	-	-	-	-	-	-
08.33.01.70 Lånegarantiordning - kom-i-gang-lån	-	-	-	-	-	-
08.33.02.10. Hjemmeservice	0,7	-	371,9	457,4	612,6	485,1
08.33.03.30 Erhvervsservicepulje	-	-	-	-	-	-
08.33.03.40 Center for kultur og oplevelsesøkonomi	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
27,4	16,3	24,8	25,0	25,0	21,6	23,6	23,6	173,6	23,6	148,6	23,6
12,5	9,2	5,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31,9	33,3	23,6	-1,7	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
-	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7,5	1,2	-5,4	-0,4	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-
46,9	48,3	44,2	-1,0	-0,8	0,0	-	-	-	-	-	-
1,4	-	-	-	-	-	-	1,0	2,0	0,0	0,0	0,0
-0,6	-	-	-	-	8,6	16,0	3,0	7,6	12,0	18,4	17,0
27,4	20,4	18,3	16,6	14,5	14,9	13,1	19,6	19,8	14,0	14,3	14,3
7,0	7,2	5,1	2,6	2,0	0,0	-	-	-	-	-	-
1,1	1,2	1,0	-0,1	0,6	0,2	-	-	-	-	-	-
4,6	15,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16,9	0,5	0,5	4,0	4,7	3,4	9,7	7,4	14,9	6,7	6,3	6,5
-	-	12,2	-8,6	4,9	3,2	6,8	5,3	2,6	1,5	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	15,0	-15,0	0,0	30,8	0,0	0,0
-	15,4	12,8	24,0	27,9	14,4	4,5	0,2	11,1	3,5	0,0	0,0
-	3,6	10,9	-4,3	17,8	15,7	6,0	5,5	11,6	5,0	0,0	0,0
-	-	3,5	0,8	3,3	4,9	3,2	0,4	4,1	0,0	0,0	0,0
-	-	11,8	6,8	20,2	13,3	10,2	5,1	2,6	0,0	0,0	0,0
-	-	25,0	-	25,0	25,0	-	-	-	-	-	-
-	-	-	45,9	46,1	50,6	89,4	89,7	92,7	92,8	0,0	0,0
-	-	-	4,7	0,0	0,0	-	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
-	-	-	25,0	6,6	10,0	8,0	8,0	10,0	0,0	0,0	0,0
474,3	316,2	226,9	92,1	80,6	84,7	90,2	94,6	99,0	88,7	88,7	88,7
-	-	-	-	-	-	-	8,4	9,9	16,1	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	7,0	3,9	0,0	0,0

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FLS-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Økonomi- og Erhvervsministeriet, fortsat						
08.33.04.10 LæsInd	-	-	-	-	-	-
08.33.05.10. Program for brugerdriven innovation	-	-	-	-	-	-
08.33.06. Nye iværksættere/væksthuse mv.	-	-	-	-	-	-
08.33.07.10 Fonden til markedsføring af Danmark	-	-	-	-	-	-
08.33.08.10 International Design Week Denmark	-	-	-	-	-	-
08.33.09.10 Fremme af erhvervsmæssige potentialer i arbejdskraftbesparende teknologi	-	-	-	-	-	-
08.33.09.20 Markedsudvikling af offentlige velfærdsløsning	-	-	-	-	-	-
08.33.10.10 Fund of funds, Kapitalindskud i Vækstfonden	-	-	-	-	-	-
08.33.10.20 Vækstlån	-	-	-	-	-	-
08.33.11.10 Fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse	-	-	-	-	-	-
08.33.79.20 Reserve til iværksætter- og innovationsinitiativer	-	-	-	-	-	-
08.35.01.10. Medfinansiering af EU's regionalprogrammer samt særlige foranstaltninger (regionaludvikling mv.)	76,4	34,4	59,8	70,4	48,5	46,9
08.35.01.25. Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Fond for Regional Udvikling, perioden 2000-2006	4,7	93,2	-169,0	35,7	108,3	-155,9
08.35.01.30. Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, perioden 2007-2013	-	-	-	0,1	-	-
08.35.02.10. VisitDenmark	145,1	94,7	160,9	161,5	140,8	137,6
08.35.02.20. Turismefremme (kompetenceudvikling og en bæredygtig udvikling i dansk turisme)	41,5	28,8	47,6	58,3	40,1	43,7
08.35.02.30 Globaliseringsmidler til VisitDenmark	-	-	-	-	-	-
08.35.02.40 Centerkontrakter for turisme	-	-	-	-	-	2,6
08.35.02.50. Øresundsregionen (markedsførings- og informationsindsats, Wonderful Copenhagen)	-	-	-	-	-	-
08.35.02.60 Videnscenter for kystturisme	-	-	-	-	-	-
08.35.02.70. Turismepolitisk vækstplan (national turismestrategi)	-	-	-	-	-	-
08.36.03.10. Garantiorde for skibsbygning (afvikling af ophørte ordninger)	0,0	0,0	0,0	172,0	0,0	-116,0
08.36.05.10. Garantiorde for igangsættere m.v. (afvikling)	19,3	14,2	4,7	6,2	2,2	0,2
08.37.01. Tilskud til Dansk Arkitektur Center	18,4	26,1	17,6	17,4	11,5	12,4
08.37.12.10 Standarder og markedskontrol for byggere	-	-	-	-	-	-
08.37.14.10 Renoveringspuljen	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	26,5	38,2	38,4	38,7	17,6	0,6	0,6	0,6
-	-	-	-	-	-	39,1	128,3	100,6	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	14,9	50,9	53,4	40,6	41,5	41,5
-	-	-	-	-	-	-	56,3	18,2	33,3	25,2	31,0
-	-	-	-	-	-	-	11,0	7,5	2,9	5,9	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	1,1	7,7	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	500,0	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	125,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	223,7	254,6	254,5
-	-	-	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50,7	64,2	32,6	53,9	39,1	46,3	-10,8	21,2	71,9	44,7	32,8	32,8
-119,5	-0,5	80,1	-31,9	66,5	-37,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-17,3	8,7	2,7	0,0	0,0	0,0
129,7	120,2	119,1	113,8	114,0	129,0	115,1	145,1	140,1	115,8	113,8	113,8
37,6	25,6	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	19,4	0,0	0,0
17,5	-4,6	-	-	-9,9	-	-	-	-	-	-	-
5,5	18,2	20,3	19,5	20,7	20,5	17,0	2,0	2,2	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	2,0	3,0
-	15,0	21,7	18,6	14,1	6,7	6,9	7,4	4,7	2,8	19,2	15,9
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,2	-4,7	0,0	0,0	0,0	0,0
2,3	2,2	-0,2	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
16,7	3,0	2,0	2,0	2,0	2,1	3,1	3,6	3,3	2,3	2,2	2,2
-	-	-	-	-	-	-	2,8	3,4	4,1	7,4	7,4
-	-	-	-	-	-	-	0,0	1.349,6	0,0	0,0	0,0

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Økonomi- og Erhvervsministeriet, fortsat						
08.43.22.10. Forskning, udredning og forsøg vedr. byfornyelse	9,8	-	7	5,8	5,5	5,4
08.71.11.20. Hjemsendelse af søfarende (statsligt tilskud)	0,7	0,5	0,3	0,5	0,1	0,1
08.71.11.40. Handelsflådens Velfærdsråd (statsligt tilskud til den private selvejende institution)	3,2	3,3	2,9	2,9	2,8	2,7
08.71.11.60. Lægeundersøgelse af skibsmandskab (statsbetalte lægeundersøgelser)	2,2	2,0	2,1	2,1	2,5	4,5
08.71.15.50. Tilskud til arbejdsmiljøråd og arbejdsmiljøtjenester	0,1	0,1	0,0	0,2	1,8	2,5
Ophørte ordninger						
Eksportfremme i de baltiske lande, Polen og Skt. Petersborg-regionen (FL01: 26.32.01.30, FL02: 8.32.01.31).	14,4	43,4	39,2	30,1	16,7	0,2
Initiativer til fremme af vækst i industri og service i baltiske lande (FL01:26.32.01.32, FL02: 8.32.01.32+33)	0	0	0	0,1	8	19,1
Virksomhedsudvikling i Østersøregionen 2000 (FL01: 26.32.01.34, FL02: 8.32.01.34)	-	-	-	-	-	0
Rentetilskud i forbindelse med eksportkreditter til de baltiske lande mv. (FL00: 26.32.01.40)	-	39,1	42,4	31,1	20,5	0,6
Miljøkreditordning for Østeuropa - finansieringstilskud (FL01: 26.32.01.71, FL02: 8.32.01.71)	-	-	-	-	0,8	10,2
Deltagelse i verdensudstillingen (EXPO 2000) (FL00: 26.32.01.15, FL02: 8.32.01.14+15)	-	-	-	-	18,3	22,9
Østeuropainitiativ (FL97: 26.36.01.15)	-	0,5	-	-	-	-
Østlandepulje (FL97: 26.36.01.16)	-	3,3	0,7	-	-	-
Dansk deltagelse i F-16 MLU-programmer (FL97: 26.36.05.10)	-	0,2	-	-	-	-
Udviklingskontrakter (FL01: 26.34.01.25/26.34.03.10, FL02:19.74.01.25).	-	-	57,6	75,2	71,1	67,8
Dansk deltagelse i Joint Strike Fighter (FL01: 26.34.01.36, FL02: 8.33.01.17)	-	-	14,5	8,8	7	-
Multimediecenter (FL01: 26.24.01.51, FL02: 19.41.20.33)	-	-	8	6	5	6
Forum for organisationsforskning (FL01: 26.34.01.53)	-	-	-	4	5	5
LOK (FL01: 26.34.01.60)	-	-	-	-	5,5	19,7
Produktionslåneordning KCH&F (FL00: 26.36.01.25)	-	28,3	26,6	23,1	15	12,3
Investeringsfremme (FL00: 26.31.01.12, En stor del af denne ordning er anført under Danmarks Eksportråd)	-	3,4	5	6,1	5,8	0
Isbrydere på miljøområdet (FL01: 26.33.01.11)	-	-	2	4,4	2,7	0,9
Iværksætterklippekort (FL97: 26.33.02.15)	-	-	0,3	-	-	-
Isbrydere (højtuddannede i mindre virksomheder) (FL00: 26.36.01.11, 26.32.03.12)	52,2	34,9	0,5	0	0	0
Pulje til særlige erhvervsmæssige foranstaltninger i forbindelse med afskedigelser i større omfang (FL00: 26.35.01.30)	-	-	4,7	10,3	17,8	11,4

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1,7	3,5	2,5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
2,8	2,4	2,7	2,9	2,7	2,8	2,7	3,2	3,3	3,5	3,5	3,5
1,9	4,0	3,9	2,0	6,5	5,0	5,4	3,7	1,1	0,8	0,0	0,0
2,3	1,8	2,6	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5	2,5
-0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-1,3	-7	-0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,5	2,6	9,4	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
63,8	40,8	-1,3	-56,2	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-2,5	0	7,1	6,3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45,7	-14	-3,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13,4	12,3	37,2	29,7	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Økonomi- og Erhvervsministeriet, fortsat						
Industriell udnyttelse af miljøteknologi (FL96: 26.36.01.13)	31,3	7,2	-	-	-	-
Krigsulykkesforsikring for søfarende (FL01: 26.41.11.30)	7,3	6,8	6	5,4	5	4,6
TV-betjening af søfarende (FL01: 26.41.15.60)	4,8	5	4,9	4,9	4,9	4,7
Medfinansiering af virksomhedernes egen udviklingsprojekter (FL96: 26.32.01.10)	5,5	34,7	-	-	-	-
Udviklingsprogrammer (FL96: 26.32.03.10 (11,20,60,70). En del af midlerne er konteret under 24.23.17.10)	136	79,5	-	-	-	-
Netværkssamarbejde (FL96: 26.32.03.30)	0,8	0,3	-	-	-	-
Økonomi- og Erhvervsministeriet i alt	807,5	1.336,4	1.568,9	2.026,2	2.047,9	1.101,7
Forsvarsministeriet						
12.31.11. Lodsreguleringsfonden (stiller materiel, bygninger, personale m.v. til rådighed for lodserierne, selvfinansierende),	-4,0	-4,0	-4,0	-12,0	-11,0	0,0
Forsvarsministeriet i alt	-4,0	-4,0	-4,0	-12,0	-11,0	0,0
Indenrigs- og sundhedsministeriet						
16.11.15.10 Pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små samfund	18,2	22,1	19,4	13,9	16,5	15,6
16.11.15.11 Pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små øsamfund, erhvervsstøtte	-	-	-	-	-	-
15.91.14.10 Tilskud til kommunal medfinansiering af EU-projekter	-	-	-	-	-	7,9
16.91.20.30 Driftstilskud vedr. færger til mindre øer	-	-	-	14,4	14,8	15,3
16.91.22.40 Ydelsesstøtte vedr. færgeinvesteringer	-	-	-	4,3	4,9	5,7
16.91.24 Tilskud til færgedrift	-	-	-	-	-	-
16.91.25 Pulje til medfinansiering af færgeinvesteringer i kommuner	-	-	-	-	-	-
16.91.01.63 Reserve	-	-	-	-	-	-
16.43.01. Sygesikring af søfarende, netto	7,2	7,3	6,5	5,8	6,3	7,1
16.45.01 Apotekervæsenets udligningsordning, bidrag	-39,2	-41,1	-45,7	-47,2	-51,8	-65,8
16.45.03 Apotekervæsenets udligningsordning	39,6	38,6	43,2	54,7	35,4	78,7
Indenrigs- og sundhedsministeriet i alt	25,7	26,9	23,3	45,9	26,0	64,6
Beskæftigelsesministeriet						
<i>Ophørte ordninger</i>						

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
802,7	699,2	636,5	633,5	475,2	557,5	534,5	822,3	3.036,5	716,2	891,5	657,8
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
23,6	18,1	21,6	21,9	19,8	23,4	26,5	26,4	18,7	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	7,0	7,0	7,0
15,1	3,4	29,5	16,9	17,7	18,0	8,4	16,9	19,6	20,7	20,9	20,9
15,8	16,2	16,7	17,2	17,5	17,9	-	-	-	-	-	-
6,6	10,3	9,6	9,8	10,5	11,1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	0,0	0,0	12,0	32,3	12,0	24,2	2,1	2,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	99,0	170,9	76,5	-	-	-	-	-	-
8,2	4,8	2,6	-2,3	1,1	-0,1	2,5	-	-	-	-	-
-59,7	-59,9	-66,0	-54,4	-51,6	-52,6	-55,7	-49,4	-48,0	-60,2	-60,8	-60,8
61,2	64,4	61,5	51,8	54,2	50,0	54,3	47,3	50,1	60,2	60,8	60,8
70,8	57,3	75,6	159,9	240,1	144,2	48,0	73,5	52,4	51,9	30,0	30,0

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Beskæftigelsesministeriet, forsat						
Støtte til østeuropæiske lande (FL98: 14.52.13.10)	1,8	0,8	1,4	-	-	-
Genhusningsprojekt mv. i Rusland (FL01: 14.52.14.10, FL02: 8.32.04)	19,5	22,8	3,7	-	1,5	1,3
Erhvervsrelaterede sektorprogrammer i Central- og Østeuropa (FL98: 14.52.16.10)	6,4	6,1	5	0,7	-	-
Tilskud til forbedringsarbejdet (FL01: 14.44.01.10)	404,1	-0,5	-0,2	0,3	0,2	-0,2
Projekt Renovering (FL01: 14.43.21.10)	0,7	6	7,4	4,4	4,1	0,5
Pulje til fremme af bedre arbejdsliv, pulje til demonstrations- og ideprojekter (FL01: 17.19.27.10)	-	1,2	3,9	29	34,4	27,5
Beskæftigelsesministeriet i alt	432,5	36,4	21,2	34,4	40,2	29,1
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling						
19.41.11.10. Det Strategiske Forskningsråd (notificeret del)	-	-	-	-	-	-
19.55.07.10 Højteknologifonden	-	-	-	-	-	-
19.65.01.45. E-handel (etablering af et eHus til af fremme e-handel i Danmark)	-	-	-	-	-	-
19.65.01.60 NemHandel	-	-	-	-	-	-
19.65.01.78. IT for alle	-	-	-	-	-	-
19.74.01. Udvikling af kompetence og teknologi mv. (Rådet for Teknologi og Innovation)	451,0	734,5	620,2	642,3	736,2	771,1
<i>Ophørte ordninger</i>						
Nye forskningsprogrammer (FL: 00: 19.17.01.10)	115,4	12,7	15	4,3	-	10,3
Forskning og udvikling i dansk design (FL00: 19.41.20.43)	-	-	-	-3	0,1	0,1
Det Bioteknologiske Forskningsprogram (FL00: 19.45.01.10)	113,9	87,6	79,5	81,4	75,7	0,3
Fødevareteknologiprogrammet (FL00: 19.45.03.10+15)	31,1	37,2	48,1	11,5	4,9	6,3
Informationssamfundet 2000. Tilskud til dansk EDI-råd (FL01: 19.65.05.20)	-	-	4,4	3,6	4	0,3
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling i alt	711,4	872,0	767,2	740,1	820,9	788,4
Undervisningsministeriet						
20.79.05.40. Pulje til uddannelsesplanlægning (støtte til uddannelsesplanlægning i mindre virksomheder)	-	0,7	9,5	42,8	5,8	-
<i>Ophørte ordninger</i>						

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,1	0	0,2	-0,1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,6	0	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	25	42	32	34	31
-	-	-	-	193,1	194,6	273,9	267,0	281,9	509,3	588,2	627,4
-	-	0,1	-	-	0,0	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	0,0	9,4	8,0	5,2	4,1
-	-	1,1	3,1	4,9	9,9	10,3	10,0	20,4	0,0	0,0	0,0
630,5	636,7	536,3	534,5	544,7	619,5	712,2	789,7	812,1	1.055,8	1.046,0	897,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
630,5	636,7	537,5	537,6	742,7	824,0	996,4	1.091,7	1.165,9	1.605,1	1.673,4	1.559,6
47,2	10,3	0,0	-0,2	-	0,0	-6,7	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Undervisningsministeriet, fortsat						
Forsøgs- og udviklingsarbejde mv. ifm. videregående uddannelser. Samarbejde med erhvervslivet (FL01: 20.69.01.20)	-	-	-	-	-	2,5
Undervisningsministeriet i alt	0,0	0,7	9,5	42,8	5,8	2,5
Kulturministeriet						
21.11.55 Distributionstilskud til visse periodiske blade og tidsskrifter	-	-	-	-	-	-
21.11.57 Dagbladsnævnet	7,8	7,8	7,8	10,8	13,8	13,8
21.11.62.15 Blade og tidsskrifter	-	-	-	-	-	-
21.11.62.20 Efterregulering af tilskud til blade og tidsskrifter	-	-	-	-	-	-
21.11.62.25 Dagblade	-	-	-	-	-	-
21.11.62.30 Efterregulering af tilskud til dagblade	-	-	-	-	-	-
21.11.62.35 Dagbladslignende publikationer	-	-	-	-	-	-
21.11.62.40 Efterregulering af tilskud til dagbladslignende	-	-	-	-	-	-
21.24.03. Tilskud til filmformål m.v.	2,0	-	-	-	-	-
21.24.17. Produktion og udvikling, film	104,5	103,2	97,2	104,2	131,0	162,2
21.24.18. Filmdistribution	32,2	30	27,9	27,4	39	35,7
21.33.54.10 Tilskud til zoologiske anlæg	-	-	-	-	-	-
Kulturministeriet i alt	146,5	141,0	132,9	142,4	183,8	211,7
Miljøministeriet						
23.21.01.80 Fremme af miljøeffektiv teknologi	-	-	-	-	-	-
23.23.11.20 Miljømærkeordningen	-	-	0,6	6,5	6,5	6,6
23.23.11.30. Formidlingsaktiviteter vedr. affald og genanvendelse (tilskud til videnscenter)	-	-	-	-	-	-
23.24.31.10. Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler	23,5	21,8	18,8	18,8	19,1	12,3
23.27.05 Partikelfiltre på lastbiler	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47,2	10,3	0	-0,2	0	0	0	-	-	-	-	-
-	-	-	28,3	38,2	40,5	40,2	-	-	-	-	-
13,8	9,8	17,8	13,8	-45,0	2,1	5,5	2,9	38,6	14,7	6,7	6,7
-	-	-	-	-	-	-	40,4	42,8	42,5	42,5	37,0
-	-	-	-	-	-	-	0,7	0,0	1,1	1,1	1,1
-	-	-	-	-	-	266,6	389,1	350,7	347,7	347,7	321,1
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	2,1	2,1	2,1
-	-	-	-	-	9,1	8,7	10,2	9,6	9,9	9,9	9,9
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,5	0,6	0,6	0,6
-	-	233,0	263,0	266,6	305,1	195,0	269,7	265,2	256,7	261,9	261,9
180,7	176,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45,1	48,1	3,6	3,6	3,5	-	-	-	-	-	-	-
24,4	24,2	25,0	25,0	24,9	25,1	37,0	37,6	39,9	39,4	39,0	38,6
264,0	258,4	279,4	333,7	288,2	381,9	553,0	750,6	747,3	714,7	711,5	679,0
-	-	-	-	-	-	0	4,7	8,1	0,0	0,0	0,0
14,8	4,1	12,9	10,2	10,8	12,6	11,6	16,2	10,8	11,7	11,8	11,7
4,4	4,3	4,4	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	3,9	1,7	3,7	3,9
21,5	15,2	20,4	1,4	4,9	-5,6	2,6	5,3	-9,3	0,0	2,2	2,1
		-	8,9	-1,1	0,5	4,6	13,5	25,5	0,0	0,4	1,3

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Miljøministeriet, fortsat</i>						
23.27.06.10 Virksomhedsordningen	-	-	-	-	-	-
23.27.09 Tilskudsordning til fremme af miljøeffektiv teknologi	-	-	-	-	-	-
23.52.02.15 Naturforvaltning	-	-	-	-	-	-
23.52.09.30 Ophør med vandløbsvedligehold (tekstanm. 106)	-	-	-	-	-	-
23.52.10.11 Vådområder, projektjord	-	-	-	-	-	-
23.52.10.20 Ådale	-	-	-	-	-	-
23.52.11.10 Naturforvaltning, lodsejererstatninger	-	-	-	-	-	-
23.55.08. Skovbrugsforanstaltninger ith. skovloven, fraregnet refusion fra EU's landbrugsfond	14,6	86,5	26,4	26,9	35,2	37,2
23.55.09.10. Tilskud til genplantning m.v. efter stormfald (skove)	-	-	-	-	-	55,9
<i>Ophørte ordninger</i>						
23.23.11.10. Renere produkter	92,4	118,7	110,4	93,1	73,0	82,1
23.23.11.15. Renere produkter - tilbageføring af CO2-afgifter til fremstillingsvirksomhed	-	-	-	-	-	-
23.55.01.10. Tilskud til konsulentvirksomhed i skovbruget (overfor mindre skoveiere)	9,0	9,2	9,8	9,3	7,5	7,5
23.55.05.10. Produktudvikling af skovbrugsprodukter	0,4	5,1	6,5	8,8	11,4	13,7
23.55.05.20. Produktionsafgiftsfonden for juletræer og pynte- arønt	-	-	2,8	0,7	1,5	3,2
23.55.05.40. Refusion fra EU's landbrugsfond (vedr. produktudvikling af skovbrugsprodukter)	-	-	-	-	-	-
Forskningscenteret for Skov og Landskab (FL03: 23.41.01.10)	18,3	24,8	31,5	29	27,3	35,1
Miljøministeriet i alt	158,2	266,2	206,8	193,2	181,5	253,6
<i>Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri</i>						
24.21.02.20 Projektstøtte til udvikling af biavl	-	-	-	-	-	-
24.21.02.35 Bevaringsarbejde med husdyr- og plantegenetisk	-	-	-	-	-	-
24.21.02.60. Forbedring af vilkårene for honningproduktion (tilskud til forskning/rådgivning)	-	-	-	0,2	0,2	0,2
24.22.01. Konsulentvirksomhed i jordbruget (tilskud til konsulentlønninger)	129,5	128,1	130,7	135,0	138,4	138,8
24.22.15. Tilskud til vikarordninger indenfor jordbruget	66,8	57,1	25,6	35,6	33,1	30,5
24.23.03.10. Kompetenceudvikling i landdistrikterne (tidl. Efteruddannelse indenfor jordbrugserhvervene)	141,0	162,3	77,7	163,7	165,6	162,3
24.23.03.11. Nationale midler til landdistriktsprogrammet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	6,2	23,9	43,2	10,8	24,7	9,6	9,6	19,6
-	-	-	-	-	-	0,5	26,5	22,2	35,0	35,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,0	11,0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23,4	23,4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,2	12,2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3,6	3,6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,5	12,5
88,3	96,5	51,9	12,5	58,5	67,0	-2,4	95,8	47,4	53,0	61,5	57,4
350,3	137,6	-14,6	-9,9	2,8	122,1	19,6	0,3	1,0	0,7	0,7	0,7
22,0	39,9	24,1	5,5	5,1	2,3	1,3	-	-	-	-	-
49,1	65,2	35,4	-2,7	0,7	-2,9	-1,6	-	-	-	-	-
8,6	5,5	6,4	6,4	6,5	6,5	6,6	-	-	-	-	-
8,1	12,7	7,8	7,1	5,0	4,3	6,3	-	-	-	-	-
4,1	0,4	3,0	2,4	4,0	3,5	3,1	-	-	-	-	-
-	-0,7	-	-0,5	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
34,3	30,9	25,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
605,6	411,6	176,9	43,5	105,5	236,4	97,6	175,3	134,3	112,7	210,6	159,4
-	-	-	-	-	-	1,2	3,8	0,0	0,0	3,9	0,0
-	-	-	-	-	-	-	3,2	5,4	4,7	4,1	5,2
0,2	0,3	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120,4	97,1	95,0	0,0	-	0,0	-	-	-	-	-	-
30,5	32,0	30,1	32,4	31,9	28,9	21,6	18,4	12,8	10,5	10,8	11,4
123,6	99,8	97,0	1,9	2,3	11,4	-2,9	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-74,1	6,2	7,1

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FLS-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fortsat						
24.23.03.12. Innovation og udvikling i primært jordbrug	-	-	-	-	-	-
24.23.03.15. Innovation og udvikling i forarbejdningssektoren	82,0	-28,4	-9,4	5,1	19,5	11,3
24.23.03.16. Bedriftsrådgivning og udarbejdelse af naturplaner for landmænd	-	-	-	-	-	-
24.23.03.17. Kvalitetsforbedring af fødevarer (tilskud iht. landdistrikstøtteleven)	-	-	-	-	-	-
24.23.03.19. Etablering af biogasanlæg	-	-	-	-	-	-
24.23.03.20. Tilskud til jordbrugere i ugunstigt stillede områder	-	-12,0	-12,7	-4,4	-6,0	-10,0
24.23.03.25. Fremme af tilpasning og udvikling af landdistrikterne	12,7	24,8	35,3	76,3	50,8	39,5
24.23.03.30. Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger	23,7	85,3	-66,4	32,5	24,1	24,3
24.23.03.35. Vådområder (miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger)	-	-	-	-	-	-
24.23.03.36. Særlig VMP III-indsats (tilskud til dyrkningsfrie randzoner, vådområder mv.)	-	-	-	-	-	-
24.23.03.37. Miljø- og naturprojekter	-	-	-	-	-	-
24.23.03.38. Obligatoriske randzoner, vandrammedirektiv	-	-	-	-	-	-
24.23.03.40. Plantegenetiske ressourcer	-	-4,1	-5,4	-4,2	-1,9	-2,2
24.23.03.41. Udviklings- og demonstrationsprojekter i jordbrugsbedrifter (iht. landdistrikstøtteleven, miljørettet)	-	-	-	-	-	-
24.23.03.45. Økologitilskud, herunder miljøbetings tilskud (jordbrua)	61,2	56,7	62,4	110,5	87,1	75,7
24.23.03.49. Arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikterne	-	-	-	-	-	-
24.23.03.50. Lægivende og biotopforbedrende plantninger (tilskud til beplantninger)	16,2	19,3	8,2	16,9	24,3	32,1
24.23.03.55. Tilskud til jordfordelinger (iht. landdistrikstøtteleven)	-	-	-	-	-	-
24.23.03.70 EU-medfinansiering	-	-	-	-	-	-
24.23.05.10 Investeringer i jordbrugsbedrifter (Støtte til jordbrugets strukturudvikling mv.)	292,8	236,2	255,3	225,5	213,5	191,1
24.23.05.61. Overtagne fordringer Økonomistyrelsen (indtægter ifbm. realisation af jordbruksvirksomheder, som de statsgaranterede)	7,3	3,3	2,7	1,0	1,8	0,7
24.23.15. Tilskud under fællesskabsinitiativet LEADER og mål 5b (udvikling, samarbejde, netværk for landdistrikter)	0,0	123,5	-113,6	-37,4	-23,1	-16,7
24.23.17.10. Innovation, forskning og udvikling i jordbrugs- og fiskerisektoren	211,8	230,4	-80,6	190,1	190,6	155,1
24.23.17.40 Bæredygtigt fiskeri	-	-	-	-	52,7	33,5
24.23.17.50. Forsøgsfiskeri, innovation, forskning, udvikling	-0,1	-	-13,9	0,0	-0,3	-0,3
24.23.17.60. Forarbejdning af fisk, innovation, forskning og udvikling m.v. indenfor fiskerisektoren	-	13,5	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	-	-	5,2	50,7	26,8	36,3	36,3	36,3
42,5	-1,6	-0,2	27,1	24,7	62,9	-0,8	45,2	20,9	30,0	20,0	10,0
-	-	-	-	0,0	14,8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	0,0	7,7	0,3	19,4	12,9	40,0	35,0	32,5
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	50,0	50,0	50,0
7,7	7,7	10,2	5,8	0,1	10,7	4,6	3,9	6,1	4,5	5,1	5,1
-6,8	16,1	6,6	14,7	19,8	30,3	-5,1	-0,5	0,3	0,0	0,0	0,0
82,4	123,7	97,4	212,1	57,4	-24,1	33,5	-12,2	35,4	8,8	39,0	74,7
0,7	1,1	0,0	48,2	1,5	40,4	1,5	1,9	-0,2	3,5	9,4	3,3
-	-	-	-	1,1	19,7	4,7	30,3	18,2	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	0,1	8,0	5,7	5,0	5,0	5,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	11,5	34,6
1,4	1,6	8,9	6,3	4,9	6,3	-0,8	0,9	1,1	1,8	1,8	1,8
-	-	-	-	0,0	35,7	-	-	-	-	-	-
62,4	22,2	20,6	147,8	46,8	8,6	78,8	78,2	48,5	71,9	10,8	10,8
-	-	-	-	-	-	15,3	30,2	51,0	38,3	31,1	42,2
9,4	9,7	10,5	8,5	8,9	14,4	6,4	7,0	6,6	6,8	6,8	6,8
-	-	0,1	4,0	5,1	10,9	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-41,3	-50,0	-37,0
-30,7	-16,0	5,4	-63,6	-44,1	-47,4	-17,5	-12,0	-6,8	0,0	0,0	0,0
0,7	0,7	-	-	0,1	-	-	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,1
9,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
177,4	212,7	172,2	125,0	126,4	108,5	127,2	-	-	-	-	-
70,3	20,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)

Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fortsat</i>						
24.23.45.10. Miljøforbedrende foranstaltninger i landbruget	141,3	103,6	57,8	39,8	34,2	27,6
24.23.45.20. Indløsning af garanti til landbrug i fbm. med miljøinvesteringer (ved misligholdelse af lån)	0,2	0,9	0,4	0,2	1,7	0,3
24.24.05.10. Ydelsestilskud vedr. lån til yngre jordbrugere	80,2	54,7	59,6	61,6	59,1	57,3
24.24.05.20. Indløsning af statsgaranti vedr. lån til yngre jordbrugere (ved misligholdelse af lån)	10,6	5,7	5,7	1,4	10,9	10,2
24.24.41.20. Indløsning af statsgaranti vedr. gældsaneringslån (jordbrua)	5,6	2,1	0,1	0,6	0,0	-
24.24.41.30. Statsgaranti for gældssanering til jordbrugere (garantiindfrielse)	-28,3	-13,8	-1,6	-12,1	31,1	10,0
24.24.41.40. Indtægter fra grovarefondsmidler (underkonto til Gældssaneringsordninger for jordbruget)	-	-	-	-	-	-5,0
24.24.44. Refinansieringsordningen for landbruget	64,1	56,8	52,5	48,3	57,6	49,6
24.24.51. Produktions- og promilleafgiftsfonde mv. inden for fødevarerektoren	-16,0	-11,0	36,8	23,1	26,6	31,1
24.26.10.20-50. Nationale tilskud inden for fiskerisektoren (ydelsestilskud og indløsning af statsgaranti vedr. lån til yngre fiskere)	6,0	0,1	0,1	0,2	0,5	0,7
24.26.10.60. Konsulentvirksomhed i dambrugs- og fiskerierhvervet (tilskud til konsulentrådgivning)	2,0	2,7	2,4	2,3	2,7	2,9
24.26.30.11. Strukturforanstaltninger m.v. inden for fiskerisektoren	8,2	228,9	-80,5	23,6	51,1	39,8
24.26.30.15 Kompensation til laksefiskeri	-	-	-	-	-	-
24.26.30.50. PESCA (regional støtteordning, som omfatter de fiskeriafhængige kommuner)	-	21,9	7,9	16,4	15,5	19,1
24.26.30.60 Supplerende kompensation til laksefiskere	-	-	1,1	1,2	1,2	1,0
24.31.11.30. Tilskud til certificerede partier af markfrø og sædekorn	-	-	-	-	-	19,3
24.31.11.50 Kompensation for tab ifb. genetisk modificeret materiale	-	-	-	-	-	-
24.32.01.20 Tilskud til TSE-overvågning af kvæg, får og geder	-	-	-	-	-	-
24.32.12. Erstatning mv. bekæmpelse af salmonella i fjerkræ	-	-	40,2	21,4	12,4	13,3
24.32.14.10 Erstatning ved nedslagnin af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger m.m.	-	13,5	1,5	22,3	-10,9	2,0
24.33.02.10. Forskningsaktiviteter inden for fødevarer- og jordbrugssektoren	124,3	105,6	126,0	139,7	166,8	167,1
24.33.02.30 Forskningsprogram for økologiske fødevarerproduktion. FØJO III	-0,1	0,0	0,0	-	-	-
24.33.02.40. VMP III forskning (Vandmiljøplan III)	-	-	-	-	-	-
24.33.02.50 Madexperimentariet	-	-	-	-	-	-
24.37.50 Øvrige tilskud vedr. fiskerisektoren	3,7	3,9	3,0	3,0	3,2	3,5

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-0,1	-1,6	0,0	0,6	-	-	-	-	-	-	-
0,9	-	0,3	-	-	-	-	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
52,5	47,7	49,1	44,4	30,8	31,6	16,8	9,2	4,1	1,6	0,4	0,1
3,8	7,9	13,0	5,4	4,0	-5,3	-7,6	-6,3	-2,0	1,9	35,2	30,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,9	-1,9	1,0	-1,0	2,5	0,2	0,3	-0,7	0,5	0,0	0,0	0,0
-2,0	-1,0	-	-1,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-
44,5	43,0	43,1	40,9	41,3	40,6	39,6	38,3	39,4	38,9	37,3	36,1
25,9	27,0	28,2	6,5	-10,5	-6,3	-2,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
2,1	2,8	3,6	1,4	2,9	0,7	0,4	0,2	0,1	0,6	0,6	0,6
2,9	2,9	2,9	2,9	3,4	2,2	2,7	2,3	2,1	0,0	0,0	0,0
54,2	184,4	40,3	87,6	108,6	42,3	78,8	65,3	65,3	66,0	66,0	65,8
-	-	-	-	3	0,4	-	-	-	-	-	-
-6,4	-1,8	-	-	-	-3,5	-	-	-	-	-	-
-	-0,5	-0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
10,8	10,2	9,2	9,6	9,6	10,3	9,8	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	2,1	2,1	0,6	0,6	0,6
-	-	-	-	2,4	3,2	0,5	3,0	3,0	3,0	3,0	0,0
7,2	8,9	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11,4	41,4	20,4	5,5	26,2	6,3	9,0	3,3	1,6	8,4	8,4	8,4
158,3	93,6	96,0	74,5	77,8	284,7	104,2	237,0	215,0	229,0	209,2	209,2
-	0,4	0,0	-	-3,9	59,8	108,6	-12,3	-12,7	-0,3	-0,2	0,0
-	-	-	-	0,0	49,5	49,7	0,0	-0,5	-0,7	-0,3	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	4,0	15,0	15,0
3,3	3,7	4,2	4,5	5,3	6,3	5,6	5,9	5,9	6,0	6,1	6,3

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fortsat						
<i>Ophørte ordninger</i>						
Fremme af fællesskaber (FL97: 24.21.02.20)	3	-	-	-	-	-
Kompensation til kommuner for provenuetab (FL97: 24.21.04.55)	28,9	31,1	30,8	-	-	-
Støtte til produktionsnedsættelse (FL97: 24.23.06.10)	3,7	1,1	0	-	-	-
Arbejderboliger på landet (FL97: 24.24.31.10)	0,1	0,1	0	-	-	-
Konvertering af boligdriftslån (FL97: 24.24.31.20)	0,8	-	0	-	-	-
Bekæmpelse af mastitis hos kvæget (FL99: 24.32.09.20)	-	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i alt	1.483,2	1.710,4	646,2	1.345,9	1.440,6	1.322,3
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender						
<i>Ophørte ordninger</i>						
27.41.09.25 Aflatoxinundersøgelser i mælk	-	-	8,0	2,0	2,0	1,9
27.41.09.30 Dyrilæger i særlige tilfælde (transporttilskud, til opretholdelse af husdyrbrua på mindre øer)	-	-	-	-	-	-
27.41.12.30 Støtte til bekæmpelse af salmonella	-	-	-	-	-	74,1
Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i alt	0	0	8	2,00	2,00	76,01
Klima- og Energiministeriet						
29.22.01.10. Tilskud til energiforskning (udbygning af dansk energiforskning og -udvikling)	113,6	132,1	153,2	123,0	127,0	119,6
29.22.02 (10) Green Labs DK (tekstanm. 109)	-	-	-	-	-	-
29.24.03. Elsparefonden	0,2	0,2	3,9	37,5	83,8	74,7
29.24.04 Lov om statstilskud til produktrettede energibesparelser.	-	-	1,2	3,7	8,3	26,6
29.24.06 Fremme af varmepumper	-	-	-	-	-	-
29.24.07 Kampagne til fremme af energibesparelser i bygninger	-	-	-	-	-	-
29.24.08 Forsøgsordning for elbiler	-	-	-	-	-	-
29.24.10.10 Pulje til skrotningspræmie for oliefyr	-	-	-	-	-	-
29.24.11 Center for energi besparelse	-	-	-	-	-	-
29.25.02. Tilskud til dækning af kuldioxidafgift i visse virksomheder	-	4,8	25,9	65,6	102,6	128,1
29.25.03 Tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder	-	-	-	-	-	-

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.072,3	1.095,7	864,7	851,0	591,0	862,8	689,6	634,4	577,8	555,9	616,0	672,3
1,4	2,0	1,4	1,7	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
42,9	18,2	10,8	5,8	22,4	-	-	-	-	-	-	-
44,31	20,19	12,17	7,54	22,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
104,5	48,9	40,7	64,8	64,6	68,5	226,2	204,5	308,7	412,4	391,6	48,8
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	60,0	71,4	81,6
84,2	88,4	77,4	120,0	100,8	70,0	121,1	-	-	-	-	-
11,5	-0,2	-3,2	6,2	6,0	4,8	0,0	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	0,0	13,6	5,2	5,3	5,3
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	388,0	0,0	0,0
-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	99,8	89,7
122,5	-	117,9	129,9	118,1	120,3	123,1	108,7	101,0	120,0	40,5	40,5
-	-	-	-32,5	-3,1	-11,7	0,0	0,0	0,0	5,1	5,2	5,2

Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven kategoriseret efter ministerområde (1995-2000)						
Erhvervsstøtteordninger (FL§-nr.), mio. kr.	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Klima- og Energiministeriet, fortsat						
29.25.05 Tilskud til elproduktion/elproduktionstilskud	652,1	854,5	1.074,2	1.251,5	1.246,2	710,4
29.25.06 Tilskud til kompensation af decentrale kraftvarmeværker	-	-	-	8,7	16,1	19,3
<i>Ophørte ordninger</i>						
28.75.01 Fremme til decentral kraftvarme og udnyttelse af bio-brændsel	10,9	20,9	31,4	45,1	27,5	251,2
28.76.05. Sektorintegreret miljøindsats i Østersøregionen	-	-	-	-	2,2	3,8
Tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder (FL02: 23.75.04.10. FL05: 8.65.04. FL06: 28.75.04)	206,5	178	305,1	361,2	461,9	432,7
Støtte til elforsyning (FL00: 23.71.02.10)	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1
Erhvervsrelateret energisektorprogram 1994 og 1995 (FL98: 23.72.12.10+20)	2,9	7,3	3,3	4,3	-	-
Klima- og Energiministeriet i alt	986,7	1.198,2	1.598,5	1.900,8	2.075,7	1.766,5
Transport- og Energiministeriet						
<i>Ophørte ordninger</i>						
28.11.31.10. Bladtilskud	482,0	503,0	490,0	512,0	516,0	437,0
Distributionscenter Danmark (FL: 96: 28.11.01.40)	1,0	1,0	-	-	-	-
Transport- og Energiministeriet i alt	483,0	504,0	490,0	512,0	516,0	437,0
<i>Øvrige ordninger</i>						
El-reformen: Overgangsordning for støtte til vindmølleelektricitet (Kommissionens scoreboard, Public Service Obligations til miljøvenlig elproduktion, omkostninger opkræves hos forbrugerne).	-	-	-	-	-	1.245,0
El-reformen: Afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (Kommissionens scoreboard, Public Service Obligations til miljøvenlig elproduktion, omkostninger opkræves hos forbrugerne).	-	-	-	-	-	1.500,0
Forlængelse af den danske CO2 kvoteordning (Kommissionens)	-	-	-	-	-	0,0
<i>Øvrige ordninger i alt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>2745,0</i>
Erhvervsstøtte alt i alt	6.043,3	7.078,3	6.556,0	7.846,8	8.125,2	9.814,7

**Bilagstabel 1. Erhvervsstøtteordninger på finansloven
kategoriseret efter ministerområde (2001-2012)**

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
585,5	561,2	233,3	267,2	244,1	277,1	228,6	312,6	221,9	145,0	130,0	0,0
42,8	22,7	5,0	-8,2	-1,2	-	-	-	-	-	-	-
11,5	13,6	82,9	-21,7	-3,2	-	12,1	-	-	-	-	-
21,1	-0,7	-8,9	-0,2	-0,5	-	-	-	-	-	-	-
202,9	-22,1	-26,5	-32,5	-3,1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.186,6	711,8	518,6	493,1	522,6	529,1	711,1	625,8	645,2	1.135,7	743,8	271,1
466,0	465,0	462,0	363,0	341,0	396,1	-	-	-	-	-	-
466,0	465,0	462,0	363,0	341,0	396,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.639,0	1.607,0	1.280,0	1.465,0	1.514,0	964,0	1.529,0	518,1	1.055,0	922,0	932,1	944,3
1.618,0	1.363,0	720,0	1.312,0	1.254,0	692,0	1.557,0	453,8	1.688,0	1.127,0	1.139,4	1.154,2
500,0	400,0	260,0	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-
3757,0	3370,0	2260,0	2777,0	2768,0	1656,0	3086,0	971,9	2743,0	2049,0	2071,5	2098,5
9.984,6	8.486,3	6.444,7	6.918,2	6.886,7	6.485,9	7.671,0	6.087,6	10.062	7.936	7.920	7.064

Anm.: For så vidt angår tilbageføringen af ordningerne er Finansministeriets udgiftsdatabase anvendt. I udgiftsdatabase er der indbygget kontobroer, så det er muligt at følge ordningerne tilbage i tiden, selvom disse har skiftet kontonummer i perioden. For mange af ordningerne gælder det, at de har været tilknyttet en række forskellige konti gennem perioden. Det skal bemærkes, at opgørelsen tilbage i tiden er behæftet med usikkerhed, hvilket blandt andet knytter sig til den måde, kontobroerne er opbygget på. Det gælder fx Business-to-Business Programmer, der i perioden 1995-2003 også omfatter udgifter til ordninger som demokratifonden og multiregional bistand.

Bilagstabel 2. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet Opgjort efter tabt provenu metoden (1995-2001)							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Momsområdet							
Aviser og blade – moms	776	768	839	810	805	798	815
Persontransport – moms	96	98	64	190	190	227	208
Charterrejser – moms	90	94	107	98	118	122	117
Momsområdet i alt	962	960	1.010	1.097	1.113	1.147	1.140
Energi- og miljøområdet							
Vindmøller	60	64	67	67	70	73	71
Naturgas	2.300	2.707	2.729	3.117	2.502	1.321	0
Færgers energiforbrug	0	0	457	296	262	290	309
Flys energiforbrug	0	0	137	94	100	120	131
Proceslempelser	778	548	678	809	797	916	830
Tilpasning af CO2A til kvoteloven	0	0	0	0	0	0	0
Spildevandsafgiften			150	298	117	118	120
Kul	174	101	63	55	58	53	17
Kraftvarme	1.421	1.417	1.420	1.492	1.577	1.587	1.684
Vedvarende energi	1.140	1.137	1.139	1.197	1.266	1.273	1.351
Eldistributionsbidrag	0	0	0	0	22	44	45
Energi- og miljøområdet i alt	5.873	5.974	6.840	7.426	6.770	5.795	4.559
Branchestøtte							
Nedskrivning af husdyrbestand	58	52	57	53	48	52	38
Fiskere	0	0	32	29	27	19	5
Inflationsgaranti, skibe	50	50	116	43	65	29	30
Små bryggerier	0	0	0	3	3	3	3
Eksportkredit, stempelafgift	21	29	6	6	6	0	0
Let øl mv	3	3	4	4	5	5	5
Penge- og realkreditinstitutters henlæggelser	0	0	0	0	346	365	215
DIS-eksempion	0	443	459	464	477	490	573
Tonnageskatten	0	0	0	0	0	0	38
Sø-fradrag	14	13	13	9	3	2	2
Hyrevogne	199	199	224	249	249	249	260
Registreringsafgiften - totalskadede biler	0	221	261	400	400	400	400
Forretningplan	7	6	0	0	0	0	0
Varelagernedskrivning	263	169	100	0	0	0	0
Fremme af privat udlejningsbyggeri	0	0	0	0	0	0	0
Andelsforeninger	729	767	94	83	76	104	99
Landbrugets finansieringsreform	5	4	5	4	2	2	0
Grundværdi, produktionsjord	0	0	1.379	1.262	1.235	1.373	1.444

**Bilagstabel 2. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet
Opgjort efter tabt provenu metoden (2003-2011)**

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
671	649	719	953	974	1.012	1.039	989	1.043	1.075
214	168	97	409	416	432	444	422	446	459
116	119	151	157	148	154	158	150	159	0
1.000	935	967	1.520	1.538	1.598	1.641	1.561	1.647	1.534
71	73	73	78	86	89	92	87	92	95
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
311	311	311	315	315	327	611	609	604	600
134	135	137	139	139	144	135	121	120	119
772	973	973	615	615	639	656	624	859	885
0	0	0	29	31	32	33	31	33	34
120	120	120	120	120	125	128	122	129	172
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.824	1.889	1.972	2.069	2.051	2.131	2.188	2.082	1.987	1.972
1.464	1.516	1.583	1.661	1.646	1.710	1.756	1.671	1.763	1.816
43	41	41	43	45	47	48	46	48	250
4.739	5.057	5.209	5.068	5.048	5.245	5.648	5.393	5.635	5.943
63	63	56	49	55	57	59	56	59	61
5	3	3	3	3	3	3	3	3	3
49	13	6	5	3	3	3	3	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	5	5	6	6	6	6	6	6	7
168	138	144	188	190	197	203	193	0	0
554	558	576	592	614	638	655	623	658	678
41	42	42	45	50	52	53	51	49	50
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
272	281	285	291	297	309	317	301	268	276
400	400	400	400	400	416	427	406	428	321
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	10	110	190	0	0	0	0	0	0
122	59	50	34	41	43	44	42	44	45
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.344	1.300	1.358	1.278	1.306	1.357	1.393	1.326	1.399	1.108

Bilagstabel 2. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet Opgjort efter tabt provenu metoden (1995-2001)							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Branchestøtte i alt	1.350	1.956	2.751	2.607	2.943	3.093	3.113
Forskning, udvikling og viden							
Forsøg og forskningsaktivitet	528	543	559	585	668	707	763
Forskere og nøglemedarbejdere	155	156	197	246	295	306	315
150-pct. fradrag for visse forskningsudgifter	0	0	0	0	0	0	0
Forskning, udvikling og viden i alt	683	699	756	831	963	1.013	1.078
Andre formål							
Individuel aktieløn	0	0	0	0	0	0	0
Aktieoptioner til medarbejdere	0	0	0	0	0	0	0
Dagpenge og rejsegodtgørelser	0	0	45	35	28	19	15
Fondes bundfradrag	30	31	43	42	39	37	34
Fondsbeskattede foreningers bundfradrag	33	31	42	43	41	34	32
Gratisaktier	0	0	0	0	16	16	16
<i>Gratis obligationer</i>							
Andre formål i alt	63	62	130	120	125	106	98
Investeringsfremme							
Undersøgelse af nye markeder	100	100	100	100	100	100	100
Formuegoder	0	47	57	57	60	46	31
EDB-software	0	12	326	355	369	444	404
Etableringskontoloven	0	17	14	11	20	17	16
Særregler ved etablering, Bornholm	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsfondsloven	249	190	128	0	0	0	0
Ekstrafradrag	56	0	0	0	0	0	0
Anlægs- og etableringsudgifter	71	55	36	35	36	36	37
Udlandslempelse	400	320	240	160	80	0	0
Vækstfonden	30	60	70	56	49	40	24
Goodwillhenstand ved løbende ydelser	0	0	0	0	125	175	50
Midlertidigt skattefradrag for institutionelle investorer	0	0	0	0	0	0	0
Investeringsfremme i alt	906	800	971	774	837	858	663
Kriseinitiativer							
Forlængelse af kredittider							
Kriseinitiativer i alt							
Erhvervsstøtte gennem skattesystemet i alt	11.281	11.935	13.988	14.458	14.578	13.946	12.736

**Bilagstabel 2. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet
Opgjort efter tabt provenu metoden (2003-2011)**

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
3.027	2.877	3.040	3.084	2.969	3.085	3.168	3.013	2.922	2.557
698	684	600	736	765	795	816	776	819	844
327	332	334	351	382	397	408	388	409	422
6	17	25	23	23	24	25	23	25	25
1.031	1.033	959	1.109	1.170	1.216	1.248	1.188	1.253	1.291
0	0	108	60	38	26	55	55	40	41
41	51	51	51	51	53	54	52	55	56
15	15	15	15	15	16	16	15	16	17
34	34	34	32	32	33	34	32	34	35
32	32	32	30	30	31	32	30	32	33
16	73	84	84	90	125	160	152	161	165
0	16	18	29	139	245	490	620	0	0
139	222	342	301	395	529	842	957	338	348
100	100	100	100	100	104	107	101	0	0
17	4	9	11	10	10	11	10	11	11
401	320	292	263	306	318	326	311	328	338
10	8	8	9	9	9	10	9	10	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	37	38	40	42	44	45	43	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	20	20	20	20	21	21	20	21	22
0	0	0	8	15	16	16	15	16	17
592	489	467	450	502	522	536	510	386	397
10.529	10.614	10.984	11.533	11.622	12.193	13.082	12.621	12.181	12.070

Bilag 2. Erhvervsstøtteordninger på finansloven i 2011

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de eksisterende erhvervsstøtteordninger, det vil sige ordninger, der er gældende i 2011. Ordninger, som ikke længere eksisterer, er ikke beskrevet, men disse fremgår af den samlede oversigt i bilagstabel 1.

Udenrigsministeriet

§ 06.11.01.30. Eksport- og Investeringsfremme mv.

Udenrigsministeriet varetager den statslige eksport-, internationaliserings- og investeringsfremmeindsats. Eksportrådet er således en del af Udenrigsministeriet på lige fod med ministeriets øvrige hovedområder. Bevillingen dækker Eksportrådets relative andel af Udenrigsministeriets driftsudgifter (f.eks. boligudgifter, IT og rejser). Medarbejderne indgår i én organisation med én ledelse. Dette indebærer, at opgaver tilknyttet Udenrigsministeriets fire hovedområder kan udføres af samme medarbejder. Eksportrådets arbejdsområde dækker bredt fra virksomhedsrelaterede opgaver over handelspolitik til myndighedsvaretagelse. Eksportrådet er underlagt Lov om Udenrigstjenesten af 13. april 1983, Akt 121 12/1 2000 om etableringen af Danmarks Eksportråd, samt Lov nr. 53 af 31/01/2001 om visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke.

Som et led i Eksportrådets virksomhedsrelaterede opgaver, administrerer rådet en række tilskudsprogrammer, der støtter danske virksomheder med at starte eksport og med at udvide aktiviteterne til nye markeder. Eksportrådet administrerer følgende særskilte bevillinger: §06.41.02.10 Eksportstipendiat, §06.41.02.20 Innovationscentre, §06.41.03.10 Indsats for små og mellemstore virksomheder, innovative vækstvirksomheder og iværksættere og §06.41.03.20 Eksportfremme.

På følgende områder udføres virksomhedsrelaterede opgaver og rådgivning, der indebærer en delvis brugerbetaling, finansieres over indeværende bevilling: Corporate Social Responsibility, Global Public Affairs, Eksportteknisk rådgivning, Etablering i udlandet, Handelsbarrierer, Inkasso/gældsinddrivelse, Markeds- og konkurrentanalyse, Rekruttering, Kunde- og Partnersøgning, Sourcing/outsourcing og Strategisk rådgivning.

Herudover medgår bevillingen til at finansiere ”Globalize”, hvor et IT-baseret værktøj giver virksomhederne gratis sparring om en mulig international vækststrategi. Ligeledes indgår ”Invest in Denmark” i bevillingen. ”Invest in Denmark” yder gratis støtte til udenlandske virksomheder, der overvejer at etablere forretningsaktiviteter i Danmark.

Støttemodtagere og støtters form

Eksportrådet udfører samlet årligt ca. 3.000 individuelle betalingsopgaver og leverer en række generelle gratisydelse til virksomheder, selvejende institutioner, ministerier og andre offentlige institutioner. Støtten er indirekte støtte i form af rådgivning om markedsvilkår, offentlige regler, konferencer, markedsanalyser mv. En del af ydelserne er underlagt brugerbetaling (jf. Bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten, der dækker borgerservice, kommercielle opgaver og andre opgaver), mens en anden del er delvist eller helt dækket af statslige midler. P.t. er brugerbetalingen for individuelt løste eksportfremmeopgaver 800 kr. pr. time (2010). Timeprisen er ikke fastsat på basis af det samlede omkostningsniveau for drift af Udenrigstjenesten, men ud fra et rimeligt niveau for dansk brugerbetaling. Timeprisen ligger lavere end de globale gennemsnitsomkostninger.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Eksportrådet har til formål at bidrage til vækst og beskæftigelse i Danmark ved årligt at hjælpe danske virksomheder til mere eksport og skabelse af videntunge arbejdspladser gennem udenlandske investeringer. Erhvervsstøtteelementet består i, at virksomheder, selvejende institutioner, ministerier og andre offentlige institutioner får adgang til rådgivning og andre serviceydelser, hvis der er en klar dansk kommerciel interesse til stede, og som de ikke selv skal finansiere fuldt ud.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Der foretages ikke en egentlig evaluering af ordningen men en årlig effektmåling af Eksportrådets indsats gennem en eksternt og uafhængigt instans (DAMVAD).

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på: <http://www.eksportraadet.dk/>

§ 06.32.05.12. Business-to-Business Programmer

Udenrigsministeriet varetager den danske udviklingsbistand, som B2B programmet er en del af. B2B Programmets bevilling anvendes til at fremme etablering af langsigtet, bæredygtigt samarbejde mellem virksomheder i modtagerlandene og danske virksomheder med henblik på at styrke den lokale erhvervsudvikling. Udover indeværende bevilling finansieres B2B programmets miljøkomponent under 06.34.01.20 Bilaterale Miljøindsatser. Det er ikke muligt på foreliggende grundlag at opgøre miljøkomponentens størrelse. B2B Programmet tilbyder støtte til etablering og gennemførelsen af et partnerskab mellem to virksomheder. Støtten kan gives i tre faser, der normalt løber over en længere periode: Kontakt-, pilot- og projektfaserne. Der kan maksimalt gives en samlet støtte på 5 mio. kr. i de tre faser. Programmet har involveret 100-150 danske virksomheder i projekter i modtagerlandene. Hovedparten af de danske partnere har været små og mellemstore virksomheder, men også større virksomheder som fx. F.L. Schmidt & Co., Radiometer Medical, Danisco, Royal Unibrew, Toms Gruppen og Energi Danmark har modtaget støtte under ordningen.

Støttemodtagere og støtters form

Danske virksomheder i alle sektorer (undtaget virksomheder relateret til produktion af alkohol, tobak og våben) er som udgangspunkt støtteberettigede som partnere i B2B Programmet, såfremt visse udvælgelseskriterier er opfyldt (kreditværdighed, egenkapital, profit og størrelse) og såfremt den enkelte ambassade vurderer, at det pågældende virksomhedssamarbejde vil have tilstrækkelig udviklingseffekt i modtagerlandet. Enkeltmandsvirksomheder kan ikke indgå i B2B Programmet.

B2B programmet refunderer mellem 75-90 pct. af de udgifter, som danske virksomheder måtte have i forbindelse med at videregive træning, teknisk assistance og knowhow til modtagerlandene, dog op til et givet udgiftsloft. Eksempelvis kan udgifter som diæter, rejseudgifter, vaccinationer, lønninger mv. refunderes. Det er dog et krav, at udgifterne er dokumenterede og er i overensstemmelse med det af ambassaden godkendte projektbudget. Derudover indgår der i B2B Programmet også mulighed for at få støtte til køb af udstyr, udførelse af studier, CSR aktiviteter til gavn for de lokale medarbejdere, miljøforbedringer i de lokale virksomheder mv.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

B2B Programmets formål er at bidrage til fattigdomsbekæmpelse i alle Danidas partnerlande, samt Sydafrika og Egypten. Derudover har B2B Miljø til formål at styrke den lokale erhvervsudvikling inden for miljøsektoren i Indonesien. Danske virksomheder modtager tilskud til aktiviteter, som de ikke fuldt ud finansierer. Det bemærkes, at der i udvælgelsen af projekter lægges vægt på, at aktiviteterne ikke ville blive gennemført, såfremt B2B Programmet ikke støtter dem. Ligeledes ophører støtten, hvis en af parterne trækker sig ud af partnerskabet.

Formål: Erhvervsrettet udviklingsbistand.

Evaluering af ordningen

Der er gennemført en metaevaluering af Danidas privatsektoraktiviteter i 2004. Evalueringen indeholder et afsnit om B2B i Sydafrika. Der er indtil videre foretaget fire interne reviews af B2B Programmet i henholdsvis Vietnam, Nicaragua, Bolivia og Uganda.

Andre oplysninger

Ordningen indgår på ulandsrammen. Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.um.dk/en/menu/DevelopmentPolicy/BusinessCooperation/businessstobusinessprogramme/>

§ 06.32.05.15. Innovative Partnerskaber

Udenrigsministeriet varetager den danske udviklingsbistand, som Programmet for Innovative Partnerskaber er en del af. Programmet tilbyder støtte til etablering og gennemførelsen af et partnerskab mellem lokale virksomheder i udviklingslandene, danske virksomheder, organisationer, offentlige institutioner og NGO'er med henblik på blandt andet træningsindsatser, oplysningsindsatser, teknologioverførsel, samt kapacitetsudvikling af aktører i udviklingslandene. Programmet støtter to typer partnerskaber. Det ene partnerskab fremmer virksomheders samfundsansvar inden for rammerne af FN's Global Compact (strategisk CSR - Corporate Social Responsibility), og det andet partnerskab fremmer socialt ansvarlig innovation inden for FN's 2015 mål med fokus på de fattigste i samfundspyramiden i udviklingslandene (BoP – Base of the Pyramid).

Et eksempel er Toms Gruppen A/S, der har modtaget støtte fra programmet til at gennemføre et projekt i Ghana. Projektet har til formål at give børnearbejdere uddannelse samt forbedre arbejdsmetoderne til gæring af kakaobønner. Ligeledes har Grundfos modtaget støtte til et program, hvorigennem Grundfos sælger vandforsyning til lokalsamfund, der videresælger denne til forbrugere på laveste indkomstniveau.

Støtten kan gives i tre faser, der kan løbe over en periode på 5 år: Kontakt-, studie- og projektfaserne. Der kan maksimalt gives en samlet støtte på 3 eller 5 mio. kr. i de tre faser afhængig af om støtten går til fremme af socialt ansvarlig innovation eller strategisk CSR .

Støttemodtagere og støttens form

Støtten går til partnerskaber mellem lokale og danske virksomheder, organisationer, offentlige institutioner og NGO'er. Disse partnere er støtteberettigede, såfremt visse udvælgelseskriterier er opfyldt (fx kreditværdighed, egenkapital, profit og størrelse) og såfremt projektets indhold er i overensstemmelse med retningslinjerne for henholdsvis Strategisk CSR – og BoP-projekter under IPD Programmet.

B2B programmet refunderer mellem 75-90 pct. af de udgifter, som danske virksomheder måtte have i forbindelse med at videregive træning, teknisk assistance og knowhow til modtagerlandene, dog op til et givet udgiftsloft.

IPD Programmet refunderer mellem 60-90 pct. af de udgifter, som danske partnere måtte have i forbindelse med at videregive træning, teknisk assistance og knowhow i modtagerlandene, dog op til et givet udgiftsloft. Eksempelvis kan udgifter som diæter, rejseudgifter, lønninger, udstyr mv. refunderes. Det er dog et krav, at udgifterne er dokumenterede og er i overensstemmelse med det godkendte projektbudget. Derudover indgår der i IPD Programmet også mulighed for at få støtte til køb af træningsmateriale, udførelse af studier, bistand fra eksterne konsulenter mv.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Programmets formål er at bidrage til fattigdomsbekæmpelse i Danidas partnerlande, samt Sydafrika og Egypten. Danske virksomheder modtager tilskud til aktiviteter, som de ikke fuldt ud finansierer. Det bemærkes, at der i udvælgelsen af projekter lægges vægt på, at aktiviteterne ikke ville blive gennemført, såfremt Programmet for Innovative Partnerskaber ikke støtter dem. Ligeledes ophører støtten, hvis en af parterne trækker sig ud af partnerskabet.

Formål: Erhvervsrettet udviklingsbistand.

Evaluering af ordningen

Programmet for Innovative Partnerskaber opstod i 2009 som følge af en ekstern evaluering af Programmet for Offentlige Private Partnerskaber (OPP). E

Andre oplysninger

Ordningen indgår på ulandsrammen.

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.um.dk/da/menu/Udviklingspolitik/Erhvervsamarbejde/Innovative+Partnerships+for+Development/>

<http://www.um.dk/en/menu/DevelopmentPolicy/BusinessCooperation/PublicPrivatePartnerships/>

§ 06.32.06.10. Blandede kreditter

Udenrigsministeriet varetager den danske udviklingsbistand, som Ordningen for Blandede Kreditter er en del af. Ordningen yder støtte til finansiering af leverancer af kapitaludstyr og tilhørende tjenesteydelser til infrastrukturprojekter i udviklingslande. Programmet finansierer projekter inden for en lang række sektorer, herunder vand og sanitet, energi, fjernvarme, miljø og uddannelse. Modtagerne er offentlige myndigheder og virksomheder i udviklingslandene, der herved opnår adgang til kredit på mere fordelagtige lånevilkår. En blandet kredit kan beskrives som en almindelig, rentebærende eksportkredit, hvor renter, eksportkreditpræmie og andre finansielle omkostninger betales af Udenrigsministeriet over bistandsrammen. Kreditten er "blandet", fordi man blander gavebistand med et kommercielt banklån. Programmet er sammensat af henholdsvis en bunden og en ubunden ordning. Den bundne ordning er begrænset til danske leverandører, hvorimod den ubundne ordning er tilgængelig for leverandører fra alle OECD-lande. Hovedparten af blandet kredit projekterne finansieres under den bundne ordning. Begge ordninger er i vid udstrækning baseret på samme hovedprincipper og regler. Låneperioden er normalt op til 10 år.

Støttemodtagere og støtters form

Projekter, der ikke er kommercielt levedygtige, kan modtage blandede kreditter i programsamarbejdslandene og andre relativt kreditværdige udviklingslande med et BNI pr. indbygger på højst USD 3.156 (2010/11). Den ubundne ordning kan anvendes i programsamarbejdslandene samt Sydafrika. Generelt prioriteres projekter i programsamarbejdslandene, herunder særligt Afrika syd for Sahara. Den indgåede kontrakt mellem køber og sælger skal være på minimum 1 mio. euro, og der foreligger en række betingelser for, hvornår støtten til kreditten kan gives (fx bistandsrelevans, låntagers kreditværdighed (bank eller finansministerium), at projektet kun er levedygtigt med hjælp fra blandede kreditter, at kontrakten har været underlagt priskonkurrence mv.). Udgifterne i forbindelse med ydelse af blandede kreditter består i betaling af rentestøtte, kontantbidrag, hensættelse af risikopræmier, diverse udgifter til information, leverancekontrol, teknisk assistance, forundersøgelserstudier m.v.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Det overordnede formål med ordningen er at bidrage til fattigdomsreduktion i udvalgte udviklingslande, gennem inddragelse af dansk erhvervsliv i gennemførelse af udviklingsprojekter i udviklingslandene. Det direkte formål er at lette udviklingslandenes adgang til kreditter til finansiering af leverancer af kapitaludstyr, tjenesteydelser m.v. Hovedparten af de blandede kreditter bevilges til offentlige projekter, der tilvejebringer basale serviceydelser for befolkningen, som f.eks. rent drikkevand, kloakering, spildevandsrensning, uddannelse og opvarmning af boliger.

Støtteelementet består i, at offentlige myndigheder eller private virksomheder i udviklingslandene modtager et subsidieret lån til brug for finansiering af indkøb i Danmark (eller i få tilfælde et andet OECD-land). Danske virksomheder begunstiges dermed indirekte af ordningen, da projekter, der finansieres af en blandet kredit ikke må være kommercielt levedygtige, og derfor ikke ville have fundet sted uden en blandet kredit. Bevillingen kan dog ikke direkte omsættes til den økonomiske fordel, som danske virksomheder opnår, da støtten ikke ydes direkte til den danske virksomhed men derimod medvirker til at øge udbuddet af entreprisopgaver, som danske virksomheder kan byde på.

Subsidielementet i en blandet kredit skal være på minimum 35 pct. i lav- og mellemindkomstlande, i de mindst udviklede lande på minimum 50 pct.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Der er foretaget en evaluering af Programmet for Blandede Kreditter i 2002.

Andre oplysninger

Ordningen indgår på bistandsrammen. Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.um.dk/en/menu/DevelopmentPolicy/BusinessCooperation/MixedCredits/>

§ 06.41.02.10. Eksportstipendiater

Eksportrådet har etableret ca. 20 handelskontorer i kommercielle centre over hele verden. Kontorene er mindre enheder, som drives af eksportstipendiater, der primært rekrutteres fra eksportstillinger i dansk erhvervsliv. Bevillingen anvendes til at afholde udgifter til eksportstipendiater, handelskontorer, analyser og aktiviteter vedrørende internationalisering og globalisering samt andre infrastrukturelle initiativer, herunder etablering af inkubatorer samt planlægning og gennemførelse af eksportfremmearran-

gementer. Eksportstipendiaterne modtager under udsendelsen et stipendium bestående af et skattepligtigt grundbeløb og et skattefrit tillæg, der reguleres for det lokale omkostningsniveau. Herudover tilbydes eksportstipendiaterne outplacement assistance ved udløbet af eksportstipendiet.

Støttemodtagere og støtters form

Eksportrådet udfører samlet årligt ca. 3.000 individuelle betalingsopgaver og leverer en række generelle gratisydelse til virksomheder, selvejende institutioner, ministerier og andre offentlige institutioner. Støtten er indirekte støtte i form af information om markedsvilkår, offentlige regler, konferencer, markedsanalyser mv. Jf. Bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten er brugerbetalingen for individuelt løste eksportfremmeopgaver 800 kr. pr. time (2010), hvilket er lavere end de globale gennemsnitsomkostninger.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Eksportstipendiaterne har primært til formål at fremme danske virksomheders internationalisering i form af bistand til tilvejebringelse af markeds- og konkurrenceoplysninger, afsætning, partnersøgning, etablering, sourcing og outsourcing samt bidrage til organisationens fortsatte udvikling. Erhvervsstøtteelementet består i, at danske virksomheder opnår en økonomisk fordel i form af eksportstipendiaternes rådgivning, der ikke betales fuldt ud for på markedsvilkår.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Der er senest udarbejdet en evaluering af ordningen i 1999.

§ 06.41.02.20. Innovationscentre

Bevillingen går til drift af tre innovationscentre i globalt førende forsknings- og innovationsmiljøer i udlandet. De tre innovationscentre er placeret i henholdsvis Silicon Valley (etableret i juni 2006), Shanghai (etableret i september 2007) og München (etableret i juni 2008). Innovationscentrene er etableret i samarbejde med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Innovationscentrene har til formål at styrke dansk forskning og innovation samt markedsføre Danmark som et førende vidensamfund. Innovationscentrene bistår dansk erhvervsliv med adgang til udenlandsk viden, teknologi, netværk og markeder.

Støttemodtagere og støtters form

Bevillingen går til etablering og drift af de tre innovationscentre. Indtjening fra centrenes betalingsbelagte ydelser bidrager også til centrenes driftsudgifter.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Innovationscentrene har til formål at bidrage til øget innovation i dansk forsknings- og erhvervsliv og herigennem bidrage til øget eksport af vidensbaserede produkter og ydelser. Innovationscentrene har ligeledes til opgave at markedsføre Danmark som et førende vidensamfund, herunder med henblik på at fremme udenlandske investeringer i Danmark. Bevillingen til innovationscentrenes drift kommer fra reserven til forskning og udvikling under Globaliseringspuljen samt indtjening fra centrenes betalingsbelagte ydelser. Innovationscentrene udfører betalingsbelagte opgaver for danske virksomheder, organi-

sationer o.lign. Opgaverne omfatter partner/teknologisøgning, udvikling af forretningsmodel, match-making, rådgivning vedr. tilvejebringelse af risikovillig kapital mv.

Erhvervsstøtteelementet består i, at danske virksomheder opnår en økonomisk fordel i form af innovationscentrenes rådgivning og produkter, der ikke betales fuldt ud for på markedsvilkår.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Der er gennemført en ekstern evaluering af innovationscentrene i august 2010.

§ 06.41.03.10. Indsats for små og mellemstore virksomheder, innovative vækstvirksomheder og iværksættere

Bevillingen går til Eksportrådets programmer, der er målrettet iværksættere og små- og mellemstore innovative virksomheder og skal skabe grundlag for at realisere disse virksomheders uudnyttede eksportpotentiale, samt styrke deres muligheder for innovation og internationalisering. Indsatsen til internationalisering har særlig fokus på virksomheder med vækstpotentiale og omfatter bl.a. rådgivning af og sparring med virksomhederne i forbindelse med fastlæggelse af internationaliseringsstrategi, samt konkret bistand ude på markederne bl.a. til markedsundersøgelser, afsætning, etablering og identifikation af samarbejdspartnere mv.

Støttemodtagere og støtters form

Programmerne under denne bevilling omfatter Eksportstart, Eksportforberedelse, BornGlobal, Born-Creative, Vitus og Innovationspakker. Støtten gives indirekte til virksomhederne i form af rådgivning og konkret bistand ude på markederne til reduceret pris. Støtteberettigede virksomheder skal have en omsætning på mindre end 50 mio. kr. og færre end 50 ansatte undtagen for Vitus-programmet, hvor grænsen går op til 100 mio. kr. i omsætning og 100 ansatte. I forhold til EU's SMV-definition på 250 ansatte og 50 mio. EUR i omsætning er der således fokus på de helt små virksomheder. Samlet set betjener programmerne hvert år mellem 500 og 700 SMV-virksomheder og iværksættere.

Udbetalingen under programmet er underlagt EU's statsstøtteregler.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningens formål er at fremme internationalisering af små og mellemstore virksomheder, innovative vækstvirksomheder og vækstiværksættere. Erhvervsstøtteelementet består i, at private virksomheder får adgang til rådgivning og andre ydelser, som de ikke selv fuldt ud skal finansiere.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

I 2007 gennemførtes en effektmåling af hhv. Eksportforberedelses-programmet og eksportstartpakker gennem eksterne og uafhængige instanser (DAMVAD & K-Konsulting). Der foretages løbende tilfredshedsmålinger af de enkelte programmer.

§ 06.41.03.20. Eksportfremme

Bevillingen går til eksportfremstød, der omfatter en række initiativer til at fremme dansk erhvervslivs internationalisering og globalisering. Fremstødene gennemføres i offentlige-private partnerskaber, og de

skal omfatte en fælles indsats på markeder af særlig interesse for dansk erhvervsliv. Indsatsen skal have nyhedsværdi og være rettet mod en veldefineret gruppe af virksomheder på det udenlandske marked.

Ordningen består af tre forskellige moduler for henholdsvis forberedelse og gennemførelse af og opfølgning på fælles eksportfremstød. I 2010 er der også mulighed for at søge medfinansiering til offentlig-private partnerskabsaftaler, delegationsbesøg til Danmark, miljø- og klimarelaterede eksportfremstød samt nye og innovative fremstødsaktiviteter.

Støttemodtagere og støttens form

Støtten ydes til medfinansiering af fælles eksportfremstød for grupper af virksomheder. Afhængig af fremstødets karakter er medfinansieringen underlagt et loft. Fremstødene kan opnå medfinansiering fra Eksportrådet, hvilket betyder, at virksomheder kan deltage i et fælles eksportfremstød til en lavere deltagertariff.

Udbetalingen under de enkelte programmer er underlagt EU's statsstøtteregler.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningens formål er at nedbryde virksomhedernes eksportbarrierer ved at give de deltagende virksomheder større viden om markedsvilkår og forretningsvilkår, samt skabe kontakter til forretnings- og samarbejdspartnere på eksportmarkedet. Erhvervsstøtteelementet består i, at private virksomheder får adgang til de fælles eksportfremstød, som de ikke selv fuldt ud skal finansiere.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Der er udført en effektmåling i 2008 og 2010 af ordningen gennem en ekstern og uafhængig instans (DAMVAD). Desuden måles løbende tilfredsheden blandt de virksomheder, som deltager i fælles eksportfremstød.

Økonomi- og Erhvervsministeriet

§§ 8.32.03.25, 08.32.03.70, 08.32.03.80, 08.32.03.85 Eksportfinansiering

Eksport Kreditfonden (EKF) administrerer en række eksportfinansieringsordninger, hvis formål er at sikre, at danske eksportvirksomheder kan finansiere/forsikre deres forretninger med udlandet i de tilfælde, hvor det private marked (banker og forsikringselskaber) ikke kan eller vil dække. Det kan dreje sig om lån, kautioner, garantier, rentesikring mv. Der er tale om erhvervsstøtte i det omfang, at lån, garantier mv. ydes på vilkår, der er mere favorable end gældende markedsvilkår. Negative beløb på finanslovskonti dækker over, at der for den pågældende ordning er en indtægt for staten i det pågældende år. Det kan skyldes flere forhold: Det kan skyldes, at faktiske tab er mindre end det beløb, der oprindeligt er blevet afsat til at dække forventede tab. Det kan også skyldes, at bevillingen er oprindeligt blevet overført til en fond, hvorfra der tilbageføres midler. Indtægter kommer fra inddrivelse af gæld.

Kautionsordningen § 08.32.03.25.

Ordningen er den eneste ordning, der ikke pt. er under afvikling. Ordningen administreres af Eksport Kredit Fonden og blev etableret i forbindelse med Erhvervspakken i 2009, jf. Finansudvalgets aktstykke nr. 1 af 7. oktober 2009. Kautionsordningen er oprettet med en samlet ramme på 2 mia. kr. for at understøtte danske eksportvirksomheder. Det sker ved, at Eksport Kredit Fonden kautionerer for eks-

portvirksomheders drifts- og oparbejdningkreditter i pengeinstitutter. Der kan søges om kautioner frem til og med den 31. december 2010. Kautionerne kan have en løbetid på op til tre år. Der forventes tab på ordningen. Kautionsordningen er derfor etableret med en egenkapital på 300 mio. kr. til dækning af tab på ordningen. Ordningen omfatter to typer kautioner, mindre kautioner og store kautioner. Mindre kautioner er især rettet mod SMV'er og har en beløbsgrænse på 5 mio. kr. Mindst halvdelen af den samlede ramme, svarende til 1 mia. kr. er reserveret til de mindre kautioner. De større kautioner har en beløbsgrænse på DKK 50 mio., og rammen for de store kautioner kan maksimalt udgøre 1 mia. kr.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Renteudligningsordningen § 08.32.03.70.

Med virkning fra 1/1 1997 etableredes renteutligningsordningen for eksportkreditter med hjemmel i Lov om Dansk Eksportkreditfond. Renteudligningsordningen, der administreres af Eksport Kredit Fonden (EKF), sikrer, at pengeinstitutterne på basis af oplåning til variabel rente i pengemarkedet kan yde eksportkreditter med lang kredittid til fast rente i overensstemmelse med de minimumsrentesatser (CIRR-renter), som fastsættes i OECD-regi. Tilsagnene om renteutligning kan have en løbetid på op til 15 år. Ordningen anvendes også til Udenrigsministeriets blandede kreditter. Som del af finanslovsaftalen for 2008 blev det besluttet at afvikle renteutligningsordningen. Fra og med den 6. februar 2008 udstedes der således ikke længere nye tilsagn til danske virksomheder.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Garantiordning for investeringer i østlande § 08.32.03.80.

Garantiordningen for investeringer i Østlandene er oprettet i henhold til § 3 i L 828 af 19/12 1989 om støtte til danske investeringer i Østlandene. Garantiordningen for investeringer i Østlande blev lukket for nytilgang med udgangen af 2006. Kontoen omfatter indtægter fra præmieindbetalinger fratrukket udbetalinger som følge af erstatninger.

Formål: Andre ordninger.

Garantiordning for investeringer i udviklingslande § 08.32.03.85

Garantiordningen for investeringer i udviklingslandene blev indført i 1966 med hjemmel i § 8 i Lov om Internationalt Udviklingsarbejde. Garantiordningen for investeringer i udviklingslandene blev lukket for nytilgang med udgangen af 2006. Kontoen omfatter indtægter fra præmieindbetalinger fratrukket udbetalinger som følge af erstatninger. Administrationen af ordningen er henlagt til Eksport Kredit Fonden

Formål: Andre ordninger.

Støttemodtagere og støtters form

Støttemodtagerne for den tilbageværende ordning, der ikke er under afvikling, Eksportkautionensordningen, er eksportvirksomheder generelt herunder SMV'er. Støtten sker gennem, at Eksport Kredit Fonden kautionerer for eksportvirksomhedernes drifts- og oparbejdningkreditter i et pengeinstitut.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningerne er at understøtte danske virksomheders internationale konkurrenceevne og at gavne dansk eksport. Ordningen støtter eksportvirksomheder gennem at forbedre deres eksterne

finansieringsmuligheder. Virksomhederne ville i fravær af ordningen enten ikke have fået kreditter eller fået kreditter til en højere rente.

§ 08.33.01.20. Generelle aktiviteter for iværksættere og mindre virksomheder

Et centralt formål med ordningen er at støtte initiativer, der gennemføres i privat regi samt af andre offentlige eller halvoffentlige myndigheder til fremme af iværksætteri samt til styrkelse af vækst, innovation og lignende i mindre virksomheder. Det er projekter, som bidrager til at styrke regeringens iværksætter- og smv-politik. Et eksempel herpå er støtte til arrangementet Iværksætterdag 2009. Ordningen anvendes også til at gennemføre en række analyser, der bidrager til at udvikle ny viden om iværksætterområdet til brug for udviklingen af ny politik på området for at understøtte regeringens målsætninger. Det kan fx være analyser, som bidrager til formuleringen af nye vækstfremmende initiativer samt analyser som måler effekten heraf. Endvidere indgår køb af data og evalueringer af indsatsen for SMV'ere iværksættere centralt i ordningen. Lovgrundlaget for ordningens aktiviteter er L 602 24/6 2005 om erhvervsfremme.

Støttemodtagere og støtters form

Målgruppen for tilskud er organisationer, foreninger, institutioner og lignende. Der ydes ikke tilskud til private virksomheder eller personer. Støtten gives som projekttilskud. Ordningen anvendes også til køb af ydelser, fx. undersøgelser, der udføres af private leverandører, fx. konsulentfirmaer. De gennemførte projekter skal være til rådighed for alle interesserede.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at skabe gode rammevilkår for nye og mindre virksomheder. Erhvervsstøtteelementet er indirekte gennem forbedringer af rammevilkårene, og der sker således ikke en støtte af specifikke virksomheder.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Evaluering af ordningen

Der er ikke gennemført samlede effektmålinger for ordningen, da der er tale om en meget bred mindre ordning, men iværksætterindekset følger projekternes overordnede betydning for iværksætterindsatsen. Fra 2010 vil denne ordning indgå i EBST's effektmålingsprogram og løbende blive monitoreret på udvalgte måleparametre.

Andre oplysninger

Ordningen indgår på forskningsrammen.

§ 08.33.01.25. Tidlig idéfinansiering - proof of business

Formålet med ordningen er at styrke udviklings- og finansieringsmulighederne for iværksættere og mindre virksomheder gennem et forløb, hvor de får adgang til sparring fra erfarne erhvervsfolk, som i sidste ende skal styrke virksomhederne til at modtage finansiering. Et sparringsforløb kan omfatte flere aktiviteter afhængig af iværksætterens eller den mindre virksomheds aktuelle behov som for eksempel et pre-springboard (for virksomheder, der ikke har en færdig forretningsplan), et springboard (her testes virksomheden med en færdig forretningsplan), samt generel sparring og bestyrelsessøgning. Som et element i initiativet understøtter Vækstfonden en del af iværksætterne og virksomhederne med risikovil-

lig kapital. Et væsentligt succeskriterium er, at iværksætternes og de mindre virksomheders projekter igennem sparringsforløbet forretningsmodnes og forberedes til at rejse risikovillig kapital til at realisere forretningsmulighederne. Tidlig idéfinansiering er en del af udmøntningen af globaliseringsreserven.

Ordningen administreres af Vækstfonden på vegne af Økonomi- og Erhvervsministeriet. Initiativet er implementeret i landets fem regioner via Connect Denmark, som har regionschefer fysisk placeret i Væksthusene. Dermed sikres en tæt sammenhæng med den generelle iværksætterindsats. Connect Denmark er, efter EU-udbud, blevet udvalgt af Vækstfonden til at gennemføre regeringens proof of business initiativ. Connect Denmark skal gennemføre sparrings- og udviklingsforløbet med iværksættere/virksomheder. Målet er, at 2/3 af disse opnår ekstern finansiering gennem Vækstfonden og/eller andre risikovillige investorer.

Støttemodtagere og støtters form

Connect Denmark – som er en non-profit organisation – modtager årligt 5 mio. kr. inkl. moms som tjenesteyder og ansvarlig for den regionale implementering. Som det andet element i initiativet understøtter Vækstfonden en del af iværksætterne og virksomhederne med risikovillig kapital.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelementet

Formålet med ordningen er at stimulere iværksætteri. Erhvervsstøtteelementet består i, at Vækstfonden indskyder risikovillig kapital i en del af virksomhederne, og at virksomhederne uden betaling kan opnå sparring til at udvikle ideer til forretningskoncepter.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Evaluering af ordningen

Rigsrevisionens undersøgelse fra 2009 behandler specifikt tidlig idéfinansiering. [http://www.rigsrevisionen.dk/media\(1387,1030\)/Notat_om_undersogelse_af_erhvervsfremmeordningernes_fordeling_paa_udvalgte_omraader.pdf](http://www.rigsrevisionen.dk/media(1387,1030)/Notat_om_undersogelse_af_erhvervsfremmeordningernes_fordeling_paa_udvalgte_omraader.pdf)

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger:

www.connectdenmark.com

§ 08.33.01.38. Lånegarantier

Lånegarantier (kaldet Vækstkaution) har eksisteret siden 2000 og har til formål at fremme penge- eller realkreditinstitutternes udlån til investeringer, udviklingsaktiviteter og ejerskifte i små og mellemstore virksomheder. Vækstfonden tilføres årligt midler til dækning af de budgetterede fremtidige tab på ordningen samt administrationsudgifter. Vækstkaution-ordningen sigter på at være i økonomisk balance, således at de samlede indtægter (refusion og præmieindtægter) modsvarer de samlede omkostninger (tab og administrationsomkostninger) set over porteføljens levetid. Bevillingen på finansloven dækker et forventet nettotab på 20 pct. Til ordningen er der i forbindelse med erhvervspakken fra oktober 2009 afsat yderligere 300 mio. kr. (Bevilliget med aktstykker i hhv. 2009 og 2010), hvilket skal ses i sammenhæng med en tidligere bevilling på 23,6 mio. kr. årligt. Udvidelsen af ordningen på de 300 mio. kr. skal sikre et øget udlån til vækstvirksomheder på 2,0 mia. kr.

Støttemodtagere og støtters form

Lånegarantierne indebærer, at staten tager 75 pct. af risikoen for lån på op til 10 mio. kr., som penge- eller realkreditinstitutter yder til virksomheder. På den måde får virksomhederne adgang til lån, som de ellers ikke ville have haft mulighed for at optage. Ansøgning om vækstkaution indsendes af penge- eller realkreditinstituttet efter de overordnede lånevilkår er aftalt med virksomheden, hvorefter Vækstfonden skal bevillige kautionen ud fra egen kreditvurdering. Virksomhederne betaler stiftelsesprovision på 2,0 pct. af kautionsbeløbet og en løbende præmie på 1,25 pct. af kautionsbeløbet. Det er et krav, at dødvægtstabet på ordningen skal være lav, hvilket vil sige, at kautionen ikke stilles til lån, som ville have været blevet ydet alligevel.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen har til hensigt at udvide penge- og realkreditinstitutternes udlån til bæredygtige små og mellemstore virksomheder med vækstplaner. Ved at tilknytte vækstkaution til lånet får penge- eller realkreditinstituttet en risikoafdækning på 75 pct. på det enkelte engagement. Erhvervsstøtteelementet består således i, at virksomhederne via garantiordningen kan opnå finansiering, som de ellers ikke har mulighed for at opnå.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Evaluering af ordningen

Rigsrevisionen har i juni 2008 belyst effektundersøgelser af Vækstkaution, jf. ”Beretning til Statsrevisorerne om effekten af erhvervsfremmeindsatsen på innovations- og iværksætterområdet.”

[www.rigsrevisionen.dk/media\(592,1030\)/14-2007.pdf](http://www.rigsrevisionen.dk/media(592,1030)/14-2007.pdf)

Efterspørgslen efter kaution har været kraftigt stigende henover 2010 efter lanceringen af den udvidede kautionsramme fra erhvervspakken. Ansøgninger for et samlet udlån på over 1 mia. kr. er tilgået Vækstfonden.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med ordningen for Kom-i-gang-lån (KIG-lån), som er en kautionsordning for lån på op til 1 mio. kr. til iværksættere. Pengeinstitutterne bevilliger selv KIG-lån ud fra en ramme, mens vækstkautionerne bevilliges af Vækstfonden.

Ordningen er notificeret til Kommissionen som statsstøtte for adgangen til at stille kaution over for lån til de primære erhverv.

Yderligere oplysninger:

www.vf.dk

§ 8.33.01.70. Kom-i-gang-lån

Ordningen er en lånegarantiordning for udlån rettet mod den brede gruppe af iværksættere og nystartede virksomheder med et mindre kapitalbehov. Lånet kan være op til 1,0 mio. kr. og ydes til virksomheder med et CVR-nummer, der er mindre end 3 år gammelt. Kom-i-gang-lån (KIG-lån) kan anvendes til at dække udgifter i forbindelse med opstart og drift af ny erhvervsvirksomhed. KIG-lån ydes af pengeinstitutterne med en tilknyttet garanti fra staten. KIG-lån er knyttet sammen med et tilbud om rådgivning vedrørende start og drift af egen virksomhed, som ydes af pengeinstituttet. Ordningen blev opret-

tet i forbindelse med finansloven for 2005 med startbevilling på 25,0 mio. kr. og efterfølgende 8,0 mio. kr. årligt i perioden 2005-2008. I forbindelse med Erhvervspakken blev ordningen i 2009 tilført yderligere 10,0 mio. kr., jf. Akt. 1 af 30. oktober 2009. En garantidækning på 10,0 mio. kr. rækker til et samlet udlån fra pengeinstitutterne til virksomhederne på 60 mio. kr.

Støttemodtagere og støtters form

Garantien stilles over for pengeinstituttet, som på det grundlag yder lån eller kredit til iværksætteren. Lånegarantien udgør op til 75 pct. af lånebeløbet. Samtidig får iværksætterne tilbudt rådgivning i virksomhedsstart. Alle iværksættere – på nær inden for primære erhverv – har mulighed for at søge lån i et pengeinstitut, som har indgået rammeaftale om at tilbyde KIG-lån. Pengeinstitutter, der har indgået en rammeaftale med Vækstfonden, bevilliger selv KIG-lån. Alle pengeinstitutter har mulighed for at lave en rammeaftale om at kunne yde KIG-lån. Iværksætterne betaler en stiftelsespræmie på 3 pct. af lånebeløbet. Der er ingen løbende præmie tilknyttet. Præmieindbetalingen er med til at minimere dødvægtstab på ordningen, dvs. at ordningen kun benyttes til lån, som ikke ville være ydet uden garantien. Ordningen er finansieret ved, at bevillingen dækker garantiudbetalingerne. Pengeinstituttet afholder selv de tab, som overstiger deres tildelte ramme. Alle udgifter til administration i Vækstfonden dækkes ved præmieindtægter.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen har til hensigt at udvide pengeinstitutternes udlån til iværksættere, som ikke har nogen kommerciel historik, og dermed anser dem for mere risikofyldte. Erhvervsstøtteelementet består dermed i, at virksomhederne har større mulighed for at få lån i deres pengeinstitut til nye aktiviteter, som de ellers ikke ville kunne få adgang til. Erhvervsstøtteelementet består endvidere i, at iværksætterne får tilbudt rådgivning uden betaling i virksomhedsstart, og dermed bidrager til at skabe flere levedygtige virksomheder.

Formål: Andre ordninger.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med Vækstkaution-ordningen: KIG-lånene rettet mod lån på op til 1 mio. kr. til iværksættere, mens vækstkaution er målrettet lån op til 10 mio. kr. til finansiering af forretningsudvikling i eksisterende virksomheder. Pengeinstitutterne bevilliger selv KIG-lån ud fra en ramme, mens vækstkautionerne bevilliges af Vækstfonden.

§§ 8.33.01.47, 8.33.01.48 Reserve til fremme af dansk design

Reserve til fremme af dansk design § 8.33.01.47

Kontoen blev oprettet på finansloven for 2006 med det formål at fremme kendskabet, udbredelsen og anvendelsen af dansk design i erhvervslivet. Reserven er blevet anvendt til finansiering af INDEX (designpris), demonstrationsprojekter inden for servicedesign samt til at øge det samlede tilskud til Dansk Design Center (DDC). Den oprindelige designreserve ophørte med udgangen af 2009.

I januar 2010 blev der indgået en politisk aftale mellem aftalepartierne om fordeling af globaliseringspuljen til innovation og iværksætteri mv. 2010-2012. Midlerne herfra blev indbudgetteret på Reserve til fremme af dansk design. Midlerne skal bl.a. anvendes til at understøtte, at danske virksomheder i højere

grad anvender design i deres strategiske forretnings- og produktudvikling, og går bl.a. til virksomhedsrettede vejledningsforløb, designpartnerskaber og INDEX: Award 2011.

Lovgrundlaget for kontoens aktiviteter er L 602 24/6 2005 om erhvervsfremme.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Tilskud til Dansk Design Center § 8.33.01.48

Formålet med tilskuddet er, at Dansk Design Center som fagligt videntcenter for design skal bidrage til, at Danmark bliver en af verdens førende designnationer, og at danske virksomheder bliver blandt verdens bedste til at anvende design i forbindelse med udvikling af produkter og serviceydelser.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Støttemodtagere og støtters form

Målgruppen for reserve til fremme af dansk design er primært Dansk Design Center, hvor tilskuddet udmøntes på baggrund af resultatkontrakter mellem EBST under Økonomi- og Erhvervsministeriet og Dansk Design Center og deres datterselskab INDEX. Der er endvidere mulighed for at give projekttilskud til designpartnerskaber mellem Dansk Design Center og andre organisationer.

Tilskud til Dansk Design Center består af et driftstilskud, der udmøntes via en resultatkontrakt.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Midlerne går primært til Dansk Design Center, og ordningen støtter indirekte designerhvervet gennem udbredelse af kendskabet til anvendelse af design i erhvervslivet. Der brede erhvervsliv støttes indirekte gennem en potentiel forbedring af deres produkter ved øget brug af design.

Evaluering af ordningen

Der gennemføres ikke samlede effektmålinger for ordningen reserve til fremme af dansk design § 8.33.01.47. Fra 2010 vil initiativerne indgå i EBST's effektmålingsprogram og løbende blive monitoreret på udvalgte måleparametre. Der blev i 2008 gennemført en evaluering af Dansk Design Center, og der følges løbende op på om centret opfylder målene i resultatkontrakten.

Andre oplysninger

www.ddc.dk

§ 08.33.01.54. Erhvervsudvikling og innovation

Ordningen afholder udgifter til særlige indsatser på områder af aktuel betydning for erhvervsudviklingen samt til gennemførelse af udredningsprojekter. Der afholdes blandt andet udgifter til udredninger og analyser mv. vedrørende erhvervslivets vækstvilkår. Midlerne anvendes til aktiviteter, der er fremadrettet, herunder aktiviteter som sætter fokus på næste skridt inden for erhvervsudvikling og innovation og undersøger nye udviklingstendenser. Der lægges vægt på analyser og køb af data m.v., som kan danne grundlag for formulering af nye politiske indsatsområder og initiativer, som kan styrke erhvervsudvikling og innovation. Der afsættes endvidere midler til ad hoc aktiviteter. Ordningen har eksempelvis været anvendt til en udredning om anvendelsen af design i dansk erhvervsliv og til afholdelse af en konference i 2008 (Ethnographic Practise in Industrial Countries). Ordningens lovgrundlag er lov om erhvervsfremme, jf. L.602 24/6 2005. Ordningen administreres af Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Støttemodtagere og støttens form

Udgifterne til aktiviteterne inden for erhvervsudvikling og innovation er primært betaling af konsulent-ydelser i forbindelse med udredninger og analyser. Herudover sker der medfinansiering af konferencer, pilotprojekter mv., jf. sponsorater og tilsagn om tilskud. Der gives fx sponsorater og tilsagn om tilskud til virksomheder, selskaber, fonde, foreninger, organisationer, selvejende eller offentlige institutioner og myndigheder samt forsknings- og uddannelsesinstitutioner, som iværksætter og gennemfører aktiviteter, som har betydning for erhvervsudvikling og innovation..

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Ordningens formål er at sætte fokus på erhvervsudviklingen og innovation gennem analyser mv. Erhvervsstøtteelementet er indirekte gennem fokus på de generelle rammevilkår for erhvervslivet.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Evaluering af ordningen

Fra 2010 vil denne ordning indgå i EBSTs effektmålingsprogram og løbende blive monitoreret på udvalgte måleparametre.

§ 08.33.01.55. Offentligt-privat samspil

Formålet er at fremme markedsgørelse af offentlige opgaver. De aktiviteter, der støttes, skal fremme udvikling af nye incitamentsstrukturer, herunder offentlig-private partnerskaber og udvikling af leverandørmarkeder, der kan øge konkurrencen om de offentlige opgaver. Midlerne kan bruges til at afholde udgifter til udvikling af konkrete vejledninger og værktøjer, kompetence- og konkurrencefremmende initiativer samt rådgivning af offentlige og private aktører. Ordningen er hjemlet i lov om erhvervsfremme.

Støttemodtagere og støttens form

Modtagerne er offentlige institutioner, herunder særligt kommuner og andre, der bruger OPS i forbindelse med konkurrenceudsættelse. Tilskuddet kan også anvendes til afholdelse af konsulent-ydelser o. lign. Tilskuddet gives som projekttilskud.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Formålet er at fremme, at offentlige opgaver varetages på markedsvilkår. Ordningens formål er at effektivisere de offentlige opgaver og gøre dem billigere. Dette sker gennem øget samarbejde med private virksomheder. Erhvervsstøtteelementet er indirekte.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Evaluering af ordningen

Tilskudsordningen blev evalueret i april 2009 og i august 2009. Medfinansieringsordningen blev evalueret i 2008 med henblik på tilpasninger for perioden 2009-2010. Siden nedjusteringen ved udgangen af 2009 er der ikke lavet en evaluering af kontoen.

Andre oplysninger

Finanslovskontoen nedlægges, og bevillingen fra 2011 og frem overføres til § 08.37.12.10. Standarder og markedskontrol for byggevarer. Omlægningen betyder, at midlerne fremover primært anvendes i forbindelse med byggeriet. Herudover medvirker omlægningen til en styrkelse af konkurrencen på det danske byggevaremarked og forbedring af forbrugersikkerheden.

Tilskudsordningen er målrettet offentlige institutioner og er derfor ikke notificeret. Tilskudsordningen skal ses i sammenhæng med, at der med Aftale om fordeling af globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri 2010-12 er prioriteret 10 mio. kr. til via Udbudsportalen at etablere bedre viden om de forskellige måder, OPS kan udformes på, og til styrkelse af Udbudsrådet.

§ 08.33.01.68. Erhvervsservice

Formålet med ordningen er at sikre etableringen af slagkraftige væksthuse, der kan fungere som knudepunkter i en sammenhængende infrastruktur og skabe et særligt tilbud til nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale. Det skal ske ved at kortlægge virksomhedernes vækstpotentiale, udarbejde en vækstplan for virksomheden og henvise til relevante rådgivere. Samtidig er formålet at skabe bedre sammenhæng mellem de statslige og regionale/lokale erhvervsservicetilbud, samt sikre at de væsentlige aktører i regionen spiller sammen om udviklingen af regionens væksthuse. Det gælder fx både kommuner, regionale vækstfora, videns- og uddannelsesinstitutioner.

Der blev i november 2006 indgået en aftale mellem regeringen og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om udmøntning af globaliseringspuljens midler til innovation og iværksætteri. I forbindelse med globaliseringsaftalen blev der afsat midler til et samlet kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen i væksthuse.

Væksthuse er i en fireårig overgangsperiode blevet administreret af staten, men overdrages pr. 1. januar 2011 til kommunerne. Når bevillingen på kontoen er nul fra og med 2011 afspejler det ikke en reduktion i bevillingen, men at kontoens midler er overført til kommunerne via en regulering af bloktilskuddet fra 2011 og frem.

Støttemodtagere og støtters form

Midlerne på ordningen er grundbevilling til de regionale væksthuse. Det er således udelukkende udgifter, der direkte eller indirekte knytter sig til husene, der kan ydes tilskud til fra ordningen. Dertil kommer, at der fra kontoen kan afholdes udgifter i forbindelse med fx markedsføring af husene.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Væksthuse skal – sammen med de kommunale erhvervskontorer – udgøre et enstrengt erhvervsservicesystem. Formålet er at bidrage væsentligt til, at Danmark i 2015 er blandt de lande i verden, der har flest vækstiværksættere. For at realisere dette skal den danske infrastruktur for iværksættere styrkes, og der skal sættes ind med højt kvalificeret rådgivning for vækstiværksættere og virksomheder med vækstpotentiale. Støtteelementet består i rådgivning af virksomheder.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Erhvervs- og Byggestyrelsen har fået gennemført en større evaluering af de regionale væksthuse og de tilknyttede initiativer i 2009. Evalueringen fremgår af:

http://www.ebst.dk/file/36701/evaluering_af_væksthusene_og_globaliseringsinitiativerne.pdf

Andre oplysninger

Med aftalen mellem regeringen og KL fra 18. juni 2009 er det besluttet, at midlerne fra 2011 overføres til kommunerne via bloktilskuddet, men de skal anvendes til væksthuse.

Ordningen skal ses i sammenhæng med § 8.33.06.10 Nye Iværksættere/væksthuse.

§ 08.33.02.10. Hjemmeservice

Hjemmeserviceordningen blev indført i 1994. Ordningen har haft forskellige udformninger med forskellige tilskudsprocenter og tilskud til forskellige ydelser. Ordningen er blevet kraftigt beskåret fra i 1999 at have udgjort godt 600 mio. kr. på finansloven til i 2010 at udgøre knap 90 mio. kr. Det afspejler en målretning af ordningen mod pensionister og førtidspensionister samt ordningens ændrede mål fra at være beskæftigelsesfremmende til have et socialpolitisk sigte. Ordningen er senest ændret i 2009.

Tilskuddet udgør 30 pct. af regningspålydende og gives til rengøring af private hjem, hvor der bor mindst en person, som enten er fyldt 65 år eller er tilkendt førtidspension. Tilskudsdelene af hjemmeserviceordningen fungerer i dag sådan, at ”kunder”, der har fået udført et tilskudsberettiget arbejde fra en virksomhed (der skal være tilmeldt ordningen), får tilsendt en regning fra virksomheden, hvorefter kunden indbetaler sin andel af fakturabeløbet (udgiften minus tilskuddet – 30 pct. af udgiften op til et maksimum på 6.000 kr. pr. kvartal pr. virksomhed). Virksomheden skal holde øje med, at maksimum ikke overskrides.

Kundens indbetaling sker til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Herfra overføres indbetalingen ”direkte” til den enkelte hjemmeservicevirksomhed. Styrelsen kontrollerer samtidig tilskudsberegningen (herunder angiveligt at tilskudsmodtager er berettiget til at modtage tilskud) og overfører (nogle bankdage senere) tilskuddet. Det grundlæggende princip er således, at tilskuddet udbetales til virksomheden på baggrund af berettigede husstandes efterspørgsel.

Hjemmeservicetilskud kan kun udbetales til virksomheder, der er optaget i hjemmeserviceordningen, som administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Grundlaget for den afsatte bevillings størrelse er et skøn over de forventede udbetalinger og er behæftet med betydelig usikkerhed. Kontoen administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Støttemodtagere og støttens form

Støtten til hjemmeservice er drevet af de berettigede husstandes efterspørgsel. På baggrund af efterspørgslen udbetales støtten som et tilskud til virksomhedens levering af serviceydelsen. Der er tale om et tilskud på 30 pct. og dermed en egenbetaling for husstanden på 70 pct.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelement

Der er tale om støtte rettet mod husstandene og ikke virksomhederne. Ordningen stimulerer husstandenes efterspørgsel efter rengøring. Denne øgede efterspørgsel øger aktiviteten hos hjemmeservicevirksomhederne. Hjemmeservice har en social eller fordelingspolitisk begrundelse, idet formålet med ordningen er at øge velfærden for ældre.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen er senest evalueret i Redegørelse om erhvervsstøtte 2007. Hjemmeserviceordningen i sin oprindelige form blev evalueret af Erhvervsfremmestyrelsen i 2001.

Andre oplysninger

<http://www.eogs.dk/sw22197.asp> og anmærkning på finansloven.

§ 08.33.03.30. Styrket erhvervmæssigt potentiale i kultur- og oplevelsesøkonomien

Der er etableret fire oplevelseszoner inden for mode, musik, computerspil og madkultur. En oplevelseszone er et netværk, hvor virksomheder, organisationer og institutioner går sammen om at skabe vækst, innovation og videndeling i oplevelsesøkonomien. Oplevelseszonerne udvikles inden for oplevelseserhverv, hvor Danmark har særlige erhvervmæssige potentialer og kreative kompetencer. Konsortier driver og udvikler de enkelte zoner. Grundlaget for oprettelsen af de fire oplevelseszoner blev fastlagt i den politiske aftale af 20. juni 2007 mellem regeringen (V og K) og S, DF, RV og SF om styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomi i Danmark. Oplevelseszonerne er en del af den første udmøntning af midlerne fra globaliseringspuljen.

Støttemodtagere og støttens form

Oplevelseszonernes målgruppe er virksomheder i oplevelseserhvervene med vækstambitioner. Alle fire oplevelseszoner skal være åbne over for alle interesserede i Danmark. Støtten gives som projekttilskud, og det er et krav for at opnå tilskud, at der er en medfinansiering fra virksomhederne på minimum 50 pct.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at styrke væksten i oplevelseserhvervene. Støtten sker gennem projekttilskud til virksomheder inden for oplevelseserhvervene. Der sker derfor en overførsel af statslige midler til private virksomheder i en specifik branche.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Fra 2010 vil denne ordning indgå i EBST's effektmålingsprogram og løbende blive monitoreret på udvalgte måleparametre.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi, som også opererer inden for kultur- og oplevelsesøkonomi.

Tilskudsordningen er ikke notificeret af Kommissionen, men projekttilskuddene skal overholde reglerne om statsstøtte.

Yderligere oplysninger:

www.ebst.dk/oplevelseszoner

§ 08.33.03.40. Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi

Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi (CKO) er en offentlig, selvejende institution stiftet i 2008 af Kulturministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet i fællesskab. Centret skal bl.a. formidle viden til virksomhederne, kulturlivet og offentligheden samt iværksætte nye projekter. CKO er ansvarlig for at varetage projektstøtteordninger for vækst gennem samarbejde mellem kultur- og erhvervslivet. Derudover varetager centret programmet REACH OUT, hvor omdrejningspunktet er brugerinddragelse og innovation i kulturens verden. Private såvel som offentlige projektholdere kan søge projektmidlerne, og CKO forventer at støtte 4-7 projekter om året. Støttemidlerne udbydes i åben konkurrence. CKO støtter projekter, der retter sig mod brug af oplevelser i erhverv, der ligger uden for de egentlige oplevelseserhverv. Det vil sige producenter og serviceudbydere, der ikke primært producerer og udbyder oplevelsesprodukter og -tjenester, men som kan anvende og integrere oplevelser som en værdiforøgende og differentierende faktor. Grundlaget for oprettelsen af Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi blev fastlagt i Aftale om styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomien i Danmark af 20. juni 2007 mellem regeringen (V og K) og S, DF, RV og SF om styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomi i Danmark. Den politiske aftale om centret udmønter de afsatte midler til området fra globaliseringspuljen, jf. aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen af 2. november 2006.

Støttemodtagere og støttens form

Bevillingen gives som driftsstøtte til Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Centret formidler støtten videre som projektstøtte. Projekter kan modtage mellem kr. 750.000 og kr. 1,4 mio. Projektstøtten gives bl.a. til private virksomheder, og de hidtil støttede projekter omfatter:

Plastics Research and Innovation for Museums and Industry: Et samarbejde mellem en række aktører fra plastindustrien, Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet, DTU/Risø og en række kunstnere.

Scenekunstnerisk iscenesættelsesanalyse af industrivirksomheders relations- og oplevelsesbaserede markedstilgang: Et samarbejde mellem Frese Metal- og Stålstøberi, Scenekunstens Udviklingscenter og reklamebureauet Andersson & Jantzen.

Exploring Sound Logos: DELTA Senselab, Sonic Branding og CBS samarbejder med henblik på at undersøge, hvordan lyd opfattes, og hvordan lydidentiteter styres i organisationer. Til projektet er koblet Danish Crown, Danske Spil, Q8 og Mental Workout.

Danfoss Experience: Med computerspil som platform forsøger Danfoss sammen med Apex Virtual Entertainment og Alexandra Institutet at formidle sine komplekse og tekniske produkter til slutforbrugeren.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Centrets formål er at realisere kultur- og oplevelsesøkonomiens potentiale i dansk erhvervsliv og derved skabe bedre vilkår for vækst i det danske samfund. Ifølge den politiske aftale om styrkelse af kultur- og oplevelsesøkonomien i Danmark er centrets målgruppe bredt danske virksomheder, der kan have fordel af at integrere og bruge kreative kompetencer og oplevelseselementer i deres produkter og serviceydelser, samt aktører i kulturlivet, der ønsker at indgå i samspil med erhvervslivet. Erhvervsstøtteelementet består, i at virksomheder, som kan anvende og integrere oplevelser, kan få projektstøtte til at udvikle nye produkter mv.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Fra 2010 vil denne ordning indgå i EBST's effektmålingsprogram og løbende blive monitoreret på udvalgte måleparametre.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med styrket erhvervsmæssigt potentiale i kultur og oplevelsesøkonomien § 8.33.03.30.

Tilskudsordningen er ikke notificeret af Kommissionen, men tilskud til projekterne gives i overensstemmelse med statsstøtterejerne.

Yderligere oplysninger:

www.cko.dk

§ 08.33.04.10. LæsInd tilskudsordning

Læs Ind tilskudsordningen blev nedlagt pr. 1. juli 2009. Statens tilbageværende udgift udgør 0,6 mio. kr. årligt i perioden 2010-2013 til drift og udvikling af fakturablanketten. Fakturablanketten er tilgængelig via Virk.dk, som er en tværoffentlig portal udviklet i samarbejde mellem de erhvervsrettede offentlige myndigheder. Statens tilbageværende udgift på 0,6 mio. kr. overføres til Nemhandel § 19.65.01.60 og vedrører beløb til dækning af omkostninger i forbindelse med drift og udvikling af elektroniske fakturablanketter. Virksomhederne har – udover at benytte et Læs Ind Bureau mod betaling – mulighed for at sende elektroniske fakturaer via NemHandel (som er en ny og gratis elektronisk fakturaløsning); via virksomhedens eget økonomi- og fakturasystem (fuldt integreret løsning); eller via en fakturaportal på internettet (en netbanklignende løsning).

Støttemodtagere og støtters form

Støttemodtageren er NemHandel projektet i IT- og Telestyrelsen og virksomhederne, som benytter faktureringsystemet.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Det oprindelige formål med Læs Ind ordningen var at sænke de administrative omkostninger for virksomheder i forbindelse med indsendelse af fakturaer til det offentlige. Da alle fakturaer skal indsendes elektronisk til det offentlige, var det i en overgangsperiode muligt for virksomhederne uden betaling at sende papirregninger til et Læs Ind Bureau. Læs Ind Bureauet modtog et tilskud fra staten. Erhvervsstøtteelementet bestod i, at virksomhederne i fravær af ordningen ellers selv skulle have finansieret omkostningerne ved fortsat brug af papirfakturaer. Omlægningen af ordningen betyder, at det nu er NemHandel projektet i IT- og Telestyrelsen, der modtager et tilskud til at finansiere fortsat drift og udvikling af elektroniske fakturablanketter.

Formål: Andre ordninger.

§ 08.33.06.10. Nye iværksætterhuse

Ordningen blev oprettet på finansloven for 2007 som følge af Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen. Lovgrundlaget for kontoen er L 602 24/06 2005 om erhvervsfremme. Den 1. januar 2007 erstattedes de daværende erhvervsservicecentre med fem nye Væksthuse - et i hver region. Ordningen bruges primært til at styrke kvaliteten og kompetencerne i de nye Væksthuses indsats over for nye og

mindre virksomheder med vækstpotentiale. Væksthusene tilbyder målrettet vejledning til nye og mindre virksomheder, der har ambitiøse planer om fx at opdyrke nye markeder, opfinde nye produkter eller ansætte flere medarbejdere. Væksthusene skaber muligheder for mindre virksomheder og iværksættere for sparring med succesfulde virksomheder, styrkelse af kompetencerne blandt private rådgivere, etablering af netværk af private rådgivere, succesfulde virksomheder og erfarne forretningsudviklere. Væksthusene formidler endvidere Early Warning-ordningen, der er målrettet kriseramte virksomheder. Early Warning hjælper kriseramte virksomheder med overblik over, hvad der skal til for at bringe virksomheden tilbage på rette spor. Derudover går bevillingen til videreførelse af internetportalen startvækst.dk, der er fælles hjemmeside for Væksthusene, lokale erhvervskontorer m.fl., Vækstguiden.dk, der er en portal til offentlige tilbud til virksomhederne, og udvidelse af den eksisterende Intellectual Property Rights. IPR-intropakken giver faglig vejledning hos en IPR-coach i Væksthusene, økonomisk støtte (50 pct.) til en IPR-forundersøgelse samt en gratis indledende snak med en privat IPR-rådgiver. Endvidere har der i 2009 og 10 været afsat 30 mio. kr. til ”Vækst gennem rådgivning”, der omfatter medfinansiering på 50 pct., dog max 40.000 kr. til køb af privat rådgivning for virksomheder med særligt stort vækstpotentiale.

Støttemodtagere og støtters form

Støttemodtager er Væksthusene, som anvender midlerne til konsulenttydelser og rådgivning mv.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Støtteelementet består i gratis rådgivning af virksomheder og medfinansiering af forundersøgelser vedrørende Intellectual Property Rights, samt medfinansiering af køb af privat rådgivning under programmet ”Vækst gennem rådgivning”

Formål: Andre ordninger.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med § 8.33.01.68 Erhvervsservice, der er driftstilskud til Væksthusene.

www.startvækst.dk.

ww.dkpto.dk/information/ip-intropakken.aspx

§ 08.33.07.10. Fonden til markedsføring af Danmark

Fonden støtter markedsføringen af større, perspektivrige initiativer, der skaber opmærksomhed om Danmarks styrker og kompetencer. Eksempler på støtteberettigede initiativer kunne være udviklingen af nye koncepter for erhvervsfremstød, afholdelse af store internationale konferencer, markedsføring af dansk miljøaktiviteter, filmfestivaler eller promovning af dansk mode. Midlerne er afsat i 2007-2010 i forbindelse med aftale indgået mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en samlet handlingsplan for Offensiv global markedsføring af Danmark. Lovgrundlaget for fondens arbejde er fastsat i L 476 af 30. maj 2007.

Støttemodtagere og støtters form

Både offentlige og private aktører kan ansøge fonden om tilskud. Støtten er fortrinsvist ydet til organisationer og foreninger. Ansøgeren skal i ansøgningen godtgøre, at det ansøgte projekt opfylder fondens temaområder og tilskudskriterier. Fondens temaområder er: Danmark som et ansvarligt og afbalanceret

land; Danmark er høj kvalitet; Danmark er eksperimenterende og modig; Danmark er miljøbevidsthed, enkelthed og effektivitet.

Fondens tilskudskriterier er, at: fondens støtte maksimalt udgør 50 procent af det samlede budget budgettet som minimum er på 2 mio. kr.; en betydelig del af projektets aktiviteter finder sted i Danmark; projekterne har en bred forankring og går på tværs af organisationer; projekterne tiltrækker udlændinge til Danmark; projekterne skaber omtale i udlandet.

Fonden har ydet støtte til 38 projekter inden for en række områder fra markedsføring af danske klimaløsninger til dansk mode og design, herunder besøgsture for internationale klimajournalister arrangeret af Klimakonsortiet til Verdens Længste Catwalk under modeugen i København.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Det er hensigten, at fondens støtte til markedsføringen af store projekter og begivenheder skal tiltrække udlandets opmærksomhed, så antallet af udenlandske besøgende til Danmark øges, og Danmark opnår positiv omtale i udlandet via turister, udenlandske fagfolk eller journalister. Formålet er ikke at støtte mindre lokale projekter i Danmark med begrænset international interesse. Støtteelementet er direkte i forhold til virksomheder, institutioner og organisationer, der kan søge tilskud. Derudover er der et indirekte støtteelement, idet der potentielt tiltrækkes turister til Danmark og skabes international opmærksomhed og goodwill om Danmark til gavn for eksporterhvervet.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

Processen omkring fondens arbejde er blevet evalueret i juni 2010 i forbindelse med evaluering af den samlede handlingsplan for Offensiv global markedsføring af Danmark forud for forhandlingerne af en fortsættelse af indsatsen i efteråret 2010. De enkelte projekter, der har modtaget støtte fra fonden, er ikke blevet evalueret.

Andre oplysninger

Udbetaling af fondens midler sker i overensstemmelse med EUs regler for statsstøtte, den såkaldt de minimis regel, der indebærer, at virksomheder kan tildeles støtte på op til 200.000 euro over en periode på tre regnskabsår.

www.mfonden.dk

§ 08.33.08.10. International Design Week Denmark

Ordningen skal bevare og styrke det danske ry som designnation og som led heri er der gennemført dansk design uger i international topklasse, hvor der er blevet sat fokus på klassisk og moderne dansk design, arkitektur, kunsthåndværk og mode mv. For at styrke markedsføringen af Danmark som design- og arkitektturnation laves desuden vandredstillinger. Ordningen blev etableret i forbindelse med finanslov 2008 som følge af udmøntningen af handlingsplan for Offensiv global markedsføring af Danmark. Midlerne til ordningen er afsat i forbindelse med aftale indgået mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en samlet handlingsplan for Offensiv global markedsføring af Danmark.

Støttemodtagere og støtters form

Tilskudsmodtager er Dansk Design Center. Støtten gives som projekttilskud.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at styrke Danmark som design nation. Gennem etablering af design uge skabes der opmærksomhed om dansk design. Dermed støttes designerhvervet indirekte gennem positiv opmærksomhed og medieomtale. Denne øgede opmærksomhed skulle designerhvervet alternativt have betalt for.

Formål: Innovation og iværksætter mv.

Evaluering af ordningen

Leadership Pluss har i maj 2010 afsluttet en evaluering af samtlige HOGM-initiativer.

§ 08.33.09.10. Fremme af erhvervsmæssige potentialer i arbejdskraftbesparende teknologi

Der blev i forbindelse med finansloven for 2009 etableret en projektmodningspulje til at udvikle og modne projekter med erhvervsmæssigt potentiale, der efterfølgende ansøger ABT-fonden – Anvendt Borgernær Teknologi (herefter ABT-fonden). ABT-fonden har som formål at give tilskud til de løsninger, der kan sikre en optimal udnyttelse af de personaleressourcer, der er til rådighed i den offentlige sektor. Hensigten med ordningen er, at private virksomheder, offentlige aktører og videninstitutioner skal søge puljen med det formål at få modnet særligt perspektivrige projekter. Bevillingen blev på finansloven for 2010 forhøjet med 7,7 mio. kr. i 2010 til regeringens OPP (offentlig-privat-partnerskab) medfinansieringspulje, jf. Aftale om støtte fra ABT-fonden. Ordningen administreres af Erhvervs- og Byggestyrelsen og ordningen udløber i 2010.

Støttemodtagere og støtters form

Tilskudsmodtagere er private virksomheder, offentlige aktører og videninstitutioner. Tilskuddet gives som projekttilskud i samarbejdsprojekter, hvor hovedansøger er en offentlig myndighed. Afhængig af det konkrete projekt, der søges støtte til, kan det blive stillet som krav, at ansøger selv finansierer en del af de samlede projektomkostninger.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Erhvervsstøtteelementet består i, at private virksomheder får støtte til at modne kommercielle projekter til effektivisering af den offentlige sektor. De udviklede løsninger til ny teknologi eller ændrede samarbejdsformer kan siden afsættes på markedsvilkår i Danmark eller udlandet. Dermed består erhvervsstøtten også i støtte til forretningsudvikling i private virksomheder.

Formål: Innovation og iværksætter mv.

Andre oplysninger

Der er ingen overlap med andre ordninger i Økonomi og Erhvervsministeriet, men der er en sammenhæng til ABT-fonden i Finansministeriet.

§ 08.33.09.20. Markedsudvikling af offentlige velfærdsløsninger

Ordningens formål er at fremme de erhvervmæssige muligheder og styrke eksportpotentialiet i forbindelse med offentlige velfærdsløsninger. Sigtet er, at private virksomheder i langt højere grad bliver inddraget i udvikling og markedsmodning af offentlige velfærdsløsninger. Fra ordningen kan afholdes udgifter til udvikling, afprøvning, demonstration, kommerialisering og markedsmodning af offentlige velfærdsløsninger. Der kan endvidere afholdes udgifter til videndeling, vejledning og information mv. samt udgifter til konsulentytelser, analyser, og markedsførings- og evalueringsaktiviteter mv. Der er afsat en pulje på 50 mio. kr., jf. Finansudvalgets Akt 1 af 30. oktober 2009. Af puljen er anvendt 1 mio. kr. i 2009 og de 49 mio. kr. er placeret under videreførelsesbeholdninger på finansloven. Udgiften til markedsudvikling af offentlige velfærdsløsninger finansieres ved en ekstra udmøntning af 50 mio. kr. fra den del af kvalitetsfonden, der er afsat til investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer. Puljen administreres af Økonomi- og Erhvervsministeriet og udmøntes efter høring af Danmarks Vækstråd. Indsatsen vil blive koordineret med Finansministeriet. Der afsættes 2,0 mio. kr. til administrationsbidrag, heraf højest 2/3 til løsum.

Støttemodtagere og støtters form

Fra puljen kan ydes støtte til offentlig-privat partnerskaber.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med samarbejdet mellem offentlig og privat sektor er, at det kan føre til nytænkning, hæve kvaliteten og gøre ydelserne mere omkostningseffektive. Det er endvidere formålet, at virksomheder der indgår i et offentligt-privat samarbejde, efterfølgende kan kommerialisere den tilegnede viden og de indvundne erfaringer, ikke mindst på de globale markeder. Erhvervsstøtteelementet består i, at private virksomheder kan søge om støtte til at udvikle velfærdsløsninger i samarbejde med den offentlige sektor, og at de udviklede løsninger og serviceydelser kan afsættes på markedsvilkår i Danmark og udlandet.

Formål: Andre ordninger.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med ordningen Offentligt-privat samspil § 8.33.01.55 og Fonden til investering i arbejdskraftbesparende teknologi § 7.11.02.80.

08.33.10.10. Risikovillig kapital til nye virksomheder

Ordningen er et offentligt privat partnerskab, hvor staten i 2009 stillede 0,5 mia. kr. til rådighed for en såkaldt "fund of funds", dvs. en fond, der kan investere i private venturefonde, samt i fonde, der tilbyder mezzaninlån (hybrid kernekapital) til små og mellemstore virksomheder. Venturekapital anvendes til unge vækstvirksomheder med et meget stort vækstpotentiale og som evt. samtidig har en lang horisont før der kommer afkast af investeringerne. Mezzaninlån (hybrid kernekapital) er egentligt et almindeligt lån, men givet på nogle helt særlige vilkår. Lånet er nemlig efterstillet anden gæld og kan derfor i princippet medregnes til egenkapitalen. Ordningen administreres af Vækstfonden. Kapitalindskuddet på 0,5 mia. kr. holdes adskilt fra Vækstfondens øvrige midler og kan ikke anvendes til andre formål. Staten får via Vækstfonden en ejerandel i fondene svarende til kapitalindskuddet. Ordningen er oprettet i 2009 i forbindelse med Erhvervspakken til små og mellemstore virksomheder, jf. Finansudvalgets Akt. 1 af 30. oktober 2009.

Fire fonde fik i december 2009 betingede tilsagn om kapital fra Erhvervspakken. Kravet fra Erhvervspakken er, at fondene skal rejse privat kapital af samme størrelse som indskuddet af offentlig kapital. Forvalterne af fondene fik 1. april 2010 som foreløbig tidsfrist for at rejse den nødvendige private kapital. En fond er blevet etableret, mens to fonde – efter at have fået forlænget tidsfristen til slutningen af juni – måtte opgive deres kapitalrejsning. Den tilbageværende fond fik forlænget tidsfristen til ultimo december, forudsat at der medio oktober foreligger positive tilkendegivelser fra private investorer. Dette krav er opfyldt.

Støttemodtagere og støtters form

Det statslige indskud for venturekapital er betinget af, at det er lykket at rejse private midler på samme vilkår og af mindst samme størrelse. Statens ”fund of funds” vil således mindst blive matchet af private midler 1 til 1. Kravet om medfinansiering sikrer, at staten kun stiller ansvarlig kapital til rådighed for nye fonde administreret af kompetente managementteams. Det er managementteamet, der har ansvaret for at finde de virksomheder, fondene investerer i. Det er et krav, at midlerne kun kan gå til nye investeringer i de tidlige markedsstadier. I tillæg til investeringer i venturefonde gives der mulighed for, at midlerne også kan anvendes til investeringer i fonde, der tilbyder mezzaninlån (hybrid kernekapital) til små og mellemstore virksomheder. Der kan søges om midler til at oprette en eller flere fonde, der udbyder mezzaninlån (hybrid kernekapital) på lige fod med venturekapital. Ansøgningerne behandles af Vækstfondens bestyrelse efter en forretningsmæssig vurdering. Det er prioriteret, at fondene er økonomisk levedygtige, at investeringerne dækker en vis spredning på brancher og størst mulig medfinansiering af den statslige kapital, således at den samlede pulje på 0,5 mia. kr. går til medfinansiering af flest mulige nye danske innovative virksomheder.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Det overordnede formål med Vækstfonden er at gøre det danske venturemarked til det mest velfungerende marked for innovationsfinansiering i Europa, og strategien er at tilbyde finansieringsløsninger – enten direkte eller indirekte – til riskobetonede og perspektivrige små og mellemstore virksomheder. Gennem fund of funds ordningen sker finansieringen indirekte gennem medfinansiering af private venturefonde. Ordningen omfatter også fonde for tilførsel af mezzaninlån (hybrid kernekapital) til små og mellemstore virksomheder, og her er sigtet at styrke solvensen i de små og mellemstore virksomheder. Erhvervsstøtteelementet består i medfinansiering af investeringer og styrkelse af solvensen i små og mellemstore virksomheder.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

I henhold til Akt nr.1 af 30. oktober 2009 er der foretaget en uafhængig evaluering af Vækstfonden, herunder fondens indsats på markedet for risikovillig kapital i Danmark, og i hvilken udstrækning Vækstfonden har gjort en forskel i forhold til det øvrige venturemarked og de finansielle markeder. Ernst & Young har evalueret Vækstfonden (Evaluering af Vækstfonden, 31. marts 2010).

Yderligere oplysninger:

www.vf.dk/nyhederopresse/pressemeddelelser/nyhedsarkiv/2010/forlaenget%20tidsfrist%20fonde.a.spx

www.vf.dk/NyhederOgPresse/Pressemeddelelser/NyhedsArkiv/2010/20100820%20Status%20for%20Erhvervspakken.aspx

§ 08.33.11.10. Fond til grøn omstilling og erhvervmæssig fornyelse

Fornyelsesfondens understøtter grøn omstilling og erhvervmæssig fornyelse særlig i små og mellemstore virksomheder. Fornyelsesfonden fremmer den virksomhedsrettede innovation inden for tre overordnede indsatsområder:

Grønne løsninger. I indsatsen indgår innovation, markedsmodning og kommercialisering af nye grønne løsninger samt udvikling af nye grønne helhedsløsninger med henblik på eksport.

Velfærdsløsninger. I indsatsen indgår innovation samt markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger.

Omstilling i hårdt ramte områder.

Fornyelsesfonden er udmøntet af globaliseringsmidlerne for 2010-2012, hvor der blev tilført 760 mio. kr. i perioden 2010-2012 til grøn omstilling og erhvervmæssig fornyelse. I bevillingen til fonden indgår de midler, der tidligere gik til Program for brugerdriven innovation.

Støttemodtagere og støtters form

Der kan gives tilsagn om støtte til såvel offentlige, halvoftentlige som private aktører og institutioner og lignende, herunder virksomheder, statsinstitutioner, regioner, kommuner, fonde, selvejende institutioner mv. Støtten gives som tilskud, garanti og lån. Kapitalindskud kan eksempelvis anvendes til i samarbejde med private partnere at oprette konsortier eller lignende til fremme af fondens formål. Tildeling af tilskud og garanti kræver medfinansiering. Fornyelsesfonden har primo oktober 2010 i alt støttet 5 projekter inden for omstilling og 14 projekter inden for grøn markedsmodning med i alt ca. 120 mio. kr.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Fornyelsesfondens formål er at understøtte grøn omstilling og erhvervmæssig fornyelse særligt i små og mellemstore virksomheder. Virksomhederne opnår en direkte fordel ved, at de kan produktudvikle med offentlig støtte.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Evaluering af ordningen

Fornyelsesfonden har stillet krav til, at alle projekter, der modtager støtte, skal opstille effekt mål opgjort på vækst, beskæftigelse og eksport inden for projektperioden og i et fem årligt perspektiv. Projekterne i Fornyelsesfonden varer 2-3 år, og det er forventningen, at effekterne først slår igennem i slutningen eller efter afslutningen af projekterne. Bestyrelsen for Fornyelsesfonden vil i sine årsrapporter offentliggøre opnåede effekter.

Andre oplysninger

Fonden er bundet af aftale mellem Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, og Det Radikale Venstre om fordelingen af globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri mv. 2010-2012.

Tilskudsordningen er ikke notificeret ved Europa-kommissionen. Der foretages en statsstøttevurdering af de enkelte projekter.

Yderligere oplysninger:

www.fornyelsesfonden.dk

§ 08.35.01.10. Medfinansiering af EU's Regionalfond og Socialfond

Ordningen omfatter tilskud til statslig medfinansiering af EU's strukturfundsprogrammer og fællesskabsinitiativer, nyskabende aktioner, evalueringer, information, overvågning, administration og kontrol af programmerne. Programmerne for henholdsvis Regionalfonden, *Innovation og viden*, og Socialfonden, *Flere og bedre job* falder ind under det fælles europæiske mål om regional konkurrenceevne og beskæftigelse, som geografisk omfatter hele Danmark. Den danske strukturfundsindsats er tilrettelagt, så den supplerer den øvrige nationale vækstpolitiske indsats og indgår i den institutionelle ramme bestående af seks regionale vækstfora i de danske regioner og på Bornholm, som fastlagt i lov om erhvervsfremme (L 602). Af konkrete projekter der er støttet er fx:

Grøn energi i innovative netværk (på Bornholm har virksomheder og vidensinstitutioner i årevis arbejdet på projekter, der skal sænke energiforbruget. Med projektet skal trådene fra alle projekter samles i en energiklynge, som skal arbejde på at gøre Bornholm til et mere klimavenligt samfund i 2025, baseret på bæredygtig og vedvarende energi.)

Energiklynge Center Sjælland (de 17 kommuner i Region Sjælland har specialviden på hver deres energiområde. Regionen vil sikre, at den viden udveksles og er tilgængelig for alle og har derfor taget initiativ til projektet)

Sund Vækst (I Øresundsregionen forsker flere virksomheder og vidensinstitutioner i madens betydning for vores sundhed. I projektet bliver de mange aktører samlet for optimalt at udnytte den viden, der findes, til at producere sundere fødevarer.)

International Center for Innovation (Centret står i spidsen for at udvikle nye, globale forretningsmodeller på tværs af brancher og forskning i Region Nordjylland.)

Tele-hjertesvigt (på Svendborg Sygehus skal projektet sikre, at hjertepatienter hurtigere får den rette mængde medicin samtidig med, at de får langt færre dage på sygehuset)

Markedsplads for højtuddannede kontaktmæglere (projektet skal skabe vækst og innovation i små og mellemstore virksomheder uden for de større byområder i Region Midtjylland ved at matche virksomheder med højtuddannet arbejdskraft)

Flere eksempler på støttede projekter kan findes på:

www.ebst.dk/eustrukturfonde.dk/forside/0/2.

Støttemodtagere og støtters form

Der ydes støtte til virksomheder, statslige myndigheder, regioner, kommuner, organisationer, institutter, selvejende institutioner og privatpersoner. Principielt er det de regionale vækstfora, der for de 90 pct. af de strukturfondsmidlerne, der er til projekter, ifølge erhvervsfremmeloven har kompetencen til at indstille til Erhvervs- og Byggestyrelsen om tilskud fra EU's strukturfonde (under målet for regional konkurrenceevne og beskæftigelse). For de resterende 10 pct. træffer Erhvervs- og Byggestyrelsen afgørelse uden indstilling fra vækstfora. Den danske strukturfundsindsats gennemføres inden for Fællesskabets

strategiske retningslinjer og de regionale vækstforas regionale erhvervsudviklingsstrategier og handlingsplaner. De projekter, de regionale vækstfora indstiller til støtte kan maksimalt være dækket af 50 pct. fra EU og den resterende del kommer fra staten (bevillingen) samt medfinansiering fra region, kommuner, væksthuse, uddannelses- og/eller forskningsinstitutioner og virksomheder. Den statslige bevilling til projekter udgør årligt ca. 37 mio. kr., herudover anvendes der midler til forordningsbestemte opgaver vedrørende evalueringer, information, overvågning, administration og kontrol af programmerne.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Strukturfondsindsatsen supplerer den nationale indsats for vækst, erhvervsudvikling og beskæftigelse med udgangspunkt i bl.a. regeringens globaliseringsstrategi og skal understøtte de regionale erhvervsudviklingsstrategier. Projekterne skal bidrage til at forbedre de generelle vækstvilkår for erhvervslivet og skal gennemføres inden for rammerne af statsstøttereglerne i EU. Projekterne i fondene skal understøtte udviklingen inden for fire indsatsområder, som har særlig betydning for vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse i en vidensøkonomi: 1) Udvikling af menneskelige ressourcer, 2) etablering og udvikling af nye virksomheder, 3) innovation, vidensdeling og vidensopbygning og 4) Anvendelse af ny teknologi. Ordningen støtter erhvervslivet bredt og herunder den regionale udvikling. Endvidere støttes ledige i forbindelse med fx jobsøgning.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Strukturfondsprogrammerne vil løbende blive evalueret. I 2009 afsluttede Cowi en evaluering, jf. nedenstående:

www.ebst.dk/file/59219/temaevaluering2007-2013.pdf

Andre oplysninger

I forbindelse med vedtagelse af Lov om Erhvervsfremme og ved fastlæggelsen af de danske strukturfondsprogrammer er der af en bred kreds af partier i Folketinget aftalt, at mindst 35 procent af strukturfondsmidlerne i perioden 2007-13 skal anvendes til gavn for yderområderne.

EU-programmerne (og herunder medfinansieringen) er godkendt af Europa-kommissionen, og enkeltprojekter under programmerne kan blive notificeret af Kommissionen.

Ordningen skal ses i sammenhæng med § 8.35.01.30 Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og § 8.35.01.35 Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Socialfond. Begge ordninger dækker bl.a. over finansieringen fra EU.

Yderligere oplysninger:

www.ebst.dk/globaliseringsfonden

www.ebst.dk/vaekstfora

www.ebst.dk/eustrukturfonde.dk/forside/0/2 (projekter der støttes af strukturfondsmidler)

§ 08.35.02.10. VisitDenmark (§ 8.35.02.10, 8.35.02.30)

Ordningen finansierer VisitDenmark (tidligere Danmarks Turistråd), der er Danmarks nationale turistmeorganisation. VisitDenmark koncentrerer særligt sin indsats om aktiviteter relateret til international

markedsføring af danske turismeprodukter og oplevelser samt branding af Danmark som turistmål. Det foregår blandt andet gennem en række markedskontorer på dansk turismes vigtigste markeder. VisitDenmark driver også turismeportalen Visitdenmark.com. Desuden har VisitDenmark ansvaret for at sikre koordinationen af alle væsentlige markedsførings- og brandingaktiviteter med offentlig medfinansiering. VisitDenmarks juridiske grundlag, arbejdsopgaver og aktiviteter er nærmere defineret ved Lov nr. 648 om VisitDenmark af 15. juni 2010.

Som led i Handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark blev VisitDenmark tilført ekstra midler til at styrke den samlede markedsføringsindsats inden for kystferie og storbyturisme - i alt 60 mio. kroner i perioden 2007-2010, hvilket er en del af aftalen om udmøntning af globaliseringsmidlerne. Disse ekstra midler var i perioden 2007-2009 regnskabsteknisk opført som en del af VisitDenmarks basisfinansiering, men er i 2010 udspecificeret til Globaliseringsmidler til VisitDenmark. I henhold til Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om fordeling af globaliseringsreserven til innovation og iværksætteri mv. 2010-2012 er det besluttet, at grøn turisme skal være et nyt fokusområde.

Støttemodtagere og støtters form

Støttemodtageren er VisitDenmark, der årligt modtager et basistilskud til driften samt et ekstra tilskud til markedsføringsindsats pt. for kystferie og storbyturisme. VisitDenmarks aktiviteter i forbindelse de nationalt koordinerede markedsførings- og brandingaktiviteter medfinansieres i betydeligt omfang af bidrag fra turismeerhvervet samt kommunale og regionale parter (ca. 50 pct.). Den anden halvdel dækkes af staten.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen har til formål at fremme Danmark som turistmål og derigennem at skabe økonomisk vækst inden for det danske turismeerhverv og afledte erhverv. Turismeerhvervet opnår en indirekte økonomisk fordel gennem statens bidrag til markedsføring og branding.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

VisitDenmarks indsats blev evalueret i forbindelse med udarbejdelsen af Lov om VisitDenmark, jf. Lov nr. 648 om VisitDenmark af 15. juni 2010. Her blev det bl.a. besluttet at fokusere VisitDenmarks indsats på international markedsføring og branding af Danmark som turistmål samt at give de regionale og kommunale parter ansvaret for udviklingsaktiviteterne i samarbejde med erhvervet. For ordningen §08.35.02.30, Globaliseringsmidler til VisitDenmark, er der lavet en samlet evaluering af indsatsen under handlingsplanen for offensiv global markedsføring.

Yderligere oplysninger

www.visitdenmark.com

www.brandingdanmark.dk/danmark/da-dk/menu/markedsfoering-af-danmark/handlingsplan/initiativer/kyst-og-storbyturisme/kyst-og-storbyturisme.htm

§ 08.35.02.70. Turismepolitisk vækstplan

Ordningen midler anvendes til at forbedre rammerne for offentlig-privat samspil om vækstprojekter, herunder produktudvikling, innovation og synliggørelse inden for turismeerhvervet. Midlerne kan end-

videre anvendes til at understøtte en effektiv erhvervsservice for virksomheder og turismeerhvervets øvrige interessenter og til at skabe et mere entydigt billede af Danmark i udlandet, herunder tiltrækning, udvikling og synliggørelse af internationale kultur- og sportsbegivenheder. Som led i udmøntningen af kommunalreformen på turismeområdet, og for at bidrage til en optimal udnyttelse af de offentlige turismefremmemidler, kan midlerne herunder anvendes til at styrke sammenhængskraften og samarbejdet mellem turismeerhvervet og offentlige turismefremmeinitiativer. Der er ikke afsat midler på ordningen efter 2011. Ordningen blev etableret i 2002 under den ”Turismepolitisk handlingsplan” og blev i 2006 erstattet af ”Turismepolitisk vækstplan”.

Støttemodtagere og støtten form

Ordningen medfinansierer pt. tilskud til Sport Event Denmark (2,5 mio. kroner), der har til formål at styrke rammerne for udvikling og tiltrækning af sportsbegivenheder til Danmark. Herudover medfinansierer ordningen Økonomi- og Erhvervsministeriets bidrag til en forstærket international dansk presseindsats (0,3 mio. kroner) i henhold til Handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark. Tidligere har ordningen også støttet andre turismerelaterede aktiviteter så som fx bidrag til IOC-kongressen eller VisitDenmarks projekter relateret til fremme af helårsturisme og mødeturisme.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningens formål er at støtte turismerelaterede markedsførings- og udviklingsaktiviteter med det overordnede formål at tiltrække flere turister til Danmark til gavn for væksten og beskæftigelsen i samfundet og det brede erhvervsliv. Modtagerne af støtten er organisationer og konsortier som fx VisitDenmark, Sport Event Denmark. Hertil kommer, at der er sket betaling for konsulentundersøgelser relateret til organiseringen af dansk turisme og/eller markedsføring af Danmark via ordningen. Turismeerhvervet opnår via ordningen en indirekte økonomisk fordel gennem, at der potentielt kommer flere turister til Danmark.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Evaluering af ordningen

For hvert projekt er der indsendt en afrapportering til ØEM ved projektafslutningen.

Andre oplysninger

Ordningen blev oprettet i forlængelse af regeringens ”Turismepolitisk redegørelse” fra 2006. Der er ingen forligsbindinger på ordningen.

§ 8.37.01. Tilskud til Dansk Arkitektur Center

Ordningen er målrettet til at yde tilskud til driften af Dansk Arkitektur Center (DAC). DAC's aktiviteter er bl.a. formidling og best practices inden for arkitektbranchen, netværksdannelse m.v. DACs hovedsigte er således at være et formidlings- og udviklingscenter for arkitektur og bygningskultur med henblik på at skabe kontakt og bygge bro mellem arkitekturen og byggeriet samt øge interesse og forståelse for kvaliteten i de fysiske omgivelser. DACs formål realiseres ved udstillinger, møde- og konferenceaktiviteter, studieture, seminarer, skoletjeneste m.v.. Tilskuddet ydes inden for rammerne af den partnerskabsaftale, som Erhvervs- og Byggestyrelsen, By- og Landskabsstyrelsen, Realdania og Kulturministeriet – herefter benævnt partnerskabet – har indgået med DAC. I tilknytning til partnerskabsaftalen har partnerskabet indgået en rammeaftale med DAC for DACs overordnede indsats frem til 2012. Der

udarbejdes endvidere en årlig resultataftale med partnerskabet. Heri præciseres DACs netværks- og formidlingsopgaver med henblik på at fremme en generel værdiskabelse inden for byggeriet – for både erhverv, kunder og slutbrugere. Realdania bidrager indenfor partnerskabsaftalen til driftsfinansiering af DAC. De omkostninger, der knytter sig til gennemførelsen af DACs faglige projekter, finansieres ikke gennem driftstilskuddet. Projekterne finansieres gennem projektrelaterede indtægter og tilskud fra ministerier, fonde, sponsorater og samarbejdsaftaler med offentlige myndigheder og private erhvervsvirksomheder. For hvert af projekterne indgås en separat aftale mellem DAC og den finansierende part.

Støttemodtagere og støtters form

Tilskudsmodtager er DAC, og støtten gives som driftstilskud. DAC er en erhvervsdrivende fond, der via partnerskabet mellem Kulturministeriet, Miljøministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Realdania modtager driftstilskud bl.a. til netværks- og formidlingsaktiviteter.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Tilskuddet indeholder direkte driftsstøtte til DAC. Der ydes ikke direkte støtte til rådgivere og arkitektvirksomheder. Erhvervsstøtteelementet er indirekte og sker gennem fremme af brugen af arkitektur i byggeriet. Dermed understøttes produktudviklingen og konkurrenceevnen i byggeriet. De erhverv, der indirekte støttes, er således byggeriet og arkitektbranchen.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Erhvervs- og Byggestyrelsen følger årligt op på DAC's målopfyldelse i forhold til de effekt- og resultatmål, der er beskrevet i ramme- og resultataftalerne.

Andre oplysninger

Driftstilskuddet er bundet af Partnerskabsaftale, samt ramme- og resultataftale, jf. ovenstående.

Yderligere oplysninger:

www.dac.dk

§ 08.71.11.20. Hjemsendelse af søfarende

Ordningen hjemsendelse af søfarende bliver stort set ikke længere anvendt, fordi søfarende efterhånden sjældent er ude mere end 6 måneder uden afbrydelse for samme reder. Ordningen betyder, at en søfarende, der har bopæl i Danmark, og som i de sidste 3 måneder ikke har haft adgang til at fratræde i dansk havn, har ret til fri rejse til sin bopæl, hvis han uden afbrydelse har været i tjeneste på samme skib eller på skibe tilhørende samme reder i 6 måneder. Staten og rederne betaler hver halvdelen af udgifterne ved rejsen med underhold, jf. LB 742 2005, § 8. Staten betaler endvidere fri hjemrejse med underhold for gravide søfarende og ¼ af udgifterne til søfarendes hjemrejse ved krigsfare. Af kontoen afholdes endvidere udgifter til kur og pleje, sygehyre samt hyre, jf. LB 742 2005 §§ 16,27 og 30. Hensigten med ordningen har været – og er – en social beskyttelse af sømanden. Formålet er at bevare den søfarendes tilknytning til Danmark.

Støttemodtagere og støtters form

Støttemodtageren er den søfarende, der har været ude mere end 6 måneder, og som de seneste 3 måneder ikke har haft mulighed for at fratræde i dansk havn. Støtten gives i form af betalt transport.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen begunstiger søfarende – med bopæl i Danmark – i form af betalt hjemtransport og dermed begunstiges også indirekte erhvervet. Begunstigelsen af erhvervet sker i form af, at man søger at kompensere de sociale ulemper i erhvervet og dermed holder på arbejdskraften. Erhvervsstøtteelementet består i, at erhvervet i fravær af ordningen ellers selv skulle have betalt for forbedringen af de søfarendes vilkår.

Formål: Andre ordninger.

§ 08.71.11.40. Handelsflådens Velfærdsråd

Handelsflådens Velfærdsråds (HFV) opgave er at tage vare på søfarendes velfærd til søs og under ophold i havn – i indland og udland. HFV tilbyder, bl.a. via støtten på finansloven, en række ydelser til søfarende, som er forhyret på et dansk handelsskib. Mere konkret drejer det sig bl.a. om udsendelse af CD'er og DVD'er med programmer fra Danmarks Radio, indkøb af bøger, som sendes ud til skibene, indkøb af varer til skibsklubber og den enkelte søfarende om bord, drift af støttepunkter i visse havne, avisservice, filmordningen, videoproduktioner, fotokonkurrencer samt motions- og idrætskonkurrencer. HFV blev oprettet ved lov i 1948 og er en privat selvejende institution. Gældende regler findes i lov nr. 253 af 25. april 1990

Danmark har i 1993 ratificeret ILO konvention nr. 163 om søfarendes velfærd og er herefter forpligtet til at sikre, at der er velfærdsforanstaltninger for de søfarende. Konventionens forpligtelser kan enten opfyldes ved lov eller gennem aftaler mellem rederne og de søfarendes organisationer. Danmark opfylder forpligtelserne ved lov om HFV. Lande, der har ratificeret konventionen, skal sørge for, at der stilles tilstrækkelige velfærdsfaciliteter og velfærdstjenester til rådighed for de søfarende både om bord i skibene og i havn. Herved forstås velfærds-, kultur-, fritids- og informationsfaciliteter og informations-tjenester. Af hensyn til søfarende på udenlandske skibe skal velfærdsforanstaltningerne også være til stede i et passende antal nationale havne.

Støttemodtagere og støtters form

Velfærdsrådets arbejde finansieres gennem et statstilskud samt af erhvervet og de søfarende. Støtten gives i form af et statstilskud på 100 øre pr. dag pr. søfarende forhyret på et dansk handelsskib. Dertil kommer, at erhvervet og de søfarende via Ulykkesforsikringsforbundet betaler 140 øre pr. dag. Statens bidrag i form af 100 øre pr. dag pr. søfarende har ikke været reguleret igennem en længere årrække, hvorimod erhvervets bidrag er blevet forhøjet.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelementet

Formålet med ordningen er at forbedre trivsel ombord på skibene. Ordningen begunstiger søfarende i det omfang, at rådets aktiviteter forbedrer trivsel om bord og dermed også indirekte erhvervet. Erhvervsstøtteelementet består i, at erhvervet og de søfarende ellers selv skulle have dækket alle udgifter til rådets aktiviteter.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Søfartsstyrelsen gennemførte i 2008 i samråd med HFV en ekstern evaluering af rådets aktiviteter.

§ 08.71.11.60. Lægeundersøgelse af skibsmandskab

Ordningens formål er, at ingen tiltræder eller gør tjeneste om bord på skibe, før vedkommende med tilfredsstillende resultat har gennemgået en lægeundersøgelse. Fortsat arbejde om bord på et skib er betinget af, at det med højst to års mellemrum ved fornyet lægeundersøgelse godtgøres, at vedkommende er egnet til arbejde i skib. For søfarende under 18 år skal lægeundersøgelsen dog foretages med højst et års mellemrum. Ovenstående gælder både søfarende og fiskere. Lægeundersøgelser af skibsmandskab er under udfasning og ophører fra og med i år.

Statsfinansieringen af lægeundersøgelser blev afskaffet via lovændring pr. 1. juli 2008 for søfarende. For fiskere fortsatte statsfinansieringen midlertidigt til og med 2010, hvor ordningen er endelig udfaset. Herefter vil udgifterne til lægeundersøgelser være et anliggende for arbejdsmarkedets parter eller påhvile arbejdsgiveren.

Støttemodtagere og støtten form

Staten har hidtil betalt lægeundersøgelserne. Støttemodtagerne er søfarende, fiskere og andre, der arbejder på skibe.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen begunstiger søfarende i form af betalt lægeundersøgelse og dermed begunstiges også indirekte erhvervet.

Formål: Andre ordninger.

§ 08.71.15.50. Tilskud til arbejdsmiljøråd og arbejdsmiljøtjenester

Bevillingen går til Fiskeriets og Søfartens Arbejdsmiljøråd. De to råd arbejder for at styrke den arbejdsmiljømæssige indsats for søfarende og fiskere, der arbejder på danske skibe. Der ydes tilskud til arbejde med rådgivning, vejledning, information, analyser, målinger og øvrige forebyggelsesrettede aktiviteter. Samtidig leveres professionelle konsulentydelse inden for de fire overordnede arbejdsområder: ulykkesforebyggelse, fysisk arbejdsmiljø, trivsel og sundhedsfremme. Arbejdsmiljørådene er private selvejende institutioner etableret i 1993 i medfør af § 27 i lov om sikkerhed til søs.

På Beskæftigelsesministeriets område eksisterer der arbejdsmiljøråd – de 11 såkaldte Branche Arbejdsmiljø Råd (BAR). BAR står for udarbejdelse af information og vejledninger, fx vejledninger om arbejdspladsvurderinger. Opgaverne for BAR er i et vist omfang beslægtede med Fiskeriets og Søfartens arbejdsmiljøråd. BAR bevilges 35 mio. kr. på årsbasis, hvoraf statens bidrag til de 11 råd er 4 mio. kr. og arbejdsmarkedets parter bidrager med resten.

Støttemodtagere og støtten form

Støtten til ordningen ydes som et fast årligt tilskud på 2,5 mio. kr., som deles ligeligt af de 2 arbejdsmiljøråd. Arbejdsmiljørådene er primært bidragsfinansieret, og deltagelse i ordningerne er obligatorisk for alle, der driver fiskeri og skibsfart i erhvervsøjemed.

Ordningen formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen formål er overordnet: at fremme søfarendes og fiskeres sikkerhed og sundhed både fysisk og psykisk, at forebygge arbejdsmiljøskader, herunder arbejdsulykker, erhvervssygdomme og nedslidning blandt ansatte på danske handels- og fiskeskibe, og at skabe og udbygge grundlaget for, at skibenes sikkerhedsorganisationer gennem et organiseret arbejdsmiljøarbejde om bord sættes i stand til at løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål, således at der kan opretholdes et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Hvert år modtager Søfartsstyrelsen en oversigt over arbejdsmiljørådenes planlagte aktiviteter og for hvert arbejdsmiljøråd en beretning om afholdte tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder regnskab herfor. Styrelsen vurderer, om aktiviteterne falder inden for, hvad der kan ydes tilskud til og foretager en kvalitativ vurdering af berettigelsen og effekten af aktiviteterne. Beretningerne tilgår endvidere Skibstilsynsrådet.

Andre oplysninger

Ordningen er ikke notificeret til Kommissionen som statsstøtte

Yderligere oplysninger:

www.seahealth.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet**§ 16.11.05.11 Pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små øsamfund, erhvervsstøtte**

Ordningen indgår som en del af Landdistriktspuljen, der udover erhvervsfremme også anvendes som tilskud til forsøgsprojekter, der skal fremme service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne samt de små øsamfund. Herudover anvendes Landdistriktspuljen til forsknings- og informationsprojekter, der belyser landdistrikternes udviklingsvilkår og udviklingsmuligheder. Fra 2010 er der reserveret en del af Landdistriktspuljen til erhvervsstøtte. Landdistriktspuljen har eksisteret siden 1994. Der ydes tilskud fra puljen til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små øsamfund til tre forskellige formål: Forsøgsvirksomhed til fremme af erhvervsudvikling, service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne og projekter i de små øsamfund; Forsknings- og informationsprojekter; Medfinansiering af projekter, der hører under akse 3 i EU's landdistriktsprogram (job og levevilkår), såfremt projekterne falder ind under puljens formål. Den del af Landdistriktspuljen, der ydes som erhvervsstøtte, ydes til forsøgsprojekter, der skal fremme erhvervsudvikling i landdistrikterne samt de små øsamfund. Støtten til øer kan også gives som lån. Lånene ydes normalt som 10-årige rentefri lån, der er afdragsfri de første 3 år. I 2010 gives der støtte fra landdistriktspuljen til 82 projekter, og støttebeløbene varierer fra 45.500 kr. til 475.000 kr. Herunder er der givet støtte til 17 projekter, der skal støtte erhvervsudviklingen i landdistrikterne. Blandt de projekter, der har fået støtte i 2010 til erhvervsfremme, er et projekt om etablering af iværksætterkontor med henblik på at styrke Samsøs vilkår for opstart/udvikling af virksomheder. Iværksætterkontoret skal give enmandsvirksomheder muligheder for sparring/samarbejde og etablering af netværk. Der er endvidere givet støtte til et projekt, der omhandler en styrkelse af mikrovirksomhedsnetværk i Vordingborg og Guldborgsund Kommune og udvikling af fælles strategi for vækst med udgangspunkt i mikroerhvervet

som løftestang for lokal/regional udvikling. Tilskud fra puljen tildeles af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er ikke på forhånd begrænset til bestemte sektorer. Tilskud ydes som direkte støtte.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med Landdistriktspuljen er blandt andet at skabe nye, varige og utraditionelle arbejdspladser i landdistrikterne fx ved dannelse af netværk mellem erhvervsdrivende i lokalområdet. Landdistriktspuljen sigter på at skabe ny aktivitet gennem forsøg, information og forskning og at give inspiration til lignende projekter og aktiviteter andre steder i landet.

Erhvervsstøtteelementet består i, at der med Landdistriktspuljen ydes tilskud til forsøgsprojekter, der skal fremme erhvervsudvikling i landdistrikterne samt de små øsamfund. Modtagerne får dermed en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft, da de alternativt selv skulle finde anden finansiering til projekterne.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Landdistriktspuljen blev sidst evalueret i 1999, jf. Evaluering af Indenrigsministeriets Landdistriktspulje. I evalueringen gennemgås erfaringerne med samtlige projekter i perioden 1994-1997. Evalueringens hovedanbefaling var at fortsætte programmet. Denne anbefaling blev blandt andet baseret på, at programmet måtte anses som en succes målt på opfyldelsen af projektansøgenes egne forventninger til projekterne, at de tildelte midler havde afgørende betydning for projekternes igangsætning, og at den overvejende del af projekterne fortsatte ud over tilskudsperiodens udløb.

Supplerende oplysninger

Mere information om landdistrikter og de små øer findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside:

<http://im.dk/Indenrigs/Regional-landdistrikt/Landdistrikter.aspx>

§ 16.91.14.10 Tilskud til kommunal medfinansiering af EU-projekter

Særligt vanskeligt stillede kommuner kan søge tilskud fra puljen til kommunal medfinansiering af EU-projekter. Baggrunden for ordningen er, at disse kommuner kan have svært ved at medfinansiere nye projekter, som får tilskud fra EU-støtteordninger. Puljen administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Fordelingen af puljen foretages under hensyntagen til puljens samlede størrelse. Puljen finansieres af det kommunale bloktilskud. Eventuelle uforbrugte midler tilbageføres til det kommunale bloktilskud. Ordningen har eksisteret siden 1999.

Støttemodtager og støtteform

Der ydes tilskud fra puljen til kommuner, der har et strukturelt underskud pr. indbygger, som er mindst 25 pct. højere end landsgennemsnittet. Tilskuddet ydes til den kommunale medfinansiering af projekter, som støttes af EU-støtteordninger, der bidrager til erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at bidrage til erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme i særligt vanskeligt stillede kommuner, som medfinansierer projekter, der har modtaget eller kan forventes at modtage tilskud fra de EU-støtteordninger, der bidrager til erhvervsudvikling og beskæftigelsesfremme.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen blev oprettet i 1999, men er ikke blevet evalueret.

Supplerende oplysninger

Støtteordningen ydes med hjemmel i § 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=125599>

Mere information om tilskud til kommunal medfinansiering af EU-projekter findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside:

<http://im.dk/Puljer/Komm-eu-projekter-IN.aspx>

§ 16.91.24 Tilskud til færgedrift

Som led i strukturreformen overgik alle færgeruter, der ikke varetages af staten, til kommunerne. En række mindre ikke lovbestemte opgaver, som indtil strukturreformen blev varetaget af amterne, overdrages til kommunerne efter en overgangsperiode på 4 år (2007-2010), hvori staten står for finansieringen mod kompensation fra amterne svarende til disses tidligere udgifter til de pågældende opgaver. Denne overgangsordning omfattede bl.a. amternes hidtidige tilskud til genvejsfærger. Regeringen har i 2009 besluttet at videreføre tilskuddet på 2,1 mio. kr. årligt efter udløbet af overgangsperioden. I perioden 2008-2010 er der endvidere afsat 20 mio. kr. årligt til en pulje til medfinansiering af anskaffelsesudgifter i forbindelse med kommunale færgeinvesteringer.

Støttemodtager og støtteform

Der ydes tilskud fra kontoen til færgedrift af genvejsfærger på overfarterne: Hvalpsund-Sundsøre mellem Skive Kommune og Vesthimmerlands Kommune, Hardeshøj-Ballebro i Sønderborg Kommune og Livø-færger i Vesthimmerlands Kommune.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med støtteordningen er at understøtte regional udvikling gennem færgedriften af genvejsfærger i Skive, Vesthimmerlands og Sønderborg Kommune, hvor det ikke ud fra et kommercielt synspunkt kan betale sig at drive færgedrift.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen blev oprettet i 2007 som en overgangsordning. Der er derfor tale om en forholdsvis ny ordning, som ikke er blevet evalueret.

Supplerende oplysninger

I 2009 blev der som led i aftale om en grøn transportpolitik afsat en pulje på 200 mio. kr. til medfinansiering af kommunernes færgeinvesteringer. Denne pulje blev efterfølgende sammenlagt med puljen på 20 mio. kr. årligt i 2008-2010 til medfinansiering af kommunale færgeinvesteringer.

§ 16.45.01-03 Apotekervæsenets udligningsordning

For at sikre tilgængeligheden af receptpligtige lægemidler til borgere i alle dele af landet er der etableret en udligningsordning, hvor igennem apotekere med en begrænset omsætning støttes. Dette fordi den begrænsede omsætning ikke er tilstrækkelig til at sikre et driftsøkonomisk grundlag for apoteksdrift. Dette følger også af, at der ikke frit kan etableres og nedlægges apoteker, men at det er underlagt statslig bevilling, ligesom ikke andre end apotekere kan sælge receptpligtige lægemidler. Midlerne til udligningsordningen opkræves fra apotekerne, hvor apoteker med en omsætning over et vist niveau (beløbsgrænsen) indbetaler en procentandel af deres omsætning over beløbsgrænsen, mens apoteker med en omsætning under beløbsgrænsen modtager et procentuelt tilskud af forskellen mellem deres omsætning og den fastsatte beløbsgrænse for omsætningen. Procentsatsen for bidrag og tilskud i udligningsordningen er ikke ens, da byapoteker ikke kan modtage tilskud, uanset at deres omsætning befinder sig under beløbsgrænsen. Dette for at fremme større apoteker, herunder flere apoteksenheder under samme apoteker. ISM fastsætter regler om beregning og betaling af afgifter og tilskud samt beregning af forbrugerpriser på lægemidler. Som en del af udligningsordningen kan der ydes ekstraordinære tilskud til apotekere, når særlige forhold taler herfor, jf. apotekerlovens § 51, samt erstatning til apotekere i nedlæggelsituationer i medfør af apotekerlovens § 70.

Udligningsordningen er statsfinansiel neutral, da udgifterne hertil finansieres af medicinbrugerne via prisen på receptpligtige lægemidler.

Støttedatager og støtteform

Støttedatagere er apotekere med en omsætning under beløbsgrænsen, som fortrinsvis er apoteker i yderområder/mindre befolkede områder. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med støtteordningen er at sikre en rimelig tilgængelighed til lægemidler i hele landet, herunder også i områder hvor der ikke er et omsætningsmæssigt grundlag for apoteksdrift, idet det skal være muligt for borgere at få adgang til receptpligtige lægemidler inden for en vis nærhed af deres bopæl.

Ordningen dækker over en omfordeling inden for branchen uden offentlige merudgifter, hvorfor der ikke er tale om et egentlig støtte til erhvervet.

Formål: Andre ordninger.

Supplerende oplysninger

Analysen Regulering af apotekersektoren kan findes på

<http://www.konkurrencestyrelsen.dk/index.php?id=28971>

Udligningsordningen er reguleret i lov om apoteksvirksomhed og bekendtgørelse om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed, som kan ses på

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=120537#Kap10>, og

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=123263>

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

§ 19.41.11.10 Det Strategiske Forskningsråd (kun den del, som er notificeret som statsstøtte)

Det Strategiske Forskningsråd blev oprettet den 1. januar 2004 i henhold til Lov om forskningsrådgivning mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010. Rådet støtter grundlagsskabende og anvendelsesorienteret forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder. Rådet skal endvidere bidrage til at styrke formidlingen af forskningsresultater samt bidrage til et øget samspil mellem offentlig og privat forskning og styrket internationalt forskningssamarbejde. Strategisk forskning er et prioriteret område i Globaliseringsstrategien fra 2006. Her blev det klargjort, at strategisk forskning ikke kun har til formål at bidrage til velstandsudviklingen, men også skal bidrage til løsning af væsentlige samfundsudfordringer, fx inden for energi, miljø og sundhed. Strategisk forskning giver politikerne mulighed for – via finansloven – at foretage en overordnet prioritering af områder, hvor der er en særlig samfundsmæssig interesse i at styrke forskningen.

I opgørelsen af erhvervsstøtte medregnes kun den del af bevillingen, som er notificeret som statsstøtte til Kommissionen.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Hensigten med rådets arbejde er at bidrage til at sikre Danmarks position som velfærdsmæssig, økonomisk og videnskabelig frontløber i globale sammenhænge på kort og langt sigt.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Evaluering af ordningen

Der foretages løbende evaluering/opfølgning på forskningsprojekterne af de forskningsbevillende organer.

Andre oplysninger

En del af bevillingen er afsat i henfor af aftale om fordeling af globaliseringsreserven til forskning og udvikling 2010-2012. Ordningen indgår på forskningsrammen. Muligheden for at give en bevilling til private virksomheder er notificeret til Kommissionen.

Yderligere oplysninger om ordningen kan findes på/i:

<http://www.fi.dk/raad-og-udvalg/det-strategiske-forskningsraad>

<http://vtu.dk/forskning/forskningsraadssystemet>

Forsknings- og Innovationsstyrelsen (2009): Strategisk forskning – principper og virkemidler.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen (2009): Evaluering af forskningsrådssystemet i Danmark.

§ 19.55.07 Højteknologifonden

Højteknologifonden blev etableret i 2005 og tager sigte på at forbedre samarbejdet og teknologioverførslen mellem offentlige forskningsinstitutioner og virksomheder, at styrke en række forskningsområder med et klart erhvervmæssigt potentiale, og at anspore virksomhederne til at investere i forskning og udvikling, jf. Lov om Højteknologifonden, L 1459 22/12 2004. Bevillingen fastsættes årligt i forbindelse med finansloven.

Støttemodtagere og støttens form

Ordningen støtter forskning, der gennemføres af forskningsinstitutioner og virksomheder i samarbejdsprojekter. Virksomheder inden for alle sektorer kan modtage støtte til forsknings- og udviklingsprojekter fra fonden. Virksomheder af enhver størrelsesorden er støtteberettigede, men fonden er forpligtet til at gøre en særlig indsats for at fremme SMV's F&U-aktiviteter.

Fonden anvender direkte tilskud, som tildeles ved offentligt udbud (indkaldelse af forslag). Tildelingen sker på grundlag af objektive kriterier, herunder en vurdering af de pågældende F&U-aktiviteters videnskabelige kvalitet og erhvervsmæssige relevans. Loven giver også mulighed for at yde lån på lempelige vilkår. Støtten gives fortrinsvis til projekter inden for industriel forskning, men fonden kan også yde støtte til grundforskningsprojekter og til udviklingsprojekter på prækonkurrencestadiet. Projekter støttes efter en 1-2-3 model, dvs. 1/6 af midlerne kommer fra universiteterne, 2/6 fra virksomhederne og 3/6 fra Højteknologifonden. EU's statsstøtteregler regulerer virksomhedernes maksimale tilskud (store virksomheder 50 pct. og SMV'ere 60 pct.).

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at styrke vækst og beskæftigelse ved at understøtte Danmarks udvikling som højteknologisk samfund. Ordningen indebærer overførsel af statslige midler til private virksomheder med henblik på at styrke forskning med erhvervsmæssigt potentiale. Modtagerne opnår en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft, og kan gennemføre F&U-aktiviteter, som de ellers ikke ville have igangsat. De offentlige forskningsinstitutioner, der deltager i projektet, ejer dog de immaterielle rettigheder, der følger af F&U-aktiviteterne. Derved kommer ordningen mere bredt samfundet til gavn.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Evaluering af ordningen

Der foretages evalueringer af afsluttede projekter.

Andre oplysninger

Ordningen er notificeret til Kommissionen som statsstøtte. Ordningen indgår på forskningsrammen. Bevillingen er aftalt med DF.

Yderligere oplysninger om ordningen kan findes på:

<http://www.hoejteknologifonden.dk/>

§ 19.65.01.60. Nemhandel

NemHandel er en IT-infrastruktur, som gør det muligt for virksomheder at sende elektroniske fakturaer direkte til myndighedernes og offentlige institutioners økonomisystemer gratis – enten ved integration i virksomhedernes økonomisystemer, anvendelse af en gratis softwareklient eller anvendelse af en fakturablanket. Anvendelsen af NemHandel er siden lanceringen i oktober 2007 vokset kraftigt.

Støttemodtagere og støttens form

Bevillingen anvendes af IT og Telestyrelsen under Videnskabsministeriet til udvikling og drift af NemHandel infrastrukturen.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Brugen af NemHandel er med til at sænke virksomhedernes administrative omkostninger. Ordningen gør det nemt for selv helt små virksomheder at sende dokumenter til det offentlige. Erhvervsstøtteelementet består i, at virksomheder gratis får adgang til en IT-infrastruktur, som de ellers selv skulle have finansieret udviklingen af eller købt på markedsvilkår.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

De danske erfaringer med NemHandel spiller en væsentlig rolle i EU-projektet PEPPOL, som skal etablere en lignende fælles infrastruktur til e-handel på tværs af EU-landene, jf. It- og telepolitisk redegørelse 2010.

§ 19.74.01 Udvikling af kompetencer og teknologi mv.

Området omfatter en række FoU-initiativer, der sigter mod at skabe vidensspredning, kommercialisering af forskning og samarbejde om forskning, udvikling og innovation mellem videninstitutioner og virksomheder, jf. Lov om teknologi og innovation. Initiativområderne administreres af Rådet for Teknologi og Innovation (etableret medio 2002). Initiativerne omfatter:

§ 19.74.01.15. Godkendt Teknologisk Service (GTS)

Der eksisterer i dag ni Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS). GTS-institutterne er almennyttige institutioner, der drives som selvejende erhvervsdrivende fonde eller organisationer, og som indsamler, opbygger og udvikler teknologiske og forskningsmæssige kompetencer blandt andet gennem resultatkontrakter med Rådet for Teknologi og Innovation og formidler denne viden til dansk erhvervslev. De er samtidig brobyggere til forsknings-, uddannelses- og teknologiske institutioner i ind- og udland. Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter samarbejder primært med erhvervslevet gennem deres almindelige kommercielle aktiviteter. De indgår derudover i en række forsknings- og udviklingssamarbejder med blandt andet universiteter.

§ 19.74.01.35. Analyser og initiativ områder

Der kan ydes tilskud og afholdes udgifter til analyser og initiativområder mv. i Forsknings- og Innovationsstyrelsen, herunder evalueringer og statistikker mv.

§ 19.74.01.37. Samarbejde om kompetencer

Der eksisterer to ordninger, som kaldes Videnpilot og ErhvervsPhD. De understøtter mulighederne for flere højtuddannede i erhvervslevet. Videnpiloter er et tilbud om ansættelse af en højtuddannet medarbejder til små og mellemstore virksomheder, der ikke har erfaring med at ansætte højtuddannede medarbejdere. Et ErhvervsPhD-projekt er et treårigt erhvervsrettet ph.d.-projekt, hvor den studerende ansættes i en privat virksomhed og samtidig indskrives på et universitet. Flere højtuddannede i virksomhederne skal øge videns- og innovationsniveauet og dermed forbedre virksomhedernes konkurrenceevne blandt andet på internationalt plan. ErhvervsPhD og Videnpilot er begge notificeret som statsstøtte.

§ 19.74.01.63. Medfinansiering af innovationsmiljøer

Der findes seks innovationsmiljøer fordelt over hele landet. Formålet med innovationsmiljøordningen er at skabe og udvikle flere videntunge iværksættervirksomheder med unikke kompetencer, som kan

blive morgendagens vækstvirksomheder. Innovationsmiljøerne bidrager til dette formål ved at identificere og vurdere forretningsideer med kommericaliseringspotentiale, samt hjælpe lovende videnværksættere med at realisere disse projekter gennem tilførsel af udviklingskapital. Innovationsmiljøerne arbejder i det meget tidlige stadie af kommericaliseringsprocessen, hvor der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt sådanne projekter kan realiseres. Innovationsmiljøerne udgør et væsentligt bindeled mellem forsknings- og videncmiljøerne på den ene side og det private kapitalmarked på den anden side. Innovationsmiljøer er etableret på baggrund af EU-udbud.

§ 19.74.01.75. Samarbejde om innovation og vidensspredning

Området omfatter to programmer: 1) program for innovationsprojekter og 2) Innovationsnetværk Danmark programmet. Inden for projekter er der tre samspilsvirkemidler, som fremmer virksomhedernes åbne innovation gennem samarbejde med eksterne videnspartnere om forskning, udvikling og innovation: innovationskonsortier, videncupon og åbne midler. Innovationsnetværk Danmark programmet har etableret omkring 20 nationale innovationsnetværk, som er en national infrastruktur til understøttelse af samarbejde mellem universiteter, GTS-institutter, andre offentlige videncinstitutioner, virksomheder og andre offentlige og private parter om FoU-samarbejde, matchmaking mellem virksomheder og forskere mv. I henhold til lov om teknologi og innovation kan der desuden gives støtte til dansk deltagelse i internationale organisationer, der fremmer samarbejde om forskning og innovation.

Støttemodtagere og støtters form

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet medfinansierer aktiviteter på ovennævnte områder, jf. Lov om teknologi og innovation. Støtteformen varierer under de enkelte programmer. Som hovedregel finansierer de deltagende virksomheder selv fuldt ud deres egen deltagelse i projekterne og netværkene, mens Rådet for Teknologi og Innovation finansierer universiteternes og forsknings- og teknologiinstitutionernes deltagelse i samarbejde med private. Den private medfinansiering varieret typisk mellem 50-75 pct. af et projekts eller netværks samlede budget.

Formålet med ordningernes og erhvervsstøtteelement

De forskellige FoU-initiativer under Lov om teknologi og udvikling tilsigter navnlig at fremme: 1) samarbejde og formidling af viden mellem danske og udenlandske forskere, danske og udenlandske forsknings- og uddannelsesinstitutioner, teknologiske serviceinstitutter, videncinstitutioner og virksomheder, 2) innovation, udvikling, spredning, udnyttelse og kommericalisering af forskningsresultater, ny teknologi, organisatorisk og markedsrettig viden, 3) tilgang og udvikling af viden- og teknologibaserede virksomheder, 4) innovation og tilførsel af kapital og kompetence til viden- og teknologibaserede virksomheder, 5) internationalt samarbejde om udnyttelsen af viden og teknologi.

Formål: Innovation og iværksætterier mv.

Evaluering af ordningerne

Alle virkemidler/ordninger under Rådet for Teknologi og Innovation bliver løbende evalueret samt effekt- og performancemålt. Rådet for Teknologi og Innovation har en strategi for effektmåling og evaluering af alle rådets virkemidler. Hertil kommer, at Forsknings- og Innovationsstyrelsen har lavet en større analyse af de privat- og samfundsøkonomiske effekter af virksomhedernes forskning, udvikling og innovation samt årligt udarbejder statistikker og prognoser for udviklingen på området. Analyserne viser blandt andet på, at virksomheder med FoU-aktiviteter oplever gennemsnitlig 9 pct. højere produktivitet pr. medarbejder end innovative virksomheder, der ikke forsker eller udvikler, og at FoU-aktive

virksomheder, der samarbejder med videninstitutioner, har en gennemsnitlig produktivitet per medarbejder, der er 15 pct. højere end for FoU-aktive virksomheder, der ikke samarbejder, jf. årsberetning for 2009.

Andre oplysninger

Ordningerne indgår på forskningsrammen og er omfattet af aftale om fordeling af globaliseringsreserven til forskning og udvikling 2010-2012.

Yderligere oplysninger om ordningen kan findes på/i:

L 419 6/6 2002 om teknologi og innovation.

VTU's hjemmeside

Årsberetning vedrørende Råd for Teknologi og Innovation

InnovationDanmark 2009 – status og evaluering af Rådet for Teknologi og Innovations indsats.

Kulturministeriet

Distributionstilskud til dagblade, blade og tidsskrifter og dagbladslignende publikationer

Fælles for de tre konti er, at de yder distributionsstøtte til dagblade, tidsskrifter, blade mv. De tre konti adskiller sig fra hinanden i forhold til typen af publikationer, der ydes støtte til.

§§ 21.11.62.15 og 21.11.62.20 Periodiske blade og tidsskrifter (bladpuljen)

Af puljen ydes distributionstilskud til visse periodiske blade og tidsskrifter, der udkommer mindst to gange årligt. Tilskud kan ydes, hvis bladets indhold er af almennyttig eller humanitær karakter eller inden for områderne kultur, undervisning, idræt, miljø og religion. Udgiverne udgøres primært af foreninger, humanitære organisationer og trossamfund. De ti blade, som modtager det højeste foreløbige tilskud fra bladpuljen i 2010 er:

Ældre Sagen NU (Ældre Sagen): 2.244.218 kr.

Ældre Sagen NYT (Ældre Sagen): 2.156.554 kr.

Tænk (Forbrugerrådet): 920.480 kr.

Donor Nyt (Bloddonorerne i Danmark): 838.075 kr.

Dansk Golf (Dansk Golf Union): 745.151 kr.

Natur og Miljø (Danmarks Naturfredningsforening): 673.266 kr.

Tæt på kræft (Kræftens Bekæmpelse): 631.187 kr.

LedSager (Gigtforeningen): 577.711 kr.

Hjerteforeningen (Hjerteforeningen): 508.456 kr.

Indre Missions Tidende (Indre Mission): 499.339 kr.

§§ 21.11.62.25 og 21.11.62.30 Dagblade (dagbladspuljen)

Af puljen ydes tilskud til distribution af dagblade i Danmark. Puljen fordeles gennem en hovedordning, en supplementsordning og en 5-årig overgangsordning (i perioden 2007 til og med 2011). Overgangsordningen er for dagblade, som allerede får tilskud fra dagbladspuljens hovedordning, og som har større udgifter til at udsende deres blade i dag, end de havde under den tidligere portostøtteordning. Overgangsordningen giver frem til tilskudsåret 2011 et ekstra tilskud til dagblade, hvis økonomi i særlig grad berøres af omlægningen fra portostøtte til tilskud fra dagbladspuljen.

I Dagbladspuljens hovedordning kan hvert dagblad maksimalt modtage støtte til distribution af 7,2 mio. eksemplarer pr. år. Tilskudstaksten er højere for morgenaviser end for eftermiddagsaviser og udgør maksimalt hhv. godt 18 mio. kr. og knap 15 mio. kr. om året. I 2010 forventer i alt 13 morgen- og eftermiddagsaviser at udsende mere end 7,2 mio. eksemplarer.

I supplementsordningen er der ingen overgrænse for hvor mange eksemplarer, der kan få tilskud. Ordningen er kun for landsdækkende dagblade med et dagligt oplagstal på under 50.000 eksemplarer eller blade, der retter sig til et nationalt mindretal i Danmark. De største tilskudsmottagere fra supplementspuljen er Kristeligt Dagblad og Information.

§§ 21.11.62.35 og 21.11.62.40 Dagbladslignende publikationer (ugeavispuljen)

Ugeavispuljen blev oprettet i 2006. Puljen giver distributionstilskud til kommercielle blade, der minder om dagblade, men ikke udkommer så ofte. De tre største tilskud fra ugeavispuljen ydes i 2010 til Ingeniøren, WeekendAvisen og Copenhagen Post, som modtager henholdsvis 4,3 mio. kr., 3,4 mio. kr. og 0,4 mio. kr. i 2010.

Støttemottagere og støtteform

Støttemottagere er udgivere af dagblade, dagbladslignende publikationer samt blade og tidsskrifter. Der ydes udelukkende tilskud til distribution. Støtten ydes i form af direkte støtte.

Ordningernes formål og erhvervsstøtteelement

Ordningerne har til formål at sikre, at der sker en distribution af dagblade tidsskrifter, blade mv. til alle dele af landet, herunder også dele, hvor det ikke ud fra et kommercielt synspunkt kan betale sig for udgiverne at distribuere aviser mv. Erhvervsstøtteelementet består både i direkte branchestøtte til dagbladene og i indirekte branchestøtte til distributørerne heraf.

Formål: Kultur.

Evalueringsordningerne

Dagbladspuljen blev oprettet i 2007, ugeavispuljen i 2006 og bladpuljen i 2004. Der er således tale om forholdsvis nye ordninger, som ikke er blevet evalueret.

Oplagstallene for dagblade mv. har været faldende de seneste år, mens bevillingen har været nogenlunde uændret. Dermed er støtten pr. avis mv. steget.

Supplerende oplysninger

Som led i aftale om Forårspakke 2.0 fastholdes bevillingen i 2009-2015 på 2009-prisniveau.

Yderligere oplysninger om kan ses på:

<http://www.bibliotekogmedier.dk/medieomraadet/aviser-og-blade/>

Lovgrundlaget for dagbladspuljen findes i Lov om tilskud til distribution af dagblade, lov nr. 570 af 9. juni 2006

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=12009>

Bladpuljen er reguleret i lovbekendtgørelse nr. 636 af 24. juni 2008:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=120388>

Lovgrundlaget for ugeavispuljen findes i bekendtgørelse om distributionstilskud til visse periodiske blade og tidsskrifter samt dagbladslignende publikationer

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=120388>

§ 21.11.62.10 Dagbladsnævnet

Dagbladsnævnet blev oprettet i 2006 som en afløser for Dagspressens Finansieringsinstitut. Dagbladsnævnet kan yde støtte til tre typer af projekter: Etableringsstøtte til projekter, som skaber nye dagblade; Omstillingsstøtte til projekter, der skal vende udviklingen på dagblade, som er i økonomiske vanskeligheder; Saneringsstøtte til dagblade, der er umiddelbart lukningsstruede; Etableringsstøtte kan ydes til projekter, når den nødvendige finansiering ikke kan tilvejebringes fra andre relevante kilder. For at være støtteberettiget skal bladet være egnet til at fremme et alsidigt udbud af nyheder og analyser af betydning for den offentlige debat. Bladet skal behandle samfundsrelaterede emner af en vis bredde og med en relativt bred målgruppe.

Dagbladsnævnet består af fem medlemmer, som udpeges af kulturministeren efter indstilling fra dagbladenes brancheforeninger, formanden beskikkes direkte af kulturministeren. Dagbladsnævnet udgør kun en meget lille andel af den samlede årlige statslige støtte til de trykte medier, som i 2010 udgør ca. 1,6 mia. kr.

Støttemodtager og støtteform

Dagbladsnævnet yder støtte til dagblade og dagbladslignende publikationer, som udgives i Danmark. Støtten ydes som direkte støtte efter ansøgning til Dagbladsnævnet. Siden oprettelsen i 2006 har Dagbladsnævnet primært givet tilskud i form af omstillingsstøtte. Blandt de største modtagere af omstillingsstøtte er Dagbladet Information (i 2006 og 2007) og ErhvervsBladet.dk (i 2008). Der er endnu ikke givet tilsagn om saneringsstøtte.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Dagbladsnævnet har til formål at opretholde og fremme alsidighed og mangfoldighed på det danske dagbladsmarked. Støtten kan dermed begrundes i hensynet til fremme af viden i et demokratisk samfund. Erhvervsstøtteelementet består i direkte branchestøtte til dagblade og dagbladslignende publikationer, idet de støttede aktiviteter potentielt kan foregå på markedsvilkår i konkurrence med lignende aktiviteter. Der er tale om en selektiv ordning, hvorunder en branche kan opnå en økonomisk fordel, som den ellers ikke ville have haft.

Formål: Kultur.

Evaluering af ordningen

Dagbladsnævnet skal hvert tredje år afgive en nærmere vurdering af aktiviteterens betydning for realiseringen af målsætningen i loven om at opretholde og fremme alsidighed og mangfoldighed på det danske dagbladsmarked. Dagbladsnævnet afgav sin første 3-årige evalueringsrapport i marts 2009.

I evalueringsrapporten indgår en vurdering af støttens betydning for realiseringen af lovens generelle målsætninger om større alsidighed og mangfoldighed på det danske dagbladsmarked. Ved rapportens offentliggørelse havde Dagbladsnævnet kun behandlet et begrænset antal ansøgninger, og en række støttede projekter var endnu ikke afsluttede. På den baggrund kunne det kun vanskeligt vurderes, om Dagbladsnævnet levede op til den generelle målsætning i loven. Med disse forbehold fremhæves det dog i rapporten, at en række af de omstillingsprojekter, som Dagbladsnævnet har ydet støtte, vedrører dagblade, som er med til at sikre større alsidighed og mangfoldighed. Som eksempler nævnes dagblade *Arbejderen* og *Information*.

Supplerende oplysninger

Som led i Aftale om Forårspakke 2.0 fastholdes bevillingen i 2009-2015 på 2009-prisniveau. Som led i Aftale om Genopretning af dansk økonomi nedsættes bevillingen med 8 mio. kr. fra og med 2011.

Bevillingen til Dagbladsnævnet blev nedsat med ca. 11 mio. kr. i både 2008 og 2009 som følge af et stort mindreforbrug i tidligere år. I 2009 var forbruget ekstraordinært højt, hvilket blev finansieret ved brug af opsparede midler. Det akkumulerede overskud udgjorde 52,7 mio. kr. primo 2010.

Kulturministeriet er i kontakt med Statsstøtteudvalget og Kammeradvokaten med henblik på at få klarlagt, hvorvidt Dagbladsnævnets tilskud bør notificeres som statstilskud. I et notat fra 2004 fra Konkurrencestyrelsen fremgår det, at Justitsministeriet og Konkurrencestyrelsen ikke vurderede, at det var nødvendigt at notificere ordningen, da støtten ikke forvrider eller truer med at forvride konkurrencen og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Det er hensigten at forelægge sagen for EU-Kommissionen, jf. materiale til ØU den 12. maj 2010.

Dagbladsnævnet skal ses i sammenhæng med en række andre erhvervsstøtteordninger, herunder distributionstilskud til dagblade, dagbladslignende publikationer samt visse periodiske blade og tidsskrifter samt momsbehandlingen af dagblades omsætning.

Nærmere information om dagbladsnævnet findes på hjemmesiden

<http://www.bibliotekogmedier.dk/medieomraadet/aviser-og-blade/dagbladsnaevnet/>

Dagbladsnævnet er reguleret i Lov om Dagbladsnævnet, lov nr. 576 af 24. juni 2005
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=20989>

§ 21.24.03. Tilskud til filmformål mv.

Bevillingen til tilskud til filmformål er fastlagt i filmaftalen 2007-2010. Ordningen indeholder 4 delregnskaber: spillefilm, kort- og dokumentarfilm, talentudvikling og andre formål. Inden for de 4 delregnskaber finansierer tilskuddet til filmformål mv. en lang række tilskudsordninger, som administreres af Det Danske Filminstitut. DR og TV2 medfinansierer talentudviklingsordningen. Eksempler på støtteordninger under tilskud til filmformål er 60/40-ordningen og konsulentordninger for spillefilm samt kort- og dokumentarfilm. 60/40-ordningen er rettet mod film, der kan sælge minimum 175.000 biografbilletter i danske biografteatre. Støtten kan ydes som støtte til manuskriptudarbejdelse, til udvikling og til produktion. Støtten kan højst udgøre 75.000 kr. til manuskriptudarbejdelse, 200.000 kr. til projektudvik-

ling og 60 % af det samlede budget til produktion. Konsulentens rolle i konsulentordningen består i at prioritere de økonomiske støttemidler, som staten har afsat. Konsulenten indtager en rolle som bindeled mellem ansøgeren og Dansk Filminstituts direktion og medvirker til at garantere, at prioritering af støttemidlerne sker i samklang med intentionerne i Filmloven og resultatkontrakten mellem Det Danske Filminstitut og Kulturministeriet. Konsulentordningen støtter først og fremmest filmprojekter med filminstruktører, der tidligere har lavet en spillefilm eller kort- og dokumentarfilm. Filmstøtteordningen har fungeret under forskellige former siden 1964.

Støttemodtager og støtteform

En lang række film og filmrelaterede projekter, herunder biografer, modtager støtte fra tilskud til filmformål mv. For så vidt angår filmproduktionen ydes der støtte til manuskriptudarbejdelse, udvikling, produktion og lancering af danskproducerede spillefilm samt kort- og dokumentarfilm. Støtte til film, der produceres i samarbejde med udenlandske producenter, forudsætter, at der er et rimeligt forhold mellem den danske og den udenlandske økonomiske indsats og indflydelse på produktionen.

Tilskuddet ydes som direkte støtte. Der er ikke noget generelt maksimalt støttebeløb. Det afhænger af den enkelte ordning.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med tilskud til filmformål mv. er at udvikle den danske filmkunst, filmkultur og biografkultur, jf. filmloven.

Erhvervsstøtteelementet består i direkte branchestøtte til producenter af film, biografer mv., idet de støttede aktiviteter potentielt kan foregå på markedsvilkår i konkurrence med lignende aktiviteter.

Formål: Kultur.

Evaluering af ordningen

Kulturministerens udvalg om fremtidens filmstøtte offentliggjorde i september 2010 rapporten Dialog og Flexibilitet. Det fremgår af kommissoriet, at udvalget skal præcisere de centrale udfordringer for finansieringen af dansk film og fremkomme med anbefalinger i forhold hertil og fremkomme med forslag til eventuelle ændringer i støtteordningerne. Udvalget har på baggrund heraf præsenteret 10 anbefalinger til ændringer i støtteordningerne.

Supplerende oplysninger

Ordningen er bundet af filmaftalen 2007-2010 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten. Der skal indgås en ny filmaftale for perioden 2011-2014 i efteråret 2010.

Ordningen er notificeret til EU-kommissionen som statsstøtte.

Yderligere oplysninger kan ses på Det Danske Filminstituts hjemmeside:

www.dfi.dk

Støtten er reguleret i lovebekendtgørelse nr. 401 af 27. maj 2004:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11926#K5>

§ 21.33.54.10 Tilskud til zoologiske anlæg

For at fremme den kvalitative udvikling af danske zoologiske anlæg gives der støtte til anlæg med høj kvalitet og gode udviklingsperspektiver. Størrelsen af det statslige tilskud fastlægges under hensyn til bl.a. det enkelte anlægs kvaliteter og aktivitetsniveau samt størrelsen af den årlige finanslovsbevilling til formålet. Der er ikke noget maksimalt støttebeløb. Ordningen blev oprettet i 2000, og bevillingen administreres af Kulturministeriets Koncerncenter.

Støttemodtager og støtteform

Der ydes støtte til zoologiske anlæg, der er selvejende institutioner eller ejes af en forening eller fond, hvis formål er anlæggets drift. Rådet for Zoologiske Anlæg afgiver udtalelse om godkendelse af anlæg som tilskudsberettiget. Tilskuddet ydes som direkte tilskud. I 2009 blev der givet støtte til 8 zoologiske anlæg, herunder Zoologisk Have København, Randers Regnskov og Nordsøen Oceanarium. Der gives fortrinsvis støtte til få, økonomisk bæredygtige anlæg. Zoologisk Have København modtog godt 18 mio. kr., hvilket var det højeste støttebeløb. KattegatCentret modtog godt 900.000 kr., hvilket var det laveste støttebeløb.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Sigtet med at yde tilskud er at tilskynde til en stadig højere grad af professionalisme i de zoologiske anlægs arbejde med formidling af viden om dyrene og deres levevis samt anlæggenes deltagelse i relevante avlssamarbejder og naturbevarelsesprojekter. De zoologiske anlægs aktiviteter sker på markedsvilkår og er i helt overvejende grad dækket af entréindtægter. Modtagerne får derfor en økonomisk fordel af ordningen.

Formål: Kultur.

Evaluering af ordningen

Ordningen i den nuværende form blev indført i 2000 og er endnu ikke blevet evalueret.

Supplerende oplysninger

Som led i aftalen om Forårspakke 2.0 fastholdes bevillingen i perioden 2009-2015 på 2009-prisniveau.

Yderligere oplysninger kan ses på Kulturministeriets Koncerncenters hjemmeside:

www.kc.kum.dk

Støtten er reguleret i lov nr. 255 af 12. april 2000:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11768>

Miljøministeriet

§ 23.23.11.20. Miljømærkeordninger

Ordningen finansierer udgifter til Miljømærkning Danmark og Miljømærkenævnet. Miljømærkning Danmark varetager den daglige administration af det europæiske miljømærke Blomsten og det nordiske miljømærke Svanen i Danmark og fungerer samtidig som en uafhængig kontrolinstans i forhold til mærkerne. Miljømærkning Danmark finansieres delvist af staten, ca. 35 pct. af omkostningerne dækkes af gebyrer, som virksomhederne betaler.

Miljømærkning Danmarks hovedopgaver er at udvikle kriterier (standarder) for forskellige produktområder, at behandle ansøgninger om licens fra virksomheder samt generel rådgivning og kommunikation om miljømærkearbejdet og miljømærkerne i Danmark. For at sikre troværdighed afholder Miljømærkning Danmark kontrol og tilsyn med virksomheders brug af miljømærkerne.

Blomsten og Svanen er en frivillig ordning for producenter. En lang række produkter kan mærkes med Blomsten eller Svanen. Det gælder dagligvarer som køkkenruller og shampoo og langvarige forbrugsgoder som møbler og computere. Serviceydelser kan også miljømærkes, fx hoteller og bilvaskehaller. Fødevarer og medicin mærkes ikke med Blomsten eller Svanen.

Svanens retningslinjer tilkendegiver et ønske om, at ordningen er selvfinansierende især for den del, der har med virksomhedernes ansøgning om licens at gøre. Det vurderes, at virksomhederne afholder tæt på 100 pct. af omkostningerne ved behandlingen af licens til svanemærket i form af et ansøgningsgebyr på € 2.000, og et årligt gebyr, der afhænger af omsætningen af det miljømærkede produkt.

Blomstens reviderede forordning (2009) angiver, at virksomheder skal betale de reelle administrationsomkostninger ved ansøgning om licens, med et maksimalt ansøgningsgebyr på € 1.200. Der betales tillige et fast årligt gebyr på € 1.500. For både ansøgnings- og årsgebyr ydes der 50 pct. rabat til små- og mellemstore virksomheder. Gebyrstrukturen er ny, og det er endnu ikke opgjort, hvor høj den faktiske egenbetaling er.

Miljømærkenævnet har opgaver i forbindelse med Svanen og Blomsten. Herunder blandt andet at fastlægge mandat for nævnsformandens forhandlinger om kriteriesæt og retningslinjer for Svanen i det nordiske miljømærkenævn, at rådgive om kriterier for Blomsten og træffe principielle beslutninger i spørgsmål om administration af miljømærkerne, samt behandle klager over Miljømærkesekretariatet.

Støttemodtager og støtteform

Producenter af miljømærkede produkter opnår en fordel af ordningen. Midlerne går til finansiering af Miljømærkning Danmark og Miljømærkenævnet. Virksomhederne søger om licens mod betaling af et gebyr (delvis finansiering af en serviceydelse).

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med miljømærkning af produkter er at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter.

Erhvervsstøtteelementet består i, at staten delvist finansierer udgifterne til miljømærkearbejdet i Danmark. Der er tale om en frivillig ordning med en overvejende egenbetaling for arbejde knyttet direkte til virksomheden selv. At virksomhederne alligevel deltager viser netop, at der er en økonomisk fordel ved ordningen.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Det europæiske miljømærke Blomsten blev etableret i 1992, og Danmark har været med fra starten. Danmark tilsluttede sig det nordiske miljømærke Svanen i 1997. Der er siden 2004 blevet gennemført årlige undersøgelser af danskernes kendskab til miljømærkerne. Den seneste undersøgelse fra 2009 viser, at godt halvdelen af danskerne kender til blomstemærket, og knap 90 pct. kender til svanemærket.

Supplerende oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på Miljømærkning Danmarks hjemmeside:

www.ecolabel.dk

Miljømærkeordningerne er reguleret i bekendtgørelse om det europæiske og nordiske miljømærke, bekendtgørelse nr. 447 af 23. april 2010:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=131387#Not1>

§ 23.23.11.30 Formidlingsaktiviteter vedr. affald og genanvendelse

Af kontoen afholdes udgifter til gennemførelser af miljøfaglige formidlingsaktiviteter og undersøgelser inden for bl.a. affald og affaldsforebyggelse, herunder genanvendelse og anden affaldshåndtering. Kontoen er i forbindelse med regeringens affaldsstrategi '10 styrket med 1,9 mio. kr. Der er i forbindelse med ny lov om organisering af affaldssektoren overført 2,6 mio. kr. årligt i 2010-2012 til § 23.21.01. Miljøstyrelsen til dækning af etableringsudgifter i relation til opstilling af nye krav til affaldsbehandling.

Støttemodtager og støtteform

Der ydes ikke direkte støtte til enkelte virksomheder men virksomhederne kan indgå i samarbejde om nye løsninger mellem myndigheder og erhvervsliv. Støtten består i at staten påtager sig udgifter til at udvikle og formidle aktiviteter vedr. affaldsforebyggelse og affaldshåndtering.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen har til formål at understøtte fx regeringens affaldsstrategi med særlig fokus på affaldsforebyggelse og affaldshåndtering herunder fx aktiviteter der begrænser madspild m.m.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ikke blevet evalueret.

Supplerende oplysninger

Link til regeringens affaldsstrategi:

<http://www.mim.dk/NR/rdonlyres/5944D6BF-C455-4A94-A7D1-9062ED0173A0/0/Affaldsstrategi10.pdf>

§ 23.27.06 Virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen skal understøtte miljøfremmende arbejde i virksomheder og hos miljømyndigheder gennem fortsat udvikling og justering af rammevilkårene. Der kan gives tilskud til virksomhedstiltag og projekter, som har potentiale for miljøgevinster, som fremmer erhvervslivets miljøløsninger og miljøadministration. Virksomhedsordningen skal ses som et redskab til at styrke virksomheders miljøadministration, fremme bæredygtig udvikling og gøre dansk, EU- og international miljøregulering enkel at administrere.

Virksomhedsordningen sætter fokus på at igangsætte undersøgelser og projekter til fremme af:

Enkel miljøregulering, regelforenkling, digitalisering og moderne helhedsorienteret administration hos miljømyndighederne, fx ved at understøtte IT værktøjer til indberetning af data til myndigheder. Der er i 2009 anvendt ca. 20 mio. kr. på området. I 2010 forventes ca. 42 pct. af bevillingen anvendt på området.

Bedre rammevilkår for at skabe bæredygtigt forbrug og produktion, fx ved anvisning af konkrete værktøjer og vejledninger til virksomheder om muligheder og gevinster ved at tænke miljøaspekter og resourceanvendelse i produktudviklingen. Der er i 2009 anvendt ca. 2 mio. kr. på området. I 2010 forventes ca. 38 pct. af bevillingen at blive anvendt på området.

Viden og muligheder i konsekvens af EU-regulering og internationale forpligtelser samt danske indspil til ny EU-regulering mv., fx ved videnopbygning om regulering i det øvrige EU og udredning af juridiske og økonomiske problemstillinger. Der er i 2009 anvendt ca. 9 mio. kr. på området. I 2010 forventes ca. 20 pct. af bevillingen at blive anvendt på området.

Samlet vurderes 62 pct. at understøtte myndighedsudøvelse og godt 38 pct. at understøtte erhvervsfremme.

Tilskud kan blandt andet gives til undersøgelser, udvikling, informationsaktiviteter, vidensopbygning, bistand til faglig rådgivning og ved indførelse af nye teknologiske metoder og teknologi, der har et fremadrettet miljømæssigt sigte.

Tilskud, som ydes efter ansøgning, administreres af Miljøstyrelsen.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er ikke på forhånd begrænset til nogen bestemte sektorer. Virksomhedsordningen yder ikke direkte støtte til enkelte virksomheder, men virksomhederne kan indgå i samarbejde om nye løsninger mellem myndigheder og erhvervsliv. Støtten består i, at staten påtager sig udgifterne til at varetage og udvikle en række administrative rammevilkår. Det gælder hovedsagelige virksomheder, som er omfattet af miljøbeskyttelseslovens regler om miljøgodkendelse, og som derfor skal godkendes og have tilsyn fra enten kommuner eller de statslige miljøcentre. Der er ikke tale om direkte tilskud. At virksomhederne alligevel deltager viser dog, at de opnår en fordel ved ordningen.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Virksomhedsordningen skal understøtte dansk erhvervslivs konkurrencekraft og miljøarbejde. Ordningen har til formål at understøtte virksomhedernes udvikling af miljøfremmende indsatser ved at forbedre virksomhedernes rammevilkår med særlig fokus på miljøarbejdet, fremme af bæredygtig udvikling, sikre en effektiv gennemførelse af EU-regulering og andre internationale forpligtelser og forenkle virksomhedernes miljøforvaltning.

Staten arbejder sammen med erhvervslivet på at forenkle og modernisere administrationen og minimere omkostningerne i forbindelse med miljøadministration.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen blev oprettet i 2004 og er ikke blevet evalueret.

Supplerende oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/Tilskudsordninger+på+erhvervsområdet/Virksomhedsordning/

Lovgrundlaget for ordningen findes i Bekendtgørelse om virksomhedsordningen

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=128112>

§ 23.27.09 Tilskudsordning til fremme af miljøeffektiv teknologi

I 2009 vedtog alle folketingets partier en handlingsplan for miljøteknologi inden for vand, affald og luftforurening. Handlingsplanen er en videreførelse af den handlingsplan der blev besluttet i 2006 af V, K og DF.

Lige som den første handlingsplan er formålet at fremme udvikling af nye, mere effektive teknologiske bidrag til miljøindsatsen. Det sker via tilskud til miljøteknologiske udviklings- og demonstrationsprojekter der gennemføres i regi af virksomheder og offentlige forsknings- og videns institutioner. Tilskuddene gives med udgangspunkt i EU's regler for erhvervsstøtte. Støtten til virksomhederne er et virkemiddel til fremme af miljøteknologi. Gennem puljen ydes støtte til projekter med et af følgende formål: udvikle, teste (afprøve) og/eller demonstrere miljøteknologi, gennemføre tekniske gennemførlighedsundersøgelser forud for udvikling, test eller demonstration, opbygge viden om eller informere om miljøteknologiske muligheder og behov.

Sekretariatet for Miljøeffektiv Teknologi administrerer puljen og gennemfører ansøgningsrunder, hvor der kan søges om tilskud inden for et særligt hovedområde. I 2010 gennemføres 3 ansøgningsrunder. Der ydes støtte på mellem 25 pct. og 100 pct. af projektomkostningerne afhængigt af projektets art, og i hvor høj grad projektet kommer en bredere kreds af virksomheder, den offentlige sektor og samfundet i øvrigt til gode.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er ikke på forhånd begrænset til nogen bestemte sektorer. Tilskud ydes primært til projekter med en høj nyhedsværdi og hvor tilskyndelsesvirkningen er beskrevet. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at fremme miljøteknologi på områder som vand, luft og affald, hvor miljøudfordringerne er store, og hvor danske virksomheder har gode forudsætninger for at skabe vækst og eksport. Erhvervsstøtteelementet består i direkte støtte til virksomheder, forskningsinstitutioner mv. Med tilskudsordningen opnår modtagerne, herunder virksomheder, at risikoen i forbindelse med deres

udviklingsarbejde reduceres eller at de kan komme hurtigere i gang hermed deres udviklingsaktiviteter. Virksomhederne kan også drage fordel af den forskning og udvikling, som støttes via tilskudsordningen til fremme af miljøeffektiv teknologi, men som foregår i andet regi, fx. i forskningsinstitutioner.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Gennemførelsen af handlingsplanen er løbende blevet rapporteret til forligspartierne. De første projekter, der har modtaget støtte til inden for rammerne af den første handlingsplan, er først ved at blive afsluttet nu. I øvrigt er der i tilknytning til hvert projekt etableret en følgegruppe, hvor det enkelte projekt løbende følges og evalueres.

Supplerende oplysninger

Ordningen er et led i udmøntningen af aftalen om en ny handlingsplan til fremme af miljøteknologi, som er indgået af alle Folketingets partier i 2009.

Yderligere oplysninger kan ses på hjemmesiden for Sekretariatet for miljøeffektiv teknologi:

http://www.ecoinnovation.dk/Emneoversigt/IsaerForVirksomheder/Finansiering_tilskud/Tilskudsordning_miljoeteknologi_mst.htm

Lovgrundlaget for ordningen findes i Bekendtgørelse om tilskud til miljøteknologi

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=132482>

Støtte til landdistrikterne på Miljøministeriets område

Der er på Miljøministeriets område en række ordninger, der hører under Landdistriktsprogrammet, og som administreres af Fødevarerministeriet. Den statslige bevilling er budgetteret under Miljøministeriets konti, mens den konkrete udmøntning af midlerne administreres af Fødevarerministeriet, hvilket håndteres ved interne statslig overførselsudgifter/-indtægter mellem Miljøministeriet og Fødevarerministeriet. Ordningerne er EU-medfinansieret og indgår i det danske landdistriktsprogram for 2007-2013. Aftalen om Grøn Vækst mellem regeringen og Dansk Folkeparti fra 2009 udmønter landdistriktsprogrammet for 2010-2013.

§ 23.52.02.15 Naturforvaltning

Der ydes tilskud til lodsejere og kommuner til nødvendige anlæg i tilknytning til projekter inden for Natura 2000-områderne. Indsatsen er forudsat igangsat i 2011, og de nærmere aktiviteter er endnu ikke fastlagt. Støtten ydes i form af direkte tilskud. Ordningen skal ses i sammenhæng med en relateret ordning på Fødevarerministeriets område § 24.23.03.30. Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger.

§ 23.52.09.30 Ophør med vandløbsvedligehold

Der ydes tilskud til lodsejere som følge af nedsat dyrkningsværdi på arealer, som periodevis oversvømmes som følge af ændret vandløbsvedligeholdelse. Berørte lodsejere vil blive pålagt den nødvendige indsats og vil kunne søge kompensation inden for landdistriktsprogrammet. Indsatsen er forudsat igangsat i 2011, og de nærmere aktiviteter er endnu ikke fastlagt. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

§ 23.52.10.11 *Våd-områder, projektjord*

Kontoen anvendes til køb og salg af projektjord i forbindelse med gennemførelse af kommunale vådområdeprojekter. Kommunale vådområdeprojekter er primært forudsat realiseret ved opkøb af projektjord og pålæggelse af restriktioner om fastholdelse af vådområdestatus og efterfølgende salg af projektarealerne med tinglyst deklaration ved udbud.

Ordningen skal ses i sammenhæng med en ordning på Fødevareministeriets område § 24.21.05.34. Våd-områdeindsats, projektjord.

§ 23.52.10.20 *Ådale*

Der ydes tilskud til etablering af ådalsprojekter med henblik på specifikke reduktioner af udvaskningen af især fosfor på baggrund af de statslige vandplaner. Indsatsen for etablering af ådalsprojekter sker inden for rammerne af Aftale mellem Kommunernes Landsforening og Miljøministeriet af 27. november 2009. FødevareErhverv træffer afgørelse om tilsagn efter indstilling fra Skov- og Naturstyrelsen. De nærmere aktiviteter er endnu ikke fastlagt. Ordningen skal ses i sammenhæng med en relateret ordning på Fødevareministeriets område § 24.23.03.35. Våd-områder og ådale.

Støtten til kommunerne kommer indirekte landbruget til gode, idet de alternativt selv ville skulle finansiere en reduktion i udvaskningen af fosfor.

§ 23.52.11.10 *Naturforvaltning, lodsejererstatninger*

Der ydes tilskud til private lodsejere som kompensation i forbindelse med gennemførelse af naturprojekter i Natura 2000 områderne. De nærmere indsats fastlægges i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Indsatsen er forudsat igangsat i 2011, og de nærmere aktiviteter er endnu ikke fastlagt. Støtten ydes som direkte tilskud. Ordningen skal ses i sammenhæng med en relateret ordning på Fødevareministeriets område § 24.23.03.33. Naturforvaltning, lodsejererstatninger.

Ordningsformål og erhvervsstøtteelement

Den overordnede målsætning i landdistriktsprogrammet for 2007-2013 er at fremme stærkere konkurrencekraft i jordbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren, flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne, varierede landskaber, rig natur og rent miljø samt attraktive levevilkår i landdistrikterne, som bidrager til at styrke sammenhængen mellem land og by. Fra 2010-2013 omfatter programmet en indsats for så vidt angår de nye udfordringer i henhold til sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik rettet mod klima, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet.

Størstedelen af ordningerne indebærer overførsel af statslige midler til private lodsejere, fortrinsvis i form af frivillige aftaler om kompensation for meromkostninger og indtægtstab ved gennemførelse af naturtiltag, hvor lodsejeren efterlever miljøkrav på egne arealer mod kompensation. I det omfang virksomhederne alligevel deltager viser det dog, at de også opnår en fordel ved ordningen.

Ordningen for ophør med vandløbsvedligeholdelse medfører, at de berørte lodsejere kan søge kompensation for pålagte forpligtelser. Ordningerne kommer endvidere mere bredt samfundet til gode i form af bedre natur og miljø. Ved at give støtte til miljøforbedrende tiltag reduceres forureningen og derved den negative eksternalitet.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er endnu ikke trådt i kraft og er ikke evalueret.

Supplerende oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

Aftale om Grøn Vækst:

http://www.oem.dk/graphics/oem/nyheder/Pressemeddelelser%202009/Gr%F8n%20V%20E6kst-aftale_final.pdf

Landdistriktsloven:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8675>

Danmarks Landdistriktsprogram 2007-2013:

<http://www.landdistriktsprogram.dk/Forside.aspx?ID=35243>

§ 23.55.08. Skovbrugsforanstaltninger ith. skovloven

Af puljen til skovbrugsforanstaltninger ydes tilskud til følgende ordninger: Privat skovrejsning på landbrugsjord; Kompensation til skovejere, der indgår aftale om sikring af skovarealer i overensstemmelse med Natura 2000-planer for det pågældende område (Natura 2000-områder er særligt værdifulde naturområder); Særlig drift af skov med henblik på at sikre udvalgte arters levesteder (hasselmusen og forskellige arter af flagermus); Sikring af egekrat samt praksisnære forsøg om skovrejsning; Tilskud ydes efter ansøgning til Skov- og Naturstyrelsen. Der ydes EU-refusion til ordningen.

Støttemodtager og støtteform

Støttemodtagere er skovejere og indehavere af landbrugsjord, hvor der rejses skov. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at medvirke til at forøge skovarealet i overensstemmelse med regeringens politik samt at medvirke til at sikre, at Natura 2000 arealer i de danske skove bliver drevet på en måde, der er i overensstemmelse med de planer, der bliver udarbejdet for de pågældende områder.

Erhvervsstøtteelementet består i direkte støtte til at etablere skov på landbrugsjord samt støtte til at drive skov i Natura 2000 områder på en særlig naturvenlig måde, så Danmark kan opfylde sine forpligtelser i henhold til Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitatdirektivet. Virksomhederne kompenseres for de økonomiske tab, som de ellers ville have haft. At virksomhederne deltager viser, at de opnår en fordel ved ordningen.

Tilskudsordningerne er udformet således, at der ydes tilskud til aktiviteter eller ændringer i skovdriften, som er samfundsmæssigt ønskeligt, men som den erhvervsmæssige egeninteresse ikke kan motivere. Eksempelvis kan en mere naturvenlig skovdrift ofte ikke betale sig ud fra et snævert økonomisk synspunkt, men ved at yde tilskud forøger samfundet den enkelte skovejers incitament til at skabe bedre muligheder for dyr og planter. Det drejer sig om langsigtede forbedringer af skovens biodiversitet.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Skovbrugsforanstaltningerne er evalueret som en del af landdistriktsprogrammet 2000-2007, hvor der ligger en delrapport om ordningen. Natura 2000 ordningen er ikke evalueret, da den endnu ikke er sat i gang. Der er endvidere en midtvejsevaluering af landdistriktsprogrammet 2007-13 under udarbejdelse.

Supplerende oplysninger

Ordningen er et led i udmøntningen af aftalen om Grøn Vækst mellem regeringen og Dansk Folkeparti.

Yderligere oplysninger kan ses på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside:

<http://www.skovognatur.dk/Skov/Privat/Tilskud/>

Lovgrundlaget for ordningen findes i Bekendtgørelse af lov om skove

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=127129>

§ 23.55.09 Tilskud til genplantning m.v. efter stormfald (skove)

Ordningen giver mulighed for tilskud til gentilplantning af private fredskovsarealer efter stormfald. Tilskud ydes til merudgiften ved at rejse robust skov i stedet for den skov, der væltede. Robust skov indeholder en væsentlig andel hjemmehørende træarter. Der er ikke tale om en erstatningsordning. Skovejere må selv forsikre sig mod de umiddelbare virkninger af store stormfald. Ordningen administreres af Stormrådet, der også træffer afgørelse om, hvorvidt der har været stormfald i et givet område. Ordningen blev oprettet i 2000 som følge af orkanen i december 1999.

Støttemodtager og støtteform

Støttemodtagere er private ejere af fredskov og private ejere af skov, der ikke er fredskov, men hvor skoven pålægges fredskovspligt i forbindelse med tilskuddet. Støtten ydes i form af direkte tilskud. Ordningen finansieres af forsikringsbranchen og er dermed statsfinansiel neutral.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at understøtte genetablering af danske skove efter stormfald på en sådan måde, at de i fremtiden kan modstå lignende storme. Erhvervsstøtteelementet består i direkte støtte til skovejere. Med tilskudsordningen opnår skovejerne tilskud til at genopbygge skovområder efter stormfald med robust skov, der bedre kan modstå stormvejr. Skovejerne opnår dermed en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen er oprettet i 2000 og er evalueret under evalueringen af det danske landdistriktsprogram 2000-2006.

Supplerende oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside:

<http://www.skovognatur.dk/Skov/Privat/Tilskud/Stormfald/>

Lovgrundlaget for ordningen findes i Lov om stormflod og stormfald
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=25651>

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

§ 24.21.02.35 Bevaringsarbejde med husdyr- og plantegenetiske ressourcer

Ordningen blev oprettet i 2008 og giver tilskud til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyrarter og -racer samt plantegenetiske ressourcer. Arbejdet med husdyrarter og -racer gennemføres i henhold til L 432 af 9. juni 2004 om hold af dyr og omfatter blandt andet registrering, undersøgelser af genotyper, informationsformidling og tilskud til avlerforeninger og avlere samt dyretilskud. FVM yder dyretilskud til personer og institutioner, som praktiserer renavl med gamle danske husdyrracer. Tilskuddet administreres af Udvalget til Bevarelse af Genressourcer hos Danske Husdyr som bl.a. fastsætter, hvilke racer der er omfattet, kriterier og tilskuddets størrelse. Ordningen skal tilskynde ejere af gamle husdyrracer til at avle og registrere renrace dyr med det formål at fastholde og øge populationsstørrelserne og dermed modvirke genetisk drift og indavl. Bevaringsarbejdet med plantegenetiske ressourcer gennemføres i overensstemmelse med FAOs internationale traktat for Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Jordbrug og vedrører bl.a. metode- og vidensopbygning indenfor bevaring og bæredygtig udnyttelse. Der kan endvidere anvendes midler til medfinansiering af udgiften til sekretariatsbistand for Genresourceudvalget mv. Endeligt ydes tilskud til avlere af brun Læsøbi samt til foreningsarbejde for bevaring af brun Læsøbi, jf. Akt. 88 af 19. februar 2009.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen for husdyr støtter private avlere af gamle danske husdyrracer og brun Læsøbi, ved bl.a. at yde tilskud, samt avlerforeninger. Midlerne til plantegenetiske ressourcer bruges til at købe tjenesteydelser hos især offentlige institutioner, herunder Det Jordbrugsvidenskabelige fakultet. Støtten har dermed form af direkte tilskud samt udgifter til tjenesteydelser.

Formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen for husdyr indebærer, at avlere af oprindelige danske husdyr kompenseres i forhold til forpligtelser, som følger af interlakenkonvention (om bevarelse af oprindelige husdyr genetiske ressourcer). Modtagerne opnår en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft, idet avlerne alternativt selv skulle finansiere hele avlsarbejdet eller opgive det. Ordningen modvirker genetisk indavl og understøtter forskning inden for bevaring og bæredygtig udnyttelse. Køb af tjenesteydelser indenfor forskning og indenfor formidling og bevarelse af plantegenetiske ressourcer bidrager til bevaring af genetiske ressourcer med henblik på bæredygtig udnyttelse på sigt. Dette sker bl.a. via offentlige institutioner.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen er relativ ny og har ikke været evalueret.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen for husdyr. Indsatsen vedrørende plantegenetiske ressourcer er fastlagt i regeringens Handlingsplan 2008-10 for Jordbrugets plantegenetiske ressourcer, som afløses af en tilsvarende for 2011-13.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Vejledning vedr. dyretilskud til bevaringsværdige dyr af gamle danske husdyracer:

<http://www.netpublikationer.dk/FVM/978-87-7083-380-6/index.htm>

Statsstøtte nr. N 391/2004:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2004/n391-04.pdf

Handlingsplan for jordbrugets plantegenetiske ressourcer:

<http://pdir.fvm.dk/Publikationer.aspx?ID=8943>

Landerapport vedr. FAO: <http://daic.dk/infosys/images/daic/faorapportdanmark.pdf>

§ 24.22.15 Tilskud til vikarordninger inden for jordbruget

FVM yder tilskud til vikarbistand til ejere og forpagtere af jordbrugsbedrifter, når disse er medlemmer af en godkendt vikarforening, jf. lovbekendtgørelse nr. 875 af 17. december 1991. Vikarbistand med tilskud kan ydes til foreningens medlemmer ved sygdom, død, graviditet og barsel, barns første sygedag og ved efteruddannelse inden for jordbrugserhvervet. Kun vikarbistand på jordbrugsbedrifter, hvor der ikke er fuldtidsbeskæftiget fremmed medhjælp (dog undtaget elever under jordbrugsfaglig uddannelse) er tilskudsberettiget. Tilskudssatsen er på Finansloven fastlagt til 80 kr./tilskudsberettiget vikartime.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er rettet mod vikarforeninger, hvis medlemmer er ejere eller forpagtere (enkeltpersonvirksomheder) af jordbrugsbedrifter. For at være tilskudsberettiget skal en vikarforening have mindst 100 medlemmer, 3 fuldtidsbeskæftigede vikarer og en fastansat arbejdsfordeler. Den endelige støttemodtager er de jordbrugere, der med tilskud fra ordningen modtager billigere vikarbistand end markedsprisen. Støtten har form af direkte tilskud til dele af landbrugserhvervet.

Formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen indebærer overførsel af statslige midler til private virksomheder. Modtagerne opnår en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft, da erhvervet alternativt selv skulle finansiere hele udgiften til vikarer ved sygdom mv., eksempelvis i form af en forsikringsordning. Ordningen sikrer, at dyrene på mindre bedrifter kan blive passet relativt billigt under landmandens sygdomsperiode.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Der er ikke foretaget evalueringer af ordningen.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen. Som følge af Aftalen fra 2009 om forårspakke 2.0 er bevillingen nominelt fastholdt i perioden 2010 til 2015.

Ordningen er notificeret til EU-Kommissionen som statsstøtte.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lovbekendtgørelsen: <http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=78304>

§ 24.23.03 Støtte til udvikling af landdistrikterne

Der ydes støtte til udvikling af landdistrikterne i henhold til L 316 af 31. marts 2007 (Landdistriktsloven). Støtteordningerne er EU-medfinansieret med 50-75 pct. af tilskuddet til støttemodtagerne således, at den anførte nationale udgift udgør 50-25 pct. af tilskuddet under de enkelte ordninger. Ordningerne indgår i det danske landdistriktsprogram for perioden 1. januar 2007 til 31. december 2013, jf. Rådsforordningen RFO 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne. Udbetaling af de nationale bevillinger er en forudsætning for udmøntning af EU-delen på 50-75 pct. af tilskuddet.

Der ydes under de på FFL11 budgetterede ordninger tilskud til bl.a. vidensformidling og udviklingsprojekter inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren, kvalitetsfødevarer, modernisering og udvikling af primære jordbrugsbedrifter og forarbejdningsvirksomheder, samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier, biogasanlæg, jordbrug i ugunstigt stillede områder, pleje af græs og naturarealer, Natura 2000-forpligtelser og i forbindelse med Danmarks opfyldelse af vandrammedirektivet, herunder vådområder, miljøvenligt jordbrug, herunder økologisk jordbrugsproduktion samt projekter til fremme af nye arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikter, herunder diversificering af den økonomiske aktivitet.

Aftalen om Grøn Vækst af 16. juni 2009 mellem regeringen og DF udmønter Danmarks landdistriktsprogram (LDP) for 2010-2013. Initiativerne forudsættes forlænget i udmøntningen af LDP for 2014-2015. Støtteordningerne under hovedkontoen er således alle en del af Aftale om Grøn Vækst, og tilskuddene ydes med hjemmel i landdistriktsloven og landdistriktsprogrammet for 2010-2013.

24.23.03.11 Nationale midler til landdistriktsprogrammet

Kontoen dækker fortrinsvis en reserve, som forventes udmøntet på forslag til lov om tillægsbevilling for 2011. Kontoen dækker endvidere en afskaffelse af registreringsgebyret for det økologiske spsemærke, som følge af Grøn Vækstaf-talen, samt en afskaffelse af gebyret for kontrol med det økologiske spsemærke som led i Grøn Vækst 2.0. Kontoen indgår i redegørelsen i det omfang den udmøntes inden for ordninger, der karakteriseres som erhvervsstøtte.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.12 Udvikling i primært jordbrug

I perioden 2010-2015 yder FVM tilskud til anvendelse af nye miljø- og klimavenlige teknologier i det primære landbrugserhverv. Indsatsen skal understøtte en grøn teknologisk udvikling og innovation i landbrugserhvervet med henblik på at øge produktiviteten og samtidig have en positiv effekt for natur, miljø og klima på bedriftsniveau. Puljen er bl.a. målrettet mod anvendelse af teknologi til: Reduktion af lugtgener samt udledning af klimagasser og ammoniak; Reduktion af pesticidanvendelsen; Reduktion i tab af næringsstoffer ved fordring mv.; Reduktion af energi-, vand-, næringsstof- og pesticidforbruget i gartnerisektoren; Der er tale om direkte branchestøtte til private virksomheder på op til 40 pct. af projektkostningerne. Projektomkostningerne kan maksimalt udgøre 5 mio. kr. Herudover forventes der meddelt tilsagn om EU-medfinansiering af udviklings- samt demonstrationsprojekter vedrørende det primære jordbrug, hvor den nationale offentlige medfinansiering tilvejebringes af andre offentlige midler.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.15 Udvikling i forarbejdningssektoren

I perioden 2010-2012 yder FVM tilskud til investeringer, som kan understøtte den teknologiske udvikling i fødevarerindustrien med henblik på at styrke produktivitet og værdiskabelse. Der er tale om direkte branchestøtte primært til små og mellemstore virksomheder op til 250 ansatte på 40 pct. af projektomkostningerne. Virksomheder mellem 250 og 750 ansatte kan opnå 20 pct. tilskud. Projektkomkostningerne kan maksimalt udgøre 5 mio. kr. Herudover forventes der meddelt tilsagn om EU-medfinansiering af udviklings- samt demonstrationsprojekter vedrørende forarbejdning af jord- og skovbrugsprodukter, hvor den nationale offentlige medfinansiering tilvejebringes af andre offentlige midler.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

24.23.03.17 Kvalitetsfødevarer, økologi og netværksaktiviteter

I perioden 2010-2015 yder FVM tilskud til fremme af produktion og afsætning af økologiske fødevarer, til fremme af et mangfoldigt udbud af kvalitetsfødevarer og til fremme af mindre fødevarerproducenters afsætning. Støtte til fremme af økologi dækker perioden 2010-2015 og omfatter rejsehold, ERFA-grupper, der fremmer nyetablering og omlægning til økologi blandt jordbrugere, samt i mindre omfang jordbrugeres investeringer. Støtte til fremme af konventionelle kvalitetsfødevarer dækker perioden 2010-2012 og ydes til rejsehold samt uddannelses-, informations- og rådgivningsaktiviteter. Støtte til netværksaktiviteter dækker perioden 2010-2012 og ydes til etablering og udvikling af netværk mellem mindre fødevarerproducenter og mellem mindre fødevarerproducenter og andre relevante aktører. Der er primært tale om indirekte branchestøtte, herunder målrettet små og mellemstore virksomheder og iværksætteri.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.19 Etablering af biogasanlæg

FVM yder i perioden 2010-2012 tilskud til etablering af biogasfællesanlæg, herunder bedriftsrelaterede investeringer i forbindelse med tilslutning til fællesanlæg samt etablering af gårdanlæg. Formålet er at styrke biogasproduktionen og dermed energiidnyttelsen af husdyrgødning. Der ydes anlægstilskud på 20 pct. af investeringen. Ordningen skal bl.a. understøtte målsætningerne på klima- og energiområdet nationalt og på EU-niveau. Der er tale om direkte branchestøtte

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.20 Tilskud til jordbrugere i ugunstigt stillede områder

FVM yder tilskud til kompensation for produktionsmæssige ulemper for jordbrug i særligt udpegede områder, som omfatter 31 små og mellemstore øer. Støtten ydes i form af en udligningsgodtgørelse/ha efter en årlig ansøgning og beregnes på baggrund af hele bedriftens jordbrugsmæssigt drevne areal. Støtten kompenserer for særlige ulemper for landbrugsdrift.

Der er tale om branchespecifik regionaludviklingsstøtte.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.30 Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ)

I perioden 2010-2015 yder FVM tilskud til pleje af græs- og naturarealer på private og statslige arealer. Plejeordningen er målrettet mod Natura 2000-arealer, som er særligt følsomme naturområder. Ordningen skal bidrage til at opfylde EU-direktiver på området, og fra 2011 målrettes indsatsen yderligere for

at understøtte implementeringen af Natura 2000 planerne. Derudover ydes tilskud til pleje af arealer uden for Natura 2000 områder med særlig prioritet til de beskyttede naturtyper under naturbeskyttelseslovens § 3 (enge, heder, moser, overdrev mv.). Tilskuddet ydes som årlige tilskud/ha på baggrund af 5-årige aftaler og ydes som kompensation for jordbrugeren for de mindreindtægter/meromkostninger som følger af de forpligtelser jordbrugeren frivilligt påtager sig udover gældende lovkrav. Tilskud gives som direkte kompensation for de øgede omkostninger og den tabte fortjeneste, som er forbundet med den pågældende frivillige foranstaltning.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.35 Vådområder og ådale, miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger

I perioden 2010-2015 yder FVM projektilskud til anlæg af vådområder og 20-årige arealtilskud til fastholdelse af vådområder med tinglysning af deklaration om forpligtelse til, at arealerne skal forblive vådområder. Tilskud kan ydes til private i forbindelse med disses etablering af vådområder og forudsætter accept fra Vandoplandsstyregruppen for det pågældende geografiske område. Etablering af vådområder og ådale indgår som et virkemiddel til opfyldelse af EU's vandrammedirektiv i Danmark og skal bidrage til at reducere udvaskningen af kvælstof og fosfor i sårbare vandområder. Ordningen er en del af den samlede vådområdeindsats, jf. bilag A, § 24.23.03.34. Vådområder. Der kan endvidere ydes tilsagn om 5-årige tilskud til opretholdelse af ændret afvanding.

Der ydes op til 100 pct. støtte til anlægsudgifter (ikke produktive investeringer). Det 20-årige arealtilskud ydes som kompensation for jordbrugeren for de mindreindtægter/meromkostninger som følger af de forpligtelser, jordbrugeren frivilligt påtager sig udover gældende lovkrav. Tilskud gives som direkte kompensation for de øgede omkostninger og den tabte fortjeneste, som er forbundet med den pågældende frivillige foranstaltning.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.37 Miljø og naturprojekter

I perioden 2010-2015 yder FVM tilskud til miljø- og naturprojekter inden for planlægning, etablering af græsningselskaber, etablering af adgangsforhold, jordfordeling, dyrevelfærdstiltag som led i projekter om naturpleje og engangstilskud i forbindelse med tiltag til beskyttelse af natur og miljø samt landskabslementer.

Der er tale om branchespecifik erhvervsstøtte målrettet miljø- og naturformål med økonomisk fordel for modtagerne.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.38 Obligatoriske randzoner

På FFL11 er indbudgetteret, at FVM yder tilskud til kompensation til landbrugsbedrifter for lovkrav vedrørende etablering af permanente 10 meters sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfrie randzoner langs alle vandløb og søer. Støtten ydes efter ansøgning som en årlig støtte pr. ha. Ordningens nærmere udformning og iværksættelse hænger snævert sammen med den endelige lovgivning om obligatoriske randzoner, hvori indgår en samtidig kompensationsordning. Udlægning af obligatoriske randzoner skal understøtte kvaliteten af vandmiljøet og Danmarks opfyldelse af EU's vandrammedirektiv. Tilskuddet kan maksimalt udgøre kompensation for indkomsttabet som følge af de pålagte forpligtelser.

Tilskud gives som direkte kompensation for de øgede omkostninger og den tabte fortjeneste, som er forbundet med den pågældende lovfastsatte foranstaltning.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.40 Plantegenetiske ressourcer

FVM yder tilskud til demonstrationsprojekter, der har til formål at bevare ældre danske bevaringsværdige plantegenetiske ressourcer, vurdere de gamle plantesorters egnethed til miljøvenlig drift og konsum samt til formidling om plantegenetiske ressourcer. Tilskud kan ydes til museer, private virksomheder, offentlige virksomheder, fonde, foreninger, organisationer, offentlige institutioner og kommunale fællesskaber. Støtteordningen medvirker til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser efter FAOs internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug, som bl.a. indebærer bevaring og bæredygtig udnyttelse. Arbejdet kan bl.a. medvirke til at afdække, hvordan gamle plantesorter kan give basis for udvikling af kvalitetsfødevarer og sorter egnet til klimatilpasning.

Der er tale om støtte til en bred vifte af modtagere til projekter (langt overvejende udenfor jordbrugs-erhvervet).

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.45 Økologitilskud, herunder miljøbetinget tilskud

FVM yder tilskud til fremme af økologisk jordbrugsproduktion og miljøvenligt jordbrug. I 2010-2015 skal ordningen understøtte en årlig vækst i det økologiske areal på 18.000 ha. Ordningerne skal bidrage til den generelle reduktion i kvælstofudledningen og derudover bidrage til at sikre en reduktion i pesticidanvendelsen. Støtten ydes henholdsvis via et miljøbetinget tilskud og et omlægningstilskud til økologisk jordbrugsdrift

Miljøbetinget tilskud ydes med 750 kr./ha/år, hvor jordbrugeren er forpligtet til i 5 år kun at anvende økologiske plantebeskyttelsesmidler og begrænse mængden af tilført kvælstof. Fra 2010 omfatter miljøbetinget tilskud alene tilskud til arealer med juletræer og pyntegrønt, idet miljøbetinget tilskud i øvrigt er erstattet af ekstensivt landbrug budgetteret på § 24.23.04. Miljøstøtte (artikel 68). Tilskud til omlægning til økologi ydes på baggrund af 5-årige aftaler som et tilskud på 1100 kr./ha i de første to år, hvor et areal er under omlægning til økologisk produktion, og med et tilskud på 100 kr./ha i de følgende tre år.

Tilskuddet ydes som kompensation for jordbrugeren for de mindreindtægter/ meromkostninger som følger af de forpligtelser, jordbrugeren frivilligt påtager sig udover gældende lovkrav. Det miljøbetingede tilskud gives som direkte kompensation for de øgede omkostninger og den tabte fortjeneste, som er forbundet med den pågældende frivillige foranstaltning.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.49 Arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikterne

FVM yder tilskud til projekter, der gennemføres i regi af lokale aktionsgrupper (LAG) via LEADER-metoden. Projekterne vedrører dels etablering af lokale arbejdspladser i landdistrikterne, dels projekter vedrørende etablering af attraktive levevilkår i landdistrikterne. Tilskud kan ydes til diversificering af bedrifter til ikke-jordbrugsaktiviteter, nyetablering og udvikling af mikrovirksomheder, turisme, basale servicefaciliteter, kompetenceudviklings- og informationskampagner med henblik på lokal udviklingsstrategi, fødevareraktiviteter, fornyelse og udvikling i landsbyer samt natur- og kulturarv. De lokale aktionsgrupper kan inden for ovennævnte tilskudsramme indstille projekter til tilskud. Projekterne skal

hver især bidrage til opfyldelse af de målsætninger, som den lokale aktionsgruppe har fastsat i deres lokale udviklingsstrategi. Hovedparten af projekter har et almennyttigt formål, hvilket er i tråd med LEADER-metoden, som med udgangspunkt i lokale ressourcer og behov gør beboerne medansvarlig for udvikling af områdets sociale og kulturelle liv, erhvervslivet og udbuddet af servicefaciliteter. Indsatsene vedrørende etablering og udvikling af mikrovirksomheder, investeringer i fødevarerindustrien, diversificering af jordbrugsbedrifter retter sig alene mod virksomheder, der kan opnå direkte tilskud med henblik på at etablere nye lokale arbejdspladser. Denne del af ordningen udgør ca. 20 pct. af bevilningerne.

Formål: Grøn omstilling.

24.23.03.50 Lægivende og biotopforbedrende plantninger

FVM yder tilskud til nyanlæg inkl. senere renholdelse vedrørende lægivende og biotopforbedrende beplantninger. Formålet er at beskytte landbrugsjord mod vindens nedbrydende virkning på jordens overflade, øge forbindelseslinierne i landskabet, øge andelen af småbiotoper på jordbrugsbedrifter, mindske behovet for kunstig vanding og skabe gode levevilkår for dyr og planter. Der ydes tilskud til dels kollektive projekter (80 pct. af tilskudsrammen) og dels til individuelle projekter (20 pct. af tilskudsrammen)

Der er tale om direkte branchespecifik støtte med økonomisk fordel for modtagerne.

Formål: Grøn omstilling.

Støttemodtager og støtteform

Tilskudsordningerne er fortrinsvis rettet mod private virksomheder og jordbrugere inden for jordbrugerhvervet samt fødevarersektoren og i mindre omfang til andre virksomheder og institutioner i landdistrikterne. For en række af de arealbaserede ordninger med miljø- og naturformål kan det offentlige også være støttemodtager. Tilskuddet har fortrinsvis form af direkte tilskud til erhvervet. For en række af de arealbaserede miljø- og naturordninger er der tale om direkte kompensation for forpligtelser udover gældende lovkra, som tilskudsmodtager frivilligt påtager sig.

Formål og erhvervsstøtteelement

Den overordnede målsætning i landdistriktsprogrammet for 2007-2013 er at fremme stærkere konkurrencekraft i jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren, flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne, varierede landskaber, rig natur og rent miljø samt attraktive levevilkår i landdistrikterne, som bidrager til at styrke sammenhængen mellem land og by. Fra 2010-2013 omfatter programmet en indsats for så vidt angår de nye udfordringer i henhold til sundhedstjekket af den fælles landbrugspolitik rettet mod klima, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet. Programmet dækker derved over en række forskellige formål. Fælles for ordningerne er, at støtten fortrinsvis ydes som direkte tilskud til konkrete projekter, og at størstedelen af ordningerne indebærer overførsel af statslige midler til private virksomheder.

For så vidt angår de frivillige arealbaserede ordninger ydes tilskuddet som kompensation for tabt fortjeneste/øgede omkostninger for forpligtelser, der ligger ud over den generelle regulering. Det gælder underkonto 30 Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, underkonto 35 Vådområder og ådale og underkonto 45 Miljøbetings tilskud. Ordningerne har til formål at fremme miljøforbedrende tiltag for derefter gennem at reducere den miljøbelastning og den negative eksternalitet af produktionen, der i øvrigt er tilladt inden for de generelle lovgivne rammer.

Specifikt vedrørende underkonto 38 Obligatoriske randzoner er der gennem denne kompensation lagt op til et brud med det bærende princip om, at forureneren betaler for lovkrav. Landmændene finansierer således miljøtiltaget, men har samtidig mulighed for at blive kompenseret for den tabte fortjeneste via tilskud, og opnår derved en økonomisk fordel, som man ellers ikke ville have haft.

Under de ordninger, som vedrører tilskud til investeringer i nye teknologier i primær- og forarbejdningssektoren, biogasanlæg, beplantninger, omlægningsstøtte, netværksaktiviteter mv., får virksomheder tilskud til projekter, som de alternativt i større omfang selv skulle finansiere. Disse ordninger har til formål at sikre bedre miljø og klima og højere fødevarer kvalitet, herunder ved at ny teknologi udvikles, afprøves og udbredes hurtigere end uden støtte.

Ordningerne indgår i det EU-medfinansierede danske landdistriktsprogram, og tilsvarende ordninger findes i andre EU-lande tilpasset nationale prioriteringer.

Ordningerne kan fortrinsvis karakteriseres som energi- og miljøstøtte samt branchestøtte. Dog er flere af ordningerne helt eller delvis støtte til regionaludvikling i bestemte områder af landet.

Evaluering af ordningen

Ordningerne indgår i det danske landdistriktsprogram 2007-2013. Der gennemføres i programmet en ex-antevurdering (blev gennemført i 2007), en midtvejs evaluering (gennemføres i 2010) og en afsluttende evaluering (gennemføres i 2014). Det tidligere landdistriktsprogram 2000-2006 blev midtvejs evalueret i 2003 og slutevalueret i 2008. Erfaringerne herfra indgår i udformningen af det nye program. Der bliver endvidere fulgt op på målsætningerne i en række af ordningerne i forbindelse med vurdering af overvågningsdata samt årlig rapportering til EU-Kommissionen om fremdrift i programmerne. Hertil kommer overvågning og evaluering af vandmiljø- og pesticidplanerne.

Supplerende oplysninger

Ordningerne er en del af aftalen om Grøn Vækst, og der er dermed politiske bindinger med DF.

Visse af ordningerne er notificeret til EU-Kommissionen som statsstøtte.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Aftale om Grøn Vækst:

http://www.oem.dk/graphics/oem/nyheder/Pressemeddelelser%202009/Gr%F8n%20V%E6kst-aftale_final.pdf

Landdistriktsloven:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8675>

Danmarks Landdistriktsprogram 2007-2013:

<http://www.landdistriktsprogram.dk/Forside.aspx?ID=35243>

§ 24.24.05 Yngre jordbruger-ordningen

24.24.05.10 Ydelsestilskud vedrørende lån til yngre jordbrugere

Ordningen er ikke længere aktiv. Der er ikke bevilliget nye ydelsestilskud siden 2004. Udgifterne til ydelsestilskuddet indeholder afløbet af 1995- og 2000-ordningerne. Ydelsestilskuddet indgår i landdistriktsprogrammet 2007-2013, og ordningerne er dermed medfinansieret af EU.

Formål: Andre ordninger.

24.24.05.20 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre jordbrugere, Økonomistyrelsen

Der ydes lån til nyetablerede jordbrugere i DLR Kredit, Nykredit, Realkredit Danmark og Nordea Kredit, for hvilke der er stillet 100 pct. statsgaranti, jf. LB 1015 2006 (med senere ændringer i L 316 2007 og L 487 2008). Ved misligholdelse af disse lån overtages fordringerne af statskassen efter indfrielse over for institutterne. Lånene har siden 1994 været ydet på grundlag af konverterbare obligationer, og aktivitetsoplysningerne afgives på grundlag af lånerestgælden. For så vidt angår lån ydet efter 2000-ordningen, 2004/2005-ordningerne samt 2008-ordning, betaler låntagerne en præmie til staten til dækning af udgifterne til garantiindfrielse. Der forventes samlet set indfriet garantier på 2,5 pct. af det samlede garantibeløb i 2011. Ordningen er ændret fra 1. januar 2010, så interessantselskaber også kan ansøge om statsgaranti for realkreditlån til yngre jordbrugere. Statsgarantien for realkreditlån er på maksimalt 4,9 mio. kr. samt et tillægslån på maksimalt 2,6 mio. kr. Der kan søges supplerende lån til køb af jord eller yderligere ejendom, hvis der ikke opnås maksimal statsgaranti.

Formål: Andre ordninger.

Støttemodtager og støtteform

Ordningerne er rettet mod private virksomheder/jordbrugere inden for landbrugserhvervet. Erhvervsstøtten har form af garantier, der kan sikre lån på særlig favorable vilkår.

Formål og erhvervsstøtteelement

Erhvervsstøtteelementet består i, at landmændene kan optage lån på vilkår, som er mere gunstige end de markedsmæssige vilkår, idet staten dækker risikoen. Den tilknyttede præmie modsvarer statens tab på ordningen over en 5-årig periode, samt en række andre omkostningsfaktorer.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen evalueres årligt med henblik på evt. tilpasning af præmiesatsen, således at der ikke opstår statsstøtte.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningerne. Ordningerne er dog forbundet med allerede afgivne garantier.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Seneste lovbekendtgørelse for 24.24.05.20:

<http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=117488>

Lovbekendtgørelse for 24.24.05.10:

<http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=7019>

Yngre jordbruger 2010-ordningen:

<http://www.oes.dk/sw80279.asp>

§ 24.24.51. Produktions- og promilleafgiftsfonde mv. inden for fødevarerektoren

Der ydes tilskud til Promilleafgiftsfonden for landbrug, Fonden for økologisk landbrug og Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartnerbruget. De tre fonde, der ledes af selvstændige bestyrelser, yder bl.a. tilskud til finansiering af foranstaltninger i forbindelse med afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og medfinansiering af initiativer under EU-programmer. Tilskuddene ydes i henhold til LB 445 2010 om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer mv. (landbrugsstøtteleven). Tilskuddene ydes desuden i henhold til EU's statsstøtteregler, der indeholder detaljerede regler for midlernes anvendelse. Med aftalen om Grøn Vækst af 16. juni 2009 mellem regeringen og DF er det besluttet, at provenuet fra pesticidafgiftsordningen omlægges fra og med 2010, og at promilleafgiftsfondene mv. tildeles 250 mio. kr. af afgiftsprovenuet i 2010 og frem. Finansieringen af tilskuddene i de tre fonde sker via midler fra § 38. Skatter og afgifter, svarende til 250 mio. kr. årligt af pesticidafgiftsprovenuet. Hvis der kommer yderligere midler fra § 38, kan Fødevarerministeren bestemme, at disse midler anvendes til offentlige formål som miljøforbedrende initiativer på jordbrugsområdet, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse og til kontrol med produktion, forarbejdning og afsætning af fødevarer.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen begunstiger i sidste ende private virksomheder inden for landbrugssektoren og fødevarerindustrien (primær og sekundær produktion). Støtten har form af direkte tilskud til forskningsinstitutioner, brancheforeninger m.v., som udfører aktiviteter til gavn for hele erhvervet. Fx har Landbrug og Fødevarer (tidligere: Landbrugsrådet), Økologisk Landsforening, Forbrugerrådet og Videncenter for fødevarerudvikling (VIFU) fået tilskud i 2008. Tilskuddene ydes således ikke som direkte tilskud til virksomheder.

Formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen indebærer, at der overføres økonomiske midler fra staten til organisationer, som udfører aktiviteter, der kommer erhvervet som helhed til gavn. Virksomhederne opnår derved indirekte en økonomisk fordel, idet de alternativt selv skulle finansiere projekter og forskning mv. Som eksempel kan nævnes, at der udvikles rådgivningsydelser, som efterfølgende udbydes til mindre end kostprisen. Fondene er samlet set med til at finansiere en række aktiviteter inden for fødevarerektoren, herunder forskning og produktudvikling, sygdomsforebyggelse og bekæmpelse, uddannelsesaktiviteter mv. Uden tilskudsordningen ville disse aktiviteter blive udført i mindre omfang. Fondenes overordnede formål er at styrke landbrugets, gartneriets og fødevarerektorens udviklingsmuligheder og konkurrenceevne, og tilskuddene ydes til projekter, som støtter dette hovedformål. En stor del af fondens midler anvendes til forskning og udvikling med henblik på at forbedre produktivitet, arbejdsmiljø og reducere erhvervens miljøbelastning. Desuden styrker økologifonden sektoren ved at give tilskud til afsætningsfremmende aktiviteter. Ca. 50 pct. af bevillingen anvendes til afsætningsfremme, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol og kan karakteriseres som branchestøtte. Ca. 40 pct. af bevillingen anvendes til FoU-aktiviteter, der hovedsageligt er 100 pct. finansieret. Resultaterne af FoU-aktiviteter stilles således vederlagsfrit til rådighed for alle. Resten af bevillingen anvendes bl.a. til medfinansiering af EU-programmer, hvoraf en væsentlig del er udviklingsaktiviteter og dermed kan sidestilles med ovennævnte FoU-aktiviteter.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningen evalueres af administrator. Fondsbestyrelserne drøfter hvert år forhold vedrørende næste ansøgningsrunde, herunder fondens prioriteringer og vilkår for tilskud. Fondsbestyrelserne skal i henhold til lovgivningen i et vist omfang foretage effektevaluering af gennemførte projekter. Fødevarerhverv fører tilsyn med fondenes forvaltning.

Supplerende oplysninger

Promilleafgiftsfondene blev etableret i 1970'erne og er siden flere gange blevet ændret. Promilleafgiftsfondssystemet er en integreret del af produktionsafgiftssystemet, der findes i lignende form i en række andre EU-lande. Promillemidler og produktionsafgifter er parafiskale afgifter, hvis anvendelse er underlagt EU's statsstøtteregler m.v. Disse regler og herunder Kommissionens forudgående godkendelse sikrer ensartede rammer for anvendelsen af midlerne i EU. Ordningen er notificeret til EU-Kommissionen og godkendt som statsstøtte.

Der er politiske bindinger på ordningen med DF som følge af aftalen om Grøn Vækst.

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.promilleafgiftsfonden.dk/view.asp?ID=7992>

§ 24.26.10.50 Støtte til ophalingsspil for fiskeriet

Støtten til ophalingsspil for fiskeriet forventes i 2011 at udgøre i alt 135.000 kr. og givet til fiskepladser på den vestjyske nordkyst. Støtten gives til drift og reparation af ophalingsspil. Ordningen har hjemmel i lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, LB 316 2001. I Redegørelse om erhvervsstøtte 2010 indgik hele konto 24.26.10 Nationale tilskud inden for fiskerisektoren. Underkonto 24.26.10.30 vedrørende indløsning af statsgaranti for lån til yngre fiskere er imidlertid ikke længere aktiv og udgår dermed, og underkontoen vedrørende støtte til konsulentvirksomhed i dambrugs- og fiskerierhvervet er fra 2010 overført til rådgivningsaktiviteter under §24.26.30.11.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er rettet mod private virksomheder inden for fiskerisektoren, og støtten har form af direkte tilskud.

Formål og erhvervsstøtteelement

Erhvervsstøtteelementet består i, at der sker en direkte overførsel af statslige midler til private virksomheder i form af tilskud. Ordningen har til formål at understøtte fiskerierhvervets levedygtighed på længere sigt.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Der er ikke foretaget evalueringer af ordningerne.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen. Støtten er fastfrosset i 2010-2015 som følge af Aftale om Forårspakke 2.0.

Ordningen er notificeret til EU-Kommissionen som statsstøtte.

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=7223&exp=1>

§ 24.26.30.11. Strukturforanstaltninger m.v. inden for fiskerisektoren

Ordningen er indført i 2000 og senest revideret i 2006/07. Kontoen dækker EU-medfinansierede støtteordninger, hvor der ydes tilskud til at fremme udviklingen inden for fiskeri- og akvakultursektoren, jf. L 1552 2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren. Foranstaltningerne kan medfinansieres af Den Europæiske Fiskerifond med som hovedregel 50 pct., jf. RFO 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond. De tiltag, der gennemføres i Danmark, sker på grundlag af et fiskeriudviklingsprogram for perioden 2007-2013. Der kan ydes støtte til en række foranstaltninger vedrørende fiskeri- og akvakultursektoren samt fiskeriområder, herunder fiskerflåden, akvakultur, forarbejdning af fisk, fiskerihavne, foranstaltninger af fælles interesse i erhvervet, akvatisk flora og fauna samt projekter og aktiviteter i regi af lokale aktionsgrupper i fiskeriområder.

Formålet med ordningerne er at skabe rammerne for det størst mulige vedvarende udbytte af den danske fiskeri- og akvakultursektor, hvor ressourcerne udnyttes under hensyn til målet om regional udvikling og bæredygtighed.

Regeringen og Dansk Folkeparti har i 2006 indgået politisk aftale om en handlingsplan for fiskeri og akvakultur og om det danske fiskeriudviklingsprogram for 2007-2013. Det er mellem parterne aftalt, at der i slutningen af hvert år optages drøftelser om prioriteringen af den fremadrettede indsats og bevilingsfordelingen til de enkelte støtteordninger i programmet for det kommende år. Aftale for 2010 er indgået i december 2009 og fremgår af tabel 1 nedenfor.

Fiskeriudviklingsprogrammet består af en række separate støtteordninger, som i henhold til RFO 1198/2006 er opdelt på akser. Der er udstedt en række bekendtgørelser om programmets støtteordninger. De enkelte akser og støtteordninger er beskrevet nedenfor.

Tabel 1. Politisk aftale om bevilingsfordeling til fiskeriudviklingsprogrammet 2010, mio. kr.

Akse 1: Foranstaltninger med henblik på tilpasning af EU-fiskerflåden	4,0
Akse 2: Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiskeri- og akvakulturprodukter	34,4
Akse 3: Foranstaltninger af fælles interesse	17,6
Akse 4: Bæredygtig udvikling af fiskeriområder	8,0
Akse 5: Teknisk bistand	2,0

Anm.: Nettoudgiftsbevilling (kun statslige midler er omfattet; anden offentlig finansiering indgår også som grundlag for programmet). Der ydes EU-medfinansiering.

Akse 1

Tilskud ydes til investeringer ombord på fiskerfartøjer inden for områderne: energieffektivisering, kvalitet og arbejdsmiljø samt mere skånsomt fiskeri. Der kan kun ydes støtte til investeringer om bord på fiskerfartøjer, hvis investeringen ikke øger indsatsen for at fange fisk. Yngre fiskere vil kunne bidrage positivt til en udvikling af erhvervet med fokus på bæredygtighed, arbejdsmiljø og sikkerhed. Der ydes en offentlig éngangspræmie til unge fiskere, der etablerer sig for første gang med eget fartøj. Ordningerne er branchestøtte primært til små virksomheder. Tilskud udgør op til 30 pct. af de tilskudsberettigede udgifter.

Akse 2

Med det formål at øge værditilvæksten i forarbejdningssektoren ydes der tilskud til investeringer i innovative løsninger som fx nye produkter, nye metoder og processer. Ordningen er branchestøtte, og der gives prioritet til mikro- og små virksomheder. Tilskud er op til 30 pct. af de tilskudsberettigede udgifter. Formålet er at udnytte vækstpotentialet i akvakultur sideløbende med, at teknologiske løsninger reducerer miljøbelastningen. Der gives tilskud til akvakulturvirksomheder, der investerer i etablering og modernisering af akvakulturanlæg samt omlægning til økologisk akvakultur. En udvidelse af ordningen er en del af aftale af 16. juni 2009 om Grøn Vækst mellem regeringen og DF. Udgiftsbevillingen er forhøjet med 16,8 mio. kr. og indtægtsbevillingen med 8,4 mio. kr. årligt i perioden 2010-2015 til en målrettet indsats til fremme af de mest avancerede recirkulationsteknologier i akvakultur. Forbedrede recirkulationsteknologier kan øge produktionen uden at øge udledningerne.

Der er tale om branchestøtte primært til små virksomheder. Tilskud udgør op til 40 pct.

Ordningen for dyresundhedsforanstaltninger har til formål, at kontrollere og eliminere visse sygdomme indenfor akvakultur. Tilskud forudsætter, at indsatsen er omfattet af en af EU godkendt bekæmpelsesplan. Der er givet tilsagn om tilskud til bekæmpelse af VHS (Egtvedsyge) til offentlige myndigheder. Bekæmpelsesplanen ville ikke blive gennemført som virksomhedsinitiativ.

Akse 3

Aksen vedrører foranstaltninger af fælles interesse for fiskeri- og akvakulturerhvervet. Aktiviteterne har et bredere anvendelsesområde og går udover, hvad private virksomheder normalt ville arbejde med. Aktiviteterne ville sandsynligvis ikke blive gennemført, hvis ikke der var et element af tilskud.

Tilskudsordningen Fælles Initiativer har til formål at fremme bæredygtighed og værditilvækst inden for fiskeri og akvakultur gennem bredt funderede indsatser. Indsatsen gennemføres i form af pilotprojekter fx inden for fuldt dokumenteret fiskeri, begrænsning af medicinforbrug i akvakultur eller som branchekoordinerede aktiviteter såsom tilskud til MSC-certificering. Fælles Initiativer er branchestøtte til aktiviteter, som ikke ville blive gennemført i samme omfang uden tilskud.

Tilskudsordningen for kompetenceudvikling har til formål at bidrage til udvikling af uddannelsesmetoder og redskaber inden for fiskeri- og akvakultur.

Gennem tilskudsordningen for akvatisk flora og fauna ydes der tilskud til vandløbsrestaurering, undersøgelser i relation til Natura 2000 samt til udsætning af ål i forbindelse med ålforvaltningsplanen. Projekter gennemføres af offentlige myndigheder eller organisationer, og for så vidt angår vandløbsrestaurering udgøres tilskud fra Fødevareministeriet alene af EU-midler, som medfinansierer kommunale midler.

Akse 4

Fødevarerministeriet yder tilskud til projekter, der gennemføres i regi af lokale aktionsgrupper (LAG) med henblik på at skabe flere iværksættere og lokale arbejdspladser i fiskeriområderne og samtidig forbedre levevilkårene. Udover at skabe nye arbejdspladser til fiskere uden for fiskerisektoren kan der gives tilskud til mindre infrastrukturfaciliteter, turisme, fornyelse af kystlandsbyer, beskyttelse af naturarv mm. Ansøgning om tilskud til projekter foregår via den lokale aktionsgruppe. De lokale aktionsgrupper kan inden for ovennævnte tilskudsramme indstille projekter til tilskud. Projekterne skal hver især bidrage til opfyldelse af de målsætninger, som den lokale aktionsgruppe har fastsat i deres lokale udviklingsstrategi. Hovedparten af projekter har et almennyttigt formål, hvilket er i tråd med LEADER-metoden, som med udgangspunkt i lokale ressourcer og behov gør beboerne medansvarlig for udvikling af områdets sociale og kulturelle liv, erhvervslivet og udbuddet af servicefaciliteter.

Akse 5

Akse 5 (teknisk bistand) er en foranstaltning, som kan bidrage til forvaltningsmyndighedens gennemførelse af programmet herunder dataindsamling samt udvikling af monitorerings- og forvaltningssystemer med henblik på at opfylde det operationelle programs målsætninger.

Støttemodtager og støtteform

Ordningerne er rettet mod private virksomheder, foreninger, og organisationer i fiskerisektoren samt kommuner og offentlige forskningsinstitutioner. Støtten har form af direkte tilskud.

Formål og erhvervsstøtteelement

Den overordnede målsætning med Fiskeriudviklingsprogrammet for 2007-2013 er at skabe rammerne for det størst mulige vedvarende udbytte af den danske fiskeri- og akvakultursektor, hvor ressourcerne udnyttes under hensyn til målet om regional udvikling og bæredygtighed. For visse af ordningerne sker en overførsel af statslige midler til private virksomheder i form af tilskud, hvorved modtagerne opnår en økonomisk fordel. De enkelte støtteordninger fremmer inden for de specifikke område aktiviteter og investeringer, som ellers ikke eller i mindre omfang ville være gennemført. Der genereres ligeledes en øget viden gennem bl.a. tilskud til videnscentre/væksthuse, som kommer virksomhederne i branchen til gode. Indsatsen kan endvidere være med til at understøtte udviklingen af teknologi og videnopbygning på området og kan dermed være med til at styrke Danmarks position på eksportmarkederne. Andre ordninger tager dog et bredere sigte og retter sig eksempelvis mod kommuner og miljømæssige formål. Den del af programmet, der vedrører beskyttelse og udvikling af den akvatiske flora og fauna og forbedring af vandmiljøet, yder støtte til vandløbsrestaurering, udsætning af fisk samt undersøgelser i NATURA 2000 områder. Der er således tale om foranstaltninger med et bredt anvendelsesområde.

Under programmet Fælles initiativer ydes fx tilskud til projekter om fuldt dokumenteret fiskeri. Under kompetenceudvikling støttes udvikling af nye uddannelsesstilbud og værktøjer i sektoren. Endelig har ordningen for dyresundhedsforanstaltninger til formål at kontrollere og eliminere visse sygdomme indenfor akvakultur. Tilskud under denne ordning forudsætter, at EU har godkendt en bekæmpelsesplan. Der er givet tilskud til bekæmpelse af VHS (egtvædsyge). Derved skal den del af programmet ses i sammenhæng med de generelle erhvervmæssige rammebetingelser.

Der er overordnet tale om en generel EU-medfinansieret foranstaltning for fiskeri- og akvakultursektoren til fremme af den europæiske fiskeripolitikens målsætninger. Indsatsen omfatter alle EU-lande, der har et godkendt fiskeriudviklingsprogram.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Ordningerne indgår i det danske fiskeriudviklingsprogram 2007-2013. Der er gennemført en ex-ante vurdering (blev gennemført i 2007), og der gennemføres en midtvejsevaluering (gennemføres i 2010/11) og en afsluttende evaluering (gennemføres i 2014).

Der er endvidere gennemført tre evalueringer af det tidligere FIUF-program, senest i december 2005 med "Opfølgende evaluering af FIUF-programmet", som er gennemført af Teknologisk Institut. Evalueringen følger op på anbefalingerne i en midtvejsevaluering fra 2003 og uddyber effekten af programmet inden for udvalgte områder. Der bliver endvidere fulgt op på målsætningerne i en række af ordningerne i forbindelse med vurdering af overvågningsdata samt årlig rapportering til EU-Kommissionen om fremdrift i programmerne.

Under alle ordninger indsendes slutrapporter, opgørelser mv., hvor tilskudsmodtagerne vurderer resultatet af tilskuddet. Endvidere følges der op på fiskeriudviklingsprogrammets gennemførelse gennem årlige statusrapporter, som godkendes af Kommissionen.

Supplerende oplysninger

Ordningerne er forligsbundet med DF. Ordningerne udgør udmøntningen af det danske Fiskeriudviklingsprogram for perioden 2007-2013. Traktatens artikel 87, 88 og 89 gælder ikke for tilskud, som medfinansieres af den Europæiske Fiskerifond.

Som følge af Aftale om forårspakke 2.0 er bevillingen nominelt fastholdt i perioden 2010-2015.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Fiskeriudvikling 2007-2013:

http://ferv.fvm.dk/Fiskeriudvikling_2007-2013.aspx?ID=35910

Opfølgende evaluering af FIUF-programmet:

http://ferv.fvm.dk/Fiskeri_2006.aspx?ID=37105

§ 24.31.11.50 Kompensationsordning vedrørende GMO-afgrøder

Ordningen blev indført i 2005 og er senest revideret i 2008. Ordningen giver mulighed for, at landmænd kan få kompensation i tilfælde af utilsigtet spredning af genetisk modificeret materiale, jf. lov nr. 436 af 9. juni 2004 om dyrkning mv. af genetisk modificerede afgrøder. Der afholdes udgifter til kompensation, sagsbehandling, analyser af afgrøder, forberedelse af retssager og advokatbistand. Dyrkerne af GMO-afgrøder betaler et samlet bidrag på 0,5 mio. kr. i 2010 og frem, som dækker den samlede årlige kompensation. Udgifter til sagsbehandling og analyser finansieres af staten. Der er i lov om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder mv. hjemmel til at genanvende erstatninger fra vundne retssager til kompensationsudbetaling.

Plantedirektoratet udbetaler, inden for den fastsatte ramme, kompensation til jordbrugere, som lider tab på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale i afgrøderne op til en vis tærskelværdi, hvis der i samme dyrkningsæson inden for en fastsat afstand er dyrket en genetisk modificeret afgrøde af samme eller beslægtet art, som er identificeret i skadelidtes afgrøde. Det kompensationsberettigede tab kan højst udgøre den reduktion i afgrødens salgspris, som forekomsten af genetisk modificeret materiale

har medført, og det tab som følge af krav om genomlægning af økologiske arealer eller dyr på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale.

Pr. september 2010 dyrkes der ikke GMO-afgrøder på kommerciel basis i Danmark, hvilket betyder, at ordningen lige nu er inaktiv. Det vurderes dog, at det er et spørgsmål om tid, før de første landmænd går i gang. De på finansloven afsatte midler, der ikke anvendes, når ordningen er inaktiv, anvendes efter aftale med Fødevareministeriets departement.

Støttemodtager og støtteform

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet. Støtten har form af direkte tilskud.

Formål og erhvervsstøtteelement

Med ordningen opnår landmændene en økonomisk kompensation fra staten for tabte salgsindtægter, som de alternativt selv skulle finansiere.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Administrator af ordningen, dvs. FVM, har foretaget en evaluering i 2007, jf. Evaluering af lov om dyrkning mv. af genetisk modificeret afgrøder. Evalueringen har ikke haft nogen konsekvenser i form af ændret lovgrundlag.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Bekendtgørelsen: <http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=114611>

§ 24.32.01.20 Tilskud til TSE-overvågningsprogram for får og geder

Ordningen er indført i 2003 og udløber ved udgangen af 2011. Fødevarestyrelsen yder tilskud til nedbringelse af fåre- og gedeavlernes udgifter til afhentning, destruktion og undersøgelse af selvdøde dyr i forbindelse med TSE-overvågning af får og geder samt prøveudtagning og undersøgelse af får og geder slagtet på et godkendt slagteri. Statstilskuddet skal sikre, at alle selvdøde får og geder bliver indleveret til destruktion og derved bliver undersøgt for TSE/scrapie. Formålet med overvågningen af fåre- og gedebestanden er at kunne mindske udbredelsen af scrapie via flytning af dyr fra besætninger, hvor der er fundet scrapie samt restriktioner ved import af dyr fra lande med konstateret klassisk scrapie. I henhold til EU-lovgivningen skal der overvåges for scrapie i medlemslandene. TSE er en sygdom, der kan ramme forskellige arter, hvoraf BSE/kogalskab hos kvæg er den bedst kendte. Scrapie, som oftest rammer får og geder, er anderledes end BSE, idet den formentlig ikke kan overføres til mennesker. Får kan dog smittes med BSE, men der er kun konstateret et tilfælde i EU

Støttemodtager og støtteform

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet samt andelsselskaber (andelsselskabet DAKA), som ejes af landmændene. Støtten har form af direkte tilskud/tjenesteydelser.

Formål og erhvervsstøtteelement

Erhvervsstøtteelementet består i, at landmændene får tilskud til afhentning og destruktion mv. af selvdøde dyr, som de alternativt selv skulle finansiere. Ordningen sikrer, at fåre- og gedeavlere stort set ikke har noget incitament til alternativ bortskaffelse af deres selvdøde dyr, da de næsten gratis kan få afhentet og undersøgt dyrene for scrapie. Ordningen bidrager til, at risikoen for udbredelse af sygdommen mindskes og mulighederne for bekæmpelse øges.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Fødevestyrelsen administrerer ordningen og evaluerer løbende ordningen i henhold til EU-lovgivningen.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen. Fødevareministeriet har nedlagt ordningen, så den udløber ved udgangen af 2011.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Kommissionens forordning:

http://europa.eu/legislation_summaries/food_safety/animal_nutrition/f83001_da.htm

Bekendtgørelse nr. 930 af 7. september 2006 om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=31823>

Fakta om TSE:

<http://www.vet.dtu.dk/Dyrlaegen/Sygdomskomplekser/Dr%C3%B8vtyggere/BSE%20TSE.aspx>

http://www.foedevarestyrelsen.dk/Dyr/Dyresundhed_og_dyresygdomme/Dyresygdomme_og_zoonoser/Zoonoser/TSE_hos_faar_geder/forside.htm

§ 24.32.14.10. Erstatning ved nedslagning og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger m.m.

FVM yder erstatning ved nedslagning af dyr og destruktion af foder mv. i forbindelse med bekæmpelse af husdyrsygdomme og zoonoser samt erstatning til hel eller delvis dækning af driftstab i forbindelse hermed, jf. lov om hold af dyr. Der ydes endvidere erstatning for dyr, der slås ned i forbindelse med kontrol med medicinanvendelse til husdyr, jf. lov om dyrlæger. Der budgetteres med fællesskabsstøtte i forbindelse med visse husdyrsygdomme og zoonoser, som udgør op til 50 pct. af ydet erstatning til aflivede dyr og destrueret foder. Erstatningen ydes, når Fødevestyrelsen har påbudt aflivning pga. udbrud af en smitsom husdyrsygdomme.

Støttedtager og støtteform

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet og tager form af direkte tilskud til berørte landbrug.

Formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen er en kompensationsordning, hvor landmænd, der har fået påbudt aflivning af deres dyr på grund af udbrud af en smitsom husdyrsygdom, får erstattet deres dyr og det påbudte destruerede foder. Alternativt skulle landmændene selv finansiere genanskaffelse af dyr og foder. Ordningen har endvidere til formål at mindske risikoen for udbredelse af husdyrsygdomme. Husdyrsygdomme kan bl.a. påvirke Danmarks eksport af fødevarer negativt, fødevarerensikkerheden og folkesundheden. Erstatninger bliver fastlagt ud fra markedspriser, og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger bliver betalt efter regning.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Fødevarestyrelsen administrerer ordningen og evaluerer løbende ordningen.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen.

Støtten er nominelt fastfrosset i perioden 2010-2015 som følge af Forårspakke 2.0.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lov om hold af dyr:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8023>

Lov om dyrlæger:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8024>

§ 24.33.02.10. Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevarerektoren

Bevillingen er opført med ændret anvendelse i 2010, så bevillingen dækker Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), jf. lov herom af 27. december 2009. GUDP er et initiativ i Grøn Vækst-aftalen fra juni 2009. Med GUDP er det tidligere Innovationsudvalg og Det Rådgivende Udvalg for Fødevarerforskning nedlagt. Programmet skal bidrage til en konkurrence- og bæredygtig fødevarer- og nonfood produktion, herunder bidrage til udvikling af erhvervspotentialer, beskæftigelse, arbejdsmiljø og videreudvikling af en markedsdrevet økologisk sektor samtidig med, at et højt niveau sikres inden for klima, miljø og naturbeskyttelse, dyrevelfærd samt fødevarerensikkerhed og sundhed. Under GUDP ydes der tilskud til: udviklings- og demonstrationsprojekter samt til forskningsprojekter, der skaber grundlag for udviklings- og demonstrationsprojekter; fremme af et aktivt samarbejde mellem offentlige og private aktører; styrkelse af samspillet mellem GUDP og internationale programmer på fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturområdet.

GUDP ledes af en bestyrelse, der udarbejder en strategi samt handlingsplaner i dialog med interessenterne på området. Fødevarerministeren godkender strategi og handlingsplan. På grundlag af strategi og handlingsplan træffer bestyrelsen beslutning om anvendelse af finanslovsbevillingen.

Støttemodtager og støtteform

Ordningen er rettet mod private og offentlige forskningsinstitutioner, foreninger samt private virksomheder. Der kan gives tilskud til projekter, der gennemføres af 1) ejere, forpagtere og brugere af jord-

brugsbedrifter, erhvervsfiskerfartøjer og akvakulturanlæg, 2) private virksomheder og brancheorganisationer, 3) foreninger, 4) selvejende institutioner, 5) offentlige og private forskningsinstitutioner og 6) grupper eller sammenslutninger. Støtten har form af direkte tilskud.

Formål og erhvervsstøtteelement

Formålet er at fremme og fokusere forsknings- og udviklingsindsatsen i fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturerhvervene, der er karakteriseret ved begrænset individuel finansiel kapacitet samt tilstedeværelsen af eksternaliteter og offentlige goder, som begrænser virksomhedernes egne forsknings- og udviklingsaktiviteter. Private virksomheder kan søge tilskud til projekter, som de alternativt selv skulle finansiere. Virksomhederne begunstiges ligeledes indirekte af ordningen i og med, at der frembringes forskningsresultater og viden, som bidrager til erhvervets udvikling, herunder også til at skabe gode rammebetingelser for fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturerhvervene. Positive effekter på klima og miljø, arbejdsmiljø, natur, dyrevelfærd samt fødevarer sikkerhed og fødevarer kvaliteten vægtes højt.

Baseret på 2009 skønnes 10 pct. af bevillingen at blive anvendt til projekter med virksomhedsdeltagelse, hvor modtagerne opnår en direkte økonomisk fordel. Ca. halvdelen af bevillingen indgår i projekter med ingen eller begrænset virksomhedsmedfinansiering, primært offentlige forskningsinstitutioner. Der er her ofte fuld offentlig finansiering. De resterende ca. 40 pct. ligger i en gråzone med en blanding af projekter.

Formål: Innovation og iværksætter mv.

Evaluering af ordningen

FødevarerErhverv administrerer ordningen. Der er foretaget evalueringer af tidligere forskningsprogrammer samt Innovationsloven. Erfaringerne fra evalueringerne er indgået i udarbejdelsen af GUDP, hvor erfaringerne fra ansøgningsrunderne i 2010 ligeledes vil blive inddraget i strategiarbejdet for 2011 og de efterfølgende år. Resultaterne af udviklings- og demonstrationsaktiviteterne vurderes løbende som grundlag for justering af mål og rammer. GUDP er endvidere omfattet af lovovervågning med afrapportering i 2013.

Supplerende oplysninger

Der er politiske bindinger på ordningen med DF som følge af Aftale om Grøn Vækst. Ordningen indgår desuden i forskningsrammen.

I forbindelse med aftalen om udmøntningen af Globaliseringspuljen blev bevillingen i 2010 – 2012 hævet med 40,0 mio. kr. fra forskningsreserven.

Ordningen skal bl.a. ses i sammenhæng med den strategiske forskningsindsats i Det Strategiske Forskningsråd, Det Frie forskningsråd, EUDP, Forsyningsfonden samt produktions- og promilleafgiftsfondene, jf. GUDP Strategi- og Handlingsplan 2010.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lov om GUDP, L 1502 2009:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=129569>

Om GUDP: http://www.fvm.dk/Groent_Udviklings-_og_DemonstrationsProgram.aspx?ID=42556

<http://ferv.fvm.dk/GUDP.aspx?ID=58163>

Strategi- og handlingsplan 2010 for GUDP:

http://ferv.fvm.dk/Formaalet_med_GUDP.aspx?ID=58241

§ 24.33.02.20. Forskellige nationale og internationale forskningsaktiviteter

Der ydes tilskud til nationale samt fællesnordiske og andre internationale projekter, herunder til aktiviteter i Nordens nærområder. Der ydes tilskud til OECDs forskningsprojekter på landbrugsområdet samt til sekretariatet for Nordisk Kontaktorgan for Jordbrugsforskning (NKJ) og EURAGRI (Forum for ledere af landbrugsforskningen i EU). Bevillingen anvendes endvidere til finansiering af nationale og internationale konferencer, kongresser, seminarer mv.

I perioden 2010-2013 gives støtte til udarbejdelse af en akvakulturstatistik, der delvist finansieres af EU inden for rammen af EU's dataindsamlingsprogram for fiskeriet, samt støtte til udarbejdelse af en statistik vedrørende detailsalg og eksport af økologiske varer. I perioden 2010-2012 medfinansieres dansk deltagelse i et pilotprojekt, som er igangsat i forbindelse med det europæiske biomoniteringsprogram. I perioden 2011-2014 finansieres gennemførelse af projekter ved Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet.

Der kan ydes tilskud til sekretariatet for Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer (ICROFS) ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, herunder til kommunikation om økologisk forskning samt varetagelsen af koordinatorrollen i det internationale samarbejde på økologiforskningsområdet.

Deltagelse i nye internationale forskningsprojekter vil fremadrettet blive gennemført inden for rammen af GUDP.

Støttemodtager og støtteform

Offentlige forskningsinstitutioner kan modtage støtte under ordningen. Støtten har form af tilskud.

Formål og erhvervsstøtteelement

Støtten er rettet mod vidensinstitutioner til understøttelse af Fødevareministeriets myndighedsvaretagelse.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Evaluering af ordningen

Administrator/bestillende enhed i Fødevareministeriet foretager evalueringer på projektniveau i forbindelse med gennemførelse og afslutning af de enkelte aktiviteter. Det sker årligt i forbindelse med status- og slutrapportering.

Supplerende oplysninger

Der er politiske bindinger på ordningen med DF.

Som følge af Aftale om forårspakke 2.0 er dele af bevillingen nominelt fastholdt i perioden 2010-2015.

§ 24.33.02.50 Madexperimentarier

Ordningen oprettes i 2010 og dækker statens udgifter i forbindelse med udvikling, etablering og drift af MadExperimentarier, jf. aftale om Grøn Vækst af 16. juni 2009. MadExperimentarier er et offentligt

privat partnerskab, som har til formål at gennemføre aktiviteter, der kan bidrage til øget innovation og værdiskabelse i fødevarer- og gastronomisektoren. Det skal bl.a. ske ved at fremme brobygning og tværvideenskabeligt samarbejde mellem fødevarerindustrien, den gastronomiske sektor, råvarerudbydere og forbrugere, samt udvikling af nye uddannelser og kursusaktiviteter mv.

MadExperimentariet skal danne grundlag for udvikling af nye og bedre kvalitetsfødevarer og teknologier, forskning og markedsføring af danske fødevarer samt højne kvalifikationer hos de professionelle og skabe bedre maddannelse i befolkningen og bedre muligheder for at træffe et sundt valg. MadExperimentariet skal benyttes til udviklingsseancer og brugerfinansierede aktiviteter inden for blandt andet uddannelse, forskning/produktudvikling, udstillinger og konkurrencer.

Fødevarerministeren nedsatte ultimo 2009 et udvalg, der skal udarbejde forslag til de nærmere rammer og indhold af MadExperimentariet. Udvalget afgav betænkning d. 19. august 2010, og kontoens nærmere udmøntning er under fastlæggelse.

Støttemodtager og støtteform

Den endelige indsats er endnu ikke fastlagt, herunder hvordan MadExperimentariet skal organiseres og etableres. Det er derfor endnu uvist, hvilken form støtten vil tage, og hvem støtten konkret rettes mod.

Formål og erhvervsstøtteelement

Private virksomheder inden for fødevarerhvervet og gastronomisektoren begunstiges af ordningen, idet MadExperimentariet er med til at fremme innovation og udvikling i erhvervet samt styrke afsætningen af danske fødevarerprodukter, både nationalt og internationalt. Ordningen skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem videninstitutioner og erhvervslivet om forskning og innovation. Ordningen skal desuden styrke fødevarer kvaliteten og øge fokus på sunde kostvaner, hvilket kan have en positiv effekt på folkesundheden.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ny og er ikke evalueret.

Supplerende oplysninger

Der er politiske bindinger på ordningen med DF som følge af Aftale om Grøn Vækst. En del af ordningen indgår desuden i forskningsrammen (7,5 mio. kr. i 2011).

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.fvm.dk/MadExperimentarium.aspx?ID=36707>

<http://www.fvm.dk/Default.aspx?ID=18486&PID=165776&NewsID=6188>

§ 24.37.50 Øvrige tilskud vedrørende fiskerisektoren

Der gives dels støtte til Det Internationale Havundersøgelseråd (ICES) og EUROFISH i form af tilskud til huslejeudgifter mm. samt medlemsbidrag til ICES og til EUROFISH. ICES er forum for international koordination og tilvejebringelse af videnskabelige undersøgelser af havet og dets levende ressourcer. Rådets anbefalinger anvendes ved regulering af fiskeriet i Nordatlanten, Nordsøen og Østersøen samt vedrørende beskyttelse af havmiljøet i disse områder. EUROFISH er en international

organisation etableret i 2002 på baggrund af FAO-projektet EASTFISH, der har til formål at støtte og styrke udviklingen af fiskerisektoren i Central- og Østeuropa.

Der ydes endvidere tilskud til Det Regionale Rådgivende Råd for Østersøen. I henhold til Akt. 186 af 22. juni 2005 ydes der i perioden 2005-2009 tilskud til etableringen og driften af sekretariatet for Rådet. Der ydes tilskud til afholdelse af huslejeudgifter i København samt til et mindre dansk medlemsbidrag.

Støttemodtager og støtteform

Der ydes støtte til dansk medlemskab af de internationale organisationer Det Internationale Havundersøgelsesråd, EUROFISH og Det Regionale Rådgivende Råd for Østersøen. Støtten gives i form af direkte tilskud til organisationerne (kontingenter og huslejetilskud).

Formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med tilskuddet er ønsket om lokalisering af internationale organisationer i Danmark. Tilskuddet medgår til at finansiere det danske medlemskab af og huslejen for de internationale organisationer og er en forudsætning for placering af organisationerne i Danmark. Ordningen kan ses som en del af de generelle rammebetingelser/den generelle myndighedsvaretagelse.

Formål: Andre ordninger.

Evaluering af ordningen

Der er ikke foretaget evalueringer af ordningen.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen. En del af ordningen indgår dog i forskningsrammen (1,3 mio. kr. af rammen i 2011).

Ordningen er senest revideret i 2005 ved oprettelsen af Det Rådgivende Råd.

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://www.ices.dk/indexfla.asp>

<http://www.eurofish.dk/>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004D0585:20070622:DA:PDF>

Ikke aktive ordninger på § 24

Der ydes ikke nye garantier/lån under 24.23.05.61, 24.23.45.20, 24.24.41.30, 24.24.44 og 24.26.10.30. For så vidt angår 24.33.02.30 og 24.33.02.40 ydes der ikke længere tilskud under ordningerne, kontiene dækker alene mindre indtægter.

24.23.05.61 Overtagne fordringer, Økonomistyrelsen

Der kunne ydes 100 pct. statsgaranti for pengeinstitutlån i forbindelse med tilskudsordningen vedrørende forbedringsplaner, jf. strukturlovens § 2. Ved misligholdelse af disse lån overtages fordringen af staten efter indfrielse over for pengeinstituttet. Fra og med 1999 er ordningen med statsgaranti ophævet for nye ansøgere, og der afgives ikke længere nye garantier. Forbruget på kontoen opgøres netto. Hovedparten af eventuelle indtægter opstår typisk i forbindelse med realisation af jordbrugsvirksomheden,

herunder de aktiver, som det statsgaranterede lån har haft pantsikkerhed i. I 2011-2013 forventes indfriet garantier svarende til henholdsvis 2,5 pct., 3,9 pct. og 5,9 pct. af restgælden.

24.23.45.20 Indløsning af garanti til landbrug i forbindelse med miljøforbedrende investeringer, Økonomistyrelsen

I henhold til LB 563 1987 og L 1108 1994 om støtte til miljøforbedrende investeringer i mindre landbrug mv. kunne der stilles statsgaranti for lån til de efter loven støtteberettigede investeringer. Ved misligholdelse af disse lån overtages fordringen af staten efter indfrielse over for pengeinstituttet. Ansøgningsfristen udløb primo 1996, og der ydes ikke nye garantier under ordningen, garantiperioden udløber i 2011.

24.24.41.30 Statsgaranti for gældsaneringslån til jordbrugere, L 268 1993, Økonomistyrelsen

Der er ydet 100 pct. statsgaranti for lån i Dansk Landbrugs Realkreditfond til omlægning og sanering af gæld. Garantier er ydet for lån til ejere af jordbrugsejendomme. Lånene er ydet som et 15-årigt nominelt forrentet kontantlån eller som et 15-årigt indekslån. Der kunne højst ydes garanti for et lån på 1,2 mio. kr. for hver ansøger og hver bedrift. Ansøgning skulle være indgivet inden den 1. april 1994. Garantirammen for ordningen er på 4,4 mia. kr., jf. Akt 175 16/3 94. Der var pr. 31/12 1997 givet tilsagn om garantier for et samlet beløb på 4.073 mio. kr. Der bevilges ikke flere garantier under ordningen, og garantiperioden forventes at udløbe med udgangen af 2011. I henhold til § 5 i L 268 1993 betales i lånets løbetid samtidig med ydelsen en afgift på 1 pct. pr. år af restgælden, der medgår til dækning af statens udgifter til ordningen. Der budgetteres med garantiindfrielse på 2,5 pct. af restgælden i 2011. Nettoudgiften afspejler udgiften til indfrielse af garantier fratrukket evt. indtægter, der typisk opstår i forbindelse med realisation af jordbrugsvirksomheden, herunder de aktiver, som det statsgaranterede lån har haft pantsikkerhed i.

24.24.44 Refinansieringsordning for landbruget

Ordningen gav jordbrugere mulighed for at opnå en rentelettelse ved at tillade refinansiering af realkreditlån samt andre lån i landbrugsejendomme. Rentelettelsen blev opnået ved, at staten overtog debitorforpligtelsen på den del af jordbrugernes hidtidige lån, som blev refinansieret. Jordbrugerne påtog sig debitorforpligtelsen på nye, lavere forrentede lån. Der blev udstedt nye realkreditobligationer svarende til de nye lån, som staten overtog. De nye refinansieringslån blev ydet som indeksregulerede jordbrugslån, udlånslån og som lån baseret på særlige (grønne) obligationer.

Ansøgningsfristen for indgivelse af ansøgning om refinansiering udløb den 15. december 1989. Ordningen har omfattet ca. 5.000 bedrifter, og det samlede omfang i refinansieringslån udgør ca. 6,7 mia. kr. Staten betaler ydelserne på de overtagne gældsforpligtelser og oppebærer renter og udtrækningsprovenuet af de overtagne obligationer. De overtagne jordbrugsobligationer er alle afhændet ultimo 1992. Afhændelsen er sket på markedsvilkår.

24.26.10.30 Indløsning af statsgaranti vedr. lån til yngre fiskere

Der kunne i henhold til L 483 1996 (som er ændret ved L 420 2000) ydes statsgaranti for lån til yngre fiskere. Ordningen er ophævet for nye ansøgere ultimo 2005. Garantien gælder i lånenes løbetid, som er 20 år. Der er forudsat, at tabsprocenten udgør 1,5 af restgælden 2 år for bevillingsåret.

24.33.02.30 Forskningsprogram for økologisk fødevarerproduktion, FØJO

Hovedkontoen indeholdt til og med FL09 tilskud til fødevarerforskning. Midlerne i 2010 og 2011 afspejler indtægter i form af forbrug af videreførsel.

24.33.02.40 VMP III, forskningsprogram

Midlerne i 2010 og 2011 afspejler indtægter i form af forbrug af videreførsel.

Støttemodtager og støtteform

Statsgarantiordningerne er rettet mod private virksomheder/jordbrugere inden for landbrugserhvervet. Støtten har form af garantier, der kan sikre lån på særlig favorable vilkår, og lån på særlig favorable vilkår.

Formål og erhvervsstøtteelement

Støtteelementet består i, at virksomhederne kan optage lån på vilkår, som er mere gunstige end de markedsmæssige vilkår. Modtagerne opnår dermed en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Supplerende oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningerne. Ordningerne er forbundet med allerede afgivne garantier.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lov nr. 372 1988 om refinansiering af realkreditlån mv. i landbrugsejendomme:

<http://retsinformation.w0.dk/Forms/R0710.aspx?id=79793>

Klima- og Energiministeriet

§ 29.22.01.10. Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling

Bevillingen går til Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), som blev oprettet i 2007 som afløser for det tidligere Energiforskningsprogram (EFP). EUDP støtter udvikling og demonstration af nye energiteknologier. Programmet ledes af en uafhængig bestyrelse, som er udpeget af klima- og energiministeren. Sekretariatsfunktionen er placeret i Energistyrelsen. Programmets hovedformål er at understøtte de energipolitiske målsætninger om forsyningssikkerhed, hensyn til det globale klima og miljø samt omkostningseffektivitet og samtidig fremme de erhvervsmæssige potentialer på området til gavn for vækst og beskæftigelse. Under EUDP kan der ydes tilskud til projekter vedrørende nye energiteknologier, især udvikling og anvendelse af vedvarende energi og energieffektive løsninger. Også projekter vedrørende samlede energisystemer og effektive indvindingsmetoder for olie og gas og CO₂-deponering kan der gives tilskud til.

Støttemodtagere og støtters form

Støtten gives i form af midler til demonstrationsprojekter med stort kommercielt potentiale. Projekterne gives blandt andet med henblik på at tiltrække midler fra private investorer til projekterne. I 2008 blev der fx givet støtte for 54 mio. kr. til en privat virksomhed til et demonstrationsanlæg ved Asnæsværket til produktion af 2. generations bioethanol med halm som råvare. Det støttede projekt har

et samlet budget på 256 mio. kr. og det modtog i 2007 tilskud fra EUDP-midlerne på 22,5 mio. kr. til indledende aktiviteter (udmøntet under det tidligere EFP).

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelementet

Formålet med ordningen er at skabe et bedre klima og øge forsyningssikkerheden. Private virksomheder får støtte til udvikling af teknologier som potentielt kan øge virksomhedens indtjening, hvis teknologien viser sig at have stort kommercielt potentiale. Uden støttemidlerne ville projektet muligvis ikke blive igangsat. Støtten bidrager således til at understøtte klima- og energimål.

Formål: Grøn omstilling.

Supplerende oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med Green Labs DK (§29.22.02) samt i et vist omfang Højteknologifonden (§19.55.07.10) og Det strategiske forskningsråd (§19.41.11.10) under VTU.

Det bør i øvrigt bemærkes, at indkaldelsen af ansøgninger samt de modtagne ansøgninger med forskningsindhold er godkendt af Det strategiske forskningsråd.

www.ens.dk

§ 29.22.02 Green Labs DK

Green Labs DK-programmet består af statsligt tilskud til etablering (ikke drift) af et mindre antal testfaciliteter på strategiske områder, hvor virksomheder kan demonstrere og teste nye klimateknologier under realistiske omstændigheder og i stor skala. Det er hensigten, at faciliteterne udvikles og drives af erhvervslivet og vidensinstitutioner i samarbejde. Midlerne til etablering af centret er afsat i som led i Aftale om fordeling af globaliseringsreserven til forskning og udvikling 2010-2012.

Støttemodtagere og støttens form

Programmet er en tilskudsordning, hvor virksomheder og vidensinstitutioner i samarbejde kan søge om midler til etablering af testfaciliteter. I første ansøgningsrunde gives der tilsagn for 130 mio. kr., svarende til bevillingen i 2010 og den forventede bevilling i 2011. De første tilsagn forventes givet primo 2011.

Programmets formål og erhvervsstøtteelement

Formålet med programmet er at styrke udviklingen af grøn teknologi og generere grøn vækst. Erhvervsstøtteelementet består i, at virksomheder får stillet faciliteter til rådighed som de ellers selv skulle finansiere for at udvikle deres produkter. Støtte til at fremme grønne teknologier er begrundet i markedsfejl. Produktionen af grøn teknologi kan have et samfundsøkonomisk afkast, som er større end det privatøkonomiske. Desuden bidrager ordningen til at opnå regeringens klima- og energimål.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluerings af programmet

Programmet er nyt og er således ikke evalueret. Green Labs DK (§ 29.22.02) skal ses i sammenhæng med følgende andre ordninger: § 29.22.01.10 Tilskud til energiforskning; § 29.22.01.20 Typegodkendelse og kvalitetssikring af vedvarende energiteknologier (mhp. FoU styrkelse);

Andre oplysninger

Ordningen indgår i globaliseringsrammen og er bundet af politisk forlig fra november 2009 mellem regeringen, DF, S og R om fordeling af globaliseringsreserven til forskning og udvikling 2010-2012. Notificeret til kommissionen og afventer godkendelse.

<http://www.ens.dk/>

§ 29.24.07 Kampagne til fremme af energibesparelser i bygninger

I forbindelse med Energiaftalen fra februar 2008 blev der afsat midler til kampagner til fremme af energibesparelser i bygninger. Center for energibesparelser vil frem mod 2012 samle og fokusere indsatsen, således at kampagnemidlerne disponeres, så der skabes en massiv, sammenhængende kampagneindsats. Kampagneindsatsen skal målrettes mod at øge kendskab til og interesse for energibesparelser i bygninger bredt i den danske befolkning og dermed motivere til at igangsætte både flere og mere omfattende energibesparende tiltag. På den baggrund afsættes midler til gennemførelse af målrettede kampagner og til etablering af et viden- og dokumentationscenter om energibesparelser i bygninger. Kampagnerne skal understøtte de minimumskrav, der er fastlagt i bygningsreglementet og de besparelsesmuligheder, der identificeres ved energimærkningen af bygninger. Indsatsen rettes mod håndværkere, rådgivere, bygherrer, finansieringsinstitutter, bygningsadministratorer og bygningsejere mv. Som led i kampagnerne kan der evt. gennemføres uddannelsesaktiviteter for håndværkere, udredningsprojekter og analyser om energibesparelsesmuligheder i bygninger, udviklings- og demonstrationsprojekter om organisering og realisering af energibesparelser i bygninger og værktøjer til fremme heraf.

Støttemodtagere og støtten form

Modtagerne af støtten vil indirekte være producenter af energibesparende materialer eller energibesparende løsninger i forbindelse med opførelse af bygninger. Støtten består i, at producenterne får rettet opmærksomhed mod deres produkter. Der er mulighed for at midlerne kan bruges til at støtte uddannelsesaktiviteter for fx håndværkere.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelement

Ordningen har til formål at reducere energiforbruget i bygninger og derigennem bidrage til et bedre klima. Erhvervsstøtteelementet består i at fremme af energibesparende løsninger alternativt skulle være finansieret af producenterne selv og ved at den mulige uddannelsesaktivitet skulle være betalt af virksomhederne selv.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er fra 2008. Ingen planer om evaluering

Andre oplysninger

Kampagne til fremme af energibesparelser i bygninger er en del af energiaftalen fra februar 2008 mellem regeringen, DF, SF, A, RV og Ny alliance.

www.ens.dk

§ 29.24.08 Forsøgsordning for elbiler

Som led i den energipolitiske aftale fra februar 2008 er der afsat i alt 35 mio. kr. til forsøg med anvendelse af elbiler i praksis. Ordningen administreres af Energistyrelsen som en åben tilskudsordning, hvor alle relevante aktører kan indgive ansøgning. Projekterne vurderes af tilskudsmyndigheden efter et sæt faglige, herunder økonomiske, kriterier, og de bedste projekter opnår støtte. Forsøgsordningen skal sikre, at der sker en afprøvning og erfaringsindsamling vedrørende blandt andet tekniske, organisatoriske, økonomiske og miljømæssige aspekter ved anvendelse af elbiler i praksis samt vedrørende forsyning med elektricitet som drivmiddel. Forsøgsordningen skal bidrage til at belyse, hvilke barrierer, der i praksis er for udbredelse af elbiler, og i hvilke anvendelser elbiler har særlige fordele eller perspektiver. Endvidere skal forsøgsordningen give viden om tekniske, organisatoriske, økonomiske og miljømæssige forhold i forbindelse med elbilers anvendelse, drift og vedligehold. Indsatsen vil omfatte et antal praktiske forsøg samt udredningsarbejder og analyser. Erfaringsindsamlingen kan ud over de konkrete forsøg indebære støtte til undersøgelse af sammenhængen mellem elbilen og elsystemet, hvor effekter i forhold til elnettet, brugsmønstre, opladningsteknologier og fleksibelt elforbrug kan være relevante at undersøge.

Støttemodtagere og støtters form

Energistyrelsen, der administrerer tilskudsordningen, har i den første ansøgningsrunde givet 10 mio. kr. i tilskud til 17 projekter. Projekterne omfatter i alt 44 elkøretøjer i form af eldrevne personbiler, varebiler, minibusser, lad- samt lastbiler. Støttemodtagerne omfatter 2 regionskommuner, 6 kommuner, 5 private virksomheder, 2 organisationer/foreninger samt 1 vidensinstitution (2 projekter).

Energistyrelsen har i den anden tilskudsrunde givet tilsagn om tilskud på knap 7 mio. kr. til i alt 19 elbilforsøgsprojekter. Hovedparten af projekterne er såkaldte "flådeprojekter", hvori der gennemføres praktiske forsøg med en eller flere elbiler. Blandt tilsagnsmodtagerne er en række kommuner, et antal elselskaber og private virksomheder. Der indgår i alt 45 elbiler i projekterne, heraf 23 personbiler, 19 varebiler, 1 minibus og 2 lastbiler.

Projekterne dækker mange former for anvendelse af køretøjerne: pendlerkørsel, delebilkørsel, kørsel af post og varer, teletaxi-kørsel, hjemmepleje, tilsyn og administration. I nogle af projekterne lægges der op til en delvist "intelligent" ladning med styring af opladningen efter elpriserne.

Elbilerne forsynes med en datalogger, som indsamler data vedrørende kørselsmønstre, batteristatus m.v. På den måde opbygges der viden om elbilernes funktion, som vil blive gjort offentligt tilgængelig og dermed stå til rådighed for interesserede parter.

Ud over de praktiske flådeprojekter er der givet støtte til et mindre antal tværgående analyseprojekter om økonomi, efterspørgselsforhold m.m. vedrørende elbiler.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelementet

Formålet med forsøgene er at få belyst, hvordan elbiler fungerer ved forskellige anvendelser, hvilke barrierer der kan være for at udbrede elbiler samt hvordan elbilen spiller sammen med elsystemet. Erhvervsstøtteelementet består i, at virksomheder og kommuner får mulighed for at indhente erfaringer med elbiler. Forsøgsordningen dækker dele af meromkostningen ved anskaffelse af elbiler og gennemførelse af forsøgelementer. Ordningen stimulerer efterspørgslen efter elbiler og følgerhverv, herunder producenter af elektricitet og kompetencer vedrørende intelligent opladning, indpasning af vindkraft og konkrete smart grid løsninger.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ny og derfor ikke evalueret på nuværende tidspunkt. Ordningen vil blive evalueret inden ordningens ophør med udgangen i 2012.

Andre oplysninger

Forsøgsordningen er notificeret til EU-kommissionen. Forsøgsordningen med elbiler er del af energifaltalen fra februar 2008 mellem regeringen og A, DF, SF, RV og Ny Alliance.

<http://www.ens.dk>

[http://www.ens.dk/da-](http://www.ens.dk/da-DK/KlimaOgCO2/Transport/Forsøgsordningen_for_elbiler/Sider/Forside.aspx)

[DK/KlimaOgCO2/Transport/Forsøgsordningen_for_elbiler/Sider/Forside.aspx](http://www.ens.dk/da-DK/KlimaOgCO2/Transport/Forsøgsordningen_for_elbiler/Sider/Forside.aspx)

§ 29.24.11 Center for energibesparelse

Ved etableringen af Elsparefonden i 1997 var Elsparefondens hovedopgave at fremme skift fra elvarme til fjernvarme eller naturgas. I den mellemliggende periode har fonden, i overensstemmelse med lovens formål, udviklet og prioriteret nye virkemidler, der giver bedre samfundsøkonomi og en større elbesparelse pr. tilskudskrone (jf. Evaluering af Elsparefonden – 2004). I 2006 afvikledes de hidtidige tilskudsordninger og fonden gik fra at være tilskudorganisation til at være en markeds- og kampagneorganisation. I marts 2010 blev Elsparefonden erstattet af et Center for Energibesparelser efter forlig mellem regeringen og alle Folketingets partier undtagen Enhedslisten. Center for Energibesparelser bygger videre på Elsparefondens arbejde og skal fremme energibesparelser i både husholdninger, det offentlige og i erhvervslivet inden for alle energiformer, bortset fra transport. Centeret finansieres af provenuet fra det særlige energisparebidrag på 0,6 øre/kWh, der opkræves hos husholdningerne og det offentlige. Provenuet udgør i alt ca. 90 mio. kr. om året.

Støttemodtagere og støtters form

Center for Energibesparelser skal sikre, at fx private virksomheder og husholdninger kan få gode råd og vejledning om, hvordan de henter besparelser på varmeregningen. Gennem oplysning om energispareprodukter må efterspørgselen efter disse øges. Dermed øger ordningen aktiviteten hos producenter af energispareprodukter. Energibesparelser er ikke blot en gevinst for den enkelte virksomhed. Det sikrer også en bedre energiforsyning og en lavere CO₂-udledning i samfundet. Dermed overstiger de samfundsøkonomiske gevinster de privatøkonomiske.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at fremme energisparende produkter og løsninger. Støtteelementet sker indirekte gennem kampagneaktivitet for energispareprodukter, som må antages at øge efterspørgslen efter disse. Begrundelsen for at lave kampagneaktivitet er, at aktiviteten ikke ville blive tilvejebragt i fornødent omfang af private aktører.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Det nye Center for Energibesparelser bliver finansieret af Elsparefondens hidtidige bevilling på 90 mio. kr. Baggrunden for den nye organisering er, at en evaluering i 2008 pegede på, at der var behov for en reorganisering af energispareindsatsen for at få en større grad af koordinering af aktiviteterne. Desuden blev det fremhævet, at man burde styrke besparelsesindsatsen i forhold til erhvervene og varmemeforbrug i bygninger. Elsparefondens aktiviteter blev evalueret i 2004. Det førte til en omprioritering af fondens arbejde, jf. beskrivelsen ovenfor. Ordningen skal i sammenhæng med andre ordninger, der også har til hensigt at reducere energiforbrug. Det drejer sig fx. om Kampagne til fremme af energibesparelser i bygninger (§ 29.24.07) og Tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder (§ 29.25.03).

Andre oplysninger

www.ens.dk

§ 29.25.02 Tilskud til dækning af kuldioxidafgift i visse virksomheder

Ifølge LBK 846 17/11 1997, senest ændret ved § 8 i L 1400 af 27/12 2008 om statstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift i visse virksomheder med stort energiforbrug, gives tilskud til delvis dækning af kuldioxidafgiften i visse virksomheder. Ordningen er et led i tilbageføringen til erhvervene af merprovenuet af afgiften på rumopvarmning, CO₂-afgiften og erhvervenes andel af provenuet fra SO₂-afgift, jf. L 417 14/6 1995 om ændring af lov om kuldioxidafgift i visse virksomheder. Ordningen har to formål. Dels er ordningen et virkemiddel til fremme af energieffektivisering i de energitunge virksomheder, dels skal den sikre, at energitunge og konkurrenceudsatte virksomheder ikke belastes af afgifterne i et sådant omfang, at virksomhedernes konkurrenceevne svækkes.

Med virkning fra 1/1 2010 blev aftaleordningen indsnævret, så den alene omfatter elektricitet til proces og rumvarme. Med andre ord er brændsel til tung og let proces ikke længere omfattet af aftaleordningen. Grunden hertil er dels, at Folketinget i 2004 vedtog, at de vareproducerende kvoteomfattede virksomheder ikke skal betale CO₂-afgift af det brændsel, der går til tung og let proces. Da tilskuddet gives til dækning af CO₂-afgiften, bortfalder aftaleordningen vedrørende dette procesbrændsel. Dels at Folketinget som led i energiaftalen fra februar 2008 har hævet CO₂-afgiften og lavet en bundfradragssmodel for brændsel til tung proces i de ikke-kvoteomfattede erhverv. Bundfradraget omfatter nu også tilskuddet, som virksomhederne tidligere fik i forbindelse med aftaleindgåelse, hvorfor der ikke længere er basis for at indgå aftaler om energieffektivisering vedrørende dette procesbrændsel. Regeringen har den 6. oktober 2010 fremsat lovforslag, der sikrer, at aftaleordningen i sin nuværende form kan fortsætte efter udløbet af Europa-Kommissionens godkendelse. Godkendelsen udløber 6. juni 2011.

Støttemodtagere og støtters form

Der ydes tilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift (residualafgiftstilskud) i virksomheder, som indgår en aftale med Energistyrelsen om energieffektivisering. Støtten modtages af private virksomheder i form af direkte tilskud med henblik på at opretholde energitunge virksomheders konkurrenceevne. Tilskuddet gives dog efter at have indgået aftale med ENS om en plan for energieffektivisering.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelement

Formålet med aftaleordningen er dels at fremme energieffektivisering i energitunge virksomheder, dels at sikre, at disse virksomheder ikke belastes af afgifterne i en sådan grad, at deres konkurrenceevne svækkes mærkbart. Der er tale om klima- og miljøstøtte, da tilskuddet er betinget af, at virksomheden

indgår aftale med ENS om energieffektivisering. Da kuldioxid-afgiften delvist dækkes af statslige midler udøves der virksomheden en direkte økonomisk fordel. Ordningen er selektiv og afviger fra de generelle rammevilkår for pålæggelse af kuldioxidafgift.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Andre oplysninger

Anmærkning til finansloven.

§ 29.25.03 Tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder

Fra januar 2005 blev en betydelig del af energisektoren og den energitunge industri omfattet af EU's kvoteordning for CO₂-udledning. Baggrunden for tilskudsordningen er den energipolitiske aftale fra februar 2008, hvor det blev aftalt at forhøje CO₂-afgiften fra 3-90 kr./ton til den forventede kvotepris i perioden 2008-2012 på 150 kr./ton på brændsel til proces uden for kvotesektoren. Ikke-kvoteomfattede gartnerier, som udvider, skal betale CO₂-afgiften på 150 kr./ton af merenergiforbruget, der skyldes udvidelsen. Kvoteomfattede gartnerier får gratis kvoter til udvidelsen. For at sikre lige vilkår for store kvoteomfattede virksomheder og små virksomheder, som ikke er omfattet af kvoter, sikrer tilskudsordningen, at nye væksthuse kan få et tilskud af samme værdi som de gratis kvoter. Tilskuddet ydes til etablering af miljø- og energirigtige drivhuse. Der ydes tilskud til merinvesteringer i forbindelse med nettoudvidelse af miljø- og energirigtige væksthuse i gartnerier. For at være berettiget til et tilskud er det en forudsætning, at udvidelsen sker med en brændselstype, som ikke kvoteomfattet. Der afsættes 5 mio. kr. årligt 2009-2012, jf. Aftale om finansloven for 2009. Ubrugte midler kan overføres

Støttemodtagere og støttens form

Støttemodtagere er private gartnerier hvis brændselsforbrug ikke er kvoteomfattede. Støtten gives i form af et direkte tilskud til specielt miljø- og energirigtig udvidelse af kapaciteten.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelementet

Formålet er at sikre lige vilkår mellem gartnerier i og uden for EU's kvotesystem. Erhvervsstøtten består i, at de ikke-kvoteomfattede virksomheder får et direkte økonomisk tilskud til at udvide deres kapacitet, hvis udvidelsen sker med specielt miljø- og energivenlige væksthuse.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen skal ses i sammenhæng med ordninger, hvis primære mål er at reducere energiforbruget. Det drejer sig blandt andet om Tilskud til fremme af energibesparelser i bygninger (§29.24.07) og Tilskud til dækning af kuldioxidafgift i visse virksomheder (§29.25.02).

Der henvises i øvrigt til finansloven.

§ 29.25.05 Tilskud til elproduktion/elproduktionstilskud

Naturgasbaserede decentrale kraftvarmeverker med en samlet kapacitet for elproduktion på 25 MW eller derunder får tilskud på 8 øre pr. kWh til elproduktionen. Endvidere ydes der tilskud på 8 øre pr. kWh til decentrale kraftvarmeverker på 25 MW eller derunder, der har kombineret forsyning med naturgas og biogas, hvor naturgasdelen er mindst 10 procent for regnskabsåret 2000/2001 eller 2001.

Støtten ydes ligeledes til naturgasbaserede decentrale kraftvarmeværker, der omlægger deres forsyning til også at omfatte biogas. Tilskud gives op til en årlig elproduktion på 8 mio. kWh svarende til et tilskud på maksimalt 640.000 kr. Barmarksværker er ikke omfattet af maksimumsgrænsen. Tilskud gives kun til værker, som er idriftsat inden den 1/7 2002. Administrationen af ordningen, herunder udbetaling af tilskud, varetages af Energinet.dk. Der ydes ikke længere tilskud til elproduktionen på industrielle og affaldsbaserede kraftvarmeværker. Med vedtagelsen af lov nr. 528 af 17. juni 2008 vil elproduktionstilskuddet til decentrale kraftvarmeværker fremover blive ydet som et pristillæg efter bestemmelserne i lov om elforsyning. Pristillægget fastsættes som et grundbeløb opgjort til det højeste udbetalte elproduktionstilskud i 2005, 2006 eller 2007. Omlægningen af tilskuddet afventer Europa-kommissionens godkendelse.

Støttemodtagere og støtters form

Støtten ydes i dag som et direkte tilskud som kompensation for dele af CO₂-afgiften.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelement

Formålet med ordningen er at opretholde elproduktionen på de naturgasfyrede decentrale kraftvarmeværker m.fl. Med ordningen i dag fremmes brugen af kraftvarme. Med omlægningen til grundbeløb sker en markedsføring af de decentrale kraftvarmeværkers elproduktion, og samtidig sikres elproducenterne et økonomisk fundament til kunne disponere elproduktionen efter markedet.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Tilskudsordningen er godkendt af Europa-Kommissionen til udgangen af 2017. Der forventes afsat en bevilling på F2011, idet omlægningen af elproduktionstilskuddet til et grundbeløb fortsat afventer Europa-kommissionens godkendelse

Andre oplysninger

Der henvises til anmærkning på finansloven.

El-reformen: Overgangsordning for støtte til vindmølleelektricitet og Afregning af elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO)

De offentlige serviceforpligtelser til miljøvenlig elproduktion (PSO) indførtes som led i elreformen i 1999. Indtil da blev den miljøvenlige elproduktion dels støttet med elproduktionstilskud, som var en ordning på finansloven, og dels i form af høje afregningspriser, som elforbrugerne var forpligtet til at betale. PSO opkræves som en tarif på alle forbrugernes elforbrug og dækker de pristillæg mv. som ydes til den miljøvenlige elproduktion efter reglerne specificeret i elforsyningsloven og VE-loven. Dette omfatter elproduktion baseret på vedvarende energi og decentral kraftvarme samt forsyningssikkerhed, F&U mv. Pristillæg til miljøvenlig elproduktion udgør langt den største del af PSO-tariffen. I opgørelsen af erhvervsstøtte indgår kun den del af de offentlige serviceforpligtelser, der har karakter af et pristillæg. Formålet med ordningen er at udbygge den vedvarende energi og bidrage til at opfylde de danske miljø- og klimamål.

Støttemodtagere og støttens form

Støtten til miljøvenlig elproduktion gives i form af et pristillæg som enten er et fast beløb pr produceret kWh eller et beløb, som er forskellen mellem et fast beløb og markedsprisen. Det sidste kan sikre ejere af anlæggene en afregningspris på den producerede elektricitet, som er uafhængig af markedsprisen. Udgifterne til støtten dækkes af et PSO-tarif som alle forbrugere betaler i forhold til deres elforbrug. Af de samlede elforbrug udgør husholdningernes forbrug ca. 30 pct. Det er således i meget stor udstrækning erhvervsvirksomhederne, der betaler PSO-omkostningerne. En del af erhvervsvirksomheder betaler dog en lavere sats.

Formål med ordningen og erhvervsstøtteelementet

Ordningen består i, at staten pålægger alle elforbrugere at betale for anvendelsen af den miljøvenlige elproduktion i form af en PSO-tarif. De opkrævede beløb udbetales i form af pristillæg til ejerne af vindmøller og andre miljøvenlige elproduktionsanlæg til dækning af de produktionsomkostninger, som ikke dækkes ved salget af elproduktionen på markedsvilkår.

Formål: Grøn omstilling.

Evaluering af ordningen

Ordningen er løbende blevet vurderet og ændret som en del af de skiftende energipolitiske aftaler.

Andre oplysninger

Støtten er notificeret til EU-kommissionen. PSO-ordningen er en følge af el-reformen fra 1999, som blev til ved en aftale mellem den daværende regering, V, K, SF og Kristeligt Folkeparti, samt af efterfølgende energipolitiske aftaler.

www.ens.dk og www.energinet.dk

Bilag 3. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet

Den opgjorte erhvervsstøtte gennem skattesystemet tager udgangspunkt i Skatteministeriets senest tilgængelige opgørelse over skatteudgifter fremskrevet med udviklingen i BNP. Skatteministeriet beregner størrelsen af skatteudgifter i forbindelse med lovforslag, der indebærer nye skatteudgifter eller ændrer eksisterende skatteudgifter.

Eldistributionsbidrag

Elektricitet pålægges et eldistributionsbidrag som tillæg til elafgiften. Der ydes en godtgørelse på 75 pct. af eldistributionsbidraget for selskaber i samme omfang, som der ydes godtgørelse af elafgiften. Der er dog ikke adgang til godtgørelse for elektricitet anvendt til rumvarme. Selskaber med et samlet årligt elforbrug over 15 mio. kWh kan dog få godtgjort det samlede eldistributionsbidrag. Erhvervsstøtte til eldistributionsbidrag vedrører de sidste 25 pct. af bidraget ved salg over 15 kWh. Fra 2010 betales 1,6 øre pr. kWh af al procesenergi. Dette forhøjes til 6 øre pr. 1. januar 2013. Der er enkelte brancher, der undtages for stigningen til 6 øre, hvilket øger begunstigelsen via skattesystemet.

Modtagere af begunstigelsen

Selskaber med et elforbrug, der overstiger 15 mio. kWh modtager et direkte tilskud i form af kompensation for 100 pct. af eldistributionsbidraget. Selskaber med et mindre elforbrug kompenseres kun for 75 pct. af bidraget.

Adfærd

Det skønnes, at en reduktion af ordningen vil have en mindre betydning for adfærden blandt de begunstigede virksomheder.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Kraftvarme

I forbindelse med den kombinerede produktion af elektricitet og fjernvarme betaler fjernvarmekunderne ikke fuld afgift af den leverede energimængde. Der er tale om erhvervsstøtte, da der herved ydes indirekte tilskud til fjernvarme frem for opvarmning med andre brændsler.

Modtagere af begunstigelsen

Den direkte modtager af begunstigelsen er kraftvarmeværkerne. Hvorvidt det er værkerne, der i sidste ende drager fordel af begunstigelsen, afhænger blandt andet af konkurrenceforholdene på markedet for produktion af varme. Dermed er der mulighed for, at det er kunderne, der i sidste ende drager økonomisk fordel af begunstigelsen.

Adfærd

En reduktion af skatteudgiften forventes at have en begrænset adfærdsvirkning. Prisen på varme fra kraftvarmeværker vil dog stige, hvorfor forbrugernes tilskyndelse til at isolere bedre vil stige. På længere sigt kan det reducere provenuet fra en reduktion af ordningen, da varmemeforbruget vil falde. Øget vedvarende energi kan ligeledes bidrage til at provenuet fra en ændring reduceres. Derfor skal skatteudgiften for kraftvarme ses i sammenhæng med skatteudgiften for vedvarende energi.

Formål: Grøn omstilling

Vedvarende energi

Brændsler som halm, træflis, biogas mv. er ikke omfattet af energiafgiften, og erhvervsstøtte for vedvarende energikilder knytter sig udelukkende til den manglende energiafgift.

Modtagere af begunstigelsen

Varmeproducenter, der anvender vedvarende energikilder, begunstiges idet de er fritaget for energiafgift.

Adfærd

Det skønnes, at en reduktion i skatteudgiften til vedvarende energi vil have en begrænset betydning for adfærden blandt VE-varmeproducenter.

Formål: Grøn omstilling

Aviser og blade

Ifølge Moms-lovens §34 stk. 14 er aviser og blade, der udkommer mindst en gang månedligt undtaget fra betaling af moms på deres salg af aviser og blade. Derved afviges udgangspunktet i det danske skatte- og afgiftssystem om, at alle varer og tjenester belægges med en moms på 25 pct. Samtidigt kan udgiverne af aviser og blade fratække den moms de betaler ved køb af varer og tjenester. I tilknytning til begunstigelsen er der også en skattesanktion i form af, at salg af aviser og blade er belagt med en lønsumsafgift svarende til 2½ pct. af salget. Fritagelsen fra moms medfører, at udgiverne af aviser og blade kan tage en højere pris for deres salg til private. Hovedparten af salget af aviser og blade er rettet mod private, hvorfor det må formodes, at momsfrigørelsen vil medføre en højere indtægt hos udgiverne.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Udgiverne af aviser og blade.

Adfærd

Begrænset. En afskaffelse af skatteudgiften må formodes at medføre en stigning i prisen på aviser og blade. Dette vil mindske forbrugernes efterspørgsel efter aviser, hvilket vil mindske det samlede salg. Der vil således være en mindre negativ påvirkning af provenuet som følge af adfærdsændringer.

Andre oplysninger

Ingen.

Henvisninger

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=17030#K8>

og

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=17165>

Formål: Kultur

DIS-ordningen

Sømænd, der gør tjeneste ombord på danske skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), betaler ikke dansk indkomstskat og dermed er der tale om en afvigelse i forhold til normal beskatning. DIS blev etableret i 1988 med det formål at styrke dansk skibsfarts internationale konkurrenceevne på et tidspunkt, hvor der var en stigende tendens til at sætte skibe under fremmed flag. Begrebet udflagning omfattede i den forbindelse også situationer, hvor danske redere lod bygge eller indkøbe skibe, som direkte blev sat under fremmed flag. Samtidig med den stigende tendens til udflagning sås en tendens til, at skibene under fremmed flag i højere grad blev drevet fra datterselskaber i udlandet, som fx Singapore. Også dette forhold betød, at den økonomiske forbindelse til Danmark blev stadigt mindre. Gennem registrering i DIS (Dansk Internationalt Skibsregister) opnås adgang til de særlige skattevilkår, der følger af reglerne om sømandsbeskatning. Disse regler indebærer, at søfolk på DIS-skibe ikke indkomstbeskattes af deres hyre. Søfolkene modtager derimod nettohyre af en sådan størrelse, at det udbetalte beløb svarer til det, der ville være blevet udbetalt efter skat, hvis den pågældende havde været ansat under almindelige skattevilkår. En sømand under DIS-skatteordningen stilles dermed økonomisk på samme måde, som han ville være stillet under almindelige skattevilkår, mens rederen opnår den fordel, at lønomkostningerne kan reduceres.

Skatteudgiftens formål er at undgå udflagning af danske jobs. Ordningen er således ikke begrundet i en markedsfejl. Erhvervsstøtteelementet er, at rederierne ydes et tilskud til udgifter til løn.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Der er tale om en støtteordning til fordel for rederierhvervet som opnår en økonomisk fordel i forhold til andre erhverv idet deres lønsumsudgifter reduceres. Ordningen er dermed selektiv i sin konstruktion.

Adfærd

Hvis ordningen bortfaldt vurderes adfærden blandt rederiejere at blive påvirket i form af udflagning af skibe til et andet skibsregister. Dermed vil danske jobs inden for handelsflåden gå tabt og dermed vil en ophævelse af ordningen i første omgang ikke generere et merprovenu. Afhængig af beskæftigelsesmulighederne, vil de afskedigede sømænd dog finde alternativ beskæftigelse med en skattepligtig indkomst.

Andet

De danske økonomiske rammebetingelser (fritagelse for betaling af skat på løn i DIS skibe og tonnageskat til erstatning af rederiernes selskabsskat) er godkendt af Europakommissionen og i overensstemmelse med EU's statsstøtteredningslinjer for søfartssektoren, som netop skal sikre den internationale konkurrenceevne. Røres der ved dette, vil det derfor føre til udflagning – både af skibe og rederiadministration, idet skibene ikke vil kunne konkurrere. Det seneste eksempel herpå, er det svenske regerings meddelelse om, at svenske skibe ikke får tonnageskat. Det har ført til svenske skibe nu udflager og svenske rederier bosætter sig i andre lande.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Forsøg og forskningsaktivitet

Udgifter til forsøg og forskningsaktivitet kan trækkes fra i skat. Var der ikke særskilt hjemmel til at trække disse udgifter fra i skat, ville de ofte blive karakteriseret som etableringsudgifter. Etableringsudgifter kan i modsætning til driftsudgifter ikke trækkes fra i skat. Der er ikke blot tale om en likviditets-

fordel i form af en fremskyndet afskrivning. Der er tale om en særlig hjemmel i lovgivningen, der giver fuld fradragsret for udgifter til forsøg og forskning.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Selskaber med betydelige udgifter til forsøg og forskningsaktivitet har en skattefordel i forhold til virksomheder, hvis etableringsudgifter ikke kan karakteriseres som forsøg eller forskning.

Adfærd

Sondringen mellem drifts- og etableringsudgifter er ikke knivskarp. Dermed kan en reduktion i skattebegunstigelsen potentielt føre til en vis ændring i regnskabspraksis, som betyder, at aktiviteterne konteres som drift. En reduktion i begunstigelsen kan alternativt føre til, at aktiviteten reduceres eller flytter til et andet land.

Andet

Ligningslovens § 8 stk. 1.

Formål: Innovation og iværksætter mv.

Færgers energiforbrug

Indenlandsk trafik med færger er fritaget for energiafgifter på deres brændstofforbrug. Dermed afviger afgiftsbelæggelsen på færgedrift fra det normale afgiftssystem. Som udgangspunkt opfattes energisystemet (afgifter baseret på indhold af energi, svovl og kuldioxid) som en integreret del af referencerammen. Der vil således kun være tale om erhvervsstøtte i den udstrækning, at nogle brændsler pålægges afgifter, som afviger fra den afgift, de burde pålægges i henhold til indholdet af energi, svovl og kuldioxid. Desuden gælder, at ens processer og anvendelser bør afgiftsbelægges ens. En række sektorer er fritagne for energiafgifter på deres brændstofforbrug. Heriblandt er indenlandsk trafik med færger.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Rederier med færgedrift i Danmark opnår en direkte begunstiging i kraft af reducerede energiafgifter

Adfærd

Begrænset adfærdsændringer. På ruter, der er udsat for konkurrence fra alternativ transport, som bus, tog eller fly, kan en reduktion i afgiftsbegunstigelsen have en vis adfærdseffekt. På øvrige færgeruter skønnes adfærdseffekten at være ubetydelig.

Formål: Andre ordninger.

Hyrevogne

Køretøjer der har tilladelse til taxikørsel ifølge lov om taxikørsel betaler en reduceret registreringsafgift. Det gælder ligeledes for køretøjer, der har tilladelse til limosinekørsel. Der betales en afgift på 70 pct. af den del af værdien af køretøjet, der overstiger 230.000. Ved videresalg af køretøjet betales der ikke normal registreringsafgift, såfremt køretøjet har kørt som hyrevogn i mere end en fastsat periode og har kørt længere end et fastsat kilometertal. Der gives således en begunstiging af køretøjer indkøbt til hyrevogne i form af særligt lave satser for registreringsafgift.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Købere af køretøjer, der har ret til at køre som hyrevogne og limosiner.

Adfærd

Der vil være begrænsede adfærdseffekter ved en ændring. I tilfælde af en afskaffelse af afgiftsfritagelsen vil købere af hyrevogne antageligt købe billigere køretøjer, hvilket vil mindske afgiftsbetalingen.

Andre oplysninger

Beløbsgrænserne er blevet ændret i forbindelse med Forårspakke 2.0.

Henvisninger

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=117284>

Formål: Andre ordninger.

Forskere og nøglemedarbejdere

Udenlandske forskere og nøglemedarbejdere opnår særlig gunstige skattevilkår i Danmark. Forskere og nøglemedarbejdere der har en høj løn er berettiget til at blive beskattet med 25 pct. af bruttolønnen i op til 36 måneder eller med 36 pct. af bruttolønnen i op til 60 måneder.

Den favorable beskatning gælder kun lønindkomst, mens øvrig indkomst beskattes efter normale vilkår. Der er tale om en bruttobeskatning, hvorfor der ikke oppebæres ret til fx ligningsmæssige fradrag i lønindkomsten.

Ordningen er ikke begrænset til særlige medarbejdergrupper eller erhverv. Alle der kan oppebære en tilstrækkelig høj løn er således berettiget til at blive beskattet under ordningen.

Modtagere af skattebegunstigelsen

De direkte modtagere af skattebegunstigelsen er de lønmodtagere, der beskattes lavere end det ellers ville være tilfældet. Virksomheder der ansætter personer under ordningen for en fordel, da de kan betale en lavere bruttoløn til deres medarbejdere, for at medarbejdere opnår den samme løn efter skat.

Vurdering af omfanget af adfærdsændringer ved en ændring af ordningen

Ordningen er indført for at tiltrække højtlønnede udenlandsk arbejdskraft. Hovedformålet med ordningen er således at påvirke adfærden hos virksomheder og udenlandske lønmodtagere. Det må derfor forventes, at en afskaffelse af ordningen vil have betydelige adfærdsmæssige konsekvenser.

Andre oplysninger

Ordningen blev revideret med virkning fra indkomståret 2008. Skatteudgiften faldt som følge af skatte-reformen, da personskatterne generelt faldt.

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Persontransport

Modtagere af skattebegunstigelsen

Udbydere af transporttjenester kan sælge disse til en højere pris, da køberne ikke skal betale den normale moms.

Adfærd

Da alle former for kollektiv persontransport er omfattet skønnes adfærdsændringen begrænset. En afskaffelse af begunstigelsen kan medføre en vis nedgang i den kollektive transport, da private transport i form af bilisme og cyklisme bliver relativt mere attraktiv. Effekten må formodes at være ganske begrænset.

Henvisninger

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=17030>

Formål: Andre ordninger.

Proceslempelse

Under den normale beskatning anvendes forskellige satser alt efter, hvilket formål energien anvendes til. Da referencerammen alternativt kunne være ens satser uanset hvilket formål energien anvendes til, er der traditionelt beregnet en skatteudgift, ud fra en referenceramme, hvor der ikke tillades differentierede satser. I forbindelse med indførelse af CO₂-afgiften er der indført afgiftslempelser for erhvervenes energiforbrug. Med Forårspakke 2.0 blev CO₂-afgiften på erhvervslivets brændsel til proces forhøjet, ligesom erhvervslivets procesenergiforbrug blev pålagt energiafgift. Fra 2010 betales afgift på procesenergi på ca. 4,5 kr. (EU's minimumssats) pr. GJ. Samtidigt blev der indført afgiftslempelser for landbrug og gartnerier, der lempes til de faktiske minimumsafgifter, mens mineralogiske og metallurgiske lempes til nul. Som led i afgiftsrationaliseringen fra 2008 sker der ændring ved, at ikke-kvoteomfattede virksomheder med tung proces fra 1. januar 2010 får et bundfradrag for afgiftsbetalingen, der er et fast beløb. Bundfradraget baseres på virksomhedens historiske energiforbrug (CO₂-udledning) og dermed afgiftsbetaling til tung proces i en basisperiode. Bundfradraget til de ikke-kvoteomfattede virksomheder afspejler de gratiskvoter som gives til kvoteomfattede virksomheder. Erhvervsstøtten er beregnet i forhold til en referenceramme, uden differentierede satser for forskellige processer og anvendelser.

Modtagere af begunstigelsen

Begunstigelsen tilfalder virksomheder i særligt energiintensive erhverv, og landbruget.

Adfærd

Begunstigelsen af energiintensive virksomheder hviler på en formodning om, at disse virksomheder vil flytte til udlandet, såfremt de var underlagt højere energiafgifter. Der må således forventes en betydelig adfærdsændring i tilfælde af en ændring af skattebegunstigelsen. Den del af skattebegunstigelsen, der vedrører landbruget er ikke forbundet med adfærdsændringer.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Produktionsjord

Jord, der anvendes i forbindelse med landbrugsdrift, vurderes ifølge vurderingslovens §14 ud fra, hvad jord af en tilsvarende beskaffenhed må antages at koste efter egnens priser, hvis jorden tilhørte en middelstor bondegård i middelgod kultur. Der anvendes således ikke egentlige markedspriser i vurderingen af landbrugsjord, men en række vurderinger af jordens bonitet mv. Herved afviges det normale princip i vurderingsloven, hvor al ejendom og jord vurderes efter markedspriserne pr. 1. oktober i det år vurderingen vedrører. Såfremt markedsprisen for produktionsjord overstiger vurderingen af produktionsjord, sker der en skattemæssig begunstiggelse, svarende til grundskylden af forskellen mellem markedsprisen og den anførte vurdering i vurderingslovens §14. Skatteudgiften kan beregnes som forskellen på markedsværdien og vurderingen af produktionsjord multipliceret med grundskyldspromillen. Reglen blev indført, da den nuværende vurderingslov blev vedtaget i 1956. Reglen går dog endnu længere tilbage, da 1956-loven ikke indeholdt betydende ændringer i forhold til den tidligere vurderingslov fra 1922.

Modtagere af skattebegunstiggelsen

Begunstiggelsen er rettet mod landmænd. Men da begunstiggelsen har eksisteret i mange år har det påvirket jordpriserne, da landmænd der har købt jord har gjort det i forventning om, at begunstiggelsen vil blive bevaret. De har således været villige til at betale en højere pris for jorden end de ville i fravær af begunstiggelsen - værdien af begunstiggelsen er således kapitaliseret ind i jordpriserne. Dem der har fået fordel af ordningen er således primært de landmænd, der ejede jorden, da begunstiggelsen blev indført.

Adfærd

En afskaffelse af begunstiggelsen vil antageligt påvirke grundpriserne, der samlet vil falde med nutidsværdien af begunstiggelsen. Derved vil det faktiske nettoprovenu ved en afskaffelse af ordningen blive reduceret svarende til den gennemsnitlige grundskyldspromille gange faldet i jordpriserne.

Andre oplysninger

I forbindelse med aftalen om Grøn Vækst blev det besluttet at reducere beskatningen af produktionsjord med i alt 500 mio. kr., hvilket modsvares af en stigning i øvrige skatte på landbruget. Tiltaget trækker i retning af at mindske skatteudgiftens størrelse.

Henvisninger

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=15535>

Formål: Andre ordninger.

Charterrejser – moms

Som det er tilfældet med persontransporten, er også ydelser i tilknytning hertil som charterrejser og rejsebureauvirksomhed momsfritaget. Også her sker der en indirekte momsbelastning gennem ikke-afløftet moms på input. Lønsumsafgift pålagt ikke momspligtige erhverv modregnes i erhvervsstøtten. Ordningen afskaffes med virkning fra januar 2011.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 223.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Vindmøller

Privatforbrug af el fra vindmøller er skattefrit. Produktionen er erhvervsmæssig, når nettoudbetalingen fra elværket udgør mere end 10 pct. af ejerens strømforbrug. Der gives fradrag for eget forbrug af el fra vindmølle, der beskattes erhvervsmæssigt. Fradraget er erhvervsstøtte, da udtræk af egen virksomhed normalt skal beskattes som salg til 3. mand.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 141.

Formål: Grøn omstilling.

Tilpasning af CO2 til kvoteloven

Virksomheder med tilladelse til at udlede CO2 kan få tilbagebetaling af CO2-afgift. Der ydes tilbagebetaling af afgift, i det omfang afgiften ikke tilbagebetales via godtgørelse af afgift efter andre regler eller statstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift i visse virksomheder med et stort energiforbrug. Virksomhederne skal dog i alle tilfælde betale EU's minimumsafgifter af det energiforbrug, som berettiger til tilbagebetaling.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Spildevandsafgiften

Erhverv med meget store spildevandsudledninger får reducerede satser i spildevandsafgiften. Der er tale om erhvervsstøtte, da referencerammen er et afgiftssystem uden satsdifferentiering.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 16.

Nedskrivning af husdyrbestand

Man kan nedskrive på husdyrbesætninger, ligesom man tidligere kunne på varelagre. Der gives et fast årligt fradrag i den skattepligtige indkomst med 31 procent af husdyrbesættningens værdi. Nedskrivningen skal indtægtsføres året efter. Der er således tale om en udskudt skat.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 184.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Fiskere

Fiskere, der i løbet af indkomståret har været registreret som erhvervsfiskere, har adgang til et særligt hav fradrag. Fradraget er på 190 kr. pr. påbegyndt havdag ved fangstture af mindst 12 timers varighed. Fradraget træder i stedet for fradrag til en række faktiske omkostninger fx. befordring. Såfremt skatteværdien af fradraget overstiger skatteværdien af fradraget for de faktiske omkostninger, er der tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 147.

Formål: Andre ordninger.

Andelsforeninger

Andelsforeninger betaler ikke selskabsskat, idet udbyttet beskattes hos medlemmerne (andelshaverne). Den resterende indkomst i andelsforeningen kan skattefrit overføres til egenkapitalen, mens andelsforeningen til gengæld beskattes af formuen. Andelsselskaber kan derfor betragtes som medlemmernes

forlængede arm, idet andelsbeskatningen er en beskatning af afkastet af den udskudte skat. Der er tale om erhvervsstøtte, idet beskatningen er lavere end afkastet af den udskudte skat.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 28.

Formål: Andre ordninger.

Inflationsgaranti skibe

Beløb, der udbetales af staten som inflationsgaranti i forbindelse med Danmarks Skibskreditfonds udstedelse af indeksregulerede obligationer til finansiering af ny- og ombygning af skibe, er skattefri for låntager. Der udbetales garanti, når den årlige inflation overstiger en nærmere fastsat pct.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark 1996, side 178.

Formål: Andre ordninger.

Små bryggerier

Øl, som brygges på mindre bryggerier, opnår nedsat afgift. Afgiftsnedsættelsen reduceres i takt med, at bryggeriets salg af afgiftspligtigt øl øges.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 236.

Formål: Andre ordninger.

Let øl mv.

Ølafgiften er gradueret efter alkoholindholdet. Afgiften lægges på øl med et alkoholindhold på mindst 2,8 % vol.. Dette betyder, at let øl og hvidt øl mm. (øl i skatteklasse II) er afgiftsfritaget.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 236.

Formål: Andre ordninger.

Tonnageskat

Tonnageskatteordningen blev indført i 2002 med virkning fra indkomståret 2001. Hensigten med tonnageskatteordningen er at sikre danske rederiers internationale konkurrenceevne ved at tilbyde en lempeligere beskatning end den almindelige selskabsbeskatning. Ordningen indebærer, at for rederiers vedkommende er grundlaget for beskatning størrelsen af den tonnage, som er omfattet af ordningen. Den skattepligtige indkomst beregnes således efter en særlig skala med et kronebeløb pr. nettoton pr. påbegyndt døgn. Der kan ikke foretages fradrag af nogen art – herunder afskrivninger – i den opgjorte skattepligtige indkomst, der beskattes med selskabsskattesatsen. Med virkning fra og med 2010 er satserne i tonnageskatteordningen forhøjet med 15 pct.

Henvisning: Lov om beskatning af rederivirksomhed (tonnageskattelov)

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Sø-fradrag

Der er mulighed for et særligt fradrag til søfarende – herunder til personer, der erhverver lønindtægt ved tjeneste om bord på fartøjer og installationer, der anvendes i tilknytning til efterforskning og indvending af kulbrinter uden for dansk søterritorium. En sømand, der vælger at foretage sø-fradrag, kan ikke samtidig fradrage udgifter, der er afholdt i forbindelse med lønindtægten om bord, det vil sige de

ligningsmæssige fradrag. Erhvervsstøtten er forskellen mellem skatteværdien af sømandsfradraget og de ligningsmæssige fradrag, der er givet afkald på.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 144.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Undersøgelse af nye markeder

Udgifter til undersøgelse af nye markeder med henblik på etablering af erhvervsvirksomhed eller udvidelse af en bestående erhvervsvirksomhed kan fratrækkes ved indkomstopgørelsen. Sådanne udgifter vil normalt betragtes som etableringsudgifter, der ikke er fradragsberettigede. Ordningen afskaffes fra 2010.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 182.

Formål: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Goodwillhenstand ved løbende ydelser

Ved salg af selskaber, hvor køber betaler sælger for selskabets goodwill ved løbende ydelser, opnår sælger henstand for skattebetalingen af goodwill. Sælger betaler således skat af den salgssum, der vedrører goodwill, i takt med, at køber betaler ydelserne vedrørende goodwill til sælger. Ved overtagelsen af selskabet vil køber kunne afskrive fuldt ud på aktiver, herunder goodwill, uanset at sælger har fået henstand med skattebetalingen. Erhvervsstøtten i denne forbindelse vedrører således henstanden i sælgers skattebetaling.

Henvisning: Ligningslovens §12b

Formål: Andre ordninger.

Formuegoder

For en række offentlige tilskud kan virksomheden vælge at straksafskrive udgifter til anskaffelse af afskrivningsberettigede formuegoder betalt ved offentlige tilskud. Erhvervsstøtten består i fordelene ved at straksafskrive frem for at afskrive efter de almindelige afskrivningsregler.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 190

Formål: Andre ordninger.

Midlertidigt skattefradrag for institutionelle investorer

Institutionelle investorer har et midlertidigt skattefradrag på 5 pct. p.a. i årene 2005-08 på investeringer i selskaber, der optages til handel på en særlig markedsplads. Skatteværdien af dette fradrag er erhvervsstøtte, da referencerammen er et proportionalt skattesystem.

Henvisning: Ligningslovens §5a, stk. 3

Formål: Andre ordninger.

Anlægs – og etableringsudgifter

Etableringsudgifter er normalt ikke fradragsberettigede, men der er fradrag for udgifter til advokat og revisor, der er afholdt i forbindelse med etablering af erhvervsvirksomhed eller udvidelse af en bestående virksomhed. Ordningen afskaffes fra 2010.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 180.

Formål: Andre ordninger.

Etableringskontoloven

Etableringskontoloven giver lønmodtagere mulighed for at indskyde en del af lønindtægten i et pengeinstitut med henblik på senere etablering af selvstændig virksomhed. Indskuddet kan fradrages i den skattepligtige indkomst. Når indskyderen senere etablerer egen virksomhed og køber et afskrivningsberettiget aktiv, kan denne benytte indskuddet, som er forlods afskrevet. Den afskrivningsberettigede anskaffelse sum sættes ned med et beløb, der svarer til den forlods afskrivning.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 194.

Formål: Andre ordninger.

150 pct. fradrag for visse forskningsudgifter

Selskaber kan fradrage udgifter til forskning, der sker i samarbejde med en offentlig forskningsinstitution, med 150 pct. i indkomstårene 2004-06 efter en forsøgsordning. Erhvervsstøtten vedrører således et ekstrafradrag på 50 pct. for udgifter, der i forvejen er fradrags- eller afskrivningsberettigede. Små og mellemstore virksomheder kan endvidere opnå fradrag for de lønudgifter, virksomheden afholder i forbindelse med konkrete samfinansierede projekter.

Henvisning: Ligningslovens §8Q

Formål: Innovation og iværksætteri mv.

Dagpenge og rejsegodtgørelser

Udgifter til logi, kost mv., som en person har afholdt, fordi han på grund af sit arbejde har været på en rejse, er fradragsberettigede. Der fastsættes standardsatser, hvortil udgifterne kan fradrages. I det omfang, de faktiske udgifter i forbindelse med rejsen er lavere end angivet af standardsatserne, er der tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 18.

Formål: Andre ordninger.

Fondes bundfradrag

Fonde har et skattefrit bundfradrag på 25.000 kr., der gives i den ikke erhvervsmæssige indkomst. Skatteværdien af dette fradrag er erhvervsstøtte, da referencerammen er et proportionalt skattesystem.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 36.

Formål: Andre ordninger.

Fondsbeskattede foreningers bundfradrag

Fag-, arbejdsgiver- og brancheforeninger kan, ud over hvad der gælder for andre fonde, gøre brug af yderligere begunstigende regler, der kan give anledning til erhvervsstøtte. For det første er fag- og arbejdsgiverforeninger skattefrie af de kontingenter, de modtager fra deres medlemmer og som anvendes til ikke-erhvervmæssige udgifter. For det andet gælder, at hvor almindelige fonde har et skattefrit bundfradrag på 25.000 kr., har branche- fag- og arbejdsgiverforeningerne et bundfradrag på 200.000 kr. i deres ikke-erhvervmæssige indtægter.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 39.

Formål: Andre ordninger.

Individuel aktieløn

Individuel aktieløn kan uddeles som aktier eller aktieoptioner med op til 10 pct. af den ansattes årsløn. Den individuelle aktieløn beskattes som aktieavance ved salg af aktierne, og ikke som lønindkomst, hvorved der er tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Ligningslovens §7h

Formål: Andre ordninger.

Aktieoptioner til medarbejdere

Aktieoptioner, der tildeles medarbejdere, er undtaget beskatning efter kursgevinstloven. Optionerne beskattes derimod efter skattelovgivningens almindelige regler, dvs. som lønindkomst sammen med det underliggende aktiv på udnyttelsestidspunktet.

Henvisning: Ligningslovens §28

Formål: Andre ordninger.

Gratisaktier + Gratisobligationer

Værdien af udbytteandele af aktier, som et selskab udlodder til ansatte, skal ikke medregnes i de ansattes skattepligtige indkomst. De ansatte beskattes først, når aktierne sælges. Idet beskatningen her sker som aktieavance frem for lønindkomst, er der tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Ligningslovens §7a.

Formål: Andre ordninger.

Bilag 4. Principper for afgrænsning af erhvervsstøtte

1. Indledning

Der findes en lang række politikområder, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer. Det gælder fx uddannelsespolitikken og beskæftigelsespolitikken, der bl.a. er afgørende for arbejdsstyrkens kvalifikationer og arbejdsudbuddet. De erhvervsmæssige rammer afhænger mere bredt også af forhold som fx en veludbygget infrastruktur og et velfungerende retsvæsen.

Foruden de generelle erhvervsmæssige rammevilkår er der den mere selektive erhvervsstøtte, der er rettet mod virksomheder og/eller institutioner. Den selektive erhvervsstøtte har en lang række forskellige formål. Det kan fx være at fremme udbuddet af bestemte ydelser med henblik på at nå målsætninger for innovation, forskning og udvikling, små og mellemstore virksomheders vækst, regional udvikling, klima og miljø samt tilvejebringelse af risikovillig kapital.

Den selektive erhvervsstøtte kan gives på mange måder. Det drejer sig ikke alene om direkte tilskud til private virksomheder og/eller institutioner, men kan fx også være støtte til erhvervsrelaterede udviklingsaktiviteter, erhvervsfremme og rådgivning. Erhvervsstøtte kan ydes gennem nationale ordninger, EU-ordninger og kommunale og regionale erhvervsstøtteordninger. De mange dimensioner i erhvervsstøtten kan gøre det vanskeligt at afgrænse erhvervsstøtte. I forbindelse med en opgørelse af erhvervsstøtte vil det i praksis være nødvendigt at foretage en afgrænsning. *Redegørelse om erhvervsstøtte* indeholder således fx kun statslige ordninger.

Dette bilag indeholder en generel beskrivelse af erhvervsstøtte og opstiller forskellige principper for afgrænsning af erhvervsstøtte. Endelig sammenholder bilaget den valgte afgrænsning af erhvervsstøtte i *Redegørelse om erhvervsstøtte* med andre opgørelser.

2. Forskellige dimensioner i erhvervsstøtten

Erhvervsstøtte gives på mange måder og til mange formål, jf. boks 1. Støtteformene opdeles her i direkte økonomiske tilskud, indirekte støtte i form af gunstige lån mv., udgifter til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, fx erhvervsrettet forskning, og skattebegunstigelser.

Boks 1. Forskellige dimensioner i erhvervsstøtten

Erhvervsstøtte gives til mange formål. Det kan være med henblik på at nå målsætninger for innovationskapacitet, forsknings- og udviklingsindsats, små og mellemstore virksomheders vækst, regional udvikling og tilvejebringelse af risikovillig kapital. En række hovedformål er:

- Branchestøtte (herunder kulturstøtte)
- Krisestøtte (direkte støtte til enkeltvirksomheder eller særlige erhverv, der har været udsat for uforudsete begivenheder)
- Forskning og udvikling samt innovationsfremme
- Generel investeringsfremme
- Små og mellemstore virksomheder samt iværksætteri
- Regionaludvikling (støtte til virksomheder og/eller institutioner i bestemte områder)
- Uddannelse og kompetenceudvikling
- Eksporttilskud
- Klima- og miljøstøtte

Boks 1, fortsat. Forskellige dimensioner i erhvervsstøtten

Erhvervsstøtte kan gives på mange måde. Det kan dreje sig om:

- Direkte økonomiske tilskud til virksomheder eller institutioner
- Indirekte støtte i form af lån, garantier og andre tjenesteydelser mv., der ydes på vilkår, der er mere favorable end gældende markedsvilkår
- Udgifter til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, fx erhvervsrettet forskning
- Skattebegunstigelser (lavere skattesatser, afgiftsfritagelser og lempeligere afskrivningsregler)

Direkte økonomiske tilskud til fx virksomheder eller institutioner er den mest synlige form for støtte og optræder enten direkte i de offentlige budgetter som en udgift eller er finansieret af en lovgivningsmæssig opkrævning, der gives videre til de støttede virksomheder eller institutioner. Private virksomheder eller institutioner kan imidlertid også blive begunstiget på andre måder end ved direkte tilskud. *Indirekte støtte* er eksempelvis offentlige lån og garantier i det omfang, at de gives på ikke-kommercielle vilkår, det vil sige vilkår, der er mere gunstige end dem, der kan opnås på markedsmæssige vilkår. Et andet eksempel er tjenesteydelser, der ikke betales for på markedsvilkår (fx gratis rådgivning)

Udgifter til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, fx erhvervsrettet forskning, kan også betragtes som erhvervsstøtte, hvis virksomhederne har en selektiv adgang til resultaterne. Også støtte til husholdninger kan komme virksomheder til gavn. Det gælder fx tilskud til hjemmeservice.

Endelig kan erhvervsstøtte også ydes ved, at udvalgte aktiviteter støttes via *skattebegunstigelser* i form af en lempeligere beskatning end den normale. Den positive særbehandling kan fx ske i form af en skattefritagelse eller særligt lave skatter. Erhvervsstøtte gennem skattesystemet kan ikke observeres direkte, som det er tilfældet med direkte udgifter, der optræder i de offentlige budgetter. Derfor beregnes støtten som det beløb, der rent faktisk betales i skat i forbindelse med en given aktivitet i forhold til, hvad skattebetalingen ville have været under en normal beskatning. Disse beregninger er underlagt en betydelig usikkerhed og indregner ikke eventuelle adfærdændringer.

De forskellige støtteformer kan ikke ses uafhængigt af hinanden. For en virksomhed kan det principielt være ligegyldigt, om den får erhvervsstøtte i form af et direkte tilskud til at gennemføre aktivitet eller indirekte i form af en skattebegunstigelse. Derimod er den generelle offentlige finansiering af uddannelse og forskning ikke erhvervsstøtte.

Erhvervsstøtte gives til en lang række forskellige formål, jf. boks 1. Det kan være med henblik på at nå målsætninger på områder som fx miljø og energi. Det kan være for at opbygge og sprede erhvervsrelateret viden. Det kan være med det formål at skabe bedre rammebetingelser for erhvervslivets aktiviteter. Det kan også være støtte, der har et andet primært sigte, men som også har positiv økonomisk betydning for private virksomheder eller institutioner. I appendiks 1 findes en mere uddybende begrundelse for generelt at give erhvervsstøtte.

De mange forskellige dimensioner i erhvervsstøtteordninger betyder, at en opgørelse af støtte til erhvervslivet kan variere, alt afhængigt af, hvor meget der regnes med. Hvor bredt erhvervsstøtte skal afgrænses, må bl.a. afhænge af praktiske kriterier. Det betyder også, at der ikke findes én entydig og alment accepteret definition af erhvervsstøtte. Afgrænsningen er med andre ord et valg, som skal træffes.

Definitionen af støttebegrebet har betydning for omfanget af den opgjorte støtte og muligheder for at analysere sammensætningen og virkningen af støtten. Måden, hvorpå støtten overføres til erhvervslivet, har ikke betydning for, om der er tale om støtte eller ej. Det er effekten, der er afgørende. Dette princip

gør sig også gældende i andre autoritative opgørelser af støtte, herunder opgørelserne fra Det Økonomiske Råd, Kommissionen og OECD, jf. herunder. Alle disse inkluderer fx også støtte til visse forskningsinstitutioner. Der er dog forskelle på opgørelserne. Fx medtager Kommissionen kun den del af den strategiske forskning, der udbetales til virksomhederne, og ikke den del, der udbetales til de enkelte forskere.

3. Afgrænsning i Redegørelse om erhvervsstøtte 2007, 08, 09 og 10

Afgrænsningen af erhvervsstøtte i *Redegørelse om erhvervsstøtte 2007, 2008, 2009 og 2010* tager afsæt i den, der har været anvendt i en årrække i diverse opgørelser af erhvervsstøtte, herunder opgørelserne i *Erhvervsredegørelse 1999* og vismændenes opgørelse fra 2006, jf. boks 2.

Boks 2. Tidligere opgørelser af erhvervsstøtte og erhvervsrelateret støtte

Der er tidligere udarbejdet følgende opgørelser af erhvervsstøtte og erhvervsfremme:

- Opgørelse over erhvervsfremmeordninger i Erhvervsredegørelse 1999.
- Oversigt over statslige erhvervsfremme/erhvervsstøtteordninger i Finansministeriets besvarelse af §20-spørgsmål S2832 fra 15. august 2002.
- Danske statsstøtteordninger i EU-Kommissionens State Aid Scoreboard.
- Det Økonomiske Råds (og Arbejdsbevægelsens Erhvervsråds) erhvervsstøttestatistik i Dansk Økonomi, forår 2006.
- Oversigt over erhvervsfremmeordninger i Økonomi- og Erhvervsministeriets besvarelse af spørgsmål 37 alm. del stillet af Erhvervsudvalget den 19. april 2006.
- Oversigt over skatteudgifter i Finansministeriets besvarelse af §20-spørgsmål S3326 fra 12. september 2005.
- Opgørelse af skatteudgifter i Skatteudgifter 1996 og 1997.
- Redegørelse om erhvervsstøtte 2007, 2008, 2009 og 2010.

I *Erhvervsredegørelse 1999* er der ikke angivet nogen eksplicit definition af erhvervsstøtte. Opgørelsen blev bragt med det sigte at give en oversigt over erhvervsfremmende politiske initiativer.

Vismændene har defineret offentlig erhvervsstøtte som ”*tildeling af en økonomisk fordel, der enten ydes til en specifik branche, en særskilt aktivitet eller et afgrænset geografisk område. Den fordel kan udmontes som en direkte økonomisk overførsel, en skatterabat eller som en indirekte støtte, fx i form af lånevilkår, der er mere favorable end de gældende markedsvilkår.*”, jf. Det Økonomiske Råd (2006). Ordninger, der tildeler en økonomisk fordel efter ovenstående kriterier afgrænses således som erhvervsstøtte.

Det Økonomiske Råds opgørelse er inspireret af tidligere opgørelser, herunder *Erhvervsredegørelse 1999*. Det Økonomiske Råds opgørelse er dog mere bred, idet der indgår udgifter til offentlige myndigheder, der til dels har et erhvervsfremmende sigte (bl.a. Konkurrencestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Patent- og Varemærkestyrelsen), og en række offentlige forskningsinstitutioner (herunder Forskningscenter Risø og Danmarks Jordbrugsforskning).

I *Redegørelse om erhvervsstøtte 2007, 2008, 2009 og 2010* er opgørelsen af erhvervsstøtte mere eksplicit begrundet. Opgørelsen af erhvervsstøtte tager principielt afsæt i de former for støtte, som er nævnt i boks 1, dvs. direkte økonomiske tilskud til private virksomheder og institutioner, indirekte støtte i form af gunstige lån mv., erhvervsrettede udgifter til forskning mv. og skattebegunstigelser. Såvel direkte som

indirekte støtte indgår altså i opgørelsen ud fra den betragtning, at det i mange tilfælde principielt er ligegyldigt for virksomheder og institutioner, om de opnår støtte direkte eller indirekte.

Der er dog foretaget en række valg, der indsnævrer afgrænsningen af erhvervsstøtte.

For det første er udgifter til institutioner med erhvervsrettede aktiviteter kun med i det omfang, at der vurderes at være en direkte sammenhæng mellem ordningerne og specifikke dele af erhvervslivet, der begunstiges. Universiteternes generelle samarbejde med erhvervslivet er således ikke omfattet. Politikområder, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer er heller ikke omfattet. Det gælder fx beskæftigelsespolitikken og uddannelsespolitikken.

For det andet er afgrænsningen i *Redegørelse om erhvervsstøtte 2007, 2008, 2009 og 2010* nærmere beskrevet som: ”ordninger, hvorigennem der direkte eller indirekte overføres statslige midler til det private erhvervsliv, hvorved modtagerne opnår en økonomisk fordel eller betaling for en vare, der ønskes fremmet af samfundsmæssige grunde.”

Formuleringen blev valgt for at tydeliggøre, at kun statslige ordninger, som Folketinget har indflydelse på via finansloven, skattelovgivningen eller øvrig dansk lovgivning, er medtaget i opgørelsen. Derimod er der ikke medtaget erhvervsstøtte i form af EU-ordninger eller kommunale eller regionale erhvervsstøtteordninger. Støtte fra EU-ordninger vedrører en betydelig del af støtten til det primære landbrug og en del af støtten til forædlingsindustrien såsom slagterier og mejerier. I opgørelsen indgår dog netto-udgifter på statens budget i de tilfælde, hvor der sker en EU-medfinansiering, som i opgørelsen modregnes den udbetalte støtte. Omfanget af EU-støtte blev belyst i en særlig analyse i *Redegørelse om erhvervsstøtte 2008*. Kommunale og regionale ordninger er ikke indeholdt, da det ikke er muligt at udskille de erhvervsfremmende aktiviteter på de kommunale budgetter på et tilstrækkeligt detaljeret niveau.

Der blev imidlertid ikke foretaget en nærmere begrebsafklaring i forbindelse med formuleringen, herunder hvad der ligger i ”direkte eller indirekte overførsel af statslige midler”, hvad der forstås ved ”det private erhvervsliv”, og hvad der menes med de øvrige elementer i afgrænsningen.

Den pragmatiske tilgang med at tage udgangspunkt i de ”synlige” udgifter til erhvervsstøtte på finansloven i et givet år sikrer en konsistent og transparent opgørelse. Opgørelsesmetoden tager derimod ikke højde for, at en given bevilling rent faktisk kan komme til udbetaling på et andet tidspunkt end finanslovåret.

Støtteordninger, der er finansieret ved en lovgivningsbestemt opkrævning, og som gives videre til de støttede virksomheder, er medtaget i opgørelsen. Det drejer sig fortrinsvis om de offentlige serviceforpligtelser (PSO) til miljøvenlig elproduktion, hvor producenter af miljøvenlig el modtager et tilskud, som elforbrugerne er pålagt at betale.

Opgørelsen af skattebegunstigelser er baseret på den såkaldte tabt-provenu-metode. Denne metode tager ikke højde for adfærdændringer, og en afskaffelse af en given skatte- eller afgiftsordning kan dermed ikke nødvendigvis forventes at indbringe en provenugevinst af den størrelse, som er angivet i opgørelsen. Skatteudgifter relateret til bl.a. momsfrigørelse for finansielle tjenesteydelser er ikke med, da frigørelse i dette tilfælde er bestemt af EU-momsdirektivet.

4. Præcisering af erhvervsstøttebegrebet

Der kan på flere punkter være grund til at præcisere afgrænsningen. Overordnet set omfatter opgørelsen af erhvervsstøtte ordninger:

- hvorigennem der direkte eller indirekte overføres statslige midler til virksomheder og institutioner, og

- hvorved disse virksomheder og institutioner opnår en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Ved ordninger menes ordninger, som har hjemmel i dansk lovgivning (fx finansloven eller skattelovgivningen). Afgrænsningen til statslige midler henviser til, at kun ordninger, som Folketinget har direkte indflydelse på, er omfattet. Derimod er erhvervsstøtte i form af EU-ordninger eller kommunale eller regionale erhvervsstøtteordninger ikke omfattet.

Med direkte støtte menes tilskud, der direkte modtages af virksomheder.

Med indirekte støtte menes støtte gennem ordninger, som ikke giver et direkte tilskud til modtageren, men hvor modtageren opnår en tilsvarende økonomisk fordel (fx i form af skattebegunstigelse, garantier, gratis rådgivning mv.). Indirekte støtte kan også være i form af, at erhvervslivet får gavn af støtte til institutioner med erhvervsfremmende aktiviteter, herunder erhvervsrettet forskning. De omfattede ordninger skal begunstige bestemte virksomheder eller institutioner.

Virksomheder og institutioner skal forstås bredt på den måde, at støtte til aktiviteter, der potentielt foregår på markedsvilkår eller i konkurrence med lignende aktiviteter, er omfattet. Det drejer sig således ikke kun om private virksomheder, men kan fx også være selvejende institutioner, non-profit organisationer, vidensinstitutioner mv. Samme virksomhedsbegreb anvendes også af Kommissionen i forbindelse med EU's opgørelse af statsstøtte.

Opgørelsen omfatter endvidere støtte til ordninger, der har et andet primært sigte end direkte at fremme udviklingen i erhvervslivet, men som også har betydning for erhvervslivet. Således omfatter opgørelsen støtte til aktiviteter, der kan være til gavn for samfundet, men som ikke nødvendigvis tilvejebringes uden offentlig indblanding, og som samtidig giver bestemte virksomheder eller institutioner en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Derimod omfatter opgørelsen ikke ordninger, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer, eller som har et alment dannende og ikke-kommercielt sigte. Det gælder fx uddannelsespolitikken, beskæftigelsespolitikken, infrastruktur og retsvæsen. Hvornår der er tale om ordninger, der påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer, og ordninger der begunstiger bestemte dele af erhvervslivet, må i praksis for nogle ordninger komme an på en konkret vurdering.

Udgifter til offentlige myndigheder eller institutioner med erhvervsrettede aktiviteter er med i det omfang, at der vurderes at være en sammenhæng mellem ordningerne og begunstigelsen af bestemte dele af erhvervslivet

5. EU's opgørelse af statsstøtte

En del erhvervsstøtte vil falde ind under EU's opgørelse af statsstøtte. Udgangspunktet for EU's opgørelse er dog et andet, og statsstøtte er ikke nødvendigvis det samme som erhvervsstøtte.

Da støtte til erhvervslivet kan forvride konkurrencen mellem medlemslandene, skal alle støtteordninger i EU som udgangspunkt godkendes af Kommissionen. Kommissionen opgør udbetalt statsstøtte i en såkaldt resultattavle, *State Aid Scoreboard*. For at en støtteordning falder ind under Kommissionens statsstøttebegreb skal den indebære en økonomisk fordel for modtagerne, være selektiv, dvs. rette sig mod visse virksomheder, sektorer eller produkter og påvirke konkurrencen med andre.

Mere præcist skal følgende fire betingelser være opfyldt, for at et politisk tiltag udgør statsstøtte (som defineret i EF-traktatens artikel 87, stk. 1):

- Støtten skal være ydet af staten eller ved hjælp af statsmidler – enten i form af en direkte overførsel eller i form af lavere indtægter for det offentlige.
- Virksomhederne skal tildeles en økonomisk fordel, som den ikke ville kunne opnå på normale forretningsmæssige vilkår.
- Støtteordningen skal være selektiv, dvs. begunstige visse virksomheder, sektorer eller produkter.
- Støtten skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene samt have samhandelspåvirkning.

I forhold til en opgørelse af erhvervsstøtte er Kommissionens opgørelse mere snæver i den forstand, at den kun medtager selektive ordninger, der kan påvirke konkurrencen mellem virksomheder. En række generelle erhvervsfremmeordninger er således ikke indeholdt i Kommissionens opgørelse. Til gengæld indeholder Kommissionens resultatstøtte bl.a. udgifter til dele af arbejdsmarkedspolitikken, herunder sociale beskæftigelsesforanstaltninger. I forhold til en opgørelse af erhvervsstøtte er den aktive arbejdsmarkedspolitik en del af de generelle erhvervsfremmende rammevilkår og således ikke erhvervsstøtte.

6. Andre internationale opgørelser

Der findes også andre internationale opgørelser af erhvervsstøtte, herunder opgørelser fra OECD og WTO. Disse opgørelser udkommer dog ikke regelmæssigt, men indgår i andre analysesammenhænge.

OECD definition af erhvervsstøtte omfatter alle offentlige direkte eller indirekte finansielle støtteforanstaltninger, jf. *OECD Industrial Subsidies: A Reporting Manual*, som:

- er en fordel for de virksomheder, som modtager den,
- er rettet mod en eller flere specifikke virksomheder/brancher i fremstillingsindustrien og
- udgør en nettoudgift for det offentlige.

For at en offentlig ydelse kan betragtes som støtte, skal det være en fordel for de virksomheder, der modtager den. Fordelen viser sig ved, at virksomheden ikke kan opnå samme betingelser på almindelige markedsvilkår. Støtten kan være i form af tilskud, lån, garantier, kapitalindsud og skattebegunstigelser. Generelle offentlige ydelser betragtes ikke som erhvervsstøtte. Det gælder fx den generelle skattepolitik. OECD opgør erhvervsstøtte på baggrund af indberetninger fra medlemslandene. Den seneste opgørelse ligger nogle år tilbage og er dokumenteret i publikationen *Spotlight on Public Support to Industry* fra 1998.

Referencer

- Bruce, N. (1990): Measuring Industrial Subsidies: Some Conceptual Issues. OECD Economic Department Working Papers, No. 75.
- Det Økonomiske Råd (2006): Dansk Økonomi, forår 2006.
- European Commission: State Aid Scoreboard.
- Ford, R. and W. Suyker (1990): Industrial Subsidies in the OECD Economies. OECD Economic Studies No. 15.
- Konkurrencestyrelsen (1999): *Redegørelse om statsstøtte*. København.
- Lee, Frank (2002): OECD Work on Defining and Measuring Subsidies in Industry.
- OECD (1995): *Industrial Subsidies: A Reporting Manual*, OECD, Paris.
- OECD (1998): *Spotlight on Public Support to Industry*, OECD, Paris.
- WTO (2006): *World Trade Report 2006: Exploring the links between subsidies, trade and the WTO*.

Appendiks 1. Generel begrundelse for at give erhvervsstøtte

Aktiviteten i private virksomheder understøttes af en række erhvervsstøtteordninger. Ordningerne er typisk oprettet med det formål at understøtte aktivitet, der ellers ikke ville være gennemført, og som der samfundsmæssigt er en gevinst ved at gennemføre. Erhvervsstøtten vil således i sidste ende kunne komme forbrugere og ansatte til gode og betyder ikke nødvendigvis et øget overskud i virksomhederne. Argumentet for at støtte økonomisk aktivitet er, at markedskræfterne ikke altid fører til den bedste anvendelse af ressourcer i samfundet, og at erhvervsstøtteordninger kan være med til at rette op på sådanne markedsfejl, jf. boks 3. Det kan fx dreje sig om, at nystartede virksomheder har vanskeligt ved at låne tilstrækkeligt, eller at private virksomheder uden offentlig støtte eller regulering sandsynligvis ville bruge færre ressourcer på forskning og udvikling og miljøbeskyttelse, end det der er optimalt ud fra en samfundsmæssig betragtning. Andre ordninger kan være nødvendige for ikke at stille danske virksomheder væsentligt ringere end udenlandske, der eventuelt er begunstiget af tilsvarende ordninger.

Boks 3. Markedsfejl

En markedsfejl er en situation, hvor markedet overladt til sig selv ikke fører til en optimal anvendelse af ressourcer. Produktionen af bestemte varer eller i bestemte brancher vil da ofte være for lav set fra et samfundsmæssigt økonomisk perspektiv, men kan også være for høj. I sådanne tilfælde kan offentlig indblanding potentielt sikre en bedre anvendelse af ressourcer.

Markedsfejl opstår af mange forskellige årsager. Der kan eksempelvis være positive eller negative afledte effekter af en aktivitet for andre, såkaldte eksternaliteter. En positiv virkning på andre betyder, at det samfundsmæssige afkast af en aktivitet er større end det privatøkonomiske, hvilket kan være et argument for at støtte aktiviteten. Det kan fx være støtte til forskning og udvikling, der ikke kun gavner modtageren, men som finder bredere anvendelse. Det typiske eksempel på en negativ eksternalitet er forurening. Her kan forurenende virksomheder tilbydes støtte til at reducere forureningen (eller alternativt pålægges afgifter).

Offentlig indblanding kan også være begrundet i det forhold, at nogle aktiviteter ikke sættes i gang som konsekvens af manglende eller asymmetrisk information. Det kan eksempelvis ramme iværksættere, idet långivere kan have svært ved at skelne mellem gode og dårlige typer af projekter og derfor vælger at kreditrationere. Det offentlige har dog sjældent bedre information end markedet, men et andet argument kan være manglende mulighed for effektiv risikospredning, der især kan være et problem for iværksættere og små og mellemstore virksomheder. En markedsfejl kan også være mangelfuld konkurrence. Her kan man forestille sig støtte til etablering med henblik på at øge konkurrencen eller regulering gennem konkurrence-lovgivningen.

Erhvervsstøtte kan dermed være støtte til aktivitet, der ellers ikke ville være blevet gennemført, og som der samfundsmæssigt er en gevinst ved at gennemføre. Erhvervsstøtte vil således i sidste ende også komme forbrugere og ansatte til gode og betyder ikke nødvendigvis øget overskud i virksomhederne.

Støtteordninger påvirker endvidere på forskellig vis adfærd og forventninger, hvilket kan mindske den umiddelbare begunstigelse, der sker af støttemodtageren. Støtte eller anden begunstigelse af et erhverv kan øge tilgangen til erhvervet og derved øge udbuddet og presse priserne. Således vil det under velfungerende konkurrencevilkår i sidste ende være forbrugerne, der får gavn af støtten gennem lavere priser. Eksempelvis vil eksportstøtte langt hen ad vejen komme udenlandske forbrugere og virksomheder til gode snarere end øget overskud hos de indenlandske støttemodtagere. Også der hvor udbuddet har

vanskeligt ved at øges, vil støtten kunne tilfalde andre end de umiddelbart tilsigtede, fx landbrugsstøtte, der i et vist omfang bliver kapitaliseret i jordpriser, således at gevinsten tilfalder jordejerne på tidspunktet for indførelsen af støtteordningen. Udbuddets og efterspørgslens prisfølsomhed vil være afgørende for den præcise fordeling af gevinsten ved en støtteordning. Gevinsten til virksomhederne kan i et eller andet omfang blive delt med de ansatte afhængigt af deres forhandlingsstyrke.

